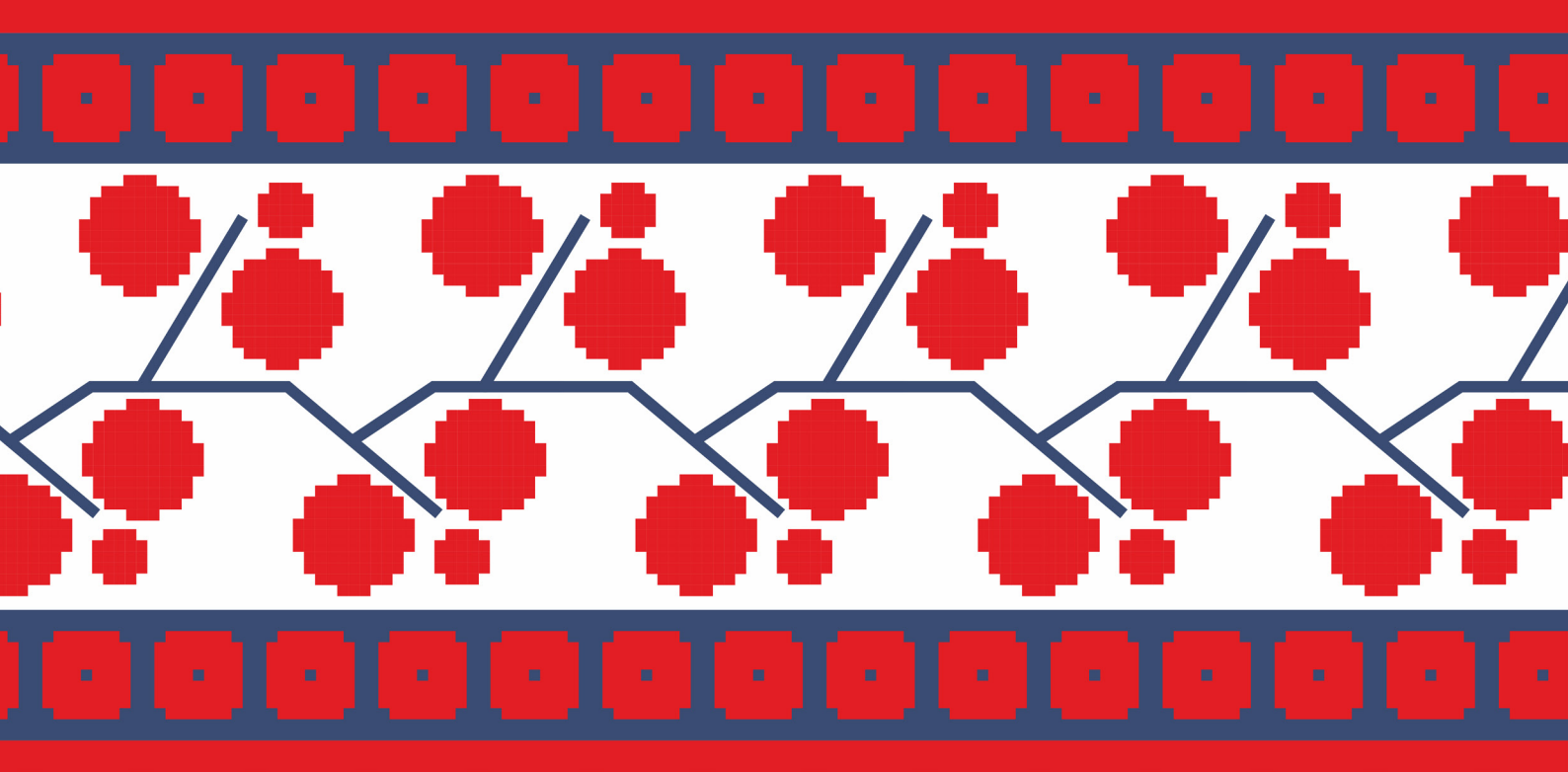

Slavonija Outdoor

Strateški i operativni plan razvoja outdoor ponude na
području Turističkog klastera Slavonija do 2027. godine

Impressum

Naziv projekta:

Strateški i operativni plan razvoja outdoor ponude na području Turističkog klastera Slavonija do 2027. godine

Naručitelj:

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije

Za naručitelja:

Majda Jakša

Izvršitelj:

E.7 d.o.o.

Sjeverna 5, Buzet

Za izvršitelja:

Elena Gržinić

Faza dokumenta:

Konačna verzija

Voditelj projekta:

Martin Čotar

Suradnici i autori:

Krešimir Herceg, Goran Šepić, Alen Paliska

Koordinator u ime Turističkog klastera Slavonija:

Mislav Matišić

Grafička priprema:

Piktogram 42, www.piktogram42.hr

Datum:

Prosinac 2022.

SADRŽAJ

1.

Uvod	3
------	---

2.

Analiza postojećeg stanja	9
---------------------------	---

3.

SWOT analiza	83
--------------	----

4.

Vizija i ciljevi razvoja do 2027. godine	89
--	----

5.

Razvojni projekti	93
-------------------	----

6.

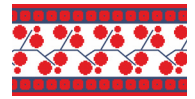
Operativni plan razvoja do 2025. godine s hodoqramom i razrađenim prioritetima po županijama	107
---	-----

7.

Zaključak	191
-----------	-----

01.

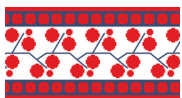
UVOD

Prostorni obuhvat Turističkog klastera Slavonije (dalje: TK Slavonija) odnosi se na područje pet najistočnijih hrvatskih županija: Virovitičko-podravске, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Riječ je o istočnom dijelu Hrvatske koji graniči s Mađarskom, Srbijom te Bosnom i Hercegovinom, gdje se većina granice preklapa s tokovima velikih rijeka - Dravom, Dunavom i Savom. Na zapadu se Slavonija nadovezuje na središnju Hrvatsku odnosno graniči s Koprivničko-križevačkom, Bjelovarsko-bilogorskom te Sisačko-moslavačkom županijom. Navedene slavonske županije prostiru se na ukupno 14.486 km² površine te tako čine nešto više od petine (22%) kopnene površine Hrvatske. Povijesno se prostor dijeli na Slavoniju, Baranju i Srijem (zbog toga je pravilnije koristiti skupni naziv istočna Hrvatska) dok zapadni dijelovi Virovitičko-podravске županije pripadaju Podravini. Reljefno pak prostor možemo podijeliti na Istočnohrvatsku ravninu (nizinski, istočni dio) te Zapadnoslavonski brdsko-dolinski prostor koji se odnosi na prostor slavonskih gorja: Papuka, Psunja, Krndije, Dilja i Požeške gore. Najveći gradovi su Osijek (ujedno i makroregionalno središte cijele regije), Slavonski Brod, Vinkovci, Vukovar, Đakovo, Požega te Virovitica. Prema popisu iz 2021. godine u istočnoj Hrvatskoj živi 665.858 stanovnika odnosno 17,2% stanovnika Hrvatske. Gospodarski riječ je uglavnom o poljoprivredno ruralnom području, s nekoliko grana industrije od kojih se znatan dio veže na poljoprivredu. Jedno od najvećih prirodnih bogatstava ovog područja su vode - rijeke, rječice i potoci, brojna mala jezera, ribnjaci i močvarna staništa koju prate i šumska prostranstva kao antipod visoko kultiviranom poljoprivrednom pejzažu. Prometno je Slavonija povezana s ostatkom Hrvatske putem autocesta A3 Bregana-Lipovac te A5 Svilaj-Beli Manastir, vlakom putem podravskog i posavskog željezničkog koridora, dok u Osijeku također postoji međunarodna zračna luka.

Iako se u pojedinim dijelovima Slavonije turizam razvija od kraja 19. stoljeća, u većoj mjeri počeo se razvijati posljednjih dvadesetak godina kada se i počinje vrednovati kao jedna od mogućih značajnih grana gospodarstva. Potencijala zaista ne nedostaje posebice kada se govori o prirodnoj i kulturnoj baštini. Na području istočne Hrvatske nalaze se parkovi prirode Papuk (ujedno i UNESCO svjetski geopark poznat po jedinstvenim ostacima vulkanske aktivnosti Rupnica te izletištem Jankovac) i Kopački rit, jedno od najvećih močvarnih predjela Europe. Na području velikih rijeka nalazi se i prvi pentalateralni UNESCO rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav s atraktivnim lokacijama Križnica i Noskovačka Dubrava te naravno Kopačkim ritom. Karakteristika Slavonije je i veliko šumsko bogatstvo ne samo na području slavonskog gorja, već i močvarnim područjima kao što je najveća šuma hrasta lužnjaka na području Spačvanskog bazena između Bosuta i Save. S obzirom na to da je riječ o mahom nizinskom prostoru uz velike rijeke Dravu, Dunav i Savu, prostor je idealan za razvoj cikloturizma, no opet ne izostaju ni uzvišenja i gorja kao što su slavonska gorja Papuk, Psunj, Krndija, Požeška gora, Dilj, ali i Erdutski brijeg, Bansko brdo u Baranji te Fruška gora u Srijemu. Istočna Hrvatska je poznata po vinogorjima i tradiciji podrumarstva osobito u Kutjevu, Baranji, Erdutu, Đakovu i Iloku. Očuvani prirodni riječni i gorski šumoviti predjeli u kombinaciji s močvarama i rijekama, ali i poljoprivredno kultiviranim šarenilom te nepreglednim vinogradima vrlo su zanimljiva kulisa za potencijalnog cikloturista. Prostor je bogat i kulturnom baštinom, glavne atrakcije su barokna osječka Tvrđa i brodska tvrđava, slavonski dvorci, destinacija "Vukovar-Vučedol-Ilok" - europska destinacija izvrsnosti, đakovačka katedrala i ergela lipicanaca, UNESCO-om zaštićene Ljelje iz Gorjana te bečarac, etno sela s očuvanom tradicijskom gradnjom i brojni drugi. Velika prirodna nosivost prostora danas se najviše očituje u čuvenoj slavonskoj gastronomiji u koju je utkana baština slavenske, mađarske, germanske i otomanske kuhinje, dok su ljudi izuzetno pristupačni i gostoljubivi. Raznolikost navedenih sastavnica turističke ponude izvrstan je potencijal koji bi sa sustavnim i ciljanim ulaganjem u razvoj outdoor segmenta mogao Slavoniju pozicionirati kao vodeću kontinentalnu regiju aktivnog turizma.

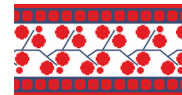
Svaka od pet županija u klasteru ima svoje posebnosti. Virovitičko-podravska ponosi se svojom plemićkom rutom i obnovljenim dvorcima koji su danas hoteli, muzeji i interpretacijski centri: dvorac Pejačević u Virovitici

(muzej), dvorac Janković u Suhopolju (Centar za posjetitelje i sobe za iznajmljivanje), kurija Janković u Kapela Dvoru (hotel baština - heritage hotel) te Kurija Drašković u Noskovicima (posjetiteljski centar „Dravska priča“). Osim Dravske priče na Dravi se nalazi i Posjetiteljski centar Križnica, a od prirodnih atrakcija ne smijemo izostaviti UNESCO svjetski geopark Papuk s izletištem Jankovac te novim Geo-info centrom u Voćinu. Požeško-slavonska županija najviše se diči čuvenim vinogradima u Kutjevu i najstarijim vinskim podrumom. U Velikoj na obroncima Papuka nalazi se Kuća Panonskog mora, adrenalinski park i kamp odmorište Duboka te Shhhuma Aquapark, ali i sve veći broj izletišta i kvalitetnog smještaja. Požega je biskupijsko središte, dok se u Pleternici nalazi Muzej bećarca. Na zapadu se nalazi izletišta Omanovac na Psunju, državna ergela Lipik te toplice i prekrasni perivoj. Brodsko-posavska ponosi se svojom tvrđavom u Slavanskom Brodu, najvećom u Hrvatskoj u kojoj se nalazi i Muzej tambure. Posebno je velika ponuda ruralnih izletišta kao što je eko etno selo Stara Kapela, salaš Savus, Kuća dide Tunje te Ranč Ramarin s izuzetnom konjičkom ponudom. Osječko-baranjska županija najveća je županija, samim time i s najvećim brojem prirodnih i kulturnih atrakcija. Od parka prirode Kopački rit sa šetnicom, pristaništem i novoobnovljenim dvorcem Tikvešom do Državne ergele u Đakovu i impozantne đakovačke katedrale, barokne osječke Tvrđe i secesijske Europske avenije te dvoraca u Našicama, Donjem Miholjcu i Valpovu. Županija se može podičiti s čak četiri vinogorja: Feričanci, Đakovo, Erdut i Baranja u kojima se nalaze prekrasne vinske ceste i vidikovci, najveći podrumi i najveće vinske bačve. Za kraj atrakcija istaknimo i Bizovačke toplice kao najveće toplice u Slavoniji. Vukovarsko-srijemska županija ističe se svojim kulturnim i povijesnim turizmom. Muzej vučedolske kulture jedan je od najatraktivnijih u Hrvatskoj, koji zajedno s muzejima u dvorcu Eltz u Vukovaru i Odeskalchi u Iloku savršeno prikazuje bremenitu (pra)povijest hrvatskog Podunavlja. Posebnošću se ističe i jedinstveni Šumarski muzej u Bošnjacima, zatim Vinkovci, kontinuirano najdulje naseljeno mjesto u Europi gdje je pronađen i najstariji europski kalendar te grad heroj Vukovar s tematskom rutom Vukovarski noćturno koji objedinjuje sva memorijalna mjesta posvećena Domovinskom ratu (novoobnovljeni Vodotoranj, Ovčara, Spomen dom, bolnica i dr.). Ilok je najpoznatiji po vinogorju i vinskom podrumu, ali i ladanjskom imanju Principovac. U spačvanskom bazenu pak poseban je doživljaj vožnja brodom po Bosutu u Nijemcima i Andrijaševcima te na Otočkim virovima u novoizgrađenom bioekološko-edukacijskom centru.

Slavonija se u ovom trenutku suočava s nizom izazova, kao što je promjena određenih percepcija, ali i činjenice kako razvoj turizma kao gospodarske aktivnosti ovisi i o razvoju drugih djelatnosti i (demografskih) okolnosti koji se događaju u regiji. Trenutačno su turistička kretanja skromna u odnosu na razvijene turističke dijelove Hrvatske. Prema podacima iz rekordne 2022. godine u svih pet županija ostvarilo se 267.156 dolazaka te 534.571 noćenja u 12.808 ležajeva što čini samo 1,4% dolazaka i 0,5% noćenja Republike Hrvatske. Ako promatramo samo kontinentalne hrvatske županije (bez Grada Zagreba) udio istočne Hrvatske iznosi 24% dolazaka i 23% noćenja kontinentalne Hrvatske. Najviše noćenja ostvari se u najvećoj županiji – Osječko-baranjskoj (44,9% noćenja istočne Hrvatske), zatim slijedi Vukovarsko-srijemska (24,4%), Brodsko-posavska (12,6%), Požeško-slavonska (12,1%) te Virovitičko-podravska županija (6%). U strukturi gostiju prevladavaju domaći gosti (62% noćenja) dok je od stranaca najveći broj Nijemaca (4,9%) te turista iz zemalja u okruženju: Bosne i Hercegovine (2,9%), Slovenije (2,5%), Srbije (2,4%), Mađarske (2,1%) i Austrije (2,1%). S obzirom na potencijal razvoja turizma riječ je o malim brojkama koje će u budućem kratkoročnom i srednjoročnim razdoblju zasigurno porasti. Kada govorimo o outdoor segmentu, Slavonija kao zelena, mirna, ugodna i „turistički nepotrošena“ regija suvremenim turistima može itekako mnogo ponuditi. Upravo kroz razvoj aktivnog turizma (outdoora) trebala bi se „razbiti“ percepcija Slavonije o „dosadnoj“ i neatraktivnoj ravnici.

Tradicija biciklizma i kultura vožnje bicikla u istočnoj Hrvatskoj je na vrlo visokoj razini. Bicikl kao prijevozno sredstvo svakodnevno (i gotovo tijekom cijele godine) koristi velik broj ljudi raznih dobni skupina. Posljedica je to konfiguracije terena, ali i razmještenosti sela i gradova (ušorena naselja uz glavne prometnice). U pogledu cikloturizma velika je razlika od županije do županije, pojedine kao Virovitičko-podravska i Brodsko-posavska

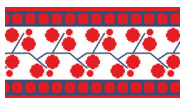
kroz projekte Panonske biciklističke staze i Slavonia Bike imaju izrađene kružne staze (rute), web-portal cikloturizma, signalizaciju, dok Požeško-slavonska ima tek djelomično označene staze na web portalu. Osječko-baranjska tek kreće u smjeru izrade kružni cikloturističkih staza, a Vukovarsko-srijemska županija pak nema uopće izrađene kružne staze. Velik je broj rekreativnih bicikljada kao što su Festival biciklističke rekreacije FEBIRE, BRUT Baranja, Gran Fondo Zlatni Papuk, BRUT Vukovar, Wine & Bike Tour Erdut, Panonsko-bilogorski MTB maraton, Deer&Bike Baranja, Put Šarana Outdoor Weekend, Antunovska MTB bicikljada, Tragom pustara, Trk & Bic, I like my bike, Ko 1. magarac, Vozačašće u Ilaču, a najpoznatija manifestacija je Pannonian Challenge u Osijeku koja privlači mlađu i urbaniju publiku. Kada govorimo o drugim outdoor segmentima, osim klasičnih planinarskih puteva, gotovo da i nema turističkih pješačko-trkačkih staza. Vrlo je mala ponuda kajaka i kanua, dok se u zadnje vrijeme adrenalinska ponuda povećala, kao i sve veća ponuda konjičkog sporta i rekreacije. Kod jahanja posebno treba istaknuti višestoljetnu tradiciju uzgoja konja - Slavonci su oduvijek bili posebno vezani uz konje. Ergele u Đakovu i Lipiku su među najstarijima u Europi, a uzgoj lipinaca najveći je u svijetu. Upravo je „Tradicijski uzgoj lipicanaca“ upisana krajem 2022. godine na UNESCO reprezentativan popis nematerijalne baštine čovječanstva.

Od rekreativnih događanja istaknimo sve veću ponudu polumaratona i trailova koji privlače sve veći broj trkača. Najpoznatiji polumaratoni su Osječki Ferivi, Baranjski Ferivi te Iločki polumaraton dok je popis trailova zaista velik: Slavonska trka, Litice oko Virovitice, Popišanac Trail, Baranja Night Trail, Mazator trail, The Trail of Sokol, Božićni Krndija Trail, Sportski Weekend u Belišću (Beliščanski cener i Jugovača trail), Enosophia Krndija Trail, Borovik trail, Osječki cener, Sunset Run, Enzita noćni cener najdužom ulicom u RH, Nexa Croatia Backyard ultra, Močvara trail, Podunavlje trail i dr. U destinaciji ima i zanimljivih kombinacija pješčenja s enogastro ponudom i kulturnom baštinom kao što su Vinski Bor maraton, Wine & Walk i Landranje baranjskom Planinom u Baranji, Ideš i piješ u Kaptolu, Wine & Run – vinski maraton u Orahovici, Panona Fest u Erdutu te Wine Run u Feričancima. Od manifestacija vezanih uz vodene površine spomenimo Maraton lađa na Borovku pokraj Đakova.

Iako analiza trenutnog stanja ponude nije pretjerano obimna ili sustavno pripremljena, svakako se mora navesti kako je potencijal budućeg razvoja velik, pogotovo uzimajući u obzir razvedenost terena, ljepotu okruženja, a svakako i ostale poznate adute ovog dijela Hrvatske, primarno eno-gastro ponude, očuvanost prirode, velike vodene površine te bogatu kulturno-povijesnu ostavštinu. Imajući na umu sve navedeno, kao i sadržaj dokumenta, cilj će u svakoj županiji TK Slavonije u sljedeće tri godine dostići razvijenost outdoor ponude do razine omogućavanja pružanja kvalitetne usluge većini outdoor gostiju te konkuriranja u tom segmentu razvijenim županijama ili destinacijama u Hrvatskoj. Ujedno se takvim međusobno koordiniranim razvojem želi međusobno približiti županije u klasteru te pokrenuti prvu fazu njihovog objedinjavanja u jednu turističku destinaciju – Slavoniju.

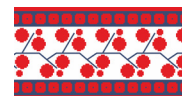
Krajem trogodišnjeg razvoja dobit će se jasnija vizija razvoja outdoor ponude kroz iduće dvije do tri godine, u kojima će trebati doraditi ponudu i pozicionirati ime i prostor Slavonia outdoor u vrh ponude outdoor turizma u Hrvatskoj. No, prije nego se krene sa sustavnim razvojem, nužno je realno sagledati stanje i uočiti nedostatke, ali i adute i potencijale. To će omogućiti točno definiranje i vođenje budućeg razvoja.

Pri izradi dokumenta nastojalo se sastaviti dokument koji će biti lako razumljiv, sastavljen po iskustvima iz prakse i s ciljem njegove lakše primjene u praksi. Nastojalo se dijelove dokumenta razraditi zasebno, s većim nadovezivanjem poglavlja jednih na druge, sa što manje ponavljanja sadržaja i s većim smanjivanjem obima dokumenta. Cilj je bio izraditi dokument koji će biti što primjenjiviji u praksi kako bi se olakšala njegova

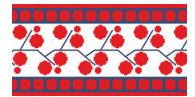
primjena i iskorištavanje za neposredne operativne zadatke. S obzirom da će dokument biti gotov početkom 2023. godine, koja je već uključena u plan razvoja, dinamika djelovanja mora biti brza.

Radi lakšeg pregleda sadržaja dokumenta, točnije poglavlja s opisivanjem trenutnog stanja i opisa planiranih aktivnosti, u čim većoj mjeri nastojalo se koristiti grafičke i tablične prikaze kako bi prikaz bio jasniji, a planiranje i praćenje realizacije lakše.

02.

**ANALIZA
POSTOJEĆEG
STANJA**

Prvi korak u pripremi plana razvoja za područje cjelokupnog Turističkog klastera Slavonije, ali i svake pojedinačne županije, svakako je što opsežnija analiza postojećeg stanja u outdoor ponudi. Sagledavanje cijele outdoor ponude na području pet županija svakako je zahtjevan zadatak, velikog obima. Kako će se naknadno pokazati u analizi (a dijelom i u planu budućeg razvoja – iz kojeg će se tek vidjeti koliko stvari trenutno nije prikazano u ponudi tj. većinom niti ne postoji), proces prikupljanja informacija o trenutnoj ponudi za svih pet županija je proces koji je značajnim dijelom isti kao proces koji prolazi gost koji planira dolazak u ovaj turistički klaster. Time se imala prilika iskusiti proces koji prolazi gost koji želi doći na ovo područje i proživjeti iskustva aktivnog turizma – primarno se pri tome misli na dostupnost i točnost podataka o ponudi i infrastrukturi.

S obzirom da su informacije i dalje oskudne, a u značajnoj mjeri i nedostupne na jednom online mjestu (najčešće službene županijske turističke ili outdoor stranice), proces prikupljanja informacija morao se osloniti na informacije direktno prikupljene od krovnih turističkih zajednica ovih pet županija te na samostalnu pretragu informacija po internetu i dostupnim tiskanim materijalima.

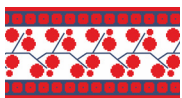
Zaključak je kako su informacije, s par izuzetaka (biciklizam kod nekih županija i pojedini pružatelji usluga) nepotpune ili nedostupne, što značajno otežava njihovo prikupljanje. Ovo je ujedno smjer u kojem će se trebati usmjeriti budući razvoj, a što je detaljnije opisano u V. i VI. poglavlju gdje se detaljnije opisuju aktivnosti koje je potrebno realizirati da bi ponuda aktivnog turizma dosegla potrebnu razinu razvijenosti.

Sumirajući analizirane podatke, opisane kasnije u ovom poglavlju, u najkraćim crtama bi stanje outdoor ponude po županijama izgledalo kako je navedeno u nastavku.

- Vukovarsko-srijemska - Outdoor ponuda najslabije je razvijena, a razvedenost reljefa je mala, što će dijelom utjecati na neke segmente buduće outdoor ponude. Nova ponuda u biološkom centru „Virovi“ te sličnim lokacijama omogućit će kvalitetan temelj za budući razvoj.
- Osječko-baranjska - Nešto bolje je razvijena od Vukovarsko-srijemske, ali i dalje bez većine potrebne ponude u outdoor turizmu, no sa značajnim (neiskorištenim) potencijalom. Područje Banskog brda, pogotovo imajući na umu bogatu ponudu eno-gastro i povijesnih sadržaja, uključujući brend Baranje i značaj grada Osijeka, pruža značajan potencijal budućeg razvoja.

Iduće tri županije imaju slično stanje razvijenosti ponude aktivnost turizma u kojoj predvodi cikloturizam.

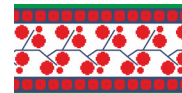
- Brodsko-posavska – Znatni inicijalni trud u razvoj cikloturizma postavio je solidne temelje za nastavak razvoja cikloturizma kao prvog proizvoda u outdoor ponudi, iz čega će se iskustvo moći prenijeti na izgradnju ostale ponude. Odlična je ponuda konjičkih usluga, a razvedenost reljefa je dobra.
- Požeško-slavonska – Broj staza je solidan, uz popratno razvijene elemente ponude. Velika razvedenost terena, s brojnim brdima i gorama, uključujući PP Papuk na sjevernim dijelovima koji je spajaju s Virovitičko-podravskom županijom, pružaju veliki potencijal za razvoj svih vrsta ponude aktivnog turizma.
- Virovitičko-podavska – Županija dijeli PP Papuk s Požeško-slavonskom županijom, što otvara mogućnosti kvalitetne suradnje i povezivanja. Razvoj cikloturizma na vrlo sličnoj je razini kao u Brodsko-posavskoj županiji te će to i ovdje omogućiti lakši razvoj ostalih elemenata ponude. Tome u prilog govori i dobra razvedenost terena s brojnim brdima i gorama.

Za sve se županije mora istaći znatno bogatstvo vodenih površina, bilo rijeka ili stajaćica, što otvara veliki potencijal za ponudu direktno vezanu na vodene površine (kajak, kanu, SUP), ali i u obliku odmorišta i sekundarno nadovezanih proizvoda za taj element u prostoru (biciklističke ili pješačko-trkačke staze koje prolaze uz takve površine uvijek su značajna atrakcija, poučne staze, odmorišta...). Također je značajno da sva područja, s djelomičnim izuzetkom Vukovarsko-srijemske županije, imaju značajnu razvedenost terena, primarno pri tome misleći na brda i gore, koje značajno povećavaju atraktivnost i širinu ponude aktivnog turizma. Spojivši tu karakteristiku s velikim vodenim površinama, bogatom eno-gastro ponudom te ostalim atrakcijama, može se bez sumnje reći kako je outdoor potencijal Turističkog klastera Slavonija velik, neiskorišten, a uz sustavan, kvalitetan i zajednički radi prilično izvjestan za ostvarenje.

LEGENDA ANALIZE

NE POSTOJI	-								
NEDOVOLJNO	1	2							
SREDNJE			3	4	5				
DOBRO						6	7	8	
ODLIČNO								9	10

1. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Ponuda aktivnog turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji dosta je skromnih obima, a slična je situaciji u Osječko-baranjskoj županiji, a dijelom i u ostalim županijama klastera.

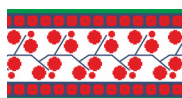
Izradom nove web-stranice www.visitvukovar-srijem.com pokušao se napraviti iskorak prema kvalitetnijem prikazu općenito turističke ponude, a time i aktivnog (outdoor) turizma. Web je vizualno ugodan, no primjetan je nedostatak sadržaja za njegovo kvalitetno popunjavanje – prije svega prijevod cjelokupnog sadržaja na sve ponuđene jezike, zatim cjelovita objava svih postojećih ponuda i usluga, a zatim izrada novog sadržaja i njegova objava na webu. Trenutno nedostaje bilo kakav konkretniji sadržaj, pogotovo o samim stazama i rutama, karte, signalizacija (vidljiva na terenu), a zatim i ostali promotivni materijali (poput video materijala i drugo).

U praksi nedostaju gotovo svi elementi ponude te ih je potrebno realizirati – drugim riječima trenutno nedostaju u ponudi (potrebno je osmisliti i urediti staze i rute, osmisliti standarde za signalizaciju i njima označiti staze, izraditi popratne materijale – karte/brošure, realizirati fotografije i video materijale i drugo).

Pokretanjem zajedničkog razvoja aktivnog turizma u Turističkom klasteru Slavonije ponuda i razvoj će se uzajamno poticati između županija te se kroz dvije do tri godine može doći do zadovoljavajuće razine u svim proizvodima, u svih pet županija klastera. U tom smislu sada je idealna prilika za iskorištavanje zamaha u cijelom klasteru te ulaganje u tu vrstu turističkog razvoja Vukovarsko-srijemske županije.

1.1. CIKLOTURIZAM

1.1.1. Staze (rute)	1	2	3	
1.1.2 Prometno-transportna infrastruktura	1	2	3	
1.1.3 Kartografske podloge	1	2	3	
1.1.4 Karte (zemljovidi)	1	2	3	
1.1.5 Signalizacija	-			
1.1.6 Web - cikloturizam	1	2	3	4
1.1.7 Online staze	1	2	3	
1.1.8 Promotivne fotografije	-			
1.1.9 Promotivni video materijali	-			
1.1.10 Brošure	-			
1.1.11 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2		
1.1.12 Info-table	1	2	3	
1.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz,...)	1	2	3	

1.1. CIKLOTURIZAM

1.1.14 Bike-vodiči	1	2	3			
1.1.15 Bike&Bed	1	2	3	4	5	
1.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice	1	2	3	4	5	6
1.1.17 Manifestacije	-					

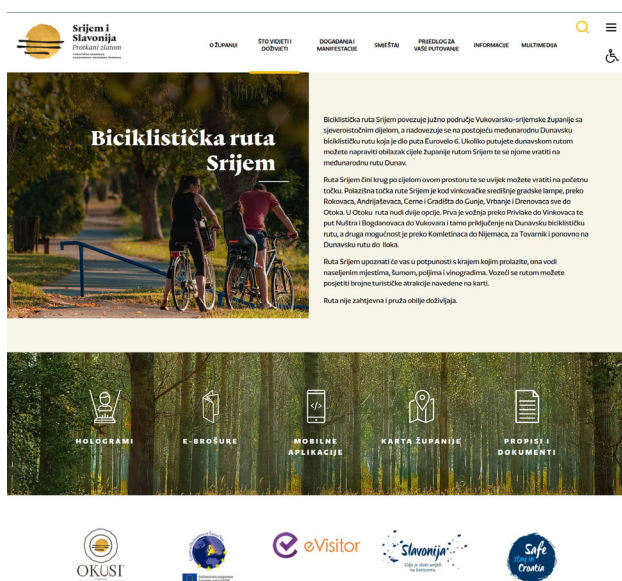
Razvijenosti cikloturizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji na skromnim je razinama. Početni korak u razvoju tog proizvoda jesu dobro osmišljene i pripremljene staze (rute), a pošto je takav vid infrastrukture slabo razvijen i osmišljen, nije stvorena potreba razvoja ni ostalih elemenata koji služe kao nadogradnja navedenoj temeljnoj infrastrukturi. Slijedom toga nisu detaljno razvijeni niti informativno-promotivni materijali, bilo tiskani ili online, te se postojeće informacije o ovom proizvodu sastoje uglavnom od općenitih tekstualnih opisa uz ilustraciju popratnom fotografijom, bez konkretnih tehničkih detalja.

Kod ostalih usluga mora se spomenuti i riječne kruzere, koji, poput morskih kruzera, plove rijekama, a među takvim turama postoje i ponude biciklističkog krizinga. Za takvu uslugu mogu se osmisлити staze kojima će se gosti voziti ili se mogu one postojeće u ponudi kruzera tj. agencija preuzeti i uvrstiti u ponudu.

1.1.1 Staze (rute) 3/10

Staze odnosno turističke, rekreativne (pretežito) kružne rute namijenjene vožnji na lokalnoj razini (za goste koji borave lokalno i za domaće stanovništvo) gotovo da ne postoje. Infrastruktura koja postoji gotovo u potpunosti se zasniva na transportnim rutama međunarodnog (Eurovelo) i nacionalnog tipa.

S obzirom da je postojanje lokalnih, rekreativno-sportskih, kružnih staza (ruta) temeljni infrastrukturni preduvjet za cikloturizam, a kako je to osnovni element ponude tog vida aktivnog turizma, posljedično je to utjecalo na ostale segmente i ponudu.

1.1.2 Prometno-transportna infrastruktura 3/10

U kategoriji koridora za biciklistička putovanja ili transport postoje definirane rute (pravci) te je to najbrojnija vrsta biciklističke infrastrukture na ovom području. Rute koje su pri analizi prepoznate kao aktivne jesu:

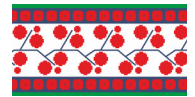
- nadnacionalne razine: Eurovelo 6: Ruta Dunav;
- županijske razine: Srijem i Srijem II, Put vinograda (off road alternativa prometnoj Dunavskoj ruti), Sava, Cvelferija (kružna);
- lokalne razine: Šumama Srijema, Bosut, Virovi, Spačva, Vukovarski Nocturno, Borinci, Sopot.

Postojeće rute od potrebnih informacija imaju samo fotografiju i opisni tekst, bez ikakvih dodatnih podataka.

Slika 1

Biciklistička ruta Srijem - opis na web-stranicama

Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

Jedina koja odskače je Put Vinograda s linkovima na zanimljivosti te popisom biciklističkih punktova/ servisnih stanica i vidikovaca.

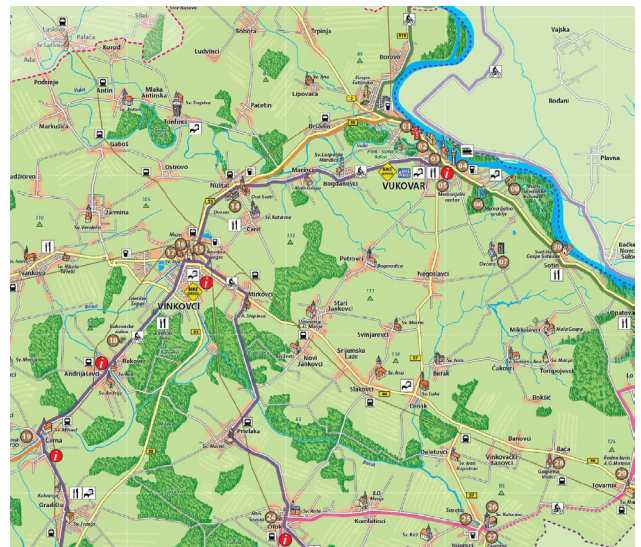
Infrastruktura za odvojeni promet biciklista od prometa (trake, biciklističke ceste i sl.), prema dostupnim saznanjima, ne postoji.

1.1.3 Kartografske podloge 3/10

Kartografska podloga primijenjena na kartama (zemljovidima) uglavnom je generalnog turističkog tipa, slikovita je te bez potrebnih detalja i informacija potrebnih za outdoor korištenje (reljef, građevine, prometnice, vrste podloge, sadržaji u prostoru i slično). Postojeće podloge nisu adekvatne za primjenu za outdoor aktivnosti.

1.1.4 Karte (zemljovidi) 3/10

Postojeće karte (zemljovidi) uglavnom su generalne turističke namjene te nisu izrađene. U trenutnom obliku biciklistička karta županije je preopćenita i slabo pregledna, a ne primjenjuje vizualne standarde destinacije. Za cikloturizam su potrebne karte koje imaju jasne podatke o terenu (reljefu), okruženju i ostalim objektima za orijentaciju i planiranje kretanja.

Slika 2

Biciklistička karta VSŽ

Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

1.1.5 Signalizacija -/10

Za označavanje ruta tj. biciklističkih prometnih pravaca (ili prometnica) uvijek se mogu koristiti službene „plave“ biciklističke table, opisane u Pravilniku o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama.

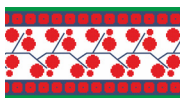
S druge strane, za označavanje staza (ili „ruta“) u cikloturizmu, nužno je definirati županijski sustav signalizacije u kojem će se staze numerirati, a table imati oznaku broja staze, smjera kretanja te dodatne oznake vrste staze, područja ili neko treće obilježje. Takvim tablama se staze trebaju označiti na terenu. Trenutačno takva vrsta signalizacije nije definirana.

1.1.6 Web – cikloturizam 4/10

Sadržaj koji opisuje cikloturizam na službenim web-stranicama sastavljen je korektno, s osnovnim informacijama za više segmenata ponude – s osnovnim opisima ruta, s popisom smještajnih Bike&Bed objekata (s lokacijom, fotografijama, opisom i linkovima) i s popisom pružatelja usluga. Moguće je skinuti i aktualnu biciklističku kartu županije. Vizualni dojam web-stranica ugodan je i atraktivan te ostavlja pozitivan dojam.

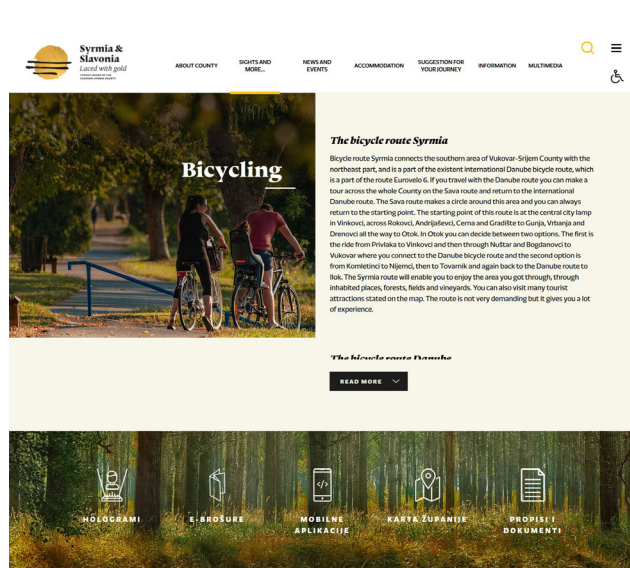
Pohvalna je rubrika „Prijedlog za Vaše putovanje“, koja na zanimljiv način opisuje sadržaj na području županije – opisuje ih kao lokalitete predložene za obilazak.

Popis Bike&Bed pružatelja smještaja izrađen je atraktivno, čiji dojam značajno podižu dobro izrađene

fotografije objekata na webu (u osnovnom popisu i u detaljima za svaki objekt).

Na webu primarno nedostaju dodatne tj. konkretne informacije za svaki segment cikloturizma. Poglavitno se to odnosi na biciklističke staze i rute – online karta, GPX zapis, atraktivne fotografije sa staza, rubrika s

Slika 3

Popis ruta na web-stranicama na engleskom jeziku
Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

multimedijalnim sadržajem – primarno adekvatne karte područja (u PDF-u), fotografije objekata, informacije o Bike&Bed sustavu i uvjetima/ponudi (link na Google Maps ne radi).

Također nedostaje popis manifestacija s filtrom za lakši pregled popisa – primarno za odvajanje biciklističkih od ostalih manifestacija u županiji (s obzirom da je specijaliziranih biciklističkih manifestacija mali broj). Zajednički popis manifestacija dijeli ih na dvije skupine - „manifestacije“ i „događanja“, s nejasnom razlikom između ove dvije kategorije.

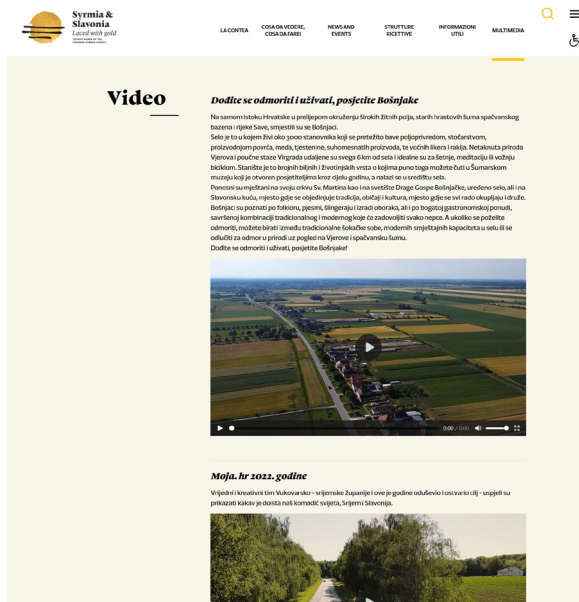
U trenutku razgledanja nisu radile rubrike „Interaktivna karta“ i „Mobilne aplikacije“.

Nemali broj rubrika na webu na stranim jezicima prikazan je na hrvatskom jeziku. Izložene fotografije u foto-galeriji ne prikazuju cikloturizam (niti ostale outdoor proizvode) te nisu predviđene za preuzimanje.

Generalno, dobro bi bilo podatke za određenu vrstu aktivnosti (i pojedinu skupinu korisnika) okupiti na jednom mjestu na webu gdje će se naći većina potrebnog sadržaja. Ostatak informacija, poput eno-gastronomске ponude, kulturno-zabavnih sadržaja, smještaja i drugog, korisnici će moći proučiti nakon što dobiju informacije koje ih primarno zanimaju - za traženi proizvod iz cikloturizma.

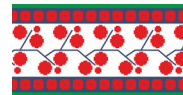
1.1.7 Online staze 3/10

S obzirom da je web prvi, a često i glavni medij za dobivanje i provjeru informacija o stazama i rutama, taj je sadržaj neupitno potreban; potrebno je prikupiti i na jasan način prikazati informacije koje biciklisti traže i trebaju. Prije svega to su karta staze/rute, tehnički podaci, GPX zapis za skidanje, altimetrij (visinski profil), a poželjno je cjelokupan sadržaj vizualno oplemeniti tekstualnim opisom i kvalitetnim fotografijama atrakcija

Slika 4

Popis video-materijala na web-stranicama na talijanskom jeziku
Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

na stazi. Trenutno se staze i rute uglavnom opisuju općenitim opisnim tekstom i fotografijom prihvatljive kvalitete.

1.1.8 Promotivne fotografije -/10

Fotografije koje se koriste solidne su kvalitete, ali uglavnom su slikane na biciklističkim utrckama. Nisu rađena ciljana, tematska fotografiranja koja na najbolji način prezentiraju atrakcije iz svih krajeva županije (na stazama i rutama, ali i izvan njih). Na webu postoji rubrika multimedije, no u njoj nema izdvojene kategorije za cikloturizam.

1.1.9 Promotivni video materijali -/10

U ponudi nema tematskih, ciljano izrađenih videa za cikloturizam.

Na webu postoji nekoliko filmova, primarno su na hrvatskom jeziku (izuzev filma A. Colburn, koji je isto preveden), a film za outdoor ponudu zapravo je promotivni video za Vukovarsko pivo. „Otočki Virovi“ jest najavni video od 15 sekundi (teaser“). Ostali video materijali o generalnoj turističkoj ponudi su u redu, uz opasku da su svi na hrvatskom jeziku, a web-stranica na stranim jezicima ima sadržaj na hrvatskom jeziku.

1.1.10 Brošure -/10

Ne postoji specijalizirana brošura za biciklističku ponudu županije.

1.1.11 Lokalni specijalisti/stručnjaci 2/10

Ljudi iz struke malobrojni su, nisu direktno involvirani u razvoj cikloturizma, a uglavnom su angažirani u biciklističkim klubovima/udrugama.

1.1.12 Info-table 3/10

Na području županije informativne table postoje u manjem broju. Trenutno ne postoji županijski standard za izradu informativnih tabli.

1.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz...) 3/10

Usluge koje se pružaju na razini županije skromnijeg su obima te se sastoje od nekoliko klubova i udruga te nekoliko servisa i trgovina opremom. Bude li se realiziralo povećanje dolazaka cikloturista, porast će i potreba za uslugama ovog tipa, što će vjerojatno potaknuti proširenje ponude.

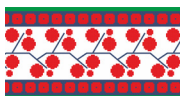
S obzirom na postojanje putovanja riječnim kruzima s mogućnošću biciklističkih vožnji (ili bike&boat kruzina aranžmana), može se i takva ponuda prezentirati na službenim web-stranicama radi popularizacije cikloturizma na području županije i turističkog klastera. Za sada takve usluge tj. ponuda nije navedena na web-stranicama.

1.1.14 Bike-vodiči 3/10

Do sada je edukaciju za biciklističkog vodiča uspješno realiziralo sedam osoba. Prema dostupnim informacijama, nitko od sedam osposobljenih vodiča nije angažiran u aktivnostima vođenja gostiju.

1.1.15 Bike&Bed 5/10

Sustav specijaliziranog smještaja za bicikliste, prema evidenciji na službenim web-stranicama, ima devetnaest ponuđača. Predstavljanje tih objekata na webu učinjeno je na atraktivan i pristupačan način. Dobro bi bilo

imati dodatne uvjete o ponudi u svakom objektu, primarno onih usluga koje bi bile potrebne biciklistima (parking/garaža za bicikl, mjesto za servis ili pranje, dodatne informacije i usluge...). Dobro je riješen prikaz kontakt-podataka objekata u osnovnom popisu – podaci se prikazuju u trenutku prelaska pokazivačem preko svakog objekta na popisu.

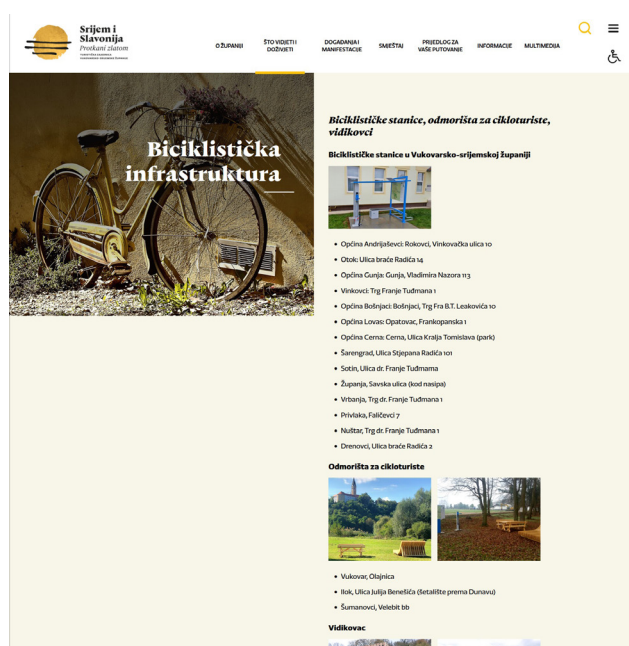
Ono što nedostaje jesu kriteriji po kojima su objekti kategorizirani, koja vrsta usluge (osnovne i dodatne) se očekuje u kojem objektu (ili u kojoj kategoriji objekata), a to su podaci koji bi koristili posjetiteljima kako bi znali koja vrsta usluge ih očekuje.

1.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice 6/10

Po evidenciji na webu, trenutno se gostima nudi četrnaest servisnih stanica, tri odmorišta, vidikovac i brojač prometa. To je značajan broj lokacija. Eventualnu reviziju lokacija ili dopunu usluga može se izvršiti u trenutku kad bude razrađen i pripremljen sustav staza. Navedene lokacije/usluge potrebno je redovno provjeravati i držati ispravnima.

1.1.17 Manifestacije -/10

Općenito broj manifestacija je skroman. Na samoj web-stranici navedeno je svega par manifestacija, s tim da se moraju potražiti u povećem popisu manifestacija – ne postoji filter bike ili druge outdoor manifestacije.

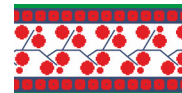
Slika 5

Popis biciklističke infrastrukture na web-stranicama
Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

Slika 6

Popis manifestacija na web-stranicama
Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

1.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE

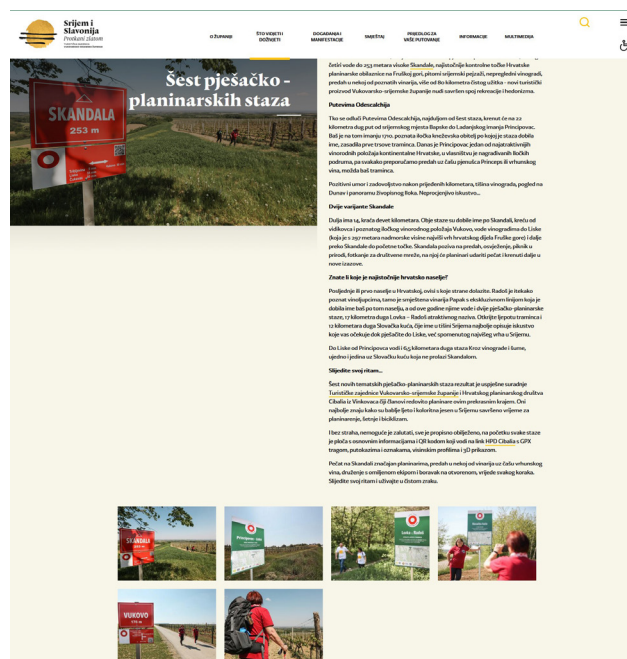
1.2.1 Staze (rute)	-			
1.2.2 Kartografske podloge	-			
1.2.3 Karte (zemljovid)	-			
1.2.4 Signalizacija	-			
1.2.5 Web - planinarenje / pješačenje	1	2		
1.2.6 Online staze	1	2		
1.2.7 Promotivne fotografije	1	2	3	
1.2.8 Promotivni video materijali	1	2	3	
1.2.9 Brošure	-			
1.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4
1.2.11 Info-table	1	2	3	
1.2.12 Manifestacije	1	2	3	

Pješačko-trkačka ponuda uglavnom se zasniva na planinarskim stazama te nekoliko šetnica (dostupan je bio podatak o šest šetnica). Aktivniji segment - trčanje, prisutan je kroz više manifestacija, no nisu kreirane staze (rute) tog tipa. Slijedom toga, nisu razvijani niti ostali elemente te ponude. Ovaj segment outdoor ponude na webu nalazi se u zajedničkoj rubrici s ostalim proizvodima, pod nazivom „Rekreacija“, a jedino je cikloturizam izdvojen kao samostalni oblik ponude.

1.2.1 Staze (rute) -/10

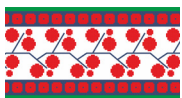
Korisnicima je na raspolaganju šest šetnica, od čega su dvije vezane uz smještajne objekte (hotel Dunav**** i TN Principovac****), a ostale četiri su izgrađene šetnice uz rijeke. Informacije o ovoj ponudi nalaze se u osnovnom obliku na web-stranicama, pri čemu fotografije postoje samo za smještajne objekte, dok su ostale četiri šetnice obuhvaćene samo lokacijom i kratkim opisom (a nedostaju fotografije i na popisu šetnica).

Drugi dio ponude zasniva se na šest planinarskih (pješačkih) staza, a navodi se kako četiri od njih vode na vrh Skandalu. Ove staze na krovnom turističkom webu navedene su opisno i uz fotografije pješaka i tabli na stazama, dok dodatnog opisa nema. Naveden je link na službenu stranu „nadležnog“ planinarskog društva Cibalia iz Vinkovaca na kojoj su prilično detaljno opisane sve staze, a priložene su i karte (zemljovid) s topografskom podlogom

Slika 7

Popis šest planinarskih staza na web-stranicama

1:25.000, GPX zapisi, altimetrija (visinski profil), 3D projekcija staze/traga te lokacija odakle kreću staze tj. kako doći do tih lokacija vozilom.

S obzirom da kružnih, sportskih staza (ruta) nema u ponudi, ovo će biti jedan od fokusa budućeg razvoja.

1.2.2 Kartografske podloge -/10

Situacija s kartografskim podlogama prilagođenima za outdoor ponudu slična je kao i kod biciklizma. Kartografske podloge postoje samo za planinarske staze, za koje se koriste topografske podloge 1:25.000, a koje se nalaze na stranicama HPD Cibalia iz Vinkovaca. Izuzev toga, ostalih podloga nema u uporabi.

1.2.3 Karte (zemljovid) -/10

Postojeće karte (zemljovid) postoje samo za šest planinarskih staza, razumljivog su i čitkog sadržaja, no ne primjenjuju vizualne standarde za takvu vrstu turizma u županiji, dijelom i zbog toga što se planinarski sustav često koristi nacionalnim ili međunarodnim standardima u prikazu i izradi karata.

Tiskane karte za pješačko-trkački proizvod također nisu izrađene.

1.2.4 Signalizacija -/10

Na terenu su označene, odnosno markirane, samo planinarske staze, dok ostalih staza, a time ni signalizacije (sustava tabli ili markiranja) nema.

1.2.5 Web - planinarenje / pješaćenje 2/10

Na službenom webu www.visitvukovar-srijem.com postoji ponuda 6 šetnica i 6 planinarskih staza, i to unutar podrubrike „Rekreacija“, dok ostale specijalizirane ponude iz ovog segmenta nema (staze, foto i video galerija, karte...).

1.2.6 Online staze 2/10

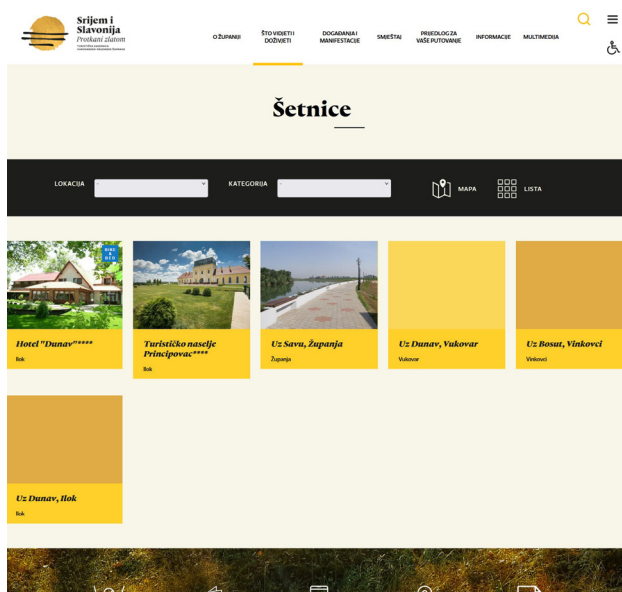
Situacija slijedi ranije opisanu pod web-stranicama i stazama, dakle postoje samo šetnice i planinarske staze, a opisane su općenitim tekstovnim sadržajem uz fotografiju. Dodatnih informacija nema.

1.2.7 Promotivne fotografije 3/10

Osim fotografija za dvije šetnice uz smještajne objekte te fotografije za planinarske staze (s informativnim tablama i tablama za smjer) ostalih fotografija nema. Također nisu rađena posebna fotografiranja za cjelokupni ovaj segment.

1.2.8 Promotivni video materijali 3/10

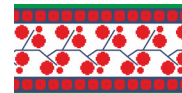
Video-materijali specifično izrađeni za ovaj segment outdoor ponude nisu snimljeni.

Slika 8

Popis šest šetnica na web-stranicama

Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

1.2.9 Brošure -/10

Ne postoje brošure za ovaj segment ponude.

1.2.10 Lokalni specijalisti/stručnjaci 4/10

Trenutno jedine osobe redovno involvirane u pješačko-trkački segment su planinari tj. licencirani planinarski vodiči.

1.2.11 Info-table 3/10

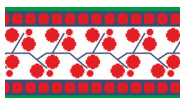
Ne postoje info-table osim onih postavljenih na planinarskim stazama.

1.2.12 Manifestacije 3/10

Jedina planinarska manifestacija koja se održava jest planinarski uspon na Skandalu, početkom rujna svake godine. Podaci o ostalim rekreativnim, posebice natjecateljskim (rekreativno ili službeno natjecateljskim) manifestacijama nisu navedeni, iako takvih manifestacija ima nemali broj.

1.3. KONJIČKI TURIZAM

1.3.1 Staze (rute)	1	2	3		
1.3.2 Kartografske podloge	-				
1.3.3 Karte (zemljovid)	-				
1.3.4 Signalizacija	-				
1.3.5 Web - konjički turizam	-				
1.3.6 Online staze	-				
1.3.7 Promotivne fotografije	-				
1.3.8 Promotivni video materijali	-				
1.3.9 Brošure	-				
1.3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	-				
1.3.11 Info-table	-				
1.3.12 Usluge (najam, prijevoz,...)	-				
1.3.13 Vodiči	-				
1.3.14 Veterinarske usluge	1	2	3	4	5
1.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, rančevi	1	2	3	4	
1.3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni	-				
1.3.17 Manifestacije	1	2	3	4	

Konjički turizam u Vukovarsko-srijemskoj županiji ima skromniju ponudu službene infrastrukture i informativnih materijala, no ima znatan broj udruga s aktivnim članstvom. Od službenih smještaja postoji specijalizirani smještaj „Babina Greda“, nekoliko ruta te dvije manifestacije (Konjički maraton kroz Cvelferiju, Graničarski ophodi, Konji bijelci). Udruga ima više te su one navedene na web-stranicama uz navođenje lokacije, fotografija, teksta i kontakt podataka.

1.3.1 Staze (rute) 3/10

Prema dostupnim informacijama, postoje dvije rute – put vinograda i kružna ruta Cvelferije. Ostalih podataka nema, a također nema podataka o ovim rutama na županijskim turističkim web-stranicama.

1.3.2 Kartografske podloge -/10

Ne postoje specijalizirane kartografske podloge.

1.3.3 Karte (zemljovid) -/10

Tiskane karte (zemljovid) nisu izrađeni.

1.3.4 Signalizacija -/10

Nema razrađenog sustava označavanja konjičkih ruta.

1.3.5 Web - konjički turizam -/10

Na službenom webu objavljen je popis udruga i seoska domaćinstva s konjima, dok drugog sadržaja nema.

1.3.6 Online staze (rute) -/10

Na web stranici ovakvog sadržaja nema, a informacije govore da na terenu postoje samo dvije rute - put vinograda i kružna ruta Cvelferije.

1.3.7 Promotivne fotografije -/10

Ne postoje službene fotografije.

1.3.8 Promotivni video materijali -/10

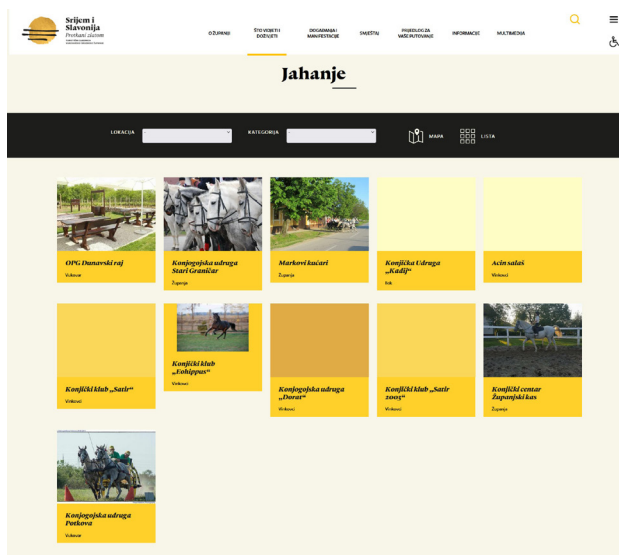
Nema snimljenih video-materijala za ovu vrstu ponude.

1.3.9 Brošure -/10

Ne postoje brošure za ovaj segment ponude.

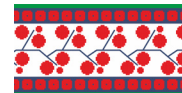
1.3.10 Lokalni specijalisti/stručnjaci -/10

Od lokalnih ljudi kompetencijama osposobljenim za djelovanje u ovoj vrsti ponude možemo izdvojiti članove udruga te ljude koji na svojim imanjima tj. objektima za ponudu smještaja nude i aktivnosti vezane za konje.

Slika 9

Popis usluga u konjičkom segmentu na web-stranicama
Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

1.3.11 Info-table -/10

Info-table postavljene su na svakom od jedanaest odmorišta. Krovni standard za njihov izgled i usklađivanje sa standardom TZ VSŽ nije definiran.

1.3.12 Usluge (najam, prijevoz...) -/10

Ne postoji ova vrsta usluge.

1.3.13 Vodiči -/10

Ne postoji ova vrsta usluge.

1.3.14 Veterinarske usluge 5/10

Na području županije postoji petnaestak veterinarskih ambulanti te je izgledno da postoji usluga i za konje.

1.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, rančevi 4/10

Ne postoji ovaj tip usluge.

1.3.16 Hipodromi/specijalizirani tereni -/10

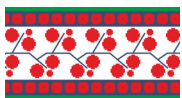
Ne postoji ovaj tip objekta tj. usluge.

1.3.17 Manifestacije 4/10

Generalno je mali broj manifestacija, među kojima treba istaći Konjički maraton kroz Cvelferiju i Graničarske ophode.

1.4. KAJAK / KANU

1.4.1 Usluge najma	1	2	3	4	5	6
1.4.2 Vođenje	-					
1.4.3 Rute	1	2	3			
1.4.4 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu	-					
1.4.5 Standardi	-					
1.4.6 Karte (zemljovid)	-					
1.4.7 Web - kajak / kanu segment	1	2	3	4		
1.4.8 Promotivne fotografije	1	2	3	4		
1.4.9 Promotivni video materijal	1	2	3			
1.4.10 Brošure	1	2	3			
1.4.11 Info-table	1	2	3	4		
1.4.12 Specijalizirani smještaj	1	2	3	4	5	
1.4.13 Manifestacije	-					

Aktivnosti s kajacima i kanuima moguće su na mnogim lokacijama, na vodama ovoga kraja - praktički svaka pristupačna obala i miran tok omogućavaju uživanje u kajacima ili kanuima. U cjelini, kao zaokruženi proizvod, ovaj dio ponude nije razvijen na području cijele županije već na dva mjesta na kojima postoje takve usluge – u mjestu Otok tj. u Biološko-edukacijskom centru Virovi te u Nijemcima. Osim kvalitetnog smještaja i ostalih pratećih usluga, na tim se mjestima nudi najam kanua (a uvijek postoji i mogućnost korištenja vlastitog). Za takve su centre izrađene kvalitetne fotografije i video materijali, postavljene info-table, napravljene informativne table i ostali popratni proizvodi.

S obzirom na visoku kvalitetu infrastrukture izgrađene u Virovima, a nedostatak takve usluge u ostatku županije, bilo bi praktično da se znanje, iskustvo i rješenja iz Centra prenesu na druge takve potencijalne lokacije diljem županije, kako bi se potaklo razvoj proizvoda.

Također, veslanje kao relativno česta sportska aktivnost u Vukovaru mogla bi se iskoristiti za kreiranje takve turističko-rekreativne ponude na istom području ili na više lokacija u županiji. Uz organiziranu edukaciju takvih bivših sportaša, može se dobiti visokokvalificirane eksperte za ovaj vid ponude, a koji, pored toga, mogu biti angažirani i za ostale aktivnosti (kao statisti za izradu foto i video materijala, trajni suradnici na izradi različitih segmenata ponude i info&promo materijala, razradi lokacija za ulazak u vodu, osmišljavanje ruta i slično). Također se može osmisлити promotivne pakete (prijevoz na Adicu ili uz obalu Dunava). S obzirom da ove ponude trenutno nema, nije niti navedena u analizi i ocjeni ponude.

1.4.1 Usluga najma 6/10

Usluga najma na raspolaganju je u Otoku i u Nijemcima.

1.4.2 Vođenje -/10

Ne postoji ova vrsta usluge.

1.4.3 Rute 3/10

Prijedlozi ruta za posjet kanuima ili kajacima postoje na lokacijama Otoka i Nijemaca. U Virovima postoje rute Bosut (11,1 km), Spačva (17,6 km) i Virovi (6,8 km).

1.4.4 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu -/10

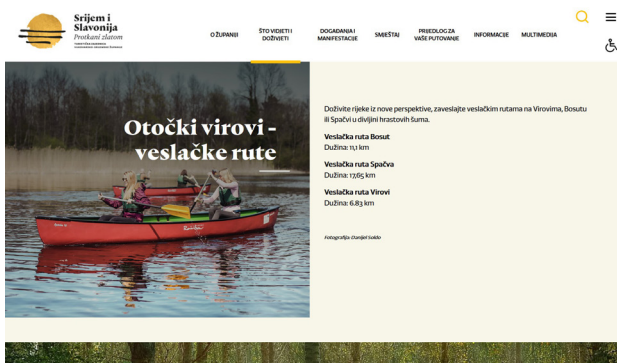
Ova vrsta usluge postoji na jednoj lokaciji – u Otoku.

1.4.5 Standardi -/10

Na županijskoj razini ne postoje definirani standardi za proizvod kajaka/kanua, poput vizualnih standarda, izgleda tabli, karata, pravila ponašanja, mjesta za ulazak u vodu, ali je dio tih materijala napravljen na ranije navedene dvije lokacije koje nude cjeloviti proizvod.

1.4.6 Karte (zemljovid) -/10

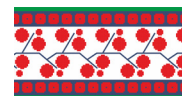
Ne postoji ova vrsta usluge, osim u Otoku (u Virovima).

Slika 10

Popis kajak / kanu ruta na web-stranicama

Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

1.4.7 Web - kajak / kanu segment 4/10

Na krovnim turističkim web-stranicama postoji samo osnovna informacija o rutama u Virovima te je to jedina informacija o ovom proizvodu. Na službenoj stranici Biološko-edukacijskog centra Virovi postoji više informacija o proizvodu, ali je to fokusirano i obrađuje usluge samo na području Centra (foto i video materijal, kanui, pristup vodi, noćenja, eno-gastro...).

1.4.8 Promotivne fotografije 4/10

Promotivne fotografije postoje samo o centru Virovi, koje su korištene i za potrebe županijske promocije.

1.4.9 Promotivni video materijal 3/10

Primjereni promotivni video materijali izrađeni su za centar Virovi.

1.4.10 Brošure 3/10

Informativne brošure nisu izrađene službeno za cijelu županiju, ali postoje za potrebe centra Virovi.

1.4.11 Info-table 4/10

Info-table postavljene su u centru Virovi za potrebe Centra i njihovih posjetitelja. Krovni standard za njihov izgled i usklađivanje sa standardom TZ VSŽ nije definiran.

1.4.12 Specijalizirani smještaj 5/10

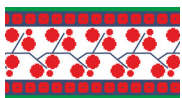
Kao i kod većine drugih elemenata ovog proizvoda, ova vrsta usluge postoji u biološko-edukacijskom centru Virovi.

1.4.13 Manifestacije -/10

Ne postoji ova vrsta usluge.

1.5. ADRENALINSKI SPORTOVI | Enduro / quad, adrenalinski parkovi, vodeni parkovi, paintball, ...

1.5.1 Usluga najma opreme	1	2	3
1.5.2 Vođenje / edukacija	-		
1.5.3 Sustav / popis službenih lokacija	-		
1.5.4 Karte	-		
1.5.5 Web - adrenalinski sportovi	-		
1.5.6 Promotivne fotografije	-		
1.5.7 Promotivni video materijal	-		
1.5.8 Brošure	1	2	3
1.5.9 Manifestacije	1	2	3

Adrenalinski park Bosut Rokovci – Andrijaševci te Adrenalinski park u Cerni jedini su takvi centri u županiji. Zbog toga će ocjenjivanje usluge adrenalinskih sportova biti direktno vezano na ova dva parka.

1.5.1 Usluga najma opreme 3/10

S obzirom na specifičnosti ove vrste usluga i aktivnosti, najam opreme omogućuje se u adrenalinskim parkovima, jer je direktno vezana na aktivnosti i uslugu koje se tamo pružaju.

1.5.2 Vođenje/edukacija -/10

Ova vrsta usluge ne postoji, ali u ovom trenutku za takvom uslugom niti nema potrebe s obzirom da postoje dva pružatelja ove usluge koji sve aktivnosti vrše u vlastitim objektima.

1.5.3 Sustav / popis službenih lokacija -/10

Ova vrsta podatka ne postoji, ali u ovom trenutku za takvim popisom niti nema potrebe s obzirom da postoje dva pružatelja ove usluge.

1.5.4 Karte -/10

Ova vrsta ponude ne postoji, ali u ovom trenutku za takvim materijalom niti nema potrebe s obzirom da postoje dva pružatelja ove usluge.

1.5.5 Web - adrenalinski sportovi -/10

Na krovnim turističkim web-stranicama navedena je općenita informacija o adrenalinskom parku u Cerni, dok za drugi park - Bosut Rokovci – Andrijaševci, nema nikakvih informacija. Informacije objavljene na webu sastoje se od jedne fotografije i općenitog teksta. Drugih sadržaja po pitanju ponude adrenalinskih sportova nema.

1.5.6 Promotivne fotografije -/10

Promotivne fotografije objavljene na webu izrađene su u centru Bosut Rokovci – Andrijaševci.

1.5.7 Promotivni video materijal -/10

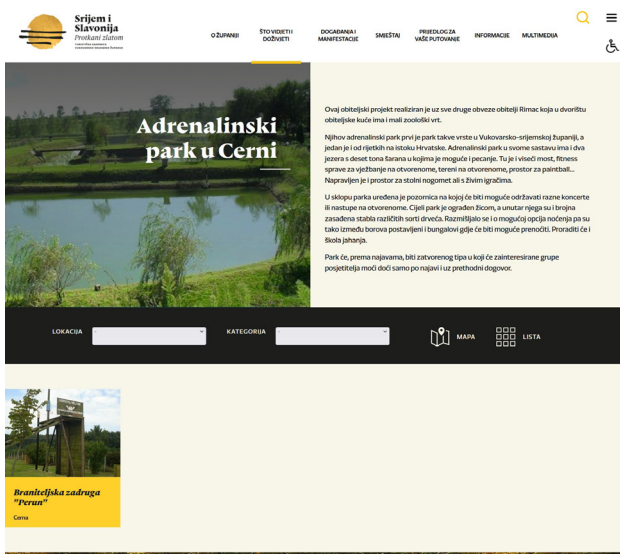
Ne postoji ova vrsta proizvoda.

1.5.8 Brošure 3/10

Ne postoji ova vrsta proizvoda.

1.5.9 Manifestacije 3/10

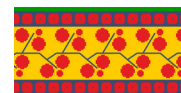
Postoje samo ciljana događanja, unutar adrenalinskog centra Bosut Rokovci – Andrijaševci. Izuzev toga, ostalih manifestacija u ovoj kategoriji proizvoda nema.

Slika 11

Popis pružatelja usluga adrenalinskih usluga na web-stranicama

Izvor: www.visitvukovar-srijem.com

2. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA

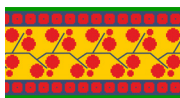
Stanje cikloturizma u Požeško-slavonskoj županiji solidno je razvijeno. Nastojalo se osmisliti sustav staza u cijeloj županiji, tome je pridonio i PP Papuk, a na tragu toga su se izradili i prvi materijali – karte manjih lokaliteta i županijska karta biciklističkih staza, prvi vodič za cikloturiste, prikazi na webu (karta, GPX zapis i drugo), što govori o značajnom odrađenom poslu.

Tu će uslugu trebati podići na višu razinu, produbiti detalje i opseg usluge, a jednako tako će trebati stvoriti preduvjete u vidu standarda za signalizaciju, kvalitetnu kartografsku podlogu i karte, brošure, odraditi kvalitetna foto i video snimanja i drugo.

S obzirom na već razvijeni senzibilitet spram cikloturizma, uz razuman trud i investiciju kvaliteta istoga se može značajno podići unutar dvije do tri godine.

2.1. CIKLOTURIZAM

2.1.1 Staze (rute)	1	2	3	4	5	6	7
2.1.2 Prometno-transportna infrastruktura	1	2					
2.1.3 Kartografske podloge	1	2	3				
2.1.4 Karte (zemljovid)	1	2	3				
2.1.5 Signalizacija	-						
2.1.6 Web - cikloturizam	1	2	3	4	5		
2.1.7 Online staze	1	2	3	4	5	6	
2.1.8 Promotivne fotografije	1	2	3				
2.1.9 Promotivni video materijal	1	2	3				
2.1.10 Brošure	1	2	3	4			
2.1.11 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3				
2.1.12 Info-table	1	2	3				
2.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz,...)	1	2	3	4	5		
2.1.14 Bike-vodiči	1	2	3				
2.1.15 Bike&Bed	-						
2.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice	1	2	3	4	5	6	
2.1.17 Manifestacije	1	2					

Cikloturizam je u Požeško-slavonskoj županiji prilično dobro pripremljen – osmišljen je značajan broj staza (32), što kružni, što linearnih. Podaci su objavljeni na web-stranicama (s popratnim podacima), dostupni su i GPX podaci, a dodatna ponuda moći će se razvijati po brojnim brdima i gorama, posebice u PP Papuk, neovisno o administrativnoj granici s Virovitičko-podravskom županijom.

Staze obuhvaćaju cijelo područje županije, s napomenom da su uglavnom dosta teške s puno uspona, stoga će ih vjerojatno trebati revidirati i prilagoditi za širu skupinu korisnika. S obzirom na postojanje staza kao temeljnog preduvjeta razvoja proizvoda, izrađeni su i ostali popratni informativno-promotivni materijali poput biciklističkih karata (zemljovida) pojedinih lokaliteta i za cijelu županiju te prvi vodič za cikloturiste.

Općenito će ponuđenu uslugu trebati podići na višu razinu, produbiti detalje i opseg usluge, a jednako tako će trebati stvoriti preduvjete u vidu izrade standarda za signalizaciju, kvalitetne kartografske podloge i karte, nove brošure, odraditi kvalitetna foto i video snimanja i drugo.

S obzirom na već razvijeni senzibilitet spram cikloturizma, uz razuman trud i investiciju, kvaliteta ovog proizvoda može se značajno podići unutar dvije do tri godine.

2.1.1 Staze (rute) 7/10

Ukupno su, prema evidenciji na webu, osmišljene i objavljene 32 staze (rute) i gotovo sve su kružnog tipa. Na službenoj web-stranici objavljeni su osnovni podaci o stazama, primarno GPX zapis, koji će pomoći snalaženju na terenu i praćenju staza.

Staze na terenu nisu označene signalizacijom (na razini županije ne postoji standard za signalizaciju), a rute koje su označene – označene su standardnom „plavom“ signalizacijom za transportne biciklističke pravce.

Pored službenih staza evidentiranih na službenom webu županijske turističke zajednice, postoje i brojne staze na području PP Papuk, gdje se osim u ovoj aktivnosti, nudi značajna količina ostalih outdoor usluga (između ostalih aktivnosti koje se nude). Na navedenom webu staze su detaljno popisane, popraćene tekstem, online kartom, GPX zapisima i ostalim detaljima.

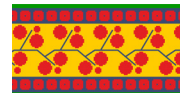
2.1.2 Prometno-transportna infrastruktura 2/10

Izdvojene trake za promet biciklista, prema dostupnim informacijama, postoje na dvije lokacije u Požegi: Dubrovačkoj ulici i na Šijačkoj cesti.

Za transport se mogu koristiti službene nacionalne i međunarodne rute, koje su dijelom označene plavom biciklističkom (prometnom) signalizacijom.

2.1.3 Kartografske podloge 3/10

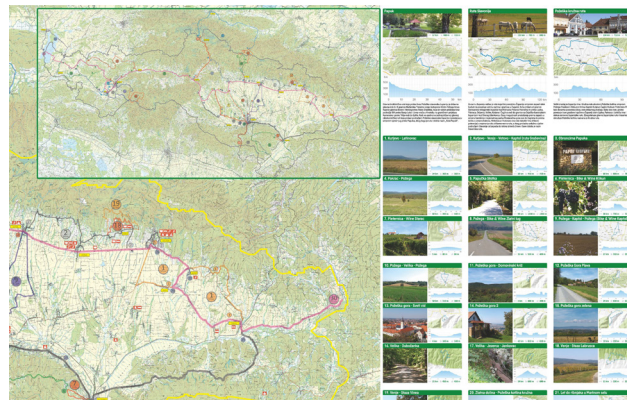
Kartografska podloga koja se primijenila na biciklističkim kartama (zemljovidima) dolazi u dva različita oblika. Prvi oblik je uglavnom prazna podloga bez sadržaja, s dominantnom zelenom bojom, što je zapravo općenita turistička podloga (i karta) te nije prikladna za outdoor (i biciklističku) namjenu. Druga korištena podloga je izvorna topografska podloga iz mjerila 1:25.000, umanjena na mjerilo 1:60.000, pri čemu nije izvršena korekcija detalja i veličine zapisa (npr. slova i simbola). Na taj se način dobila karta s vrlo sitnim, teško čitljivim detaljima. S

obzirom na karakteristike i prilagodljivost ovih podloga, one se neće moći adekvatno prilagoditi na potrebno mjerilo te će vjerojatno za buduće karte trebati pripremiti adekvatnu podlogu.

2.1.4 Karte (zemljovid) 3/10

Kao i kartografske podloge, i postojeće karte (zemljovid) dijele se na dvije forme, uvjetovane podlogama – prvo su pregledne biciklističke karte bez detalja i neprilagođene outdoor potrebama, a drugo je karta s brojnim stazama koje su prikazane i na službenim web-stranicama, s osnovnim detaljima (tehn. detalji, altimetrija, promotivna fotografija, naziv). Cjelokupni dizajn ne slijedi krovne vizualne standarde (nisu definirani) te je zastario i nije previše atraktivan, no karta će vjerojatno moći poslužiti biciklistima da se snađu na terenu, pogotovo uz GPX zapis s web-stranica.

Slika 12

Biciklistička karta PSŽ

Izvor: TZ Požeško-slavonske županije

2.1.5 Signalizacija -/10

Na razini županije nisu definirani standardi za signalizaciju tj. označavanje ovakvih kružnih, turističkih staza (ruta). Za označavanje takve vrste staza (ruta), potrebno je definirati sustav signalizacije u kojem će se staze numerirati te standardiziranim tablama označiti na terenu.

2.1.6 Web – cikloturizam 5/10

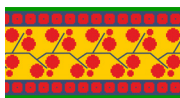
Cikloturizam drži prioritetno mjesto u outdoor ponudi, a prvi dojam na webu ostavlja veliki broj staza (32). Staze su prikazane prikazom na online karti uz mogućnost skidanja GPX zapisa. Zapisi se otvaraju brzo, popis je jasno čitljiv, a nekoliko staza ima već turističke i atraktivne nazive, poput „Obročima Papuka“ ili „Let do ribnjaka u Marinom selu“. Poželjno je sve staze imenovati takvim nazivom koji će gostima biti lako prepoznatljiv, asocijativan i atraktivan.

Pored toga, na webu se nalazi i popis pružatelja usluga (dva su navedena na web-stranicama, oba u Požegi), a objavljena je i županijska bike karta.

U rubrici „Multimedija“ korisnicima su na raspolaganju bike-vodič „Biciklom kroz Požeško-slavonsku županiju“ i županijska biciklistička karta (koja je navedena i u rubrici biciklističkih karata - pod izdvojenom Bike rubrikom).

Ove rubrike otvaraju se brzo i lako su dostupne. U buduću će trebati dodatno razraditi opisne podatke i polako dopunjavati ponudu staza kako se ona bude povećavala.

Ono što nedostaje su službene fotografije, spontane ili proizašle iz ciljanih foto-shootinga, koje će podići atraktivnost prikaza, vizualizirati atraktivne motive na stazama i općenito glavne atrakcije te time podići dojam cijelog weba.

Na webu nema specijaliziranog smještaja za bicikliste - Bike&Bed, a prema saznanjima – takav projekt nije razvijen na razini županije.

Popis manifestacija nalazi se uvučen u podrubriku u osnovnom meniju „Planiraj“, i nema mogućnost filtriranja različitih vrsta manifestacija, u ovom slučaju cikloturizma ili outdoora, stoga se mora listati kroz popis da se pronađe neki sadržaj outdoor tipa.

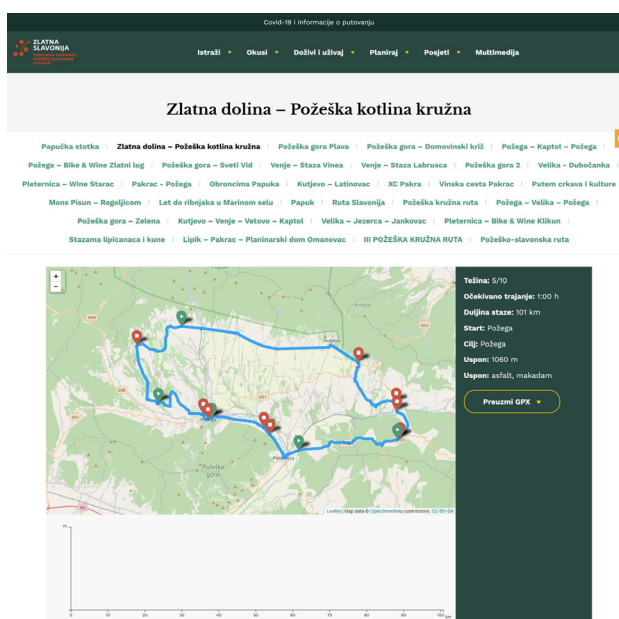
Mora se još jednom spomenuti web PP Papuk s detaljnim prikazima biciklističkih staza. Doduše, drugog sadržaja na tu tematiku nema, dijelom i zbog toga što ostale usluge poput smještaja ili najma opreme nude u sklopu svojih objekata.

2.1.7 Online staze 6/10

Na webu su objavljene 32 staze (rute) i gotovo sve su kružnog tipa. Popis staza je jasan, prikazan je pomoću male online karte, naziva, težine i duljine, a klikom na ikonu dobiva se detaljniji prikaz podataka. Pod detaljima za svaku stazu prikazana je online karta (zemljovid), tehnički podaci i altimetrija (trenutno nema prikaza altimetrije ni kod jedne staze) te mogućnost skidanja GPX zapisa. Za osnovno pružanje sadržaja gostima ovo je dobro rješenje, a za daljnji razvoj treba dalje popunjavati te rubrike na web-stranicama.

Poželjno je cjelokupan sadržaj vizualno oplemeniti kvalitetnim fotografijama atrakcija na stazi i tekstualnim opisom.

Iako izdvojena, u ovu ponudu uvrštava se i ponuda PP Papuk.

Slika 13

Popis biciklističkih staza na web-stranicama

Izvor: www.visitslavonia.hr

2.1.8 Promotivne fotografije 3/10

Fotografije koje se koriste većinom su snimljene na biciklističkim utrka. Nisu rađena ciljana, tematska fotografiranja kako bi na najbolji način prezentirala atrakcije iz svih krajeva županije (na stazama i rutama, ali i izvan njih).

2.1.9 Promotivni video materijali 3/10

Galerija video materijala većinski se zasniva na enogastronomskim temama. Postoji više video materijala koji u sebi uključuju bicikliste ili biciklističke motive, npr. općeniti prikaz sadržaja u Slavoniji (među kojima su prikazane i outdoor aktivnosti), a uz njega su objavljeni i drugi, kraći, s bike i outdoor aktivnostima.

2.1.10 Brošure 4/10

Biciklistima je, pored izrađenih karata, na raspolaganju i biciklistički vodič „Biciklom kroz Požeško-slavonsku

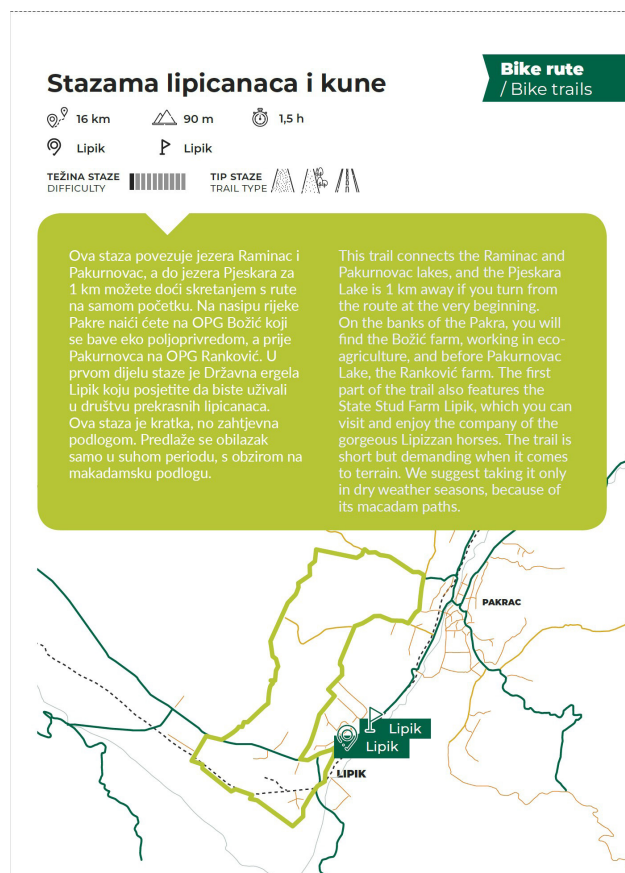

županiju“ u hrvatsko-engleskoj jezičnoj kombinaciji, iz 2018. godine. U njemu su navedene razne zanimljivosti s područja županije, a biciklistički dio obrađuje 30 staza (20 bez karata, 10 s uvećanim prikazom), daje popis

Slika 14

Biciklistički vodič (brošura) PSŽ - naslovnica
Izvor: TZ Požeško-slavonske županije

Slika 15

Biciklistički vodič (brošura) PSŽ - prikaz staze
Izvor: TZ Požeško-slavonske županije

smještajnih objekata (općenitih, nisu specijalizirani za bicikliste), kao i usluge najma i servisa.

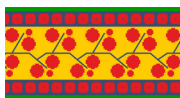
Brošura ima ukupno 68 stranica, od čega 21 obrađuje biciklizam, dok se na ostatku brošure uglavnom ponovo opisuje gastronomija, kulturno-prirodne znamenitosti i sličnih sadržaji koji inače nisu potrebni u specijaliziranim materijalima poput ovih za biciklizam ili outdoor.

2.1.11 Lokalni specijalisti/stručnjaci 3/10

Na području županije postoji više klubova, u kojima su angažirani ljudi koji su aktivni u biciklizmu te su dovoljno upućeni u temu da mogu biti suradnici turističkih zajednica.

2.1.12 Info-table 3/10

Na području županije postavljene su turističke informativne table (s kartama) na kojima su informacije i o biciklističkim stazama. Kod daljnjeg razvoja cikloturizma, bilo bi dobro definirati standard za biciklističke karte (i podloge) koje će se zatim ugraditi u info-table. Time će info-table biti specijalizirane za biciklizam ili biciklizam i pješačenje/trčanje te će moći biti postavljene na početnim lokacijama staza i prikazivati samo tu vrstu sadržaja. Tom prilikom će se moći primijeniti i vizualni destinacijski standardi.

2.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz...) 5/10

Usluge najma, servisa i prijevoza osiguravaju dva pružatelja usluga čiji su kontakti na webu, na kartama i u brošuri (vodiču). To je dosta skroman broj, ali je za očekivati da će s razvojem cikloturizma rasti i broj ovakvih pružatelja usluga.

2.1.14 Bike-vodiči 3/10

2018. godine osposobljena su 23 biciklistička vodiča, no trenutno ih je manji broj aktivan u toj domeni, a posebice za usluge vođenja cikloturista. Trebat će nastojati u razvoju ovog proizvoda angažirati ljude koji su uspješno završili edukaciju i pokazali afinitet za biciklizam te njihovo iskustvo iskoristiti za kvalitetniji razvoj i uslugu u cikloturizmu.

2.1.15 Bike&Bed -/10

Na razini županije nije razvijen sustav Bike&Bed objekata za smještaj biciklista. Trenutno se za uslugu smještaja koriste regularni smještajni objekti te se biciklisti u dogovoru s vlasnicima dogovaraju o smještaju bicikala.

2.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice 6/10

Na području županije postavljeno je ukupno deset cikloturističkih odmorišta sa servisnim stanicama na raznim lokacijama diljem županije. Potrebno je navedene lokacije/usluge redovno provjeravati i držati ispravnima, pošto je to najčešća zamjerka za takve usluge.

2.1.17 Manifestacije 2/10

Općenito broj manifestacija je skroman (Gran Fondo Zlatni Papuk, škola biciklizma, biciklijada). Na samoj web-stranici navedeno je svega par manifestacija, a nalaze se u rubrici Planiraj > Događanja (nije istaknut kao glavni sadržaj u meniju). Manifestacije (biciklističke ili bilo koje druge) moraju se tražiti u obimnijem popisu ostalih manifestacija pošto nema filtera za outdoor manifestacije (ili neku od outdoor podkategorija), a po defaultu se otvara popis manifestacija u aktualnom mjesecu.

2.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE

2.2.1 Staze (rute)	-			
2.2.2 Kartografske podloge	-			
2.2.3 Karte (zemljovid)	-			
2.2.4 Signalizacija	-			
2.2.5 Web - planinarenje / pješačenje	1	2		
2.2.6 Online staze.	-			
2.2.7 Promo fotografije	-			
2.2.8 Promo video	1	2	3	
2.2.9 Brošure	-			
2.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4
2.2.11 Info-table	-			
2.2.12 Manifestacije	1	2	3	

Pješačko-trkačka ponuda uglavnom se zasniva na planinarskim stazama. Aktivnijeg segmenta - trčanja nema u ponudi te nisu kreirane staze (rute) tog tipa. Slijedom toga, nisu razvijani ni ostali elementi ponude.

Ipak, u sklopu ponude PP Papuk nudi se i pet treking staza, što svakako treba ubrojati u ponudu županije. Osim toga, primjer interesa za ovim stazama treba uzeti kao ogledni primjer te na sličan način, kao i s kreiranim biciklističkim stazama (rutama), osmisлити takve staze i u ostatku županije u kojem ima manje brda i gorja.

2.2.1 Staze (rute) -/10

Ponuda u ovom segmentu outdoora zasniva se na planinarskim stazama, poput *Požeške planinarske obilaznice* ili čak iznimno dug i zahtjevan Pohod slavonskim planinama. Informacija o njima, o planinarskim društvima te osnovne podatke za nekoliko staza može se naći na službenim web-stranicama. Pored toga, informacije o stazama nalaze se i na stranicama Hrvatskog planinarskog društva te stranicama lokalnih planinarskih društava.

Nema razvijenih staza za pješake i trkače na ostalim područjima, kao jedne vrste turističkog sadržaja, stoga bi to mogao biti prioritet budućeg razvoja. Jedina vrsta takve ponude nalazi se u PP Papuk, u obliku četiri treking staze.

2.2.2 Kartografske podloge -/10

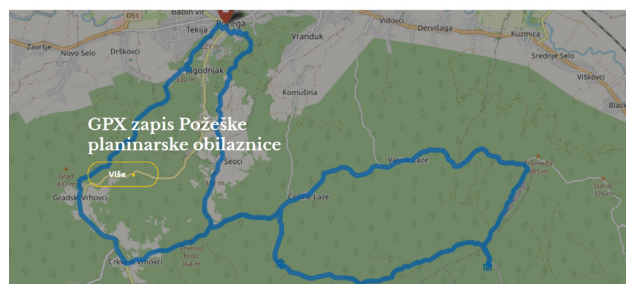
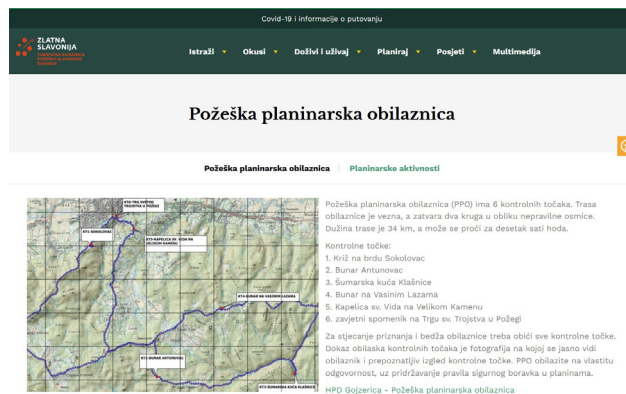
Planinarske staze i putovi koriste uglavnom topografsku podlogu 1:25.000, koja je, dok se drži u dimenzijama tog mjerila, odlična podloga. Primjer podloge za Požešku planinarsku obilaznicu koji se nalazi na web-stranicama turističke zajednice (preuzeto sa stranica udruge HPD Gojzerica) vrlo je sitno jer je podloga rastegnuta na manje mjerilo te se teško čita i koristi zbog sitnih detalja i slova.

Aдекватно primijenjena topografska podloga, ili slična prilagođena podloga, mogla bi se koristiti i za trkačko-pješačke staze turističko-rekreativnog tipa, kad se krene s njihovom realizacijom.

Drugih vrsta podloge nema.

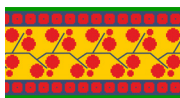
2.2.3 Karte (zemljovid) -/10

Planinarske karte uglavnom se zasnivaju na topografskoj podlozi te se koriste kao „sirovi“ prikazi podloge s ucrtanom rutom, ili slijede način izrade svojstven izradi planinarskih karata. Turističko-trkačke vrste karata nema, primarno zato što nema razvijenog takvog proizvoda.

Slika 16

Prikaz Požeške planinarske zaobilaznice na web-stranicama

2.2.4 Signalizacija -/10

Na planinarskim putovima redovno se održavaju markacije.

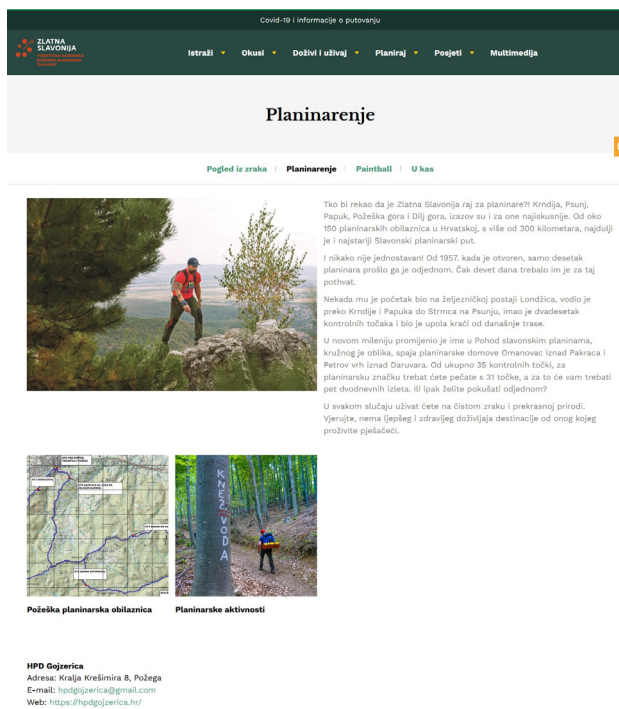
Standardizirana markacija ili oznake (table) za pješačko-trkačke staze turističko-sportskog tipa nisu definirane.

2.2.5 Web - planinarenje / pješčenje 2/10

Na službenim web stranicama turističke zajednice Požeško-slavonske mogu se pronaći zanimljivi tekstovi, karte te GPX zapisi, a također i kontakti planinarskih društava: <https://visitslavonia.hr/dozivi-i-uzivaj/dodatne-aktivnosti/planinarenje/>. U zasebnoj rubrici o planinarima objavljuju se redovna izvješća aktivnosti planinarskih društava i riječ je jednoj od najažurnijih rubrika weba.

Na webu nedostaje atraktivnijih fotografija koje bi prikazale različite motive duž trasa, time i motivirale posjetitelje da posjete županiju i promovirane lokacije.

Na webu PP Papuka nalaze se informacije o planinarskim stazama (<https://www.pp-papuk.hr/outdoor-aktivnosti/planinarske-ture/>), a tako i o treking stazama (<https://www.pp-papuk.hr/outdoor-aktivnosti/geotrail-treking-staze/>), koje se mogu svrstati u ponudu takve aktivnosti na području županije.

Slika 17

Prikaz podataka o planinarenju na web-stranicama

Izvor: [www.visitslavonia.hr](https://visitslavonia.hr)

2.2.6 Online staze -/10

Na službenom webu turističke zajednice postoje samo osnovne informacije o planinarskim stazama, dok se ostale informacije trebaju tražiti na stranicama HPS-a i lokalnih planinarskih udruga. Opisana je Požeška planinarska obilaznica, a za dodatne detalje mora se posjetiti web planinarskog društva.

Ostalih podataka i sadržaja ovog tipa nema, osim u PP Papuk, kako je navedeno ranije u tekstu.

2.2.7 Promotivne fotografije 3/10

Za potrebe promocije rađene su službene fotografije za planinarenje. Također postoji arhiva planinarskih društava.

Na webu je objavljena određena količina fotografija iz ciljanih foto-sessiona te promotivni film. Motivi su uglavnom planinarsko-pješački, a nedostaje trkačkih motiva (trkačko-pješačkih).

2.2.8 Promotivni video materijal 3/10

Od promotivnih materijala koristi se više video-materijala s kraćim ili dužim planinarsko-pješačkim scenama.

2.2.9 Brošure -/10

Ne postoje brošure za ovaj segment ponude.

2.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci 4/10

Trenutno jedine osobe redovno involvirane u pješačko-trkački segment su planinari tj. licencirani planinarski vodiči i markacisti.

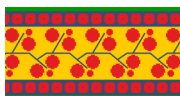
2.2.11 Info-table -/10

Pojedine planinarske staze upotpunjene su info-tablama. Osim toga, ne postoje info-table za pješačko-trkačku ponudu.

2.2.12 Manifestacije 3/10

Od manifestacija koje se događaju treba navesti "Ideš i piješ" (jednodnevne wine&walk manifestacije krajem kolovoza), Papučki jaglaci (održava se 41 godinu), Pohod na Kapavac (održava se 11 godina), obiteljski izlet povodom Dana grada Požege te brojni planinarski pohodi koji su vezani uz manifestacije poput Vincelova, Martinja, Dana grada i slično.

Ostalih rekreativnih, posebice natjecateljski (rekreativnih ili službenih natjecateljskih) nema.

2.3. KONJIČKI TURIZAM

2.3.1 Staze (rute)	-			
2.3.2 Kartografske podloge	-			
2.3.3 Karte (zemljovid)	-			
2.3.4 Signalizacija	-			
2.3.5 Web - konjički turizam	1	2		
2.3.6 Online staze	-			
2.3.7 Promotivne fotografije	-			
2.3.8 Promotivni video materijal	-			
2.3.9 Brošure	-			
2.3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2		
2.3.11 Info-table	-			
2.3.12 Usluge (najam, prijevoz,...)	1	2		
2.3.13 Vodiči	1	2		
2.3.14 Veterinarske usluge	1	2	3	4
2.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, rančevi	1	2		
2.3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni	1	2	3	4
2.3.17 Manifestacije	1	2	3	

Konjički turizam u Požeško-slavonskoj županiji koncentriran je na područje PP Papuka i Ergele Lipik, a uz to aktivnosti jahanja konja nude i dva kluba – Kasački klub Diamant i Turističko seljačko domaćinstvo Čondić. Ponuda konjičkih aktivnosti u PP Papuk uvjetovala je suradnju sa subjektima te razvoj infrastrukture u PP Papuk na području obje županije (Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske). Na webu PP Papuk nema znatnih podataka, ali postoji link na stranice NIK Orahovica, koji nude uslugu terenskog jahanja i vožnje kočijom.

Može se reći da je ponuda konjičkog turizma na području županije na solidnoj razini, a pružanje sadržaja i usluga u potpunosti se temelji na aktivnostima nekoliko subjekata (udruga, PP Papuk i privatnih iznajmljivača). Budući razvoj krovna turistička zajednica trebat će potaknuti te pokušati stvoriti preduvjete da navedeni subjekti pružaju uslugu pod jednim brendom. Sa samostalnim pružateljem PP Papuk treba se ostvariti što bliža suradnja kojom će se onda moći spojiti dvije županije koje dijele ovaj park prirode. Ergela Lipik ostat će samodostatna priča za sebe s dugom i neotuđivom poviješću, čime će zasigurno pomoći podizanju kvalitete ponude, ali i brendiranju vlastitih usluga, samim time i županije.

2.3.1 Staze (rute) -/10

Trenutno na web-stranicama TZ PSŽ, PP Papuk i Ergele Lipik nema nikakvih informacija o stazama. Navedeni pružatelji usluga, kao i udruge, zasigurno imaju svoje rute kuda jašu i kuda vode posjetitelje i goste, a te bi se rute mogle razraditi i uvesti u službeni županijski sustav jahačkih ruta.

2.3.2 Kartografske podloge -/10

Ne postoje specijalizirane kartografske podloge.

2.3.3 Karte (zemljovid) -/10

Tiskane karte nisu izrađene.

2.3.4 Signalizacija -/10

Nema razrađenog sustava označavanja konjičkih ruta.

2.3.5 Web – konjički segment 2/10

Na službenom webu objavljen je kontakt udruge „Kasački klub Diamant“, dok drugih podataka nema. Na stranicama PP Papuk također postoje općenite informacije, iako u trenutku pregledavanja stranice prikaz ruta nije davao rezultata. Sagledavajući rečeno, za posjetitelje nema nikakvih konkretnih informacija na dostupnim web-stranicama.

2.3.6 Online staze (rute) -/10

S obzirom na nepostojanje službenog sustava konjičkih tj. jahačkih ruta, također ove ponude nema ni na web-stranicama županijske turističke zajednice, kao ni ostalih web-stranica pružatelja usluge.

2.3.7 Promotivne fotografije -/10

Ne postoje službene fotografije.

2.3.8 Promotivni video materijal -/10

Nema snimljenih video-materijala za ovu vrstu ponude. Jedini općeniti promotivni video materijali su oni koji su već navođeni općenito za destinaciju i destinacijski aktivni turizam (navođeni kod cikloturizma i pješačko-planinarskog segmenta).

2.3.9 Brošure -/10

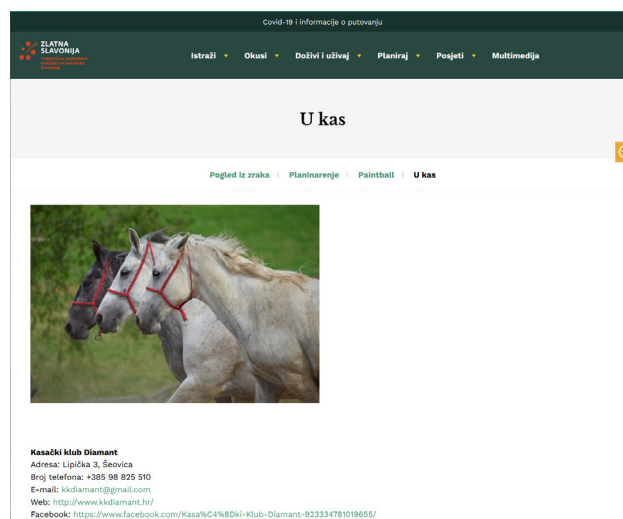
Ne postoje brošure za ovaj segment ponude.

2.3.10 Lokalni specijalisti/stručnjaci 2/10

Od lokalnih ljudi kompetencijama osposobljenim za djelovanje u ovoj vrsti ponude, možemo izdvojiti članove udruga te ljude koji na svojim imanjima tj. objektima za ponudu smještaja nude i aktivnosti vezane za konje. Uz to, svakako se ne smije izostaviti osoblje Ergele Lipik.

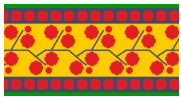
2.3.11 Info-table -/10

Ne postoji sustav standardiziranih info-tabli za konjički segment.

Slika 18

Prikaz podataka o konjičkoj ponudi na web-stranicama
Izvor: www.visitslavonia.hr

2.3.12 Usluge (najam, prijevoz...) 2/10

Na razini županije ne postoji ova vrsta usluge, osim direktno kod samih (ranije navedenih) pružatelja usluge u svojim prostorima. To se primarno odnosi na vođenje te pružanje konja gostima za jahanje.

2.3.13 Vodiči 2/10

Općenito ne postoji ova vrsta usluge, izuzev vodiča u Ergeli Lipik.

2.3.14 Veterinarske usluge 4/10

Na području županije postoji nekoliko (najmanje četiri) veterinarskih ambulanti te za prvu ruku mogu poslužiti za osnovnu pomoć. Ako će se ponuda i usluga razvijati, bit će potrebno specijalizirati bar jednu takvu ambulantu da ima stručnu pomoć za konje.

2.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, rančevi 2/10

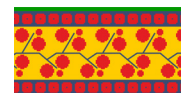
Usluga tog tipa može se pružiti u TOG Čondić, a pomoć može pružiti klub Diamant, iako u okviru svojih kapaciteta. Ova vrsta usluge, kao i specijalizirani smještaj za konje (i vlasnike) je zahtjevna, pogotovo u odnosu na ostale outdoor aktivnosti, a od esencijalnog je značaja za dolazak ljudi s vlastitim konjima na ova područja. Dobar smjer može biti poticaj i potpora vlasnicima ugostiteljskih objekata, ujedno i zaljubljenicima u konjički sport, da prošire uslugu i na ovakve segmente, koji bi se promovirali na razini županije.

2.3.16 Hipodromi/specijalizirani tereni 4/10

Hipodrom se nalazi u Pleternici te se na njemu održava međunarodni konjički turnir.

2.3.17 Manifestacije 3/10

Međunarodni konjički turnir u Pleternici održava se krajem lipnja te je to jedina manifestacija ove vrste.

2.4. KAJAK / KANU

2.4.1 Usluge najma	1	2	3
2.4.2 Vođenje	-		
2.4.3. Rute	-		
2.4.4. Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu	-		
2.4.5 Standardi	-		
2.4.6 Karte (zemljovid)	-		
2.4.7 Web - kajak / kanu	-		
2.4.8 Promotivne fotografije	-		
2.4.9 Promotivni video materijal	-		
2.4.10 Brošure	-		
2.4.11 Info-table	-		
2.4.12 Specijalizirani smještaj	-		
2.4.13 Manifestacije	-		

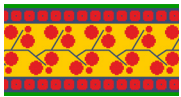
Proizvod odnosno usluga kajakinga ili kanuinga ne postoji u Požeško-slavonskoj županiji, ali se takva usluga nudi u PP Papuk. Tamo je, prema službenim web-stranicama, za najam na raspolaganju pet kanua s kojima se obilazi donje Jankovačko jezero.

2.5. ADRENALINSKI SPORTOVI | Enduro / quad, adrenalinski parkovi, vodeni parkovi, paintball, ...

2.5.1 Usluge najma opreme	1	2	3
2.5.2 Vođenje / edukacija	1	2	3
2.5.3. Sustav / popis službenih lokacija	-		
2.5.4 Karte (zemljovid)	-		
2.5.5 Web - adrenalinski sportovi	1	2	3
2.5.6 Promotivne fotografije	1	2	3
2.5.7 Promotivni video materijali	-		
2.5.8 Brošure	-		
2.5.9 Manifestacije	-		

Adrenalinska ponuda Požeško-slavonske županije pruža se na nekoliko lokaliteta. Javna ustanova PP Papuk upravlja adrenalinskim parkom "Duboka" koji se nalazi unutar obuhvata PP Papuk, a unutar obuhvata nalazi se i privatni aquapark "Shhhuma". Pored toga, PP Papuk nudi aktivnost slobodnog penjanja.

Dva paintball poligona nalaze se u Eminovcima i u Prekopakri.

Pored toga nudi se i vrlo kvalitetna ponuda za ljubitelje motornih vozila: offroad park Zlatni lug, motocross staza Villare, auto-motodrom Glavica te motocross staza Matkovac.

2.5.1 Usluga najma opreme 4/10

Svi pružatelji usluga u svojim objektima nude opremu u najam, dakle ona nije na raspolaganju izvan samih objekata.

2.5.2 Vođenje / edukacija 4/10

Rendžeri Parka prirode Papuk voditelji su organiziranih edukacija. Izvan prostora PP Papuk nema organizirane ovakve vrste usluge.

2.5.3 Sustav / popis službenih lokacija -/10

Ova vrsta usluge ne postoji, ali u ovom trenutku niti nema potrebe za takvim proizvodima s obzirom da postoje samo dva pružatelja ove usluge.

2.5.4 Karte (zemljovid) -/10

Ova vrsta materijala ne postoji, ali u ovom trenutku nema niti svrhe izrađivati takav proizvod s obzirom da postoji samo PP Papuk kao rasprostranjeniji i veći pružatelj usluga, dok su ostali pružatelji usluga vezani na svoj prostor/poligone.

2.5.5 Web - adrenalinski sportovi 3/10

Na krovnim turističkim web-stranicama postoje samo općenite informacije o vrstama usluga koje se pružaju, zajedno s fotografijama, kratkim opisnim tekstom te kontakt informacijama o pružateljima usluge. Nešto više informacija može se pronaći na stranicama PP Papuk gdje je omogućen i kartografski prikaz lokacija na kojima se pruža usluga.

Sam adrenalinski park Duboka ima prilično detaljnu web-stranicu, na kojoj je moguća i rezervacija termina.

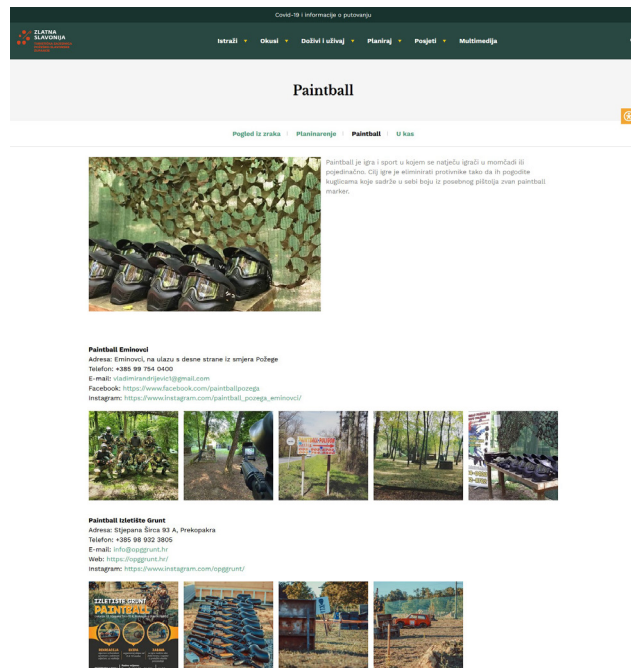
Drugih sadržaja po pitanju ponude adrenalinskih sportova nema.

2.5.6 Promotivne fotografije 3/10

Postoje promotivne fotografije koje su radili pružatelji usluge.

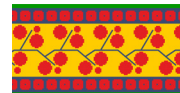
2.5.7 Promotivni video materijal -/10

Nema snimljenih video-materijala za ovu vrstu ponude. Jedini promotivni video materijali su oni koji su već navođeni općenito za destinaciju i destinacijski aktivni turizam (spomenuti kod cikloturizma i pješačko-planinarskog segmenta).

Slika 19

Prikaz podataka o ponudi paintballa na web-stranicama
Izvor: www.visitslavonia.hr

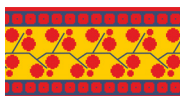

2.5.8 Brošure -/10

Ne postoji ova vrsta materijala.

2.5.9 Manifestacije -/10

Ne postoje događanja za javnost, već događanja ili usluge koju osiguravaju pružatelji usluga.

3. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Ponuda aktivnog turizma u Osječko-baranjskoj županiji relativno je skromna, dobrim dijelom se zasniva na privatnim pružateljima usluga (primarno se to odnosi na konjički i adrenalinski segment), dok su ostale aktivnosti na samim začecima ponude.

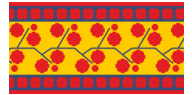
Na službenim web-stranicama www.visitslavoniabaranja.com navodi se usluga na svega nekoliko općenitih mjesta, s osnovnim opisom, a bilo kakvih dodatnih informacija o ponudi nema.

Slijedom toga će se kod osmišljavanja i razvoja proizvoda morati razviti gotovo svi segmente ponude aktivnog turizma, od staza, ruta, standarda signalizacije i vizuale, izraditi foto i video materijale, napraviti kvalitetne karte i brošure i ostalo.

Pri tome treba blisko surađivati s ostalim županijama iz Turističkog klastera Slavonija radi lakšeg i usklađenijeg razvoja, međusobnog približavanja kvalitete i izgleda proizvoda te usljedećih nekoliko godina izraditi kvalitetnu outdoor ponudu.

3.1. CIKLOTURIZAM

3.1.1 Staze (rute)	1	2	3				
3.1.2 Prometno-transportna infrastruktura	1	2	3	4	5	6	7
3.1.3 Kartografske podloge	-						
3.1.4 Karte (zemljovid)	-						
3.1.5 Signalizacija	-						
3.1.6 Web - cikloturizam	1	2					
3.1.7 Online staze / rute	-						
3.1.8 Promotivne fotografije	1	2	3				
3.1.9 Promotivni video materijal	-						
3.1.10 Brošure	-						
3.1.11 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5		
3.1.12 Info-table	1	2	3	4			
3.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz,...)	1	2					
3.1.14 Bike-vodiči	1	2	3				
3.1.15 Bike&Bed	-						
3.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice	1	2	3	4			
3.1.17 Manifestacije	1	2	3	4			

Cikloturizam u Osječko-baranjskoj županiji u početnoj je fazi te je na sličnoj razini kao i u Vukovarsko-srijemskoj županiji. U nastojanjima da se pokrene intenzivniji razvoj infrastrukture, u 2021. godini izvršena je priprema prijedloga novih staza (ruta) na području županije, izvršen je terenski obilazak trase i izrađen prometni elaborat. Staze još nisu stavljene u funkciju, tako da nisu uvrštene u ponudu cikloturizma.

Kao i kod Vukovarsko-srijemske županije, s obzirom da nema spremnih turističko-sportskih staza, nisu izrađeni niti ostali informativno-promotivni materijali poput karata (zemljovida), brošura, info-tabli i slično. Također na web-stranicama nema konkretno predstavljene ponude za biciklizam, niti detalja o infrastrukturi ili popratnim materijalima.

Bitno je istaknuti brojne biciklističke prometnice, kojih ima i u Osijeku, ali i na prometnicama izvan naselja, a dodatne su u planu izgradnje. Po ukupnoj dužini ove vrste biciklističke infrastrukture Osijek spada u sami vrh u Hrvatskoj.

Ubuduće će biti potrebno cjelokupnu ponudu staviti na jedno mjesto na web-stranicama kako bi proizvod po prvi puta bio sakupljen i lako dostupan.

Pored pojedinačnih staza, radi motivacije gostiju, moglo bi se osmisliti sadržaje aktivnog biciklističkog odmora - dva do tri dana boravka s isplaniranim vožnjama biciklima, slično kao što se već izradilo od strane nekoliko turističkih zajednica iz klastera.

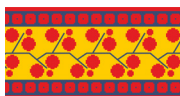
3.1.1 Staze (rute) 3/10

U 2021. i 2022. osmišljeno je dvadeset i sedam biciklističkih staza (ruta), dijelom kružnih, dijelom linijskih (u jednom smjeru). Cilj je ovoga projekta bio razviti ponudu dodatne biciklističke infrastrukture, namijenjene aktivnim biciklistima-rekreativcima i ostalim gostima koji su poželjeli otići na vožnju biciklima. Staze su obuhvatile cijelu županiju, a zadovoljavaju potrebe većine korisnika. Međutim, staze još nisu na terenu stavljene u funkciju, iako je odrađen opsežan prometni elaborat. S obzirom da ne postoji županijski standard za signalizaciju, staze nisu ni označene, tako da za sada postoje više kao ideja za budući razvoj.

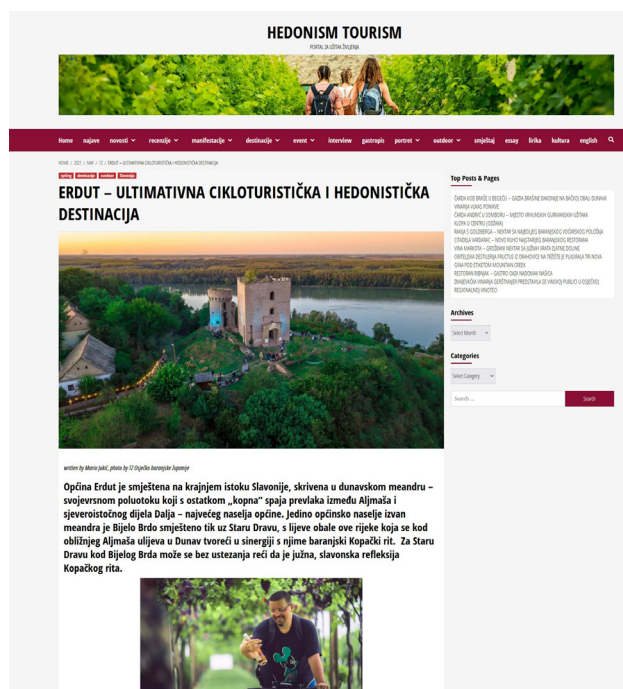
Na web-stranicama županijske turističke zajednice, ali jednako i Baranje, Đakova, Osijeka, nema nikakvih konkretnih podataka o stazama, odnosno o ponudi cikloturizma (čak ni outdoor). Stranice su koncipirane kao razglednice odnosno image prezentacija županije. Jedine informacije su opisne podstranice koje sramežljivo spominju (bez ikakvih popratnih tehničkih podataka) stazu dugu 32 km kod jezera Borovik, lokaciju Zlatna Greda, Panonski put mira, Amazon of Europe bike route, Zelene staze Dunava i Drave, Zelene staze Baranje.

Imajući na umu rečeno, možemo sumirati kako se biciklistička infrastruktura zasniva na prometnoj biciklističkoj infrastrukturi, dok turističke (rekreativne, sportske) staze, uglavnom kružne, ne postoje u ponudi. Radi toga posljedično nema niti tiskanih materijala niti ponude cikloturizma. U ovo naravno ne ulaze staze ili prijedlozi pojedinih zaljubljenika u biciklizam, blogera ili klubova.

Jedan od zanimljivih primjera privatnih osmišljavanja i opisa staza i ponude uz njih jest blog Maria Jukića: <https://hedonism-tourism.org/2021/05/12/erdut-ultimativna-cikloturisticka-i-hedonisticka-destinacija/>. Na njemu se spominju tri ture, za tri različite razine spremnosti: Erdut fun bike tour (7 km), Erdut advanced bike tour (24 km) i Erdut expert bike tour (46 km).

U najkraćim crtama može se reći da se na području Osječko-baranjske županije tek treba krenuti sa sustavnim razvojem cikloturizma, s primarnim fokusom na stvaranje višednevne biciklističke zanimacije za goste bicikliste, u čemu će primarni sadržaj biti mahom kružne, turističke (sportske) biciklističke staze (rute).

Slika 20

Biciklističke staze u Erdutu

Izvor: www.hedonism-tourism.org

Slika 21

Amazon of Europe

3.1.2 Prometno-transportna infrastruktura 7/10

Trenutno na području Osječko-baranjske postoji veliki broj biciklističkih staza za transport biciklista, što u gradskim središtima, što na otvorenoj cesti, u dužini od preko 80 kilometara. Popis jednog dijela takvih prometnica objavljen je na jednoj privatnoj web-stranici: <http://www.osijek360.com/turist-info/biciklisticke-staze-rute>.

U navedenu dužinu nisu uračunate službene nacionalne i Eurovelo rute, koje ovdje nisu uređene zasebne prometne površine za bicikliste, nego osmišljene rute kretanja po postojećim prometnicama. Bitno je napomenuti kako kroz ovaj kraj prolaze trase Eurovela broj 6 i 13. Sve to skupa također se ubraja u cikloturističku ponudu ovog kraja i služi popularizaciji biciklizma i u lokalnog stanovništva.

Ovdje se svakako mora spomenuti i Amazon of Europe Bike Trail, www.amazon-of-europe.com, projekt u kojem se kroz prostor zaštićene biosfere za bicikliste i pješake osmislila međunarodna ruta uz Muru, Dravu i Dunav. Trasa prolazi kroz Austriju, Sloveniju, Hrvatsku, Mađarsku, Srbiju, a ide dvjema trasama – južnom i sjevernom, u dužini od 1.250 km.

3.1.3 Kartografske podloge -/10

Trenutno ne postoje primjerene outdoor kartografske podloge, dakle niti za biciklističku namjenu.

3.1.4 Karte (zemljovid) -/10

Trenutno ne postoje primjerene karte izrađene za biciklizam.

3.1.5 Signalizacija -/10

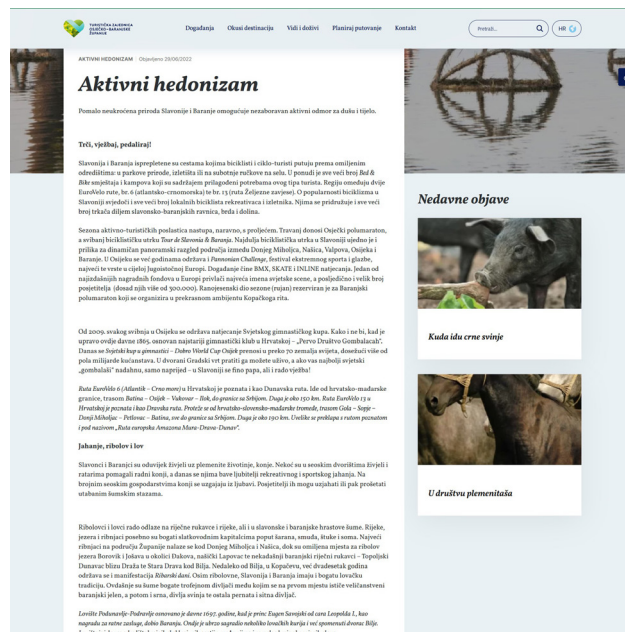
Na razini županije ne postoje standardi za signalizaciju tj. označavanje kružnih, turističkih staza (ruta).

3.1.6 Web - cikloturizam 2/10

Ponuda cikloturizma samo je sporadično navedena na web-stranicama turističke zajednice Osječko-baranjske, a tamo gdje se spominje takva ponuda, uglavnom je riječ o manjem navođenju u tekstu, bez dodatnih podataka. Ista je situacija i na web-stranicama lokalnih turističkih zajednica.

Rubrika Manifestacije ima filter u kojem je navedena skupina „Rekreacija“. Možda će, s razvojem ponude, njen naziv trebati promijeniti u „Aktivnosti“, „Aktivni turizam“ ili slično, ako se procijeni da je to prikladnije.

Mora se naglasiti odlična foto-galerija kojom se raspolaže na webu županijske turističke zajednice, koje su na zavidnoj kvaliteti. Isto tako je pohvalan dizajn cijelog weba, uključujući tekstove, nazive te misli koje se na njemu iščitavaju.

Slika 22

Aktivni hedonizam - opis na web-stranicama

Izvor: www.visitslavoniabaranja.com

3.1.7 Online staze -/10

Trenutno na web-stranicama ne postoje objavljene biciklističke staze (rute), niti popisani transportni pravci za bicikliste, a također niti Eurovelo pravci.

Potrebno je pristupiti njihovom „stavljanju u život“, odnosno pripremi popratnih materijala, objavi na webu, označavanju, pripremi karata, promociji...

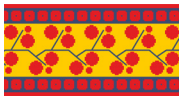
3.1.8 Promotivne fotografije 3/10

Promotivnih fotografija za biciklizam ima malo, a to će ubuduće svakako trebati pojačati, no tek nakon razvoja osnovne ponude projekta. S obzirom na odlične fotografije koje se rabe na cijelom webu, zahtjevi stavljeni pred fotografije i statistike neće biti laki...

3.1.9 Promotivni video materijali -/10

Ne postoji video materijal ciljano snimljen za cikloturizam. S obzirom na stanje tog segmenta outdoor ponude, još nije vrijeme za izradu takvih materijala.

Treba spomenuti kako je jedini službeni video materijal u kojem se dotiče cikloturizam promotivni video

općenitog promotivnog karaktera - „Hedonizam Bez Granica - Aktivni U Prirodi“.

3.1.10 Brošure -/10

Ne postoji ovaj tip materijala.

3.1.11 Lokalni specijalisti/stručnjaci 5/10

Za razliku od nekoliko ostalih županija u klasteru, na ovom području evidentan je relativno mali broj ljudi koji se bave cikloturizmom na način da su stekli iskustvo u različim projektima i aktivnostima, a koji bi mogli poslužiti kao vanjski stručnjaci i specijalisti.

3.1.12 Info-table 4/10

Info table postoje na križanjima Eurovelo ruta i na nekim odmorištima. Ne postoji definiran županijski vizualni standard za info-table.

3.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz, ...) 2/10

Popis pružatelja usluga za bicikliste (servis, trgovina, najam) nalazi se na stranicama Turističke zajednice Grada Osijeka, tekstualno navedeno u jednom zajedničkom popisu. Broj pružatelja usluga je solidan, a za očekivati je da će se povećavati s razvojem cikloturizma. Drugih zbirnih informacija na webu o takvim uslugama nema.

3.1.14 Bike-vodiči 3/10

2021. godine održana je edukacija za biciklističke vodiče u Belom Manastiru, koju je završilo osam polaznika s područja Osječko-baranjske županije. Svi su u manjoj mjeri ostali aktivni u biciklizmu, no sigurno bi došlo do povećanja angažmana s povećanjem zahtjeva za takvom vrstom usluge, što od strane turista, što od lokalnih institucija radi razvoja i usluga u cikloturizmu.

3.1.15 Bike&Bed -/10

Na razini županije nije definiran sustav Bike&Bed objekata za smještaj biciklista. Taj će vid ponude ionako doći na red tek nakon što se riješi osnovna infrastruktura i ponuda, a to je najranije u drugoj godini sustavnog i obimnijeg razvoja projekta.

Jedan objekt koji za sada može pružiti uslugu za bicikliste, ali i ostale goste u outdoor segmentu, svakako je Zlatna Greda, preuređena nekadašnja upravna zgrada istoimene pustare, u neposrednoj blizini PP Kopački rit.

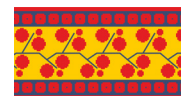
3.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice 4/10

Navedenih usluga tj. punktova na području županije postoji na brojnim mjestima, no s obzirom na proteklo vrijeme od postavljanja tog servisa potrebno je provjeriti njegovo stanje i ispravnost.

3.1.17 Manifestacije 4/10

Popis manifestacija na županijskom webu nalazi se u rubrici „Događanja“ pod filterom „Rekreacija“.

Glavne manifestacije koje se održavaju su Wine and bike tour Erdut 2022. (održava se u rujnu, od 2014.), Febire – Festival biciklističke rekreacije Hrvatska (peta godina održavanja), :BRUT (Baranja Rural Trail - <https://www.brut.hr/>

baranjaruraltrail.com/), bicikljada Deer&Bike, XC MTB utrka u Donjem Miholjcu. Također postoje MTB utrke slavonske MTB lige, u organizaciji lokalnih klubova, a namijenjene primarno domaćim klubovima.

Bitno je spomenuti i dvije manifestacije koje po svojem obimu i medijskom proboju odskoče od ostalih manifestacija. Prva je Cro Race, profesionalna cestovna biciklistička utrka koja se održava krajem rujna, uvrštena u svjetski biciklistički kalendar, koja već šestu godinu zaredom (od dosadašnjih sedam izdanja) svoju prvu etapu starta iz Osijeka. Motivi koji s ove utrke odlaze u svijet na najbolji način promoviraju Osječko-baranjsku županiju, ali i Hrvatsku u cjelini.

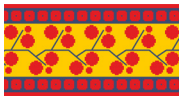
Druga manifestacija jest Pannonian challenge, www.pannonian.hr, kako se sažeto opisuje na stranicama Turističke zajednice Grada Osijeka: „... najveći festival ekstremnog sporta i urbane kulture u Jugoistočnoj Europi i vodeći događaj grada Osijeka koji više od dvadeset godina privlači mlade ljude iz cijelog svijeta.“, što ne odskoče od stvarnosti. Manifestacija se održava u lipnju, discipline u kojima se provode natjecanja jesu romobil, skate, inline i BMX, a događaj je značajno potkrijepljen popratnim događanjima poput radionica (breakdance, graffiti), koncerata suvremene glazbe. Sve to skupa cijeloj manifestaciji daje mladalički i urbani duh, posebice s obzirom da se manifestacija održava na lijevoj obali rijeke Drave u Osijeku, nedaleko visećeg pješačkog mosta Mladosti i plaže Copacabana, na dva poligona za ekstremni biciklistički sport.

3.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE

3.2.1 Staze (rute)	1	2	3	4	5
3.2.2 Kartografske podloge	-				
3.2.3 Karte (zemljovid)	-				
3.2.4 Signalizacija	1	2	3		
3.2.5 Web - planinarenje / pješačenje	1	2	3		
3.2.6 Online staze	1	2	3		
3.2.7 Promotivne fotografije	1	2	3		
3.2.8 Promotivni video materijal	-				
3.2.9 Brošure	-				
3.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	
3.2.11 Info-table	-				
3.2.12 Manifestacije	1	2	3		

Slično situaciji u ostalim županijama u klasteru, pješačko-trkačka ponuda gotovo u potpunosti se zasniva na planinarskim stazama i aktivnostima planinara i planinarskih društava. Aktivnijeg segmenta - trčanja, gotovo da nema u ponudi.

Izuzev planinarskih staza, druga vrsta infrastrukture postoji u vidu nekoliko većih pješačkih ruta, poput *Greenways* ili *Zelenih staza Baranje*, *Podunavski pješački put* (od Bijelog Brda do Erduta), zelene staze

Dunava, Osječki planinarski put, Osječko-baranjsku rutu, Slavonski planinarski put.

Posebno treba istaknuti Baranjsku planinarsku obilaznicu koja je u potpunosti markirana tipičnom planinarskom markacijom, sastoji se od 16 kontrolnih točaka i službeno priznata od strane Hrvatskog planinarskog saveza. Također izdan je i Dnevnik BPO, a u planu je i Vodič. PD Zanatlija iz Osijeka uz BPO označila je na području Banskog brda i šest kružnih turističkih ruta i to s planinarskim markacijama, ali različitim bojama: žutom, plavom i dr.

Slika 23

Pješačenje Dunavom - opis na web-stranicama

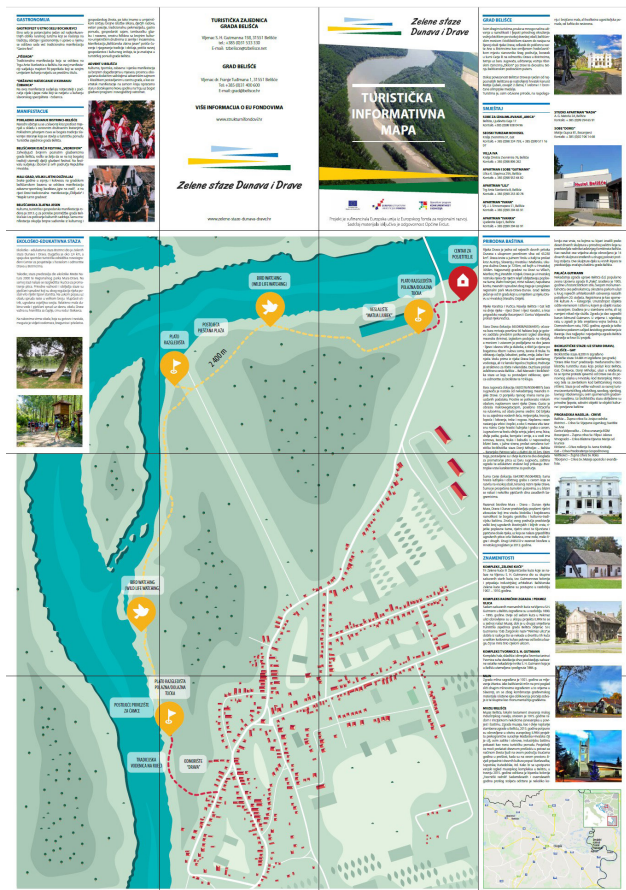
Izvor: www.visitslavoniabaranja.com

U ponudu sadržaja za pješake treba uvrstiti i Našičku geološku stazu koja obuhvaća dvanaest odabranih, označenih i za prikaz gostima obrađenih geoloških lokaliteta (ostaci morskog svijeta, ostaci povijesnih civilizacija, rudnik, grobišta, kamenolomi i drugo). Na ovom lokalitetu se u ožujku održava i trkačka utrka.

S obzirom na strukturu ponude te nedostatak pješačko-trkačkih staza (turističkih, rekreativnih), nije se dalje radilo na razvoju ove ponude, stoga nema ni popratnih materijala poput karata, brošura, specijaliziranih foto-sessiona, signalizacije i drugog.

U ovom segmentu ponude, kao i za biciklizam i ostale outdoor segmente, treba istaknuti lokalitet Zlatna Greda, koji pruža sve potrebne usluge za pješake i ostale outdoor korisnike.

Prema zadnjim informacijama, HGSS je u procesu izrade nove planinarsko-pješačke karte za područje Krndije.

Slika 24

Zelene staze Dunava i Drave - info-materijal

Izvor: www.visitslavoniabaranja.com

Slika 25

Našička geološka staza

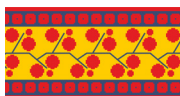
[illegible]

Baranjska planinarska obilaznica - opis na web-stranicama
Izvor: www.visitslavoniabaranja.com

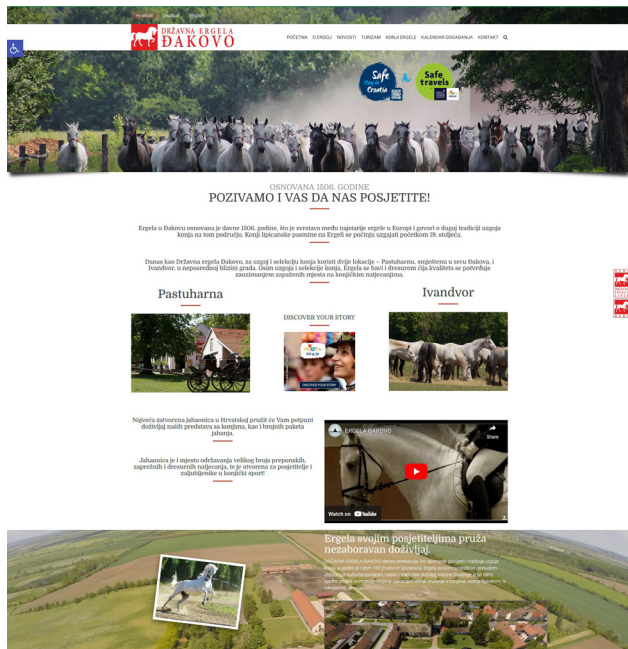

Baranjska planinarska obilaznica - prikaz na web-stranicama
Izvor: www.visitslavoniabaranja.com

3.3.1 Staze (rute)	1	2	3				
3.3.2 Kartografske podloge	-						
3.3.3 Karte (zemljovidii)	-						
3.3.4 Signalizacija	-						
3.3.5 Web - konjički segment	1	2					
3.3.6 Online staze	-						
3.3.7 Promotivne fotografije	1	2	3	4			
3.3.8 Promotivni video materijal	-						
3.3.9 Brošure	-						
3.3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5	6	7
3.3.11 Info-table	-						
3.3.12 Usluge (najam, prijevoz,...)	1	2	3				
3.3.13 Vodiči	1	2	3				
3.3.14 Veterinarske usluge	1	2	3				
3.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi	1	2	3	4	5	6	7
3.3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni	1	2	3	4	5	6	
3.3.17 Manifestacije	1	2	3	4			

Pri spominjanju aktivnosti s konjima prikladno je započeti priču s Državnom ergelom lipicanaca u Đakovu, www.ergela-djakovo.hr, koja nude kontakt s lipicancima, školu jahanja i fijaker te ponudu tematske ture jahanjem.

Slika 28

Državna ergela Đakovo - web-stranice

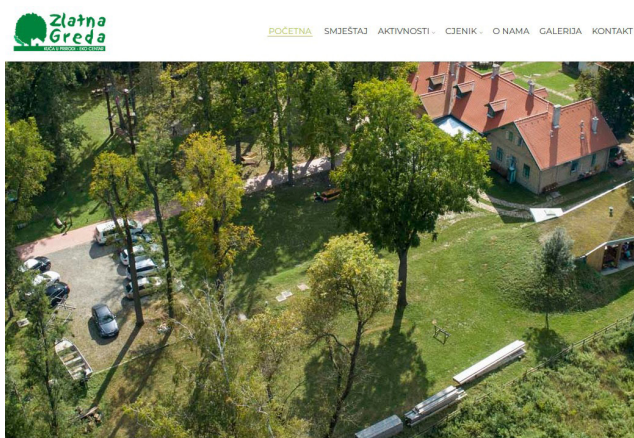
Izvor: www.ergela-djakovo.hr

Uz to, brojnija je ponuda aktivnosti s konjima od strane obrta Ibolda u Podolju, koji sveobuhvatno pristupaju radu s konjima te nude aktivnosti i posjetiteljima. Široka ponuda rada s konjima (ali i ostalim aktivnostima nudi se i u već ranije spomenutom centru Zlatna Greda, www.zlatna-greda.org, koja se ističe širinom ponude.

Također ponuda postoji i u Villi Katarini u Aljmašu, apartmanu Ivan (posjeduje ranč s konjima) te u seoskom gospodarstvu „Ivica i Marica“. Vožnju konjskom zapregom nudi eko-gospodarstvo Orlov put.

Udruge aktivne u radu s konjima su „KK Osijek“, Konjogojske udruge „Čepin“ i „Baranja“, KK „Slavonac“ u Čepinu, KK „Capistro“ (Bilje), KK „Hercules“ (Vardarac), KK „Baranjsko biserje“, Konjički klub i hipodrom Darda“.

Od manifestacija se održavaju Adriatic challenge i finale Kupa Hrvatske (na hipodromu „Pampas“, u organizaciji KK Osijek, krajem rujna i početkom listopada - preponsko jahanje), pokladna jahanja, Božićni bal lipicanaca u Đakovu.

Destinacija u srcu Kopačkog rita iz koje se ne želite vratiti u stvarnost!

Kuća u prirodi Zlatna Greda, mjesto je gdje se spajaju prelijeпа природа, gastronomija, avanturistički duh i učenje o prirodi. Isprobajte razne adrenalinske aktivnosti ili team building programe, te doživite okuse i mirise baranjskih i slavonskih specijaliteta.

Zlatna Greda smještena je u Baranji, 30-tak kilometara od Osijeka, na sjevernom ulazu u Park prirode Kopački rit. Nekadašnja upravna zgrada pustare Zlatna Greda pretvorena je u edukacijsku i eko-turističku destinaciju s popratnim sadržajima koji će vaš boravak pretvoriti u čisti užitek i nezaboravno iskustvo. Ovo je destinacija iz koje se nećete htjeti vratiti u stvarnost!

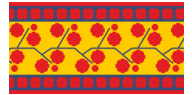

Izdvajamo iz ponude:

Slika 29

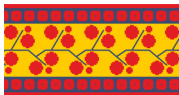
Zlatna Greda - web-stranice

Kombinacijom arhive ponuđača te manifestacija, uz dodatna fotografiranja na razini turističkih zajednica, postoji foto-galerija koja se može staviti na raspolaganje za promociju ove aktivnosti u županiji. Asistencija stručnjaka iz tog polja, kroz savjetovanja u razvoju, usluge smještaja (ili eventualno transporta) kao i uslugu edukacije i vođenja, pružat će ljudi angažirani u navedenim lokalitetima koji se bave aktivnostima vezanim za konje.

S obzirom na sve rečeno, budući razvoj i promocija ovog sporta nastavit će se s ovakvim pružateljima usluga te je poželjno proširiti ponudu i na nekoliko drugih sličnih lokacija.

Svakako treba napomenuti kako se na službenim web-stranicama turističkih zajednica navodi samo mali dio ponuđača usluga, i to u štucrom obliku, kao što nema ni službenih ruta razvijenih na terenu niti nema tih podataka ni na web-stranicama. Rute kuda se gosti vode imaju razvijene pružatelji usluga navedeni malo ranije u tekstu.

3.4. KAJAK / KANU

3.4.1 Usluge najma	1	2	3	4
3.4.2 Vođenje	-			
3.4.3 Rute	1	2	3	
3.4.4 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu	-			
3.4.5 Standardi	-			
3.4.6 Karte (zemljovidi)	-			
3.4.7 Web - kajak / kanu	-			
3.4.8 Promotivne fotografije	1	2	3	4
3.4.9 Promotivni video materijal	-			
3.4.10 Brošure	-			
3.4.11 Info-table	-			
3.4.12 Specijalizirani smještaj	1	2		
3.4.13 Manifestacije	1	2	3	

Ponuda najma kajaka ili kanua postoji na nekoliko lokaliteta gdje su u ponudi takve usluge, poput Zlatne Grede, Kopačkog rita, Bilja, Belišća, Ville Katarine u Aljmašu. Postoje i drugi pružatelji usluga koji trenutno nude npr. vožnje čamcima, a koji bi se uz prihvatljive investicije i angažman mogli „nadograditi“ i za segment kajaka/kanua (poput recimo izletišta Tri Mudraca).

Manifestacija koja se održava jest regata Belišće-Aljmaš, što nije striktno unutar ove skupine aktivnosti, a ostalih manifestacija nema.

Izuzev navedenih usluga i subjekata, sustavnog razvoja ovog proizvoda do sada nije bilo.

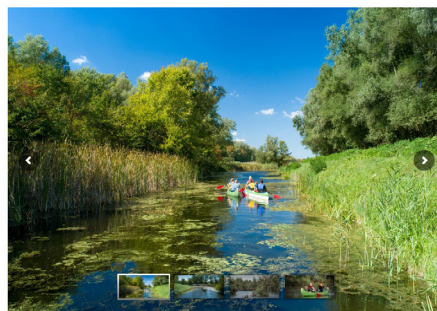

Veslanje

Zlatna greda < Veslanje

Bicikliziranje
Kućica na drvetu
Jahanje i druženje s konjima
Konferencije i seminari
Organizacija proslava
Promatranje ptica i životinja
Škole u prirodi
Teambuilding
Vikend izletiste
[Veslanje](#)
Adrenalinški park

POČETNA SMJEŠTAJ AKTIVNOSTI - CJENIK - O NAMA GALERIJA KONTAKT

Veslanje

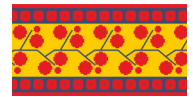
Iznajmite opremu i samostalno se zaputite u avanturu po rukavcima Kopačkog rita. Raznolikost i bogatstvo biljnog i životinjskog svijeta koji ćete vidjeti i doživjeti će vas oduševiti. Ovisno o vodostaju, postoje dvije dostupne rute za veslanje kanuima i to po obližnjem kanalu Čarna ili kroz poplavne šume (otprilike 2,5 kilometra od Zlatne Grede). Veslanje je doživljaj koji uvijek oduševljava sve korisnike – od mladih, obitelji pa čak i do starijih osoba željnih prirode i aktivnog odmora. Nakratko se izgubite u vodenom prostanstvu Kopačkog rita i uživajte.

Korisnici: djeca i odrasli
Oprema: kanu, vesla, sigurnosni prsluk za vodu
Trajanje: 1h
Cijena: 50 kn/6,64 EUR dvosjed, 80 kn/10,62 EUR četverosjed
Preporučeni period godine za aktivnost: od ožujka do listopada

Slika 30

Zlatna Greda - web-stranice

Izvor: www.zlatna-greda.org

3.5. ADRENALINSKI SPORTOVI | Enduro / quad, adrenalinski parkovi, vođeni parkovi, paintball, ...

3.5.1 Usluge najma opreme	1	2	3	4
3.5.2 Vođenje / edukacija	1	2	3	
3.5.3 Sustav / popis službenih lokacija	-			
3.5.4 Karte (zemljovid)	-			
3.5.5 Web - adrenalinski sportovi	-			
3.5.6 Promotivne fotografije	1	2	3	4
3.5.7 Promotivni video materijali	-			
3.5.8 Brošure	-			
3.5.9 Manifestacije	1	2	3	

Glavne usluge u ovom segmentu ponude jesu paintball poligoni, quad najmovi/ture te adrenalinski park. Glavni su ponuđači usluge paintballa Paintball Raptor i Adventure Zone dok vožnje quadovima (ili terencima) nude izletišta Tri Mudraca, smještajni objekti Villa Katarina te Adventure zone.

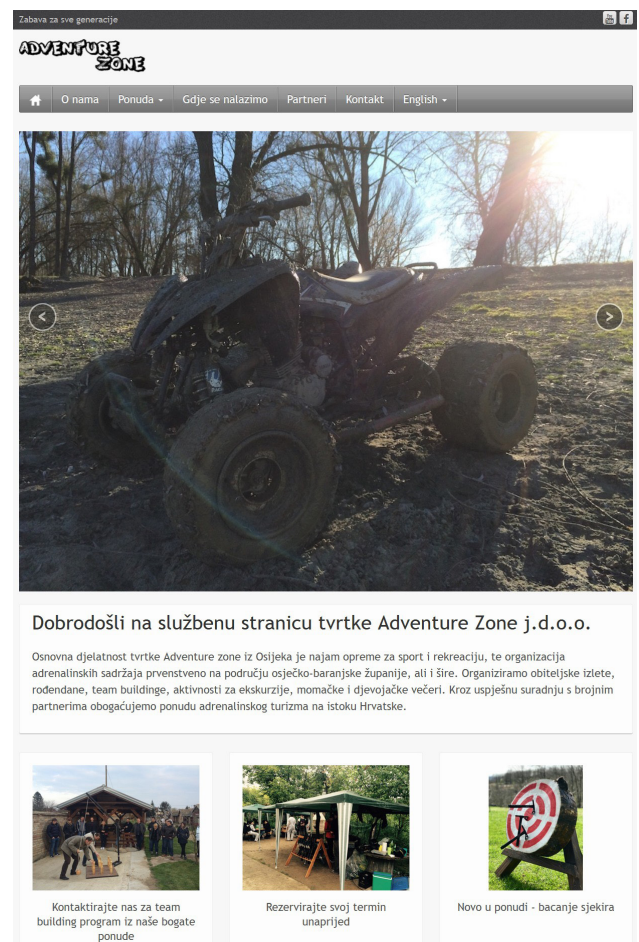
Jedan od rijetkih adrenalinskih parkova u ovom dijelu Hrvatske jest Kuća u prirodi Zlatna Greda, koji nude i uslugu smještaja te ostalih outdoor aktivnosti.

Iako pružatelja usluge nema puno, svaki od njih pokriva više aktivnosti što za sada zadovoljava potrebe. Svi pružatelji usluga u svojim objektima nude opremu u najam.

Podaci o pružateljima usluga na web-stranicama dosta su skromni, a sastoje se od fotografija, kratkog teksta i kontakt podataka.

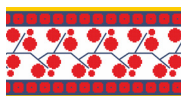
Fotografije za navedene usluge postoje u arhivi turističkih zajednica i pružatelja usluge.

Jedina manifestacija u ovom trenutku jest održano prvenstvo Hrvatske u aquatlonu.

Slika 31

Adventure-zone - web-stranice
Izvor: www.adventure.zone.hr

4. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA

Brodsko-posavska županija ima dobro razvijenu ponudu cikloturizma, dok su planinarsko-pješački i konjički segment prosječno razvijeni. Za cikloturizam je razvijena zasebna web-stranica, standardi za označavanje staza, realiziran je foto-session, u ponudu su uklopljeni brojni Bikeademy video-materijali te su realizirani brojni info&promo materijali.

Vidljivo je da se s cikloturizmom krenulo sustavno i prije tri i više godina, ponuda je dobra, a to bi iskustvo trebalo pretočiti u ostale segmente i pokušati i njih dalje razvijati na sličan – sistematični način.

Pješačko-trkački segment je prvi koji će profitirati od iskustva iz cikloturizma radi brojnih sličnosti ova dva proizvoda. S obzirom na stanje planinarsko-pješačke ponude, slično kao što je to i u ostalim županijama, naglasak će trebati usmjeriti na izradu sustava pješačko-trkačke ponude.

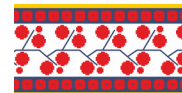
Konjičku ponudu, koja ima neke iznimno kvalitetne segmente (ranč Garčin, prije svega), potrebno je potaknuti da se dalje razvija i da se korisna iskustva prenesu i na druga područja županije. Sličan obim ponude je i u adrenalinskom segmentu koji se bazira na privatnoj ponudi, a na to javni turistički sektor nema direktnog utjecaja, ali može pomoći u poslovanju, promociji, standardizaciji ponude.

Aktivnosti na vodi morat će se izraditi iz početka, a bilo bi dobro pri tome preuzeti iskustva nekih drugih županija u turističkom klasteru koja su tu u boljoj situaciji (Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i slično).

Općenito će iskustva trebati prenositi između svih pet županija u klasteru, radi bržeg i efikasnijeg približavanja pojedinačne ponude svake od županija pod zajedničku kapu Slavonia outdoor projekta.

4.1. CIKLOTURIZAM

4.1.1 Staze (rute)	1	2	3	4	5	6	7	8
4.1.2. Prometno-transportna infrastruktura	1	2						
4.1.3 Kartografske podloge	1	2	3	4				
4.1.4 Karte (zemljovid)	1	2	3	4	5	6		
4.1.5 Signalizacija	1	2	3	4	5	6	7	8
4.1.6 Web - cikloturizam	1	2	3	4	5			
4.1.7 Online staze	1	2	3	4	5			
4.1.8 Promotivne fotografije	1	2	3	4	5	6	7	
4.1.9 Promotivni video materijal	1	2	3	4	5	6		
4.1.10 Brošure	-							

4.1. CIKLOTURIZAM

4.1.11 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5	6	7
4.1.12 Info-table	1	2	3	4	5	6	
4.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz,...)	1	2	3	4			
4.1.14 Bike-vodiči	1	2	3				
4.1.15 Bike&Bed	1	2	3				
4.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice	1	2	3	4	5	6	
4.1.17 Manifestacije	1	2	3	4			

Stanje cikloturizma u Brodsko-posavskoj županiji solidno je i spada među kvalitetnije županije popitanju stanja razvijenosti cikloturizma. Projekt razvoja cikloturizma pokrenut je na ispravan način, redom aktivnostima kako je to i potrebno - osmišljene su i istražene prve staze (rute), odrađena fotografiranja i video materijali, pripremljeni standardi za signalizaciju i Bike&Bed, označene prve staze i napravljen izdvojeni web www.slavonia-bike.com. Nakon toga je razvoj projekta malo zastao te je sada potrebno nastaviti i zaokružiti ponudu s nedostajućim elementima.

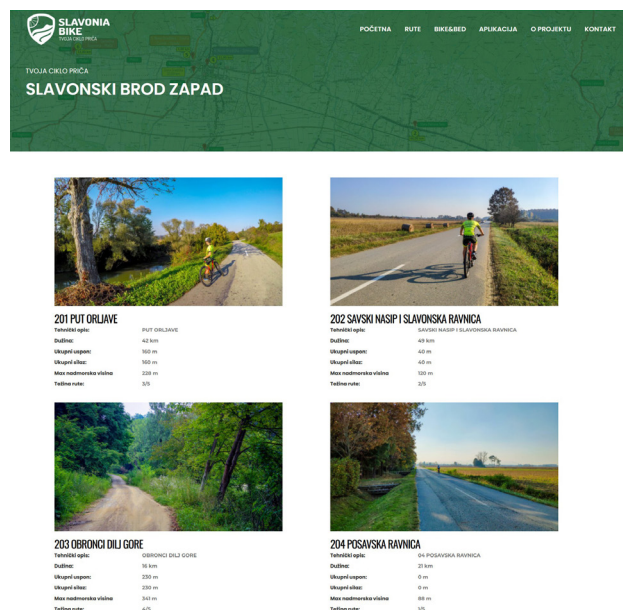
Projekt Bike&Bed trenutno ima definirane standarde i web podstranicu s podacima i upitom za prijavu za Bike&bed smještaj, dok istovremeno nema niti jednog objekta objavljenog na webu koji bi pružao takvu uslugu. Prema informacijama dobivenim pri sastavljanju ovog dokumenta, dva objekta su u procesu ocjenjivanja i označavanja te se očekuje njihovo uvrštavanje u projekt.

Nakon inicijalne izrade, staze i foto/video galerija se nisu dopunjavali, niti su izrađeni novi info&promo materijali. Imajući na umu trenutno stanje cikloturizma, uz određena osvježanja te daljnji razvoj proizvod bi se kvalitetno razviti kroz iduće dvije do tri godine.

4.1.1 Staze (rute) 8/10

Trideset i jedan je razlog za dolazak u Brodsko-posavsku županiju - toliko ima službenih staza (ruta) osmišljenih i pripremljenih za bicikliste. Pokrivaju cijeli prostor županije, a od njih je osam označeno unificiranom signalizacijom. Među stazama ima različitih dužina, težina te staza za različite profile biciklista i bicikala, tako da se može reći da zadovoljavaju zahtjeve većine biciklističkih gostiju.

Staze su na webu dobro opisane i predstavljene, s većinom potrebnih podataka, no problem predstavlja nemogućnost preuzimanja GPX zapisa osim logiranjem kroz sustav Bikemaps. Bez odvojenog ulogiravanja u Bikemap, GPX zapisi ne mogu se preuzeti.

Slika 32

Popis biciklističkih staza na web-stranicama

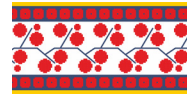
Izvor: www.slavonia-bike.com

Konačno, izgleda da se javljaju samostalne inicijative nekih jedinica lokalne samouprave koje su počele trasirati biciklističke rute bez koordinacije sa županijom, odnosno projektom Slavonia Bike. Ovakav način rada nije preporučljiv jer treba nastojati da su kriteriji, numeracija, procjena težina i karakteristika, kao i područje i način osmišljavanja i pripreme staza isti na razini cijele županije.

Svaka staza je prikazana nazivom i brojem, tehničkim podacima, altimetrijom i kratkim opisom te atraktivnom fotografijom, stoga ova stranica karte izgleda lijepo i atraktivno. Manja opaska mora se uputiti u smjeru opisa staza gdje se ne navodi za koju je vrstu bicikla koja staza, a taj se detalj često ne može iščitati niti iz opisnog teksta, što može biti dosta nezgodno (poglavito za cestovne bicikliste).

S druge strane karte je kartografski prikaz područja koje karta obuhvaća te su tu prikazane sve staze u obuhvatu karte. Ovo je vizualno slabiji dio karte, pošto se vizualno razlikuje od prvog dijela karte. Na mini-karti županije nije prikazano područje koje karta obuhvaća. Piktogrami nisu stilizirani, podloga je neprimjerena za primijenjeno mjerilo te bi karte ubuduće trebalo nastaviti razvijati i doradivati.

4.1.5 Signalizacija 8/10

Na razini županije izrađeni su standardi za signalizaciju tj. označavanje ovakvih staza (ruta) - kružnih, turističkih, po uzoru na nekoliko drugih županija u kojima je takva vrsta signalizacije uspješno primijenjena. Standardi su kvalitetno pripremljeni. Na terenu je takvim tablama označeno osam staza.

Slika 34

Biciklistička karta - naslovnica

Izvor: www.slavonia-bike.com

4.1.6 Web – cikloturizam 5/10

Slično drugim županijama klastera, cikloturizam drži prioritarno mjesto u outdoor ponudi, a ovdje definitivno ima dosta staza (31). Cikloturizam je najavljen na krovnim turističkim web-stranicama, ali samo općenito opisan: <https://www.tzbpz.hr/hr/turisticke-atrakcije/cikloturizam.html>. Klik na izdvojeni link vodi na zasebnu web-stranicu sa svim detaljima o cikloturizmu: www.slavonia-bike.com. Ovaj koncept podsjeća na Virovitičko-podravsku županiju i prilično je kvalitetno riješen.

Slika 35

Standardizirana biciklistička signalizacija - izgled tabli

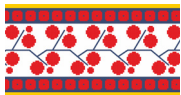
Izvor: www.slavonia-bike.com

Stranica *Slavonia bike* brzo se otvara i atraktivnog je izgleda. Temeljne rubrike su *Rute* i *Bike&Bed*. Postoji i link *Aplikacija*, s opisanim smjernicama za skidanje tematske aplikacije za cikloturiste, no aplikacije se ne mogu skinuti.

Same staze (rute) popisane su s brojem i nazivom, atraktivnom fotografijom te tehničkim podacima, a svaka staza ima adekvatno turističko ime.

Klikom na pojedinu stazu otvaraju se dodatni detalji. S desne strane ekrana je kratak opis, ispod kojeg je prikaz online karte staze iz aplikacije Bikemap (podloga je primarno za cestovni promet i bicikle). Zamjerka je na prevelike fotografije s lijeve strane koje nisu dobro ugrađene u stranicu te otežavaju skrolovanje ekrana i pregled podataka, iako su same po sebi atraktivne. Osim toga, nema linka za skidanje GPX zapisa staze već se mora otvoriti aplikacija Bikemap iz koje je moguće skinuti GPX zapis isključivo uz registraciju i logiranje u njihov sustav.

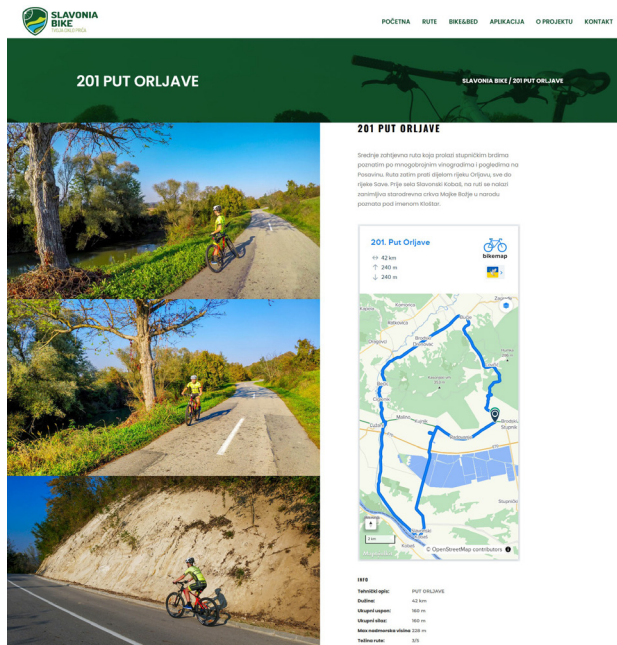
Rubrika *Bike&Bed* dosta je općenita, odnosno sadrži općenite informacije o projektu, sa sekcijom najvažnijih

pitanja i odgovora, obrascem za prijavu te letkom u pdf formatu za preuzimanje s weba, što je dobro osmišljeno i pripremljeno te će zasigurno olakšati shvaćanje projekta svim potencijalnim iznajmljivačima. Nažalost, za sada nema dodatnih podataka o objektima, kao ni detalja o kriterijima, iako postoje razvijeni standardi tog projekta te bi vjerojatno uvršteni objekti bili prikazani na webu. Kako je navedeno na početku poglavlja, u trenutku sastavljanja ovog dokumenta u pripremi su dva objekta za potencijalno uključivanje u Bike&Bed ponudu.

Konačno, glavna zamjerka weba, kao i za tiskane karte, jest njegova jednojezičnost, odnosno verzija samo na hrvatskom jeziku.

Cjelokupan je dojam da se kvalitetno krenulo s projektom cikloturizma, na opsežan i ispravan način, ali je razvoj projekta zastao. Za kvalitetan daljnji razvoj svakako će trebati napraviti osvrt na postojeće stanje te krenuti dalje s razvojem u potrebnom smjeru.

Slika 36

Prikaz jedne biciklističke staze na web-stranicama

Izvor: www.slavonia-bike.com

4.1.7 Online staze 5/10

Na webu je objavljena 31 staza (ruta) i gotovo sve su kružnog tipa. Prikaz staza podijeljen je u tri područja, svaki popis je jasan, a sličan je onome s tiskane karte – svaka staza prikazana je lijepom fotografijom, tehničkim detaljima te nazivom i brojem, no nedostaje podatak o vrsti podloge tj. za koji bicikl je namijenjena.

Detaljan prikaz svake staze ima atraktivne fotografije s lijeve strane, iako one nisu dobro uklopljene u podstranicu, a s desne strane je kratak opisni tekst uz naziv i mini online kartu sustava Bikemap. Kako je malo ranije rečeno, nema mogućnost skidanja GPX zapis, osim prijavom u Bikemap sustav.

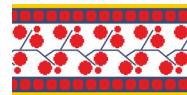
4.1.8 Promotivne fotografije 7/10

Za potrebe izrade materijala (karta, web) realiziran je službeni foto session. Prikazani su različiti motivi, u različitim razdobljima dana. Fotografije su kvalitetne i dobro su poslužile u izradi navedenih proizvoda te za promociju.

Za ubuduće će trebati razviti fotografije s drugim statistima, drugačijim načinom snimanja (izvan cesta), raznolikim biciklima... no to je aktivnost koja će doći na red u trenutku nastavka razvoja ovog projekta.

4.1.9 Promotivni video materijali 6/10

Galerija video materijala prilično je bogata, a u njoj veći dio zauzimaju video-materijali Bikademy (koji nisu dio projekta Slavonia Bike) – kratki video materijali određene tematike/lokaliteta. Pored toga izrađeni su službeni promotivni video materijali s različitim tematikom.

4.1.10 Brošure -/10

Ne postoji ovaj tip materijala.

4.1.11 Lokalni specijalisti/stručnjaci 7/10

Dosadašnje materijale radili su lokalno angažirani vanjski suradnici, od kojih su neki involvirani i u druge projekte u županiji. Također je realizirana edukacija za biciklističke vodiče na kojoj su prisustvovali članovi lokalnih klubova te zaljubljenici u biciklizam. Očito je da postoje lokalni stručnjaci koji se mogu angažirati za pomoć i suradnju u daljnjem razvoju ovog projekta.

4.1.12 Info-table 6/10

Na području županije postavljene su informativne table koje su sve izrađene u istom vizualnom standardu. Izradom novih karata, pripremljena podloga moći će se, uz minimalne prilagodbe, upotrijebiti i na informativnim tablama.

4.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz, ...) 4/10

Osim dvije trgovine biciklističkim dijelovima i uslugom servisa, nema dodatnih informacija o uslugama za cikloturiste u smislu najma ili prijevoza. Broj pružatelja usluga je skroman, a vjerojatno će se njihov broj povećavati s razvojem cikloturizma.

4.1.14 Bike-vodiči 3/10

2018. godine educirane su 23 osobe za pružanje usluge biciklističkih vodiča. Manji broj je ostao aktivan u biciklizmu, no sigurno bi došlo do većeg angažmana s povećanjem zahtjeva za takvom vrstom usluge, što od strane turista, što od lokalnih institucija radi razvoja i usluga u cikloturizmu.

4.1.15 Bike&Bed 3/10

Na razini županije definiran je sustav Bike&Bed objekata za smještaj biciklista, no na webu, kao ni u ostalim materijalima, nema nikakvih podataka o uključenim objektima. Trenutno se vrši pregled dva objekta koji su pokazali interes za uključivanje u projekt.

4.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice 6/10

Na području županije postavljeno je ukupno deset cikloturističkih odmorišta sa servisnim stanicama na raznim lokacijama diljem županije. Odmorišta su atraktivna, izrađena od strane domaće tvrtke UBS iz Belog Manastira. Potrebno je navedene lokacije/

The screenshot shows the 'SLAVONIA BIKE & BED' website. The header includes navigation links: POČETNA, RUTE, BIKE&BED, APLIKACIJA, O PROJEKTU, KONTAKT. The main content area is titled 'BIKE&BED' and contains a 'ŠTO JE BIKE&BED?' section explaining the system. Below this is a registration form titled 'OBRAZAC ZA PRIJAVU U SUSTAV BIKE&BED' with fields for Name, Address, Municipality, and Email. There is also a section for 'ŠTO SE DOBIVA UVRŠTENIEM?' and a 'KAKA JE CIJENA?' section.

Slika 37

Slavonia bike web-stranice - Bike&Bed informacije

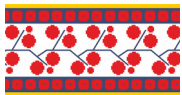
Izvor: www.slavonia-bike.com

Slika 38

Biciklističko odmorište (UBS)

Izvor: www.slavonia-bike.com

usluge redovno provjeravati i držati ispravnima, pošto je to najčešća zamjerka za takve usluge.

4.1.17 Manifestacije 4/10

Na razini destinacije ne vodi se centralna evidencija o manifestacijama u županiji. Dva biciklistička kluba vode evidenciju biciklističkih manifestacija stoga bi se ti izvori informacija mogli povezati radi objave takvih manifestacija na službenom webu županijske turističke zajednice.

4.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE

4.2.1 Staze (rute)	1	2	3		
4.2.2 Kartografske podloge	-				
4.2.3 Karte (zemljovid)	1	2	3	4	5
4.2.4 Signalizacija	-				
4.2.5 Web - planinarenje / pješačenje	-				
4.2.6 Online staze	-				
4.2.7 Promotivne fotografije	-				
4.2.8 Promotivni video materijal	-				
4.2.9 Brošure	-				
4.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3		
4.2.11 Info-table	-				
4.2.12 Manifestacije	1	2	3		

Pješačko-trkačka ponuda gotovo u potpunosti se zasniva na planinarskim stazama odnosno aktivnostima planinara i planinarskih društava. Po pitanju aktivnijeg segmenta - trčanja, nema manifestacija u službenoj turističkoj ponudi te nisu kreirane staze (rute) tog tipa, slijedom čega nisu razvijani niti ostali elemente te ponude. Samostalno organiziranje utrka u organizaciji klubova ili pojedinaca tek postaje turistički relevantno.

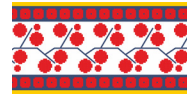
Na Dilj gori i Psunju postoji preko 100 kilometara uređenih planinarskih staza koje održavaju PD Dilj gora, Slavonski Brod i PD Strmac Nova Gradiška. Njima se služe planinari, izletnici, trkači, biciklisti, vozači cross motora i quadova. Ove, ali i ostale planinarsko-pješačke staze održavaju planinarska društva, a za markiranje se koriste markacije po pravilima HPS-a.

The screenshot shows the website 'Planinarske staze' (Hiking Trails) for Dilj gora. The page has a navigation bar with links: 'O nama', 'Planinarski objekti PD "Dilj gora"', 'Planinarske staze', 'Diljski žirevi', 'Planinarske obilaznice', and 'Dokumenti'. Below the navigation bar is a search bar and a section titled 'Planinarske staze'. The main content area includes a description of Dilj gora, a list of trails, and a map. The sidebar on the right contains 'NOVE OBJAVE' (New News) and 'ARHIVA' (Archive) sections.

Slika 39

Popis planinarskih staza - web PD Dilj Gora

Izvor: www.pddiljgora.hr

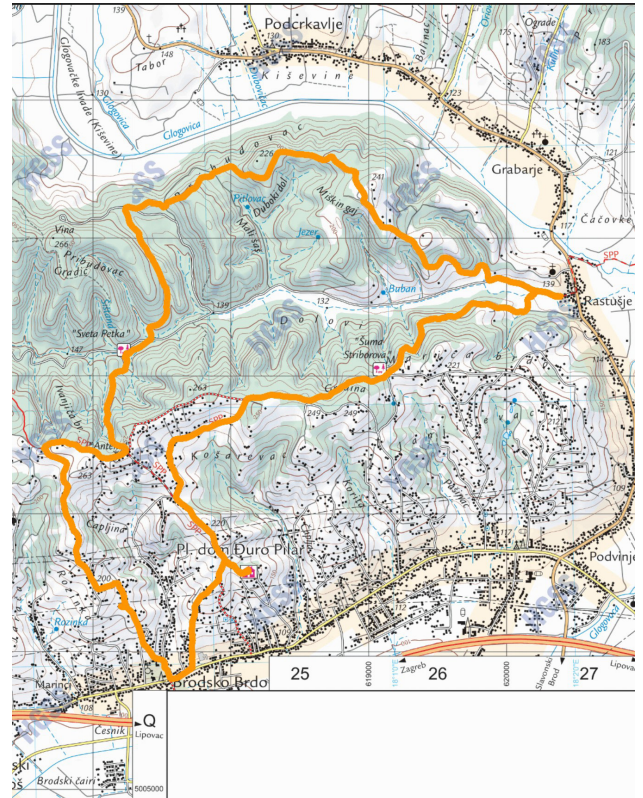

Specijalizirane kartografske podloge, kao i karte, nisu izrađene, a tako ni ostali popratni materijali (brošure, signalizacija, info-table, foto i video materijali i drugo). Korisnicima su na raspolaganju karte HGSS-a za područja: Lonjsko polje, Psunj, Babja gora, Dilj gora i Požeška gora koje se redovno ažuriraju. Digitalni (online) oblik planinarskih staza može se naći na stranicama Hrvatskog planinarskog saveza (<https://info.hps.hr/putovi/putovi>).

Što se samih usluga odnosno stručnog kadra tiče, PD Dilj gora ima desetak licenciranih planinarskih vodiča.

Manifestacija uvrštenih u službeni kalendar na županijskoj razini uglavnom ima planinarskih, poput „Od Ivane do Tadije“ (Dilj gora), „Diljska planinarska obilaznica tri jezera“ (Dilj gora), „Pohod na Brezovo polje“ (Strmac). Od trkačkih aktivnosti postoje Psunj trail (13. 8.), Polojska utrka (5. 3., inače vrednovana kao nacionalno prvenstvo na 100 km).

Važno je spomenuti i sportsko-rekreacioni centar Poloj, na čijem se području često organiziraju trkačke manifestacije.

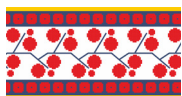
Slika 40

Planinarska karta (zemljovid) - web PD Dilj Gora

Izvor: www.pddiljgora.hr

4.3. KONJIČKI TURIZAM

4.3.1 Staze (rute)	1	2	3	4				
4.3.2 Kartografske podloge	-							
4.3.3 Karte (zemljovidi)	1	2	3					
4.3.4 Signalizacija	-							
4.3.5 Web - konjički turizam	1	2	3					
4.3.6 Online staze	-							
4.3.7 Promotivne fotografije	1	2	3	4	5	6		
4.3.8 Promotivni video materijal	1	2	3					
4.3.9 Brošure	-							
4.3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5	6	7	
4.3.11 Info-table	1	2	3					
4.3.12 Usluge (najam, prijevoz,...)	1	2	3	4				

4.3. KONJIČKI TURIZAM

4.3.13 Vodiči	1	2	3	4	5				
4.3.14 Veterinarske usluge	1	2	3	4	5	6			
4.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni	1	2	3	4	5				
4.3.17 Manifestacije	1	2	3						

Konjički turizam u Brodsko-posavskoj županiji koncentriran je na područje ranča Garčin i Ergele Olanović te hipodroma Ruščica.

Aktivnosti, usluge, i promocija ove aktivnosti u Brodsko-posavskoj županiji vezana je na gore spomenute lokalitete koji u svojim aktivnostima imaju konje i skrbe se za njih. Bilo bi dobro da sustavni razvoj u osnovnim elementima organizira i potakne krovna turistička zajednica te stvori preduvjete brendiranja, informiranja i promocije takve ponude, prije svega da pomogne postojećim pružateljima usluge, ali i da potakne i druge potencijalne investitore.

Slika 41

Ranč Ramarin

Izvor: arhiva TZ BPŽ

4.3.1 Staze (rute) 4/10

Na web stranicama nema nikakvih navoda o rutama za jahanje ili sličnoj ponudi, izuzev pružatelja usluga. No, prema prikupljenim informacijama, rute postoje u općini Garčin, od izletišta Grabovac do Ranča Ramarin te do lovačke kuće u Vrhovini i Novom Topolju, dužine otprilike 20 km.

4.3.2 Kartografske podloge -/10

Ne postoje specijalizirane kartografske podloge.

4.3.3 Karte (zemljovid) 3/10

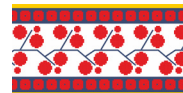
Jedina tiskana karta koja je realizirana jest ona u Garčinu.

4.3.4 Signalizacija -/10

Nema razrađenog sustava označavanja konjičkih ruta.

4.3.5 Web - konjički turizam 3/10

Trenutno je na krovnim web-stranicama Brodsko-posavske županije nekoliko sažetih navoda o konjičkom segmentu ponude, a to su Ranč Ramarin, Ergela Olanović i hipodrom Ruščica. Svaki od navedenih ima podstranicu s nekoliko fotografija, sažetim opisom i poveznicom na stranice ponuđača usluge.

Ostalih podataka o ovom segmentu ponude nema.

4.3.6 Online staze (rute) -/10

S obzirom na nepostojanje službenog sustava konjičkih tj. jahačkih ruta (izuzev navedenih dionica u Garčinu), ove ponude nema ni na web-stranicama županijske turističke zajednice.

4.3.7 Promotivne fotografije 6/10

Ne postoje službene fotografije već se koriste one iz arhive ranča Ramarin.

4.3.8 Promotivni video materijal 3/10

Nema specijaliziranog promotivnog videa za ovu ponude, iako se konjički turizam prikazuje u scenama županijskog promotivnog videa "Doživi ljepotu" i "Tamo gdje usput postaje cilj".

4.3.9 Brošure -/10

Ne postoje brošure za ovaj segment ponude. Ranč Ramarin spominje se u raznim katalozima turističkih zajednica, Općine Garčin i drugdje.

4.3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci 7/10

Kao i kod drugih županija, radi se o kompetentnim ljudima na mjestima gdje se pruža usluga (ranč Ramarin, Ergela Olanović).

4.3.11 Info-table 3/10

Ne postoji sustav standardiziranih info-tabli za konjički segment. Jedna tabla nalazi se na ranču Ramarin.

4.3.12 Usluge (najam, prijevoz,...) 4/10

Na razini županije ne postoji ova vrsta usluge, osim direktno kod samih (ranije navedenih) pružatelja usluge u svojim prostorima. To se primarno odnosi na vođenje te pružanje konja gostima za jahanje.

4.3.13 Vodiči 5/10

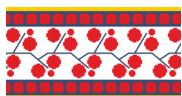
Ranč Ramarin pruža uslugu rekreacijskog jahanja i škole jahanja.

4.3.14 Veterinarske usluge 6/10

Na području županije postoji najmanje dvije veterinarske ambulante koje vjerojatno mogu pružiti osnovnu skrb. Ako će se ponuda i usluge razvijati, bilo bi dobro specijalizirati bar jednu ambulantu koja će imati stručnu pomoć za konje, bilo na području Brodsko-posavske, bilo na području jedne od susjednih županija.

4.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi 9/10

Kako je ranije navedeno, ranč Ramarin i Ergela Olanović pružaju takve usluge. Ova vrsta usluge je, kao i specijalizirani smještaj za konje (i vlasnike), zahtjevnija, pogotovo u odnosu na ostale outdoor aktivnosti, a od esencijalnog je značaja za dolazak ljudi s vlastitim konjima na ova područja. Dobar smjer može biti poticaj

i potpora zaljubljenicima u konjički sport, koji imaju ugostiteljske objekte, da prošire uslugu i na ovakve segmente, koji bi se promovirali na razini županije.

4.3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni 5/10

Hipodrom se nalazi u Rušćici.

4.3.17 Manifestacije 3/10

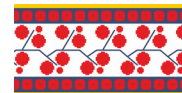
Od manifestacija bilo je organizirano Prvenstvo Hrvatske i 4. kolo Croatia cupa u daljinskom jahanju, takmičenja u preponskom jahanju, dok se pokladna jahanja održavaju tijekom proljeća u većini općina u županiji, a smotra zaprega u sklopu manifestacije Brodsko kolo održava se u lipnju svake godine.

4.4. KAJAK / KANU

4.4.1 Usluge najma	-			
4.4.2 Vođenje	-			
4.4.3 Rute	-			
4.4.4 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu	-			
4.4.5 Standardi	-			
4.4.6 Karte (zemljovid)	-			
4.4.7 Web - kajak / kanu	1	2	3	
4.4.8 Promotivne fotografije	1	2	3	
4.4.9 Promotivni video materijal	1	2	3	
4.4.10 Brošure	1	2		
4.4.11 Info-table	-			
4.4.12 Specijalizirani smještaj	-			
4.4.13 Manifestacije	1	2	3	4

Proizvod odnosno usluga kajakinga ili kanuinga ne postoji u Brodsko-posavskoj županiji, iako postoji natjecateljski klub KKK Marsonia. U 2023. godini, od 10. do 16. srpnja, Slavonski Brod bit će domaćin Europskog prvenstva u maratonu, što bi se moglo iskoristiti za popularizaciju ovog sporta i poticanje njegovog razvoja u turističke svrhe.

Ostalih turističkih proizvoda nema, a manifestacije koje se održavaju natjecateljskog su karaktera, poput navedenog EP u maratonu te prvenstva Hrvatske u maratonu (srpanj 2023.).

4.5. ADRENALINSKI SPORTOVI | Enduro / quad, adrenalinski parkovi, vodeni parkovi, paintball, ...

4.5.1 Usluge najma opreme	1	2	3	4	5
4.5.2 Vođenje / edukacija	1	2	3	4	
4.5.3 Sustav / popis službenih lokacija	-				
4.5.4 Karte (zemljovid)	-				
4.5.5 Web - adrenalinski sportovi	1	2	3		
4.5.6 Promotivne fotografije	1	2	3		
4.5.7 Promotivni video materijali	-				
4.5.8 Brošure	-				
4.5.9 Manifestacije	-				

Glavni nositelji adrenalinske ponude županije jesu quad staza „Ivica od jarca“, adrenalinska šuma Bebrina te paintball klubovi „Bunker“ u Gornjoj Vrbi i „Frikovi“ u Novoj Kapeli. Iako pružatelja usluge nema puno, svaki od njih pokriva po jednu aktivnost što je zadovoljavajuće za sadašnje potrebe.

Svi pružatelji usluga u svojim objektima nude opremu u najam, dakle ona nije na raspolaganju izvan samih objekata, a događanja iz ovog segmenta aktivnog turizma su ona koja organiziraju pružatelji usluga za svoje korisnike.

Na krovnim turističkim web-stranicama postoje samo općenite informacije o vrstama usluga koje se pružaju i sadrže fotografije, kratki opisni tekst te kontakt informacije o pružateljima usluge. Adrenalinski park Bebrina ima detaljnu i atraktivnu web-stranicu sa svim potrebnim podacima.

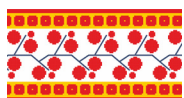
Postoje promotivne fotografije koje su radili pružatelji usluga, a jedini promotivni video materijali su općeniti za promociju cijele županije.

Slika 42

Adrenalinski park Bebrina

Izvor: arhiva TZ BPŽ

5. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

Virovitičko-podravska županija s profilom ponude vrlo je slična Brodsko-posavskoj županiji. U ponudi dominira cikloturizam, uz dodatak ostalih sportova različitog stupnja razvijenosti.

Izradom nove web-stranice www.panonske-staze.com pokušao se napraviti iskorak prema kvalitetnijem prikazu cikloturizma. Web je atraktivan i sadrži solidnu količinu podataka o ponudi, morat će se poraditi na dodavanju novih stranih jezika za ciljane skupine korisnika, cjelovito prikupljanje, objava i održavanje popisa svih postojećih ponuda i usluga i ostalo.

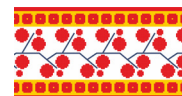
Pješačko-trkački segment će moći efikasno iskoristiti iskustva iz cikloturizma te se brzo razviti, s obzirom na međusobnu sličnost u izradi i održavanju.

Ponuda kajaka ili kanua trebala bi se prenijeti iz Dravske priče u ostala područja kako bi se proširila dobra praksa i iskustvo (pri tome se svakako ne smije zaboraviti usluga najma kajaka i u Križnici). Slično ponudi kajaka i kanua, u konjičkom i adrenalinskom segmentu je ponuda također vezana na privatne ponuđače usluga.

Razvoj cijele priče mogao bi se uvelike potaknuti i olakšati istovremenim razvojem s ostatkom Turističkog klastera Slavonija, gdje bi se, kroz sljedeći dvije do tri godine, mogli realizirati zadani ciljevi u suradnji s ostalim županijama.

5.1. CIKLOTURIZAM

5.1.1 Staze (rute)	1	2	3	4	5	6	7
5.1.2 Prometno-transportna infrastruktura	1	2	3	4	5		
5.1.3 Kartografske podloge	1	2	3				
5.1.4 Karte (zemljovid)	1	2	3	4			
5.1.5 Signalizacija	1	2	3	4	5	6	7
5.1.6 Web - cikloturizam	1	2	3	4	5	6	7
5.1.7 Online staze	1	2	3	4	5	6	
5.1.8 Promotivne fotografije	1	2	3				
5.1.9 Promotivni video materijal	1	2	3				
5.1.10 Brošure	1	2	3	4	5	6	7
5.1.11 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5	6	7
5.1.12 Info-table	1	2	3				
5.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz,...)	1	2	3	4			

5.1. CIKLOTURIZAM

5.1.14 Bike-vodiči	1	2	3	4	5	
5.1.15 Bike&Bed	1	2	3	4		
5.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice	1	2	3	4	5	6
5.1.17 Manifestacije	1	2	3	4	5	6

Projekt osmišljavanja i izrade novih staza specijaliziranih za različite vrste korisnika iznjedrio je 17 što postojećih, što novih staza. Plan da se svi detalji za cikloturizam prikupe na jednoj web-stranici, www.panonske-staze.com, objedinjene s ostalim relevantnim podacima i uslugama, bio je uspješan u velikoj mjeri – web-stranica atraktivna je i korisna. No staze je potrebno na terenu označiti prikladnom signalizacijom, izraditi popratne materijale te ispromovirati.

Od infrastrukture mora se istaknuti i PUMPtrack poligon u Virovitici, izgrađen i otvoren 2021. godine. Prostor je veličine 1.800 m², a sami poligon 865 m².

Specijalizirani smještaj za bicikliste (Bike&Bed) popisan je u zasebnoj rubrici. Navedeni su osnovni kontakt-podaci za svaki objekt, iako nema dodatnih informacija (fotografije, opis, usluge koje se pružaju).

Dosadašnja krovna stranica Virovitičko-podravskog turizma sadrži podatke o biciklističkim stazama u zasebnoj rubrici (<http://www.tzvpz.hr/panonske-biciklisticke-staze/>) na kojoj se nalazi samo popis staza (iako manji nego na webu Panonske staze) s rečenicom-dvije opisa i tehničkim podacima, ali nema nikakvih dodatnih informacija (GPX, karta, dodatne informacije i slično). Inače, do ove podstranice može se doći jedino putem podstranice o projektu EV13 GAP, ili putem neke od tražilica. Jedini materijal koji se o cikloturizmu može preuzeti na webu je brošura „Panonske biciklističke staze“ koja opisuje pojedine staze, te daje preglednu kartu na kraju materijala. Karta je zgodna i čitljiva, no podloga koja je korištena više je općenite turističke namjene, a nije prilagođena za outdoor namjenu.

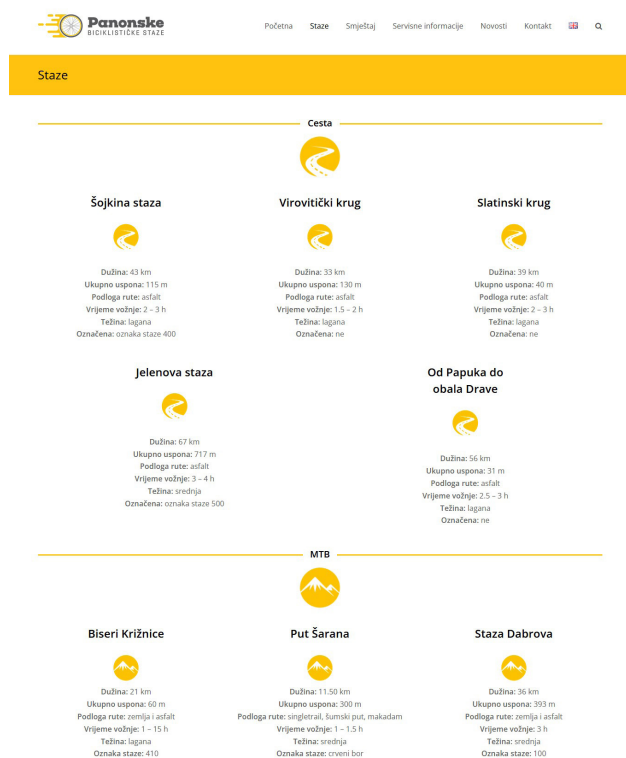
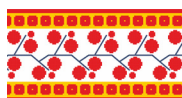
U vrijeme izrade ovog Dokumenta objavljene su nove krovne web-stranice Turističke zajednice Virovitičko-podravske, www.slavonija-podravina.hr, no na njima, bar u trenutku pisanja Dokumenta, nije bilo informacija o cikloturizmu ili outdoor turizmu. U multimedijalnoj rubrici, pored gore već navedene brošure, može se skinuti i brošura „Biciklom uz rijeku Dravu“.

5.1.1 Staze (rute) 7/10

Osmišljenih 17 staza raspoređeno je po cijeloj županiji, uključujući i one na PP Papuk, uglavnom su kružnog karaktera, a u velikoj mjeri su označene signalizacijom po županijskim standardima, koja je vizualno usklađena s izgledom web-stranice, što je detalj koji je hvale vrijedan.

Staze se dijele u uobičajene tri kategorije (cesta, MTB, trekking), različitih dužina, čime zadovoljava potrebe svih profila korisnika.

Za sve staze se na službenim stranicama može skinuti GPS zapis u GPX i KML formatu, a inovativni je 3D

Slika 43

Popis biciklističkih staza na web-stranicama

Izvor: www.panonske-staze.com

prikaz kretanja stazom.

Svakako treba spomenuti i noviji projekt u sklopu PP Papuk, a riječ je o uređenju bike-parka Orahovica, koji za cilj ima uređenje, a zatim i održavanje biciklističkih staza. Projekt su osmislili članovi dvaju biciklističkih klubova iz Osijeka – BK Weeend Warriors i BK Pannonian, a u parku bi se uredilo pet staza za ekstremne discipline – enduro i downhill, ukupne dužine 13 km.

Slika 44

Bike-park Orahovica - primjer downhill ili enduro staze

Izvor: klubovi izrađivači plana

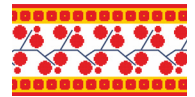
Do sada su ishodovane potrebne dozvole i suglasnosti, a cilj je infrastrukturu urediti do razine da može poslužiti za nacionalna i međunarodne treninge i natjecanja. Staze bi trebale biti označene specifičnom signalizacijom, upozorenjima i zaštitnim elementima kako bi bile podesne i za one manje vješte, ali i za

Slika 45

Bike-park Orahovica - plan bike staza

Izvor: klubovi izrađivači plana

nabrijane natjecatelje.

5.1.2 Prometno-transportna infrastruktura 5/10

Izdvojene trake za promet biciklista uglavnom su izgrađene u centrima gradova i većih naselja u županiji. Pored toga, na više dionica cesta je izrazito široka te se prostor izvan voznog dijela može s visokom sigurnošću koristiti i od strane biciklista, uključujući i cestovne bicikliste.

5.1.3 Kartografske podloge 3/10

Kartografska podloga primjenjivana na dosadašnjim biciklističkim kartama uglavnom je generalnog turističkog stila, bez elemenata nužnih za outdoor korištenje. Stoga će izrada primjerene kartografske podloge za cijelo područje županije (ili područja Turističkog klastera Slavonije) vjerojatno biti jedan od prvih koraka u budućem razvoju cikloturizma i outdoor proizvoda.

5.1.4 Karte (zemljovidi) 4/10

S obzirom da su kartografske podloge i karte (zemljovidi) nerazdvojni, tako se u znatnoj mjeri dijeli i ocjena njihove prikladnosti za outdoor potrebe. Nedostatkom detalja na podlozi može se dobiti općeniti osjećaj o smještaju staza u županiji, no neće omogućiti da se precizno i primjereno prikažu vijuganja staza kroz pejzaž.

Popratni elementi (simboli, piktogrami) primijenjeni su korektno, no cijeloj priči dobro bi došao konačni dodir zajedničkog vizualnog rješenja (standarda), koji će biti primijenjen u svim proizvodima, pa tako i karti.

Slika 46

Primjer karte i kartografske podloge

Izvor: TZ VPŽ

Stazama opisanim u brošuri i karti nedostaje većina potrebnih elemenata, uključujući tehničke podatke i altimetriju. Same fotografije atraktivne su i dobro ugrađene u sami materijal.

5.1.5 Signalizacija 7/10

Na razini županije definirani su standardi za signalizaciju tj. označavanje ovakvih staza (ruta) - kružnih, turističkih. Naravno, izazov koji će se na terenu morati riješiti jest primjereno održavanje staza tj. nadomještanje signalizacije kod otuđenja ili oštećenja.

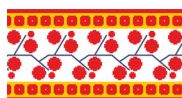

Slika 47

Standardizirana biciklistička signalizacija - izgled tabli

Izvor: TZ VPŽ

5.1.6 Web – cikloturizam 7/10

Od outdoor proizvoda na starom službenom webu turističke zajednice Virovitičko-podravske županije, <http://www.tzvpz.hr>, prikazan je samo cikloturizam, i to ne pretjerano detaljno, dok dodatnih informacija o ostaloj outdoor ponudi nema. Cikloturizam je, kako se već navelo, dobro obrađen u zasebnom webu, www.panonske-staze.com.

Na novim web-stranicama www.slavonija-podravina.hr u vrijeme pisanja Dokumenta nema podataka o outdoor ponudi.

Jedan od sadržaja koji također nedostaje jesu manifestacije, gdje će biti navedena sva događanja na razini županije. Ako se ubuduće gostima želi omogućiti lakši pristup informacijama za outdoor aktivnosti, taj će segment na službenom centralnom webu trebati dobro razraditi.

5.1.7 Online staze 6/10

Na webu je objavljeno 17 staza (ruta), a većina ih je kružnog tipa. Popis staza na naslovnici, kao svojevrsni teaser, privlačan je i poduprt atraktivnim fotografijama, s prikazom tehničkih podataka kod prelaska mišem preko svake staze. Kod daljnjeg otvaranja prikazuju se brojni detalji o stazi – tehnički podaci, karta, altimetrija, opis, GPS zapis za skidanje. Dojam bi dodatno pojačale probране fotografije koje bi se tu mogle prikazati.

5.1.8 Promotivne fotografije 3/10

Fotografije koje se koriste većinom su snimljene na biciklističkim utrckama. Nisu rađena ciljana, tematska fotografiranje, što bi zasigurno na primjereniji način prikazalo atrakcije ovog kraja (na stazama i izvan njih).

5.1.9 Promotivni video materijali 3/10

Izrađen je promotivni film *Slavonija i Podravina* koji kroz priču boravka gostiju opisuje krajeve i ponudu virovitičko-podravskog kraja. Dodatnih promotivnih, ciljano snimanih, video materijala nema.

5.1.10 Brošure 7/10

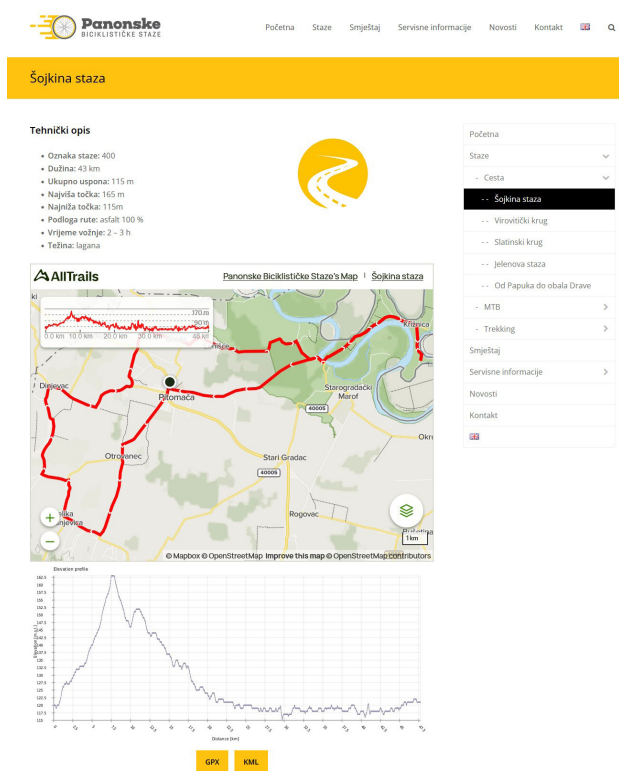
Postoji više brošura s opisom sadržaja za bicikliste. Prije svega tu je brošura „Panonske biciklističke staze“

Slika 48

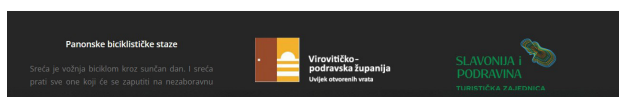
Prikaz detalja biciklističke staze na web-stranicama

Izvor: www.panonske-staze.com

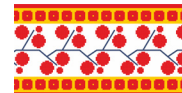
Vozeci se ovim podravskim krajem dočijet ćete ljepotu brežuljaka Bilogore i rijeke Drave koja se nalazi u UNESCO prepoznatljivom Rezervatu biosfere Mura-Drava-Durav. Vozeci se Bilogorom proći ćete kroz vinogradarski kraj gdje ne smijete odbiti čašu dobrog vina od veselih Podravaca.

Prelazak rijeke Drave preko višeg mosta ili vožnja skelom jedini je način prelaska na poluotok gdje se smjestilo malo izolirano mjesto Krčinica te istovremeno užitak za rekreaciju. Na Šojkinoj stazi možete okusiti brojne delicije podravskog kraja u nekom od restorana, što nikako nemojte propustiti. Kod mosta za Krčinicu nalazi se biciklističko odmorilište te servisna stanica za bicikle.

Slika 49

Prikaz detalja biciklističke staze na web-stranicama

s kratkim opisom staza i ugrađenom kartom, zatim postoji brošura „Biciklom uz rijeku Dravu“ – ugodno dizajnirana brošura s kratkim opisima staza i kartom te brošura „Bilodravski biciklistički trokut“ koja se više može kategorizirati pod biciklističku kartu jer na njoj dominira karta obrađenog područja (zapadni dio županije).

Slika 50

Bilodravski biciklistički trokut - prikaz materijala
Izvor: TZ VPŽ

Slika 51

Brošura „Biciklom uz rijeku Dravu“ - opis staze
Izvor: TZ VPŽ

Slika 52

Brošura „Biciklom uz rijeku Dravu“
Izvor: TZ VPŽ

Sva tri materijala ugodno su dizajnirana i izledaju atraktivno. Glavni nedostatak je nedovoljno konkretnih detalja i podataka o stazama, a što uglavnom proizlazi iz nedovoljno pripremljene takve infrastrukture. Dobro je što postoje materijali koji će se u daljnjem razvoju poboljšavati i/ili zamjenjivati sve kvalitetnijim materijalima koje će pratiti poboljšanje stanja na terenu.

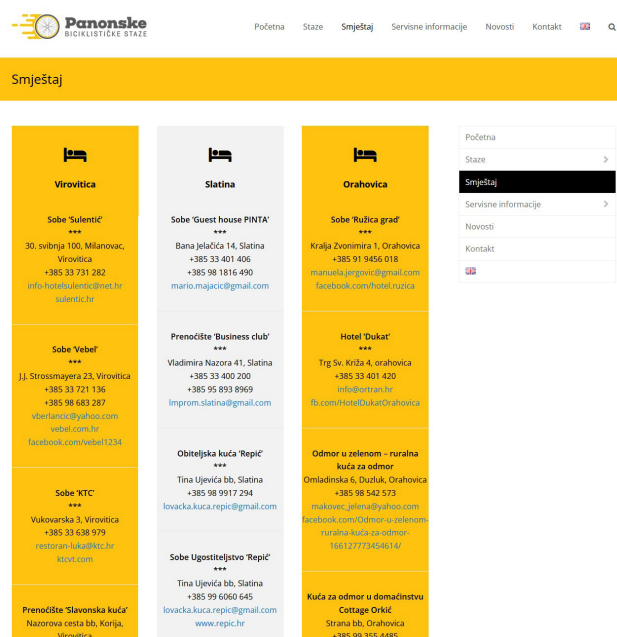
5.1.11 Lokalni specijalisti/stručnjaci 7/10

Na području ove županije postoji veliki broj ljudi involviranih u aktivnosti razvoja cikloturizma ili manifestacija na području županije i šire. Taj potencijal moći će se iskoristiti naknadno, kod nastavka sustavnog razvoja cikloturizma i outdoor ponude.

5.1.12 Info-table 3/10

Informativne table postoje na više mjesta u županiji, ali za njih nisu definirani destinacijski standardi te su na terenu izrađene po nahođenju tadašnjih kreatora i dizajnera.

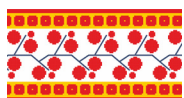
Izradom dobre kartografske podloge poboljšat će se i kvaliteta info-tabli, s obzirom na točnost sadržaja koje će prikazivati, pogotovo ako bude primijenjen vizualni standard izrade tabli.

Slika 53

Web-stranice - Bike&Bed informacije

Izvor: www.panonske-staze.com

5.1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz, ...) 4/10

Na webu su popisane različite usluge - od najma bicikala i opreme (Dravska priča, Kurija Janković, Jankovac, Pitomača), trgovine i servisa do servisnih stanica postavljenih po terenu. Usluga prijevoza nije navedena.

5.1.14 Bike-vodiči 5/10

2018. godine educirano je 23 osobe za pružanje usluge biciklističkih vodiča, iako ih je sada u outdooru ili cikloturizmu ostalo aktivno svega nekoliko. No, i ti malobrojni koji su ostali rade na više proizvoda, rade kvalitetno i angažirani su od turističkih zajednica, privatnika i ostalih subjekata, te sudjeluju u izradi mnogih cikloturističkih projekata u županiji.

5.1.15 Bike&Bed 4/10

Na razini županije razvijen je sustav Bike&Bed objekata za smještaj biciklista, a popis jedanaest objekata koji pružaju takvu uslugu nalazi se na službenoj web-stranici Panonske biciklističke staze. Nažalost osim popisa objekata s kontakt podacima, nema dodatnih podataka, slika ili ostalih detalja takvih objekata.

5.1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice 6/10

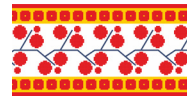
Na području županije postavljeno je trinaest cikloturističkih servisnih stanica. One su popisane na web-stranici, s koordinatama i kartom lokacije.

5.1.17 Manifestacije 6/10

5.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE

5.2.1 Staze (rute)	1	2	3		
5.2.2 Kartografske podloge	-				
5.2.3 Karte (zemljovidi)	1	2	3	4	
5.2.4 Signalizacija	-				
5.2.5 Web - planinarenje / pješačenje	-				
5.2.6 Online staze	-				
5.2.7 Promotivne fotografije	1	2	3		
5.2.8 Promotivni video materijal	-				
5.2.9 Brošure	-				
5.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5
5.2.11 Info-table	-				
5.2.12 Manifestacije	1	2			

Na području Virovitičko-podravske županije ne postoji proizvod trkačko-pješačkog tipa, s izuzetkom PP Papuk koji ima nekoliko staza, a jedini sadržaj koji postoji su planinarske staze koje održavaju i markiraju članovi planinarskih društava.

Slijedom toga, tj. nedostatka ponude aktivnog pješčenja/trčanja, nisu razvijani niti ostali elemente te ponude (brošure, karte, signalizacija, fotografiranja...).

Navedena ponuda trekking staza u PP Papuk primjer je takvog tipa staza te to treba uzeti kao ogledni primjer te na sličan način osmisliti takve staze i u drugim dijelovima županije, koji ne obiluju uzvisinama, brdima i gorjima (slično treba napraviti i s kreiranim biciklističkim stazama (rutama)).

5.2.1 Staze (rute) 3/10

Ponuda u ovom segmentu outdoora zasniva se na planinarskim stazama, poput *Virovitički vidici* i *Vilinsko oko*. Održavaju ih planinarska društva Papuk (Virovitica), Zeleno srce (Pitomača), Orahovica.

Staza za pješake i trkače na ostalim područjima, kao turistički sadržaj, nema razvijenih, stoga bi to moglo biti prioritet budućeg razvoja. Jedina vrsta takve ponude nalazi se u PP Papuk, kao 4 treking staze.

5.2.2 Kartografske podloge -/10

S obzirom na nedostatak karata (zemljovida), koje nisu izrađene do sada, nije postojala potreba za razvojem ove vrste materijala (a time niti potreba za specijaliziranom kartografskom podlogom), iako je praksa planinara da koriste precizne karte. Takva aktivnost izrade kartografskih podloga, a zatim i kvalitetnih karata (zemljovida), spontano će uslijediti nakon stvaranja sustava pješačko-trkačkih staza, a prije toga vjerojatno i za planinarske staze. Treba napomenuti da za područje Papuka postoji topografska karta od HGSS-a.

Drugih vrsta kartografske podloge nema.

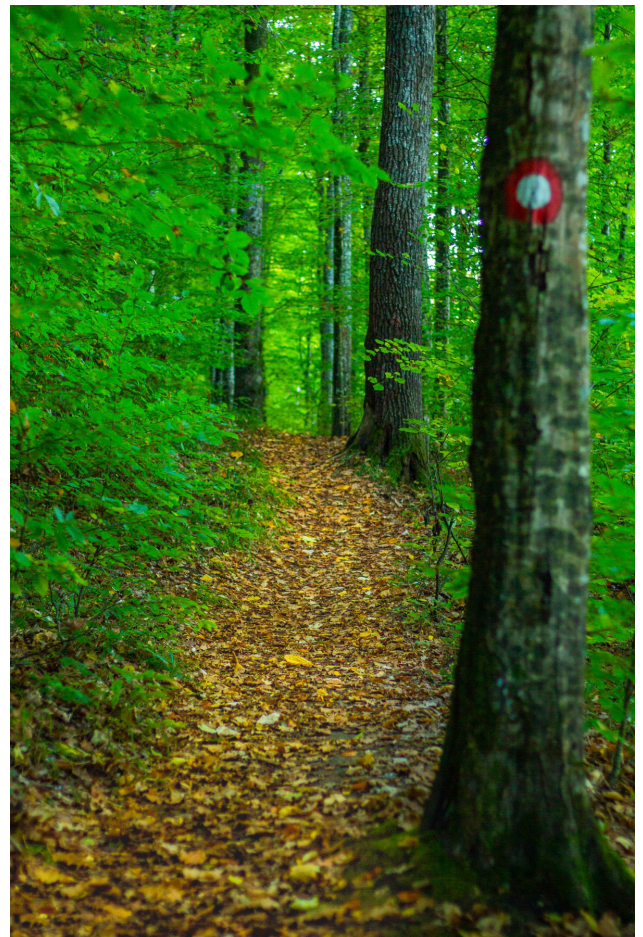
5.2.3 Karte (zemljovidi) 4/10

S obzirom da ne postoje pješačko-trkačke staze i sadržaj, nisu rađene niti karte. Planinari koriste kartu HGSS-a za područje Papuka.

5.2.4 Signalizacija -/10

Na planinarskim putovima redovno se održavaju markacije.

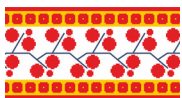
Standardizirana markacija ili oznake (table) za pješačko-trkačke staze (kružne, turističko-sportskog tipa) nisu definirane.

Slika 54

Planinarsko-pješačka staza na Bilogori

Izvor: TZ VPŽ

5.2.5 Web - planinarenje / pješaćenje -/10

Ne postoji ova vrsta ponude.

5.2.6 Online staze -/10

Ne postoji ova vrsta ponude.

5.2.7 Promotivne fotografije 3/10

U arhivi postoji određena količina promotivnih fotografija za promociju ovog proizvoda. Buduća tematska fotografiranja radi pojačavanja foto-arhive trebala bi biti među prvim aktivnostima nakon dorade infrastrukture (pojačanja staza, označavanja, izrade karata, dopune weba i drugog).

5.2.8 Promotivni video materijal -/10

Ne postoji ova vrsta ponude.

5.2.9 Brošure -/10

Ne postoje brošure za ovaj segment ponude.

5.2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci 5/10

Trenutno jedine osobe redovno involvirane u pješačko-trkački segment su planinari iz planinarskih društava.

5.2.11 Info-table -/10

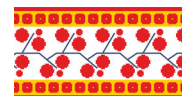
Ne postoje info-table za pješačko-trkačku ponudu, s izuzetkom tabli za planinarske staze.

5.2.12 Manifestacije 2/10

Jedina manifestacija koja se organizira jesu „Virovitički susreti planinara“, koji se održavaju početkom lipnja. Ostalih rekreativnih, posebice natjecateljskih (rekreativnih ili službenih natjecateljskih) nema.

5.3. KONJIČKI TURIZAM

5.3.1 Staze (rute)	1	2	3
5.3.2 Kartografske podloge	-		
5.3.3 Karte (zemljovidi)	1	2	3
5.3.4 Signalizacija	-		
3.5 Web - konjički turizam	1	2	3
5.3.6 Online staze	-		
5.3.7 Promotivne fotografije	1	2	3
5.3.8 Promotivni video materijal	-		

5.3. KONJIČKI TURIZAM

5.3.9 Brošure	-				
5.3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	1	2	3	4	5
5.3.11 Info-table	-				
5.3.12 Usluge (najam, prijevoz,...)	-				
5.3.13 Vodiči	-				
5.3.14 Veterinarske usluge	1	2	3	4	5
5.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi	1	2	3	4	5
5.3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni	-				
5.3.17 Manifestacije	1	2	3	4	

S obzirom kako konjički sport nije masovni sport, ponuda se, kao i u drugim županijama, uglavnom zasniva na centrima koji su usmjereni na suživot s konjima, a time nude i takvu uslugu – Ergela Višnjica i Zlatni Klas (Otrovanec). Pored toga, ponuda konjičkih aktivnosti postoji i u PP Papuk. Općenito je pretragom interneta i preko službenih turističkih stranica teško je doći do podataka o ponudi jahanja u Virovitičko-podravskoj županiji (riječ „ergela“ izdaje podatke o Ergeli Višnjica).

Ponuda konjičkih aktivnosti u PP Papuk spaja se s Požeško-slavonskom županijom, što je odličan temelj za nastavak suradnje, posebice kroz Turistički klaster Slavonije. Na webu PP Papuk nema znatnih podataka, ali postoji link na stranice NIK Orahovica koji nude uslugu terenskog jahanja i vožnje kočijom.

Budući razvoj prije svega treba evidentirati pružatelje usluga na području županije te ih uvrstiti na službene turističke web-stranice, primarno županijske te od lokalnih turističkih zajednica. Nakon toga treba nastaviti s razvojem, promocijom i popularizacijom pod zajedničkim brendom i koordinacijom.

5.3.1 Staze (rute) 3/10

Trenutno se nigdje na internetu ne nalazi podaci o bilo kakvim osmišljenim turama za jahanje, što je sigurno riješeno na lokalnoj razini tj. kod samih ponuđača usluge koji imaju uhodane rute kuda se gosti mogu uputiti na jahanje. Time rute nisu raširene po cijeloj županiji već su isključivo koncentrirane oko pružatelja usluga.

5.3.2 Kartografske podloge -/10

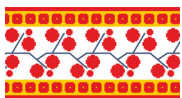
Ne postoje specijalizirane kartografske podloge.

5.3.3 Karte (zemljovid) 3/10

Tiskane karte nisu izrađene, a materijali koji postoje uglavnom se baziraju na onome što je izdano u PP Papuk.

5.3.4 Signalizacija -/10

Nema razrađenog sustava označavanja konjičkih ruta, dok će sami pružatelji (navedeni u uvodnom dijelu) posegnuti za time da označe određene rute za jahanje u svom okruženju.

5.3.5 Web - konjički turizam 3/10

Kako je rečeno, dostupne informacije na internetu o ponudi jahanja izrazito su šture i teško dostupne. Kroz stranice PP Papuk dobivaju se općenite informacije, iako u trenutku pregledavanja web stranice prikaz ruta nije davao rezultata. Na službenom webu objavljen je kontakt udruge „Kasački klub Diamant“, dok drugih podataka nema.

Sagledavajući rečeno, posjetitelji zainteresirani za aktivnost jahanja teško će doći do nekakvih konkretnih informacija na službenim web-stranicama.

5.3.6 Online staze (rute) -/10

Ne postoji sustav ruta.

5.3.7 Promotivne fotografije 3/10

Ne postoje službene fotografije, dok pojedinačni pružatelji usluga imaju fotografije za svoju vlastitu potrebu te ih vjerojatno mogu staviti na raspolaganje za javnu promociju.

5.3.8 Promotivni video materijal -/10

Nema snimljenih video-materijala za ovu vrstu ponude.

5.3.9 Brošure -/10

Ne postoje brošure za ovaj segment ponude.

5.3.10 Lokalni specijalisti/stručnjaci 5/10

Od lokalnih ljudi kompetencijama osposobljenim za djelovanje u ovoj vrsti ponude, možemo izdvojiti ljude koji na svojim imanjima tj. objektima za ponudu smještaja nude i aktivnosti vezane za konje, a koji su navedeni na početku poglavlja.

5.3.11 Info-table -/10

Ne postoji sustav standardiziranih info-tabli za konjički segment.

5.3.12 Usluge (najam, prijevoz...) -/10

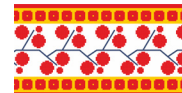
Na razini županije ne postoji ova vrsta usluge.

5.3.13 Vodiči -/10

Općenito ne postoji ova vrsta usluge, izuzev vjerojatno vodiča za vlastite potrebe u privatnim pružateljima usluga.

5.3.14 Veterinarske usluge 5/10

Na području županije postoji nekoliko (sedam, po uvidu u trenutku pregleda) veterinarskih ambulanti te za prvu ruku mogu poslužiti za osnovnu pomoć. Bude li se razvijale ponuda i usluga, bit će potrebno specijalizirati bar jednu takvu ambulantu da ima stručnu pomoć za konje, ili dogovoriti zajedničko osposobljavanje jednog

takvog centra na području više županija.

5.3.15 Smještaj za konje i vlasnike, rančevi 5/10

U ovaj tip usluge svrstali bismo privatne pružatelje usluga koji su već navedeni - Ergela Višnjica i Zlatni Klas (Otrovanec). Ova vrsta usluge je, kao i specijalizirani smještaj za konje (i vlasnike), zahtjevnija, pogotovo u odnosu na ostale outdoor aktivnosti, a od esencijalnog je značaja za dolazak ljudi s vlastitim konjima na ova područja. Dobar smjer može biti poticaj i potpora zaljubljenicima u konjički sport, koji imaju ugostiteljske objekte, da prošire uslugu i na ovakve segmente, koji bi se promovirali na razini županije.

Trenutno ne postoje lako dostupne informacije o takvoj usluzi. Smještaj u specijaliziranim centrima navedenim na početku teksta vjerojatno bi se mogao dogovoriti s vlasnicima, a što bi ujedno mogao biti dobar smjer razvoja ove vrste ponude.

5.3.16 Hipodromi/specijalizirani tereni -/10

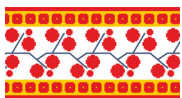
Nema takve infrastrukture.

5.3.17 Manifestacije 4/10

Manifestacije koje se bave tematikom konja su Mijoljska potkova i 14. međužupanijska izložba hladnokrvnih konja i revija zaprega (Čađavica).

5.4. KAJAK / KANU

5.4.1 Usluge najma	1	2	3	4	5	6
5.4.2 Vođenje	1	2	3	4	5	6
5.4.3 Rute	1	2	3	4		
5.4.4 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu	1	2	3	4		
5.4.5 Standardi	-					
5.4.6 Karte (zemljovidi)	-					
5.4.7 Web - kajak / kanu	-					
5.4.8 Promotivne fotografije	1	2	3			
5.4.9 Promotivni video materijal	1	2	3			
5.4.10 Brošure	-					
5.4.11 Info-table	-					
5.4.12 Specijalizirani smještaj	1	2	3	4	5	
5.4.13 Manifestacije	-					

Proizvod odnosno usluga kajakinga / kanuinga u Virovitičko-podravskoj županiji službeno postoji na dva mjesta – u sklopu Posjetiteljskog centra „Dravska priča“ u Noskovicima, Jankovcu i na Križnici. Vrijedno je istaknuti ponudu Posjetiteljskog centra Dravska priča, gdje se može prenoćiti u samom objektu Centra, iznajmiti njihovih deset kanua (sa svom potrebnom opremom) te provozati Dravom po rutama koje obilaze reprezentativne lokacije u okolici; u obilazak se može otići samostalno ili u pratnji vodiča interpretatora.

Slika 55

Kanuom po Jankovačkom jezeru

Izvor: TZ VPŽ

U sklopu centra izrađeni su promotivni materijali u vidu fotografija i video-materijala te je to ujedno i jedini materijal za ovu vrstu aktivnosti u županiji. S obzirom na preklapanje PP Papuka na prostore dviju

županija, djeluje razumnim da se i ponuda PP Papuka stavi kao ponuda Virovitičko-podravске županije, čak i ako administrativno prelazi u Požeško-slavonsku županiju (i obrnuto).

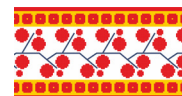
5.5. ADRENALINSKI SPORTOVI | Enduro / quad, adrenalinski parkovi, vodeni parkovi, paintball, ...

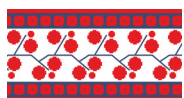
5.5.1 Usluge najma opreme	1	2	3
5.5.2 Vođenje / edukacija	-		
5.5.3. Sustav / popis službenih lokacija	-		
5.5.4 Karte (zemljovid)	-		
5.5.5 Web - adrenalinski sportovi	-		
5.5.6 Promotivne fotografije	-		
5.5.7 Promotivni video materijali	-		
5.5.8 Brošure	-		
5.5.9 Manifestacije	1	2	

Adrenalinska ponuda zasniva se na ponudi dva paintball kluba - PK Virovitica i PK Mrlja, koji u sklopu svog poligona osiguravaju i najam opreme, te na djelovanju ATV kluba „Virovitica“ (quad, moto ponuda) koji je 15. listopada 2022. godine održao vrlo uspješan prvi međunarodni ATV susret quadova i off-road motorista.

Pored navedenoga, PP Papuk nudi i mogućnost slobodnog penjanja, stoga je prikladno i tu ponudu navesti u adrenalinskom portfelju Virovitičkog područja, iako će se za potrebne detalje posjetitelji morati direktno obratiti PP Papuk (s obzirom na šture online informacije).

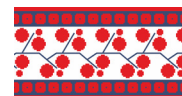
S obzirom da se usluga pruža kroz klubove – za njihove članove i povremene goste, sustavniji razvoj ove ponude nije se još organizirao. Svi materijali koji su izrađeni iz ove vrste ponude, ostvareni su kroz djelovanja klubova (fotografije, video materijal i slično).

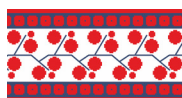

USPOREDBA ŽUPANIJA

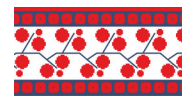
	1. VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA	2. POŽEŠKO SLAVONSKA ŽUPANIJA	3. OSJEČKO BARANJSKA ŽUPANIJA	4. BRODSKO POSAVSKA ŽUPANIJA	5. VIROVITIČKO PODRAVSKA ŽUPANIJA
1. CIKLOTURIZAM					
1.1 Staze (rute)	3	7	3	8	7
1.2 Prometno-transportna infrastruktura	3	2	7	2	5
1.3 Kartografske podloge	3	3	-	4	3
1.4 Karte (zemljovid)	3	3	-	6	4
1.5 Signalizacija	-	-	-	8	7
1.6 Web - cikloturizam	4	5	2	5	7
1.7 Online staze	3	6	-	5	6
1.8 Promotivne fotografije	-	3	3	7	3
1.9 Promotivni video materijal	-	3	-	6	3
1.10 Brošure	-	4	-	-	7
1.11 Lokalni specijalisti / stručnjaci	2	3	5	7	7
1.12 Info-table	3	3	4	6	3
1.13 Usluge (najam, servis, prijevoz,...)	3	5	2	4	4
1.14 Bike-vodiči	3	3	3	3	5
1.15 Bike&Bed	5	-	-	3	4
1.16 Odmorišta, punionice, servisne stanice	6	6	4	6	6
1.17 Manifestacije	-	2	4	4	6
2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE					
2.1 Staze (rute)	-	-	5	3	3
2.2 Kartografske podloge	-	-	-	-	-
2.3 Karte (zemljovid)	-	-	-	5	4
2.4 Signalizacija	-	-	3	-	-
2.5 Web - planinarenje / pješačenje	2	2	3	-	-
2.6 Online staze	2	-	3	-	-

	1. VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA	2. POŽEŠKO SLAVONSKA ŽUPANIJA	3. OSJEČKO BARANJSKA ŽUPANIJA	4. BRODSKO POSAVSKA ŽUPANIJA	5. VIROVITIČKO PODRAVSKA ŽUPANIJA
2.7 Promotivne fotografije	3	3	3	-	3
2.8 Promotivni video materijal	3	3	-	-	-
2.9 Brošure	-	-	-	-	-
2.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	4	4	4	3	5
2.11 Info-table	3	-	-	-	-
2.12 Manifestacije	3	3	3	3	2
3. KONJIČKI TURIZAM					
3.1 Staze (rute)	3	-	3	4	3
3.2 Kartografske podloge	-	-	-	-	-
3.3 Karte (zemljovid)	-	-	-	3	3
3.4 Signalizacija	-	-	-	-	-
3.5 Web - konjički turizam	-	2	2	3	3
3.6 Online staze	-	-	-	-	-
3.7 Promotivne fotografije	-	-	4	6	3
3.8 Promotivni video materijal	-	-	-	3	-
3.9 Brošure	-	-	-	-	-
3.10 Lokalni specijalisti / stručnjaci	-	2	7	7	5
3.11 Info-table	-	-	-	3	-
3.12 Usluge (najam, prijevoz,...)	-	2	3	4	-
3.13 Vodiči	-	2	3	5	-
3.14 Veterinarske usluge	5	4	3	6	5
3.15 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi	4	2	7	9	5
3.16 Hipodromi / specijalizirani tereni	-	4	6	5	-
3.17 Manifestacije	4	3	4	3	4

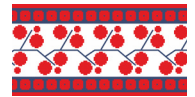

	1. VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA	2. POŽEŠKO SLAVONSKA ŽUPANIJA	3. OSJEČKO BARANJSKA ŽUPANIJA	4. BRODSKO POSAVSKA ŽUPANIJA	5. VIROVITIČKO PODRAVSKA ŽUPANIJA
4. KAJAK / KANU					
4.1 Usluge najma	6	3	4	-	6
4.2 Vođenje	-	-	-	-	6
4.3 Rute	3	-	3	-	4
4.4 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu	-	-	-	-	4
4.5 Standardi	-	-	-	-	-
4.6 Karte (zemljovid)	-	-	-	-	-
4.7 Web - kajak / kanu	4	-	-	3	-
4.8 Promotivne fotografije	4	-	4	3	3
4.9 Promotivni video materijal	3	-	-	3	3
4.10 Brošure	3	-	-	2	-
4.11 Info-table	4	-	-	-	-
4.12 Specijalizirani smještaj	5	-	2	-	5
4.13 Manifestacije	-	-	3	4	-
5. ADRENALINSKI SPORTOVI Enduro / quad, adrenalinski parkovi, vodeni parkovi, paintball, ...					
5.1 Usluge najma opreme	3	4	4	5	3
5.2 Vođenje / edukacija	-	4	3	4	-
5.3 Sustav / popis službenih lokacija	-	-	-	-	-
5.4 Karte (zemljovid)	-	-	-	-	-
5.5 Web - adrenalinski sportovi	-	3	-	3	-
5.6 Promotivne fotografije	-	3	4	3	-
5.7 Promotivni video materijali	-	-	-	-	-
5.8 Brošure	3	-	-	-	-
5.9 Manifestacije	3	-	3	-	2

03.

SWOT ANALIZA

Nakon analize stanja u pet županija u Turističkom klasteru Slavonije, u ovom poglavlju analizirane su snage, slabosti, prilike i prijetnje koje su definirane temeljem prikupljenih informacija od dionika. SWOT analiza kreirana je nakon rasprave s predstavnicima dionika o prednostima i nedostacima, a koji su identificirani od strane organizatora, pružatelja usluga, korisnika usluga te ostalih dionika na području županija.

PREDNOSTI

Dobra prometna povezanost i dostupnost

Očuvanost i ljepota krajolika

Raznoliki prirodni resursi

Bogato povijesno i kulturno naslijeđe

Očuvana kultura života i rada (njegovanje običaja)

Parkovi prirode Papuk i Kopački rit te UNESCO rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav

Raznolika enogastronomija i imidž gastronomskog obilja

Veliki broj dobro razgranatih lokalnih cesta s niskim intenzitetom prometa

Tradicija biciklizma (ali kao korištenje bicikla za svakodnevni prijevoz, ne u turističkom smislu)

Brojne biciklijade

Afirmirana sportska manifestacija Pannonian challenge (u Osijeku), posebice za mlađu publiku

Kultura rekreacije i zdravog načina života

Visoka razina osobne sigurnosti

Stručni i iskusni kadrovi za dobivanje sredstava iz EU fondova

Gostoljubivost stanovništva

Multikulturalnost društva

Reljef idelan za razvoj ciklotuzima, pješačko-trkačke infrastrukture, konjičkog sporta

Slavonska gorja i uzvišenja uz Dunav

Kvaliteta pojedinih elemenata ponude (smještaj, ruralni objekti, vino i gastronomija)

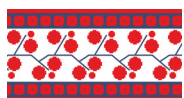
Povijesne vinarije

Dvije međunarodne EuroVelo biciklističke rute: 6 i 13

Međunarodna prepoznatljivost Dunava

Direktna pogranična pozicija Mađarska - Srbija – Bosna i Hercegovina

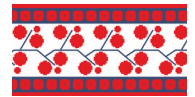

SLABOSTI

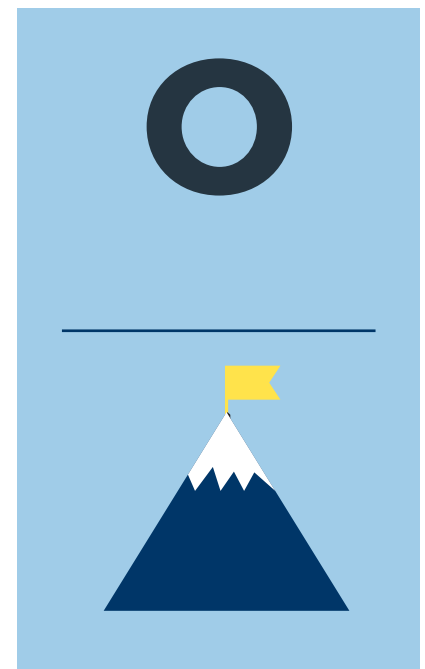
Vrlo izražen depopulacijski proces
Nedostatak autocesta i brzih cesta između nekih centara regije
Mali broj turističkih agencija, posebice receptivnih
Nepostojanje specijaliziranih usluga u outdoor turizmu
Vrlo mali broj specijalista za cikloturizam
Neujednačena razvijenost outdoor segmenta
Neadekvatna biciklistička signalizacija
Mali broj uređenih i označenih biciklističkih staza (ruta)
Nedovoljno izgrađena turistička infrastruktura, pogotovo prilagođena za cikloturizam
Nedostatak prepoznatljivih brandova (turizma)
Nedovoljna promocija aktivnog turizma
Niska razina informacija i informativnih materijala za cikloturiste
Slabe mogućnosti korištenja javnog prijevoza za bicikliste (željeznica, autobusi)
Nedostatak prepoznatljivog turističkog identiteta
Nedostatak zaokružene destinacijske ponude
Zapuštenost ruralnih sredina uslijed depopulacije stanovništva
Kratka prosječna dužina boravka
Mala ponuda smještajnih kapaciteta
Niska iskorištenost smještajnih kapaciteta
Mali broj poduzetnika u turizmu/ugostiteljstvu
Nedovoljan broj osposobljenih kadrova za destinacijski menadžment
Skroman promocijski budžet
Nedovoljno iskorišteni prirodni i kulturni potencijali za razvoj turizma
Nedostatak turističke infrastrukture i signalizacije
Uređenost urbanih i ruralnih predjela

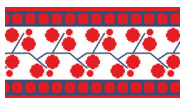

PRILIKE

Afirmacija vrijednosti regije kroz bolji marketing i događanja
Povezivanje/udruživanje s drugim županijama (turistička regija Slavonija)
Prekogranična suradnja s Mađarskom, Srbijom i Bosnom i Hercegovinom
Status Hrvatske kao neotkrivene turističke destinacije, posebice Slavonija
Uređenje biciklističkih staza, traka i ostale infrastrukture
EU fondovi
Plan izgradnje brzih cesta i autocesta
Trend rasta ruralnog turizma
Dizanje razine stručnih i specijaliziranih znanja
Digitalizacija
Podizanje ekološke svijesti i zdravog načina života
Cjelogodišnje turističko poslovanje
Razvoj ponude pratećih sadržaja i aktivnosti za cikloturiste, trkače, konjički sport
Snažan rast atraktivnosti proizvoda dunavskog kruzinga
Sve veća segmentiranost turističke potražnje
Rast potražnje za turizmom posebnih interesa
Interes vlade za razvoj kontinentalnog turizma
Snažnije povezivanje turizma s drugim gospodarskim sektorima
Općenita mogućnost razvoj turističkih doživljaja
Strategija razvoja Republike Hrvatske naznačuje i Slavoniju kao neotkrivenu destinaciju te outdoor aktivnosti kao jedne od prioritenih (Turizam 365)

PRIJETNJE

Neplansko korištenje resursa i atrakcija - degradacija prirodnog okoliša

Nastavak negativnih demografskih kretanja

Odumiranje sela (deagrarizacija)

Globalna konkurencija i konkurentnost drugih županija

Razvoj destinacije bez elemenata autohtonosti

Ulaganja u financijski neisplative turističke projekte

Nedostatak sredstava za razvoj nove ponude

Migracija mladih i obrazovanih osoba, nedostatak kadrova

Niska razina turističke svijesti

Izazovi koordinacije između brojnih institucija i subjekata - nedovoljna suradnja dionika

Otežana izgradnja cikloturističke infrastrukture uslijed neadekvatne zakonske regulative

Konflikti javnog i privatnog interesa

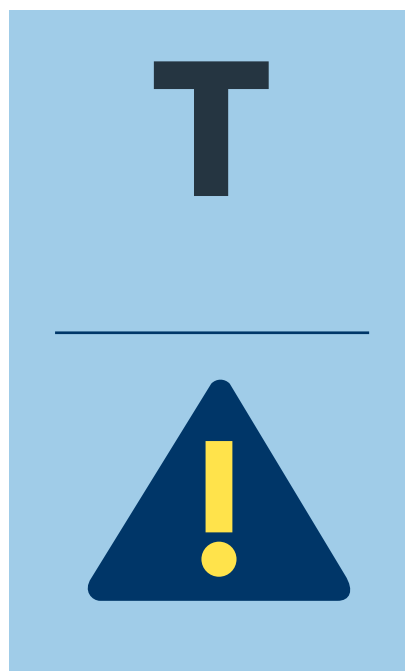
Problemi s nadležnostima raznih institucija

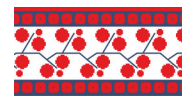
Ograničena sredstva za promotivne aktivnosti

Orijentacija na modele agrarnog razvoja u suprotnosti s razvojem turizma više dodane vrijednosti

Propadanje industrija (poljoprivrede, stočarstva)

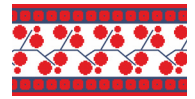
Daljnje ekonomsko zaostajanje u odnosu na ostatak Hrvatske

04.

**VIZIJA I CILJEVI
RAZVOJA DO 2027.
GODINE**

Vizija turističkog razvoja nekog područja predstavlja željenu sliku o tome kako bi taj prostor trebao izgledati u budućnosti. Ona treba biti zaokruženi iskaz razvojnih dionika i interesnih skupina o poželjnoj slici budućnosti odnosno gdje se destinacija vidi u kontekstu budućeg turističkog razvoja, a u ovom slučaju razvoja aktivnog (outdoor) turizma. Osmišljavanje aktivnosti u ostvarivanju razvojne vizije mobilizira i usmjerava pojedinačne aktivnosti prema ispunjavanju zajedničkog cilja – Slavonije kao outdoor destinacije.

Temeljem dosadašnje analize postojećeg stanja zabilježeno je trenutno stanje outdoor ponude na području Turističkog klastera Slavonije, odnosno u svih pet županija koje ga sačinjavaju. Promišljanjem o budućem razvoju - operativnom za tri godine, dugoročnijim planovima za pet godina te identificiranjem snaga, slabosti, prilika i prijetnji - jasno se oblikovala vizija budućeg razvoja ovog proizvoda za Turistički klaster Slavonije.

Vizija razvoja aktivnog turizma na području TK Slavonije do 2027. godine stavlja pred nas namjeru izgradnje i stavljanja u funkciju većine segmenata aktivnog turizma na potrebnu razinu kvalitete, s realizacijom zacrtanih aktivnosti iz ovog Plana.

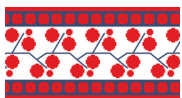
Stoga viziju Turističkog klastera Slavonije možemo iskazati sljedećom rečenicom:

Slavonija je razvijena i prepoznata turistička outdoor destinacija te predvodnik kontinentalne ponude aktivnog i pustolovnog turizma u Hrvatskoj i bližem okruženju.

Kako bi se u idućih pet godina postigla vizija, u kojoj bi Slavonija postala prepoznatljiva po sadržajnosti i kvaliteti outdoor doživljaja, potrebno je postaviti turističke proizvode vezane uz zdravlje, sport i rekreaciju na vrlo visoko mjesto u hijerarhiji turističkih razvojnih prioriteta. Razvojni projekti trebaju biti održivi i usmjereni na diversifikaciju ciljnih segmenata gostiju i ponude te ponajprije posvećeni umrežavanju i kvaliteti turističke ponude. Koliko je važno ulaganje u outdoor turizam, potvrđuje TOMAS istraživanje stavova i potrošnje turista prema kojem četvrtina turista u kontinentalnoj Hrvatskoj navodi aktivan odmor kao glavni motiv dolaska. Istraživanje je provedeno 2019. godine (podatci dostupni na <https://www.htz.hr/hr-HR/informacije-o-trzistima/programi-trzisnih-istrazivanja/tomas-istrazivanja>)

Modelom ponude i potražnje, posljedično je sve veći broj turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma (prema Hrvatskoj gospodarskoj komori postoji čak 17 turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma koji se mogu pronaći na stanici: <https://www.hgk.hr/sektor-za-turizam/turisticke-usluge-aktivnog-i-pustolovnog-turizma-popis-aktivnosti>) koji se nude na području Slavonije kao što su biciklizam, planinarenje, jahanje, kajak po rijekama, zipline, usluge u adrenalinskim parkovima te usluge koje se pružaju na motoriziranim vozilima uz vodiča. Zbog velike potražnje na tržištu za aktivni odmor, pustolovni turizam jedan od najbrže rastućih selektivnih oblika turizma, stoga treba vrlo ozbiljno prionuti stvaranju sustava zajedničke turističke outdoor ponude.

S obzirom na različite stupnjeve razvoja pojedinih segmenata outdoor ponude, koja je najočiglednija u cikloturizmu u kojem pojedine županije imaju uspostavljen sustav dok ga pojedine tek trebaju napraviti, glavni cilj razvoja bio bi uskladiti i izjednačiti ponudu na razini svih pet županija kako bi zajedno uspostavili zajedničku outdoor ponudu i funkcionirali kao jedna destinacija. S obzirom na veliku površinu (petina Hrvatske) i administrativno-upravne prepreke, potrebno je uložiti veće napore u odnosu na stvaranje sličnog proizvoda u manjim destinacijama. Posebno će mnogo truda trebati uložiti županije koje trebaju izgraditi sustav cikloturizma - izraditi biciklističke staze i sustave signalizacije, izgraditi prometne biciklističke

pravce, izraditi info i promo materijale, uspostaviti Bike&Bed koncept te educirati osoblje koje će kvalitetno voditi sustav u svim njegovim segmentima.

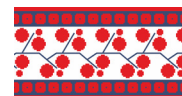
Još veće napore treba uložiti u stvaranje sustava u planinarenju-pješaćenju-trčanju jer niti jedna županija nema turističkih (sportskih) staza, osim planinarskih puteva.

Kod kajaka, jahanja i adrenalinskih sportova važnija je zajednička promocija trenutačne ponude jer stvaranje županijskih sustava u ovom trenutku nije prioritet destinacije jer se ponuda uglavnom zasniva na ponudi privatnih ponuđača.

Područje turističke destinacije Slavonije funkcionirat će kao jedan sustav tek uz zajedničko planiranje i promociju outdoor ponude, upravljano kroz zajedničko tijelo, vjerojatno unutar koordinacije TK Slavonija.

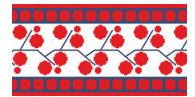
U skladu s vizijom razvoja, **ciljevi** su sljedeći:

1. Nastavak ulaganja i razvoj te povećanje kvalitete infrastrukture, ponude, usluga
2. Definiranje i kvalitetna primjena zajedničkih standarda
3. Ulaganje u povećanje kvalitete manifestacija
4. Povećanje dolazaka, poticanje ponovnog dolaska te produženje vremena boravka turista na području TK Slavonije
5. Promocija i afirmiranje zajedničke destinacije Slavonije.

05.

**RAZVOJNI
PROJEKTI**

Krovni vizualni identitet

Krovni identitet temeljni je vizualni standard koji se koristi za promociju i brendiranje pojedine destinacije, a u ovom slučaju svake od pet županija u TK Slavonije. Ista je namjena krovnog outdoor identiteta za koji bi bilo idealno da se asocira s krovim turističkim identitetom. Krovni outdoor identitet trebat će za svoje područje razviti svaka županija, po mogućnosti s dodatnom razradom podproizvoda (aktivnosti). Prilikom njegove izrade idealno bi bilo slijediti smjer top-down, pri čemu će se krovni outdoor identitet i standardi aplicirati na vizualne standarde niže razine te će time biti zadržana jasna međusobna poveznica. Na primjer krovni identitet preslikat će se u biciklistički identitet (i logotip), a iz potonjega će se dalje dobiti standardi za Bike&Bed smještaj, standardi za signalizaciju i drugo.

Na samom početku sustavnog razvoja outdoor proizvoda u svakoj od pet županija prema svemu sudeći trebat će izraditi i implementirati županijske outdoor standarde, pošto kod svih županija već postoje turistički vizualni standardi primijenjeni u određenoj mjeri, stoga je prikladno zadržati osobitosti svakog kraja te ih na terenu dalje razvijati kroz standarde i ponudu. U naknadnom razvoju TK Slavonije vjerojatno će namjera biti objedinjavanje ponude kroz jedinstveni krovni identitet za cijeli klaster.

Rezimirajući maloprije rečeno, ovako bi izgledao razvoj vizualnih standarda:

- krovni turistički identitet Turističkog klastera Slavonija
- outdoor identitet Turističkog klastera Slavonija
- lokalno se može zadržati logotipe pojedinih proizvoda unutar županija (biciklistički, pješačko-trkački, konjički, kajak/kanu), uz dodatno korištenje klasterskog outdoor logotipa.

Uoči li se s vremenom potreba, moguće je razviti i vizualne standarde za pojedine proizvode (biciklizam, pješačenje-trčanje, jahanje, kajak/kanu, možda i adrenalinski) radi bolje povezanosti cijelog outdoor proizvoda, no pri tome treba voditi računa o koliziji s dotadašnjim županijskim standardima.

Vizualni outdoor standardi pojedinih županija trebali bi biti definirani do jeseni 2023., kako bi se kroz zimu moglo pripremiti informativno-promotivne i infrastrukturne elemente koji u sebi objedinjavaju nove vizualne identitete. Na taj bi se način u 2024. moglo krenuti s ujednačenim i prepoznatljivim proizvodima po županijama.

Staze (rute)

Način osmišljavanja, pripreme i uređenja staza gotovo je identičan za biciklističke i za pješačko-trkačke staze, a također je sličan i za konjički sport.

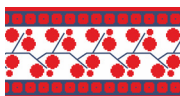
Situacija sa stazama u klasteru različita je od županije do županije. Za one koje nemaju takvih sadržaja (Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska županija), cilj je jasan – potrebno je osmišljavanje i priprema različitih vrsta staza na što širem području

Slika 56

Sustav trkačko-pješačkih staza - Pag outdoor

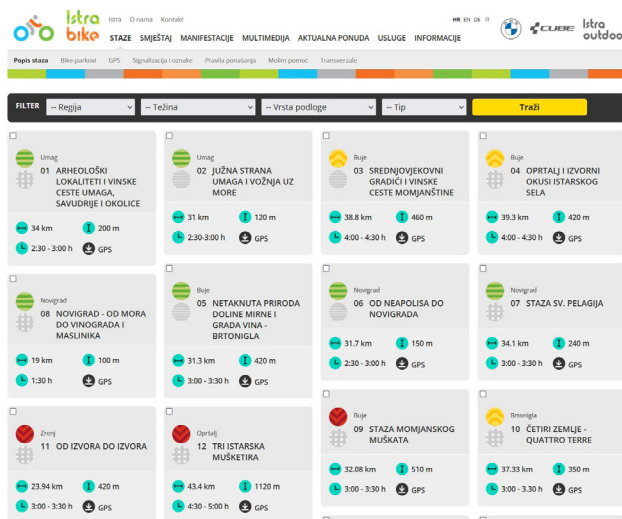
Izvor: www.pag-outdoor.com

županije, kako bi se svi krajevi obuhvatili.

S druge strane, Brodsko-posavska, Virovitičko-podravska i Požeško-slavonska županija već su razvile solidnu ili jako dobru kvalitetu i obim staza na svojim područjima. Ono što predstoji u takvom slučaju jest:

- izmjena postojećih linijskih staza u kružne
- prebacivanje nekih dijelova trase postojećih staza na atraktivnije ili sigurnije dionice
- trasiranje i uređenje novih staza za ona područja ili one skupine korisnika koji do sada nisu bili obuhvaćeni u inicijalnoj ponudi.

Slika 57

Sustav biciklističkih staza - Istra trails

Izvor: www.istria-bike.com

Kod izrade staza treba imati na umu nekoliko prioriteta:

- većina staza treba biti kružnog oblika
- jasno se moraju razlikovati staze za određene tipove bicikala i korisnika (npr. cestovne staze - koje ne smiju imati neasfaltirane površine; staze za MTB i trekking bicikle)
- između sigurnosti i atraktivnosti, uvijek se daje naglasak na sigurnost.

Nakon početnog trasiranja, staze će vjerojatno u određenoj mjeri trebati urediti za korištenje, odnosno pokositi vegetaciju, sanirati oštećenja podloge (rupe), nasipati i slično.

Označavanje staza - standardizirana signalizacija

Nakon što su staze istrasirane i pripremljene, potrebno ih je označiti standardnom signalizacijom, i to signalizacijom namijenjenom primarno za takve staze - kružne, turističke staze. Od ovog tipa staza treba razlikovati biciklističku prometnu infrastrukturu koja je namijenjena transportu biciklista (radi prijevoza na lokalnoj razini – u gradovima i prigradskim područjima ili vožnje biciklom „na dugim proputovanjima“ - poput Eurovela, nacionalnih ili regionalnih/županijskih ruta). Za biciklističku transportnu infrastrukturu postoji definirana signalizacija plave boje – tzv. „plave table“, koje su idealne za takvu namjenu, ali su, s druge strane, potpuno neprikladne za lokalne, kružne biciklističke staze (koje se još nazivaju i „rute“). Stoga ove dvije vrste signalizacije koje se primjenjuju za biciklističku infrastrukturu treba razlikovati i adekvatno primjenjivati.

Za označavanje lokalnih, kružnih biciklističkih staza najprikladnijim se pokazao sustav numeracije i tabli manjih dimenzija za smjera kretanja, na kojima se nalazi i vizualno obilježje proizvoda (logotip ili slično).

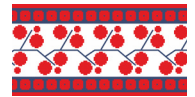
Pri postavljanju signalizacije poželjno je koristiti postojeće stupove (postavljene za drugu signalizaciju, za javnu rasvjetu i slično, radi uštede i izbjegavanja pretrpavanja okoliša dodatnim stupovima), za što je

Slika 58

Izgled standardizirane biciklističke signalizacije - Šibensko-kninska županija

Izvor: www.bikeandhike.hr

nužno pravovremeno se obratiti nadležnim tijelima.

Staze je idealno označiti neposredno prije sezone, dakle u predsezoni, kako bi se dogodilo čim manje uništavanja ili otuđenja, čime će ujedno trebati vršiti manje dopuna kroz sezonu. Periodično će staze trebati obilaziti radi pregleda stanja signalizacije, a to je dobro kombinirati s pregledom i održavanjem podloge i vegetacije na stazama.

Održavanje staza

Jedan od najčešćih razloga smanjenja kvalitete infrastrukture, dakle ponude određenog područja, jest neadekvatno održavanje staza – staze zarastu vegetacijom, table budu uništene ili zarasle u vegetaciju ili otuđene, teška vozila raskopaju podlogu koja uslijed kiša bude dodatno uništena ili se stvore teško prohodne lokve, pregradi se prolaz na stazi i slično.

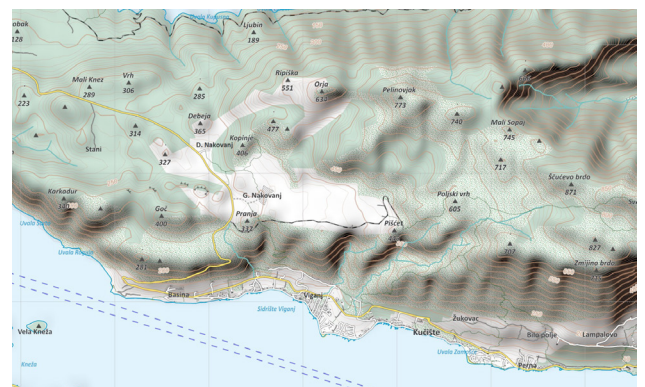
Drugi razlog koji ostavlja dojam nedovoljne razvijenosti destinacije jest neusklađenost podataka na webu, na kartama, u GPX zapisima i na terenu. Dakle, cijeli ovaj niz prezentiranja staza mora biti usklađen.

Nakon dobro izrađenog sustava staza, a zatim i popratnih info-materijala, važno je organizirati redovite preglede i održavanje staze, za što je potrebno osigurati stalnu proračunsku stavku. Staze je potrebno pregledati najmanje dva puta u predsezoni (svibanj-lipanj) te jednom u posezoni (kraj kolovoza-rujan), kada je vegetacija najbujnija. Ako se želi, može se dodati i predsezonski pregled koji bi se vršio u ožujku (do travnja), da se infrastruktura provjeri i pripremi prije sezone korištenja.

Kartografske podloge

Dobro izrađena kartografska podloga jedan je od najčešćih razlog zbog čega neka karta (zemljovid) bude ocijenjena dobrom ili lošom. U konačnu ocjenu karte ulaze i ostali elementi poput dizajna ili vizualnih standarda, ali kartografska podloga ključni je element po kojem će korisnici i struka, u glavnini, ocjenjivati kartu (zemljovid).

Kombinacija kartografske podloge i preko nje ucrtanog sadržaja čine ključnu informaciju koju karta pruža korisniku, a što je ujedno i temelj na kojem se gradi ostatak tog materijala (online ili tiskanog). S obzirom na to da se jednom izrađene karte primjenjuju na velikom broju ostalih materijala (biciklističke i pješačke karte, karte ruta i ponude za jahanje, info-table, male karte za web, izvanci za brošure i slično), vrlo je važno da se one, a time i njihov najvažniji element – kartografska podloga, izrade kvalitetno.

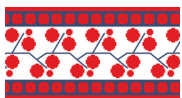

Slika 59

Prikaz outdoor kartografske podloge - Pelješac
Autor: Goran Šepić

Kartografska podloga treba biti prilagođena za outdoor potrebe, što prioritet stavlja na:

- adekvatno mjerilo (najčešće 1:40.000 ili 1:50.000, ali za određene namjene može biti i detaljnije)
- ugodan i ispravan dojam reljefa – plastičnost prikaza (3D efekt), sjenčanja, uz korištenje izohipsa
- dobro odvagani izbor i količinu detalja prikazanih na podlozi
- korištenje elemenata i koncepta prikaza s topografskih podloga poput karata DGU (Državne geodetske

uprave) 1:25.000, karata HGSS-a te kvalitetnih planinarskih i biciklističkih karata (zemljovida)

- čistu podlogu – bez unesenih „dodatnih“ sadržaja (poput staza, vidikovaca, dodatnih turističkih sadržaja i slično).

Kod izrade podloga poželjno je jasno definirati prava korištenja, posebice naknadna korištenja i korištenja za druge proizvode, zato da se omogući slobodnije korištenje karte (ili čak u potpunosti neograničeno).

S obzirom na primjenu u velikom broju ostalih proizvoda, kartografske podloge treba izraditi na početku razvojnog procesa.

Karte (zemljovidi)

Karte su informativni element koji kod posjeta gostiju, ali i na sajmovima, često bude najtraženiji element ponude, posebice za biciklistički i pješačko-trkački segment, stoga njihova uloga može biti i promotivna. No primarna namjena karata jest snalaženje na određenom području, odnosno lakše praćenje osmišljenih (pa i označenih) staza, ali i dobivanje generalnog osjećaja za područje i lokaciju određenih sadržaja.

Osnova karte jest ranije opisana kartografska podloga, na koju se dodaju ostali sadržaji ovisno o namjeni karte. Tako se može raditi biciklistička karta za sve tipove staza (i korisnika), ali se prikaz može ograničiti, pored obuhvata, i na određene tipove korisnika – kod biciklizma su to MTB, obiteljski, cestovni; u planinarsko / pješačko / trkačkom segmentu postoje planinarske, trail, trekking / orijentacijske karte; slične karte s topografskim elementima koriste se i u konjičkom sportu.

Slika 60

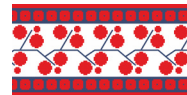
Primjer biciklističke karte otoka Paga

Izvor: www.pag-outdoor.com

Kod karata prije njene izrade, treba definirati sljedeće elemente:

- ciljani korisnici
- vrsta/namjena karte
- mjerilo karte
- kvalitetni i točni podaci: GPX zapisi, tehnički podaci, naziv i broj staze, trasa, opis staze i zanimljivosti, popis smještaja, popis e-punionica i servisnih točaka, pozicije vidikovaca...
- jasni vizualni standardi za oblikovanje karte
- područje obuhvata, odnosno dimenzija papira na kojem će karta biti prikazana tj. tiskana
- osigurati popratne elemente – kvalitetne fotografije, nazive partnera i vizualne elemente, standarde prikaza
- pratiti pravila struke, ali omogućiti i određena prilagođena rješenja ako će ona pridonijeti boljem razumijevanju sadržaja od strane korisnika.

Prije izrade pojedine karte potrebno je definirati ukupan broj karata koji će se morati izraditi da bi se obuhvatilo određeno područje i sadržaj (npr. biciklističke karte koje će „pokriti“ cijelu županiju), čemu će se prilagoditi dizajn i dinamika.

Outdoor brošura

Glavna je svrha outdoor brošure sažeto prikazati cjelokupnu outdoor ponudu neke regije, u ovom slučaju županije. Nekoliko je osnovnih smjerova u kojima može ići njeno kreiranje:

- u smjeru vizualno atraktivne „image“ brošure, bez dodatnih detalja o ponudi
- prema opsežnijem materijalu koji će obuhvatiti većinu ponude koja postoji – poput svojevrsnog kataloga ponude
- oblikovanje brošure poput svojevrsnog „dužeg teasera“, da zagolica želju čitatelja – na atraktivan i poželjan način su prikazane osnovne informacije o ponudi koja postoji, ali za dodatne detalje usmjerava na vanjske specijalizirane izvore gdje se nalaze detaljnije informacije.

Za primjeren prikaz cjelokupne outdoor ponude, pogotovo dok se ne razrade kompleksniji tržišni pristupi (ako se uopće i želi ići na daljnje segmentiranje i opsežnije načine promocije), treća

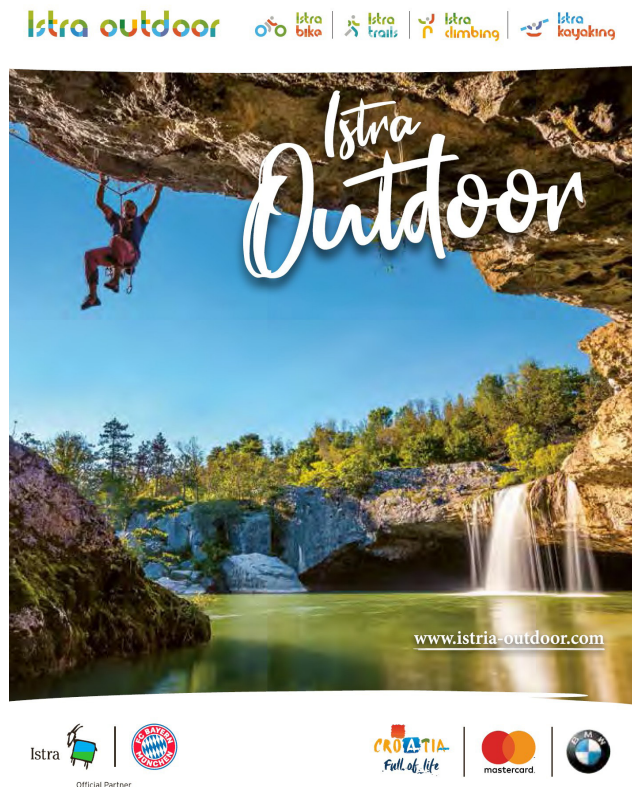
verzija brošure je najprimjerenija. Pritom treba imati na umu da je njena kvalitetna izrada, kao uostalom i ostale dvije verzije, realno moguća tek kad se dovoljno razvije ponuda, i to za više niša (biciklizam, trkačko-pješački i još najmanje jedan do dva dobra proizvoda), kako bi se brošura mogla potkrijepiti dodatnim materijalima – specijaliziranim web-stranicama, kartama, lecima, a također i dobrom infrastrukturom te bar minimalnom ponudom usluga, ali i vizualnim standardima, kategorijama proizvoda, signalizacijom i drugim.

U slučaju da se odluči raditi brošura outdoor ponude za cijeli TK Slavonije, trebat će dobro procijeniti obim brošure, obuzdati želju da se prikaže „sve što se nudi“ te, bez obzira na upeterostručivanje prostora koji takva brošura obuhvaća, zadržati je u okvirima sličnima koji su korišteni za pojedine županije. Također, ako se želi dobro prikazati cijeli Klaster kao zajednički prostor, vjerojatno će se odmah u startu nametnuti pitanje krovnog vizualnog identiteta – prije svega logotipa i kolorita, koji će bar do neke mjere trebati biti zajednički za cijeli klaster, dakle i za svih pet županija.

Za početnu fazu klasterskog udruživanja realnije je ići na zasebne brošure za svaku županiju, a nakon što se outdoor ponuda te izrada promotivno-informativnog materijala dovede do određene razine, bit će lakše pristupiti izradi zajedničke brošure.

Web - outdoor ponuda

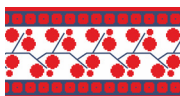
Web-stranice jedan su od najvažnijih detalja ponude, možda i ponajviše za outdoor segment, jer se na webu trebaju naći brojne informacije koje su korisnicima potrebne, a što nije toliko svojstveno ostalim segmentima turističke ponude.

Slika 61

Istria outdoor brošura

Izvor: www.istria-outdoor.com

Slika 62

Istra outdoor web-stranica

Slika 63

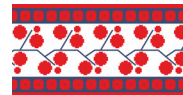
Web-stranice Krk outdoor

Izvor: www.krk-outdoor.com

Objave određenih segmenata outdoor ponude mogu se objavljivati na webu istom po realizaciji svake od njih, međutim treba imati na umu da se za izradu pojedinih outdoor proizvoda treba napraviti cijeli niz predkoraka i materijala, i to u cijelosti. Na primjer, da bi se na webu objavila online staza, potrebno je odraditi sve aktivnosti njenog osmišljavanja, trasiranja i popratnih materijala, zatim treba imati oblikovan krovni vizualni identitet iz kojeg će se izraditi standardi za signalizaciju te će table biti izrađene i postavljene na terenu – sve to (ili većina) treba biti realizirano u trenutku objave staze na webu. Slično je i s kartama – one trebaju imati realiziran cijeli proces pripreme staza, izrađenu kvalitetnu kartografsku podlogu, vizualni outdoor identitet, kvalitetne fotografije - da bi se pristupilo izradi i tisku karte (ili njenoj objavi na webu). Sve gore navedeno glavni je razlog zašto na web-stranicama županija iz klastera nema svih ili većine potrebnih podataka, a situacija je slična i u mnogim drugim destinacijama.

Glavni segmenti web-stranica su:

- detaljan popis infrastrukture (staze, rute, ali i servisne stanice, e-punionice i drugo) – bilo aktivan zapis (karta, linkovi, multimedija i dr.) ili samo pasivni (popisani) podaci
- popis pružatelja usluga (najam, prijevoz, servis, vođenje, usluge parkova i poligona i drugo)
- popis manifestacija
- multimedijalna galerija (fotomaterijali i videomaterijali, tiskani materijali u elektroničkom obliku za pregled ili preuzimanje i drugo)
- popis specijaliziranog smještaja (primarno za kornike biciklističkih staza, a poželjno i za kajak/kanu i konjički segment)

Promotivne fotografije i videomaterijal

Izrada promotivnih fotografija često se doživljava kao „rutinski posao“ te se različite fotografije, često i one koje se u struci ne bi ocijenile kao zadovoljavajuće, ocjenjuju dovoljno dobrim ili kvalitetnim. Izrada (visoko) kvalitetnih fotografija daleko je zahtjevniji proces od onoga koji se općenito očekuje ili čini.

Kod izrade fotografija mora se paziti na različite elemente:

- tehnički aspekt – osvjetljenje i kontrast različitih dijelova fotografije (čest propust!), pravilan rakurs, ispravan položaj fotografije (okomito i horizontalno poravnanje) i slično
- atraktivnost i izvornost („iskrenost“, spontanost) – snimanje motiva koji nisu uobičajeni ili postojećih motiva na neuobičajeni način, vjeran prikaz atraktivnih motiva, primjeren odabir statista (izgled i ponašanje primjereni su i istovjetni ciljanoj korisničkoj skupini, statisti su navikli na tu aktivnost, ispravno je držanje tijela i kretanje) i opreme (ispravno držanje kacige, adekvatni dresovi, bicikle koje su vožene tj. uprljane), neusiljenost govora tijela, izbjegavanje „klasičnih“ i već iscrpljenih motiva i drugo
- pravilan prikaz proizvoda ili ciljne skupine – najčešće je razlika u dobi korisnika (dakle i statista koji predstavljaju takav profil korisnika), na što se odmah veže i vrsta bicikla (MTB i trekking), vrsta staza (spustevi, agilne i zahtjevne dionice nasuprot ležernim, često asfaltiranim, ravnim dionicama za stariju dob), planinari nasuprot „nabrijanih“ trkača, šetnice uz rijeke nasuprot brdskih trkačkih ili planinarskih staza i slično.

Slika 64

Pag - fotografija s vrha Sv. Jure

Autor: Alan Crljenko, www.pag-outdoor.com

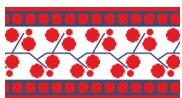
Fotografije vrhunske kvalitete služit će za naslovnice info i promomaterijala, za izradu promotivne opreme i materijala (roll-upovi, beach-flagovi), za web-stranice, oglase i drugo. Fotografije ostalih razina kvalitete prikupljat će se kroz redovne fotosesione, no naglasak uvijek mora biti na kvaliteti. Također, treba izbjegavati fotografije s utrka na kojima ljudi imaju vidljive brojeve.

Tijekom izrade videomaterijala s izvođačem će se dogovoriti karakteristike materijala koji se želi dobiti. Priprema za terenski rad podrazumijeva obilazak lokacije, odabir statista i ostalih uvjeta kako

Slika 65

Istra - fotografija biciklista u rano jutro

bi se izrada fotografije i videomaterijala realizirala zajedno zbog smanjenja troškova, potrebnoga vremena i dobivanja serijala s istim motivima.

Infotable

Sadržaji na terenu označavaju se infotablama – prvenstveno na mjestu gdje počinju staze ili gdje je neki važniji sadržaj (ulazak u vodu za kajake ili kanue, prirodna zanimljivost i slično). Poželjno je da table imaju zajednički vizualni identitet. U slučaju kada infotable prikazuju staze (i ostale sadržaje na karti), dakle koriste kartografski prikaz, optimalno bi bilo da se koristi materijal izrađen za službene karte (zemljovide), kako bi table imale isti izgled te kako bi se koristili ranije pripremljeni proizvodi.

Odmorišta, punionice, servisne stanice i ostali slični sadržaji

Staze se često oplemenjuju dodatnim vidikovcima i odmorštima, servisnim stanicama, pametnim klupama, e-punionicama... Nakon dugogodišnjeg iskustva s terena, može se izvući određene zaključke o primjeni i efektu takvih vrsta sadržaja, od kojih su najvažniji:

- takve sadržaje ne treba postavljati na lokacijama na kojima nisu potrebni, npr. ako lokacija nije na službenim stazama ili je riječ o stazama ili rutama koje nemaju veliki broj posjetitelja
- opremu ne treba postavljati samo radi određenog kratkoročnog projekta, a nakon njegovog završetka da stoji zapuštena
- općenito, opremu ne treba postavljati ako nema stvarne potrebe (dakle ako se to radi samo radi ispunjenja zadanog broja sadržaja ili lokacija)
- opremu treba primjereno održavati te treba nabavljati kvalitetniju opremu koja će biti ispravna kroz više godina korištenja
- dodatan pozitivan dojam pružila bi brendirana oprema i vizualno prilagođena standardima destinacije.

Na mjestima gdje su takvi sadržaji postavljeni na ispravan način, značajno su pridonijeli pasivnoj izgradnji brenda destinacije kao pouzdane i razvijene destinacije u proizvodu kojemu je takva usluga namijenjena (najčešće biciklizam), iako, nažalost, takvih je slučajeva relativno malo.

Slika 66

Biciklističko odmoršte (UBS)

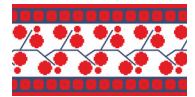
Izvor: www.slavonia-bike.com

Slika 67

Dravska priča - biciklističko odmoršte

Izvor: www.dravska-prica.hr

Poseban je trend e-punionica, pametnih klupa te ostalih tzv. „ekoloških“ proizvoda čiji efekt je daleko slabiji od proklamiranog, uz što je i višestruko skuplji. U konačnici se pokazalo puno efikasnijim postavljati „klasične“, „ne-pametne“ usluge poput kvalitetnih odmorišta od klasičnih materijala (drvo, metal), koje jesu uistinu ekološkije, jeftinije, funkcionalnije, lakše se održavaju te se lakše i bezopasnije zbrinjavaju.

Dakle, preporuča se koristiti klasične, provjerene usluge za dodatne sadržaje – drvene ili metalne klupice/stolove za odmorišta s nadstrešnicama ili trijemovima od istih materijala (na lokacijama gdje je to potrebno), koristiti primjereno opremljene servisne punktove, klasične infotable s poveznicom na web-stranice (za otvaranje na mobilnim uređajima putem linka ili QR kôda), adekvatne nosače za bicikle (ne podne „spirale“, već držače za naslanjanje), te ostalu opremu po istom principu. Takvu opremu treba postavljati samo na mjestima gdje postoji stvarna potreba, oprema treba biti kvalitetna i vizualno usklađena s destinacijskim vizualnim standardima.

Ljudski resursi / usluge - lokalni specijalisti / stručnjaci, najam, servis, prijevoz, vodiči

Brojni sadržaji u svakoj destinaciji direktno se zasnivaju na uslugama koje pružaju privatni pružatelji usluga – poduzeća, obrti, vodiči, pojedinci, ali i klubovi i udruge. Često ponuda destinacije ovisi isključivo i takvim uslugama, npr. cjelokupna usluga najma, servisa bicikala ili prijevoza gostiju (npr. u biciklizmu), vođenje gostiju po lokalnim stazama i sadržajima, usluge u adrenalinskim parkovima (npr. zip-line), posjeta i razgledanja konja te jahanje i slično.

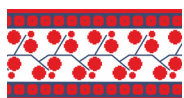
Za razvoj destinacije vrlo je važno imati stručnu i iskusnu osobu, koordinatora koji će upravljati cijelim procesom razvoja destinacije. Jedna od ključnih prepreka u dosadašnjem razvoju brojnih destinacija bio je upravo nedostatak ovakve koordinacije. Destinacija se pri tome može osloniti na lokalne osobe, ako takve postoje (s potrebnim iskustvom), ili aganžirati vanjske eksperte koji će voditi razvoj s visokom efikasnošću po pitanju investiranja sredstava, vremena te realizaciji projekata po stvarnim prioritetima i potrebama.

Također je važno stvarati lokalne eksperte – ljude iz lokalne zajednice koji su motivirani za razvoj ovakve vrste proizvoda (najčešće su to ljudi iz tih domena koji se time bave kao hobbijem, npr. voze se na biciklu ili jašu u slobodno vrijeme, odnosno aktivni su u nekom lokalnom klubu). Potrebno je prepoznati takve pojedince te ih uključiti u čim više aktivnosti pri razvoju destinacije kako bi kroz taj proces i oni sami stasali te nakon toga ostali na raspolaganju za održavanje kvalitete usluge i za daljnji razvoj – od osmišljavanja i izrade staza, njihovog pregleda, održavanja i označavanja, sudjelovanja u pripremama info i promomaterijala i weba, čak možda i kao statisti za fotografiranje i slično. Kroz taj proces bit će upoznati s proizvodima u destinaciji te kroz nekoliko godina biti osposobljeni suradnici koji će preuzeti brojne procese u razvoju destinacije.

Specijalizirani smještaj i vezane usluge (Bike&Bed, ranchevi, imanja, hipodromi)

Posljednjih se godina značajno povećao broj pružatelja usluga smještaja čak i u kontinentalnom dijelu Hrvatske, stoga se danas može naći adekvatan smještaj u svim dijelovima zemlje. Pri tom je za outdoor korisnike također moguće zadovoljiti većinu potreba, čak i smještaj opreme (bicikli, ali čak i kajaci/kanui).

Segment koji je zahtjevniji po pitanju usluga za korisnike jest Bike&Bed, za koji postoje kriteriji na nacionalnoj razini. Međutim, na razini županije ili Klastera moguće je, a i preporuča se, dodatno razviti ostale kriterije i smjer razvoja ove usluge, uključujući i dodatne uvjete, poticaje, brendiranje, ali i periodičnu kontrolu kvalitete usluge.

Najzahtjevnija je usluga smještaja i brige za konje, koji zahtijevaju objekte i usluge uske specijalizacije, a takvih je na području svake županije tek nekoliko. Pri tom su pružatelji tih usluga redovito i sami ljubitelji konja, odnosno zaljubljenici u aktivnosti koje se baziraju na jahanju, stoga će imati dovoljno iskustva za pružanje takvih usluga. Za razliku od ostalih pružatelja usluga, bavljenje konjima vuče dugu tradiciju u našoj povijesti, stoga se vrijednost takvih usluga ne može mjeriti pukom tržišnom konverzijom broja noćenja ili brojem objekata koji pružaju takvu uslugu. Pružateljima usluga prikladno je pomoći u radu, promociji i daljnjem oblikovanju proizvoda i usluge. S obzirom na veliko područje cijelog TK Slavonije te mali broj pružatelja usluga i infrastrukture, sasvim je prikladno potaknuti njihovo povezivanje između svih županija, izraditi popis pružatelja usluga i u ostale četiri županije, s ciljem da gosti dobiju potrebnu uslugu na području cijelog Klastera.

Za pružatelje usluga jahanja može se osigurati osmišljavanje i označavanje ruta za jahanje, osmisliti infotable na lokaciji u objektu ili uz njega, izraditi online i tiskane karte ruta i usluga, omogućiti i drugačije vidove oplemenjivanja usluge (odmorišta, višednevno jahanje od jednog pružatelja usluge do drugog, poticaji za opremanje objekata i slično).

Slika 68

Istra Bike&Bed objekt - Casa Gasparini - garaža za bicikle

Izvor: www.istria-bike.com

Slika 69

Ranč Ramarin

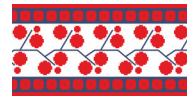
Izvor: arhiva TZ BPŽ

Veterinarske usluge

Veterinarskih ordinacija na području svake županije ima od par do šest-sedam. Bilo bi dobro dogovoriti s bar jednom ili dvije od njih da se osposobe za pružanje usluga konjima, barem za hitne intervencije, kako bi se mogla pružiti tako zahtjevna usluga. S obzirom na zahtjevnost usluge i broj takvih pružatelja usluga, svakako je poželjno povezati pružatelje usluge i među županijama (za redovno pružanje usluga, ali na primjer i za dežurstva). Pored toga, sa županijske ili čak međužupanijske (klasterske) razine može se razmotriti ugovorno sufinanciranje specijalizacije tj. osposobljavanja minimalnog broja objekata u cijelom Klasteru za brigu o konjima, čime će se osigurati dodatna razina kvalitete - kako za pružatelje usluga, tako i za korisnike/posjetitelje s konjima.

Manifestacije

Održavanje manifestacija općenito se organizira od strane privatnih osoba ili klubova/udruga. Financiraju se od startnina, ponešto sponzora te prihoda od javnog ili turističkog sektora (ciljani natječaji, redovna financiranja i slično). Kod organizacije manifestacija nižeg ranga (npr. lokalne ili regionalne lige ili biciklijade) često je moguće preklapanje manifestacija u istom terminu, zbog određenih lokalnih preferencija (svetkovine, praznici, dani općina ili gradova i slično).

Općenito, manifestacije su odličan način promocije određenih destinacija te promocija i populariziranje destinacije među korisnicima koji često nakon toga ponovo dolaze i na (aktivni) odmor. Međutim, najbolji efekt njihovog odvijanja dobiva se nakon što je destinacija dobro razvijena u outdoor segmentu, stoga na manifestacije treba gledati kao na nešto što stvara lokalni senzibilitet prema aktivnom turizmu, promovira destinaciju, a također rezultira i određenim brojem noćenja za vrijeme njihovog odvijanja.

Radi bolje koordinacije sustava manifestacija, one se mogu podijeliti u dva ili tri razreda, ovisno o kvaliteti, te se može uvesti različita razina sufinanciranja među razredima. Time se može potaknuti pravovremena i kvalitetnija organizacija, smanjiti preklapanja, bolje usmjeriti sredstva i trud. Glavna prepreka pri tome će vjerojatno biti lokalni prioriteti i potrebe, koji će vjerojatno imati manje interesa uključiti se u šire planiranje datuma odvijanja, ali se i to može bolje uskladiti dobrom koordinacijom.

Prvi korak u uređenju sustava manifestacija jest popisivanje svih manifestacija u online popis na službenim web-stranicama.

Objedinjavanje svih manifestacija u jedan kalendar omogućit će njihovo pravovremeno uvrštenje u službeni online kalendar županije, bolju promociju te uvrštavanje i u tiskane materijale. S vremenom se, razvojem TK Slavonije, manifestacije na području svih pet županija međusobno mogu bolje uskladiti, čime će se ponuditi kvalitetnija i balansiranija usluga, ciljani termini i sadržaji te time podići kvalitetu cjelokupnog sustava u Klasteru.

Kajak / kanu - službene lokacije ulaska u vodu i rute

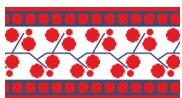
Korisnici kajaka i kanua uglavnom će se dijeliti na dvije skupine: aktivniji korisnici koji uglavnom imaju svu svoju opremu te korisnici koji se ne bave tom aktivnošću, ali žele probati vožnju kajacom ili kanuom.

Prvoj skupini korisnika pružanje usluge najma opreme i vođenja uglavnom neće biti potrebno, ali će im usluga noćenja s mogućnošću skladištenja kajaka/kanua i opreme biti korisna, kao i prijedlog lokacija za ulazak u vodu (uređenih ili prirodnih), s prijedlogom atraktivnih ruta i zanimljivosti za obilazak.

Drugo skupini korisnika od esencijalnog su značaja temeljne usluge osiguranja kompletne opreme – plovila, prsluka i ostale opreme, uz mogućnost kratke edukacije i/ili vođenja. Uz to će dobro doći i usluga smještaja. Mjesto ulaska u vodu te prijedlog ruta od manjeg je značaja za ovu skupinu korisnika jer će takve posjete najčešće vršiti na licu mjesta, s kratkim trajanjem tura, često sa stručnim vođenjem.

Radi sveobuhvatnog razvoja ove ponude, poželjno je razviti sljedeće segmente ponude:

- definirati točke ulaska u vodu – označiti prirode i uređene (ili teške i lake, da se zna koji profil korisnika može pristupiti do vode)
- pružiti potporu pružateljima usluga najma opreme i vođenja
- definirati rute za posjet određenim zanimljivostima, koje počinju na mjestima definiranim za ulazak u vodu
- potaknuti pružatelje usluga smještaja za korisnike i opremu (to uglavnom jesu ili će biti centri koji su se specijalizirali u takvoj vrsti usluge)
- popisati opasne lokacije na mjestima gdje će korisnici zalaziti kajacima/kanuima (uglavnom vezano za

službena mjesta za ulazak u vodu i predložene rute)

- opisati opasnosti i specifičnosti vezano za promet ostalih plovila, virove, opasne lokacije, vodostaj, riječne struje, pogranične zone i ograničenja te ostalo po procjeni
- svu uslugu popisati na web-stranicama, a naknadno razviti tiskane karte, infotable te općenito standarde prikaza informacija za ovaj segment
- koordinirati sve detalje proizvoda i usluga s nadležnim tijelima, primarno vezano za riječni promet i sigurnost.

S obzirom na mali broj pružatelja ovakvih usluga, slično kao i kod konjičke ponude, bilo bi dobro razmotriti mogućnost poticaja pružateljima usluga te efikasnu koordinaciju i povezivanje na razini cijelog Klastera. Također, sva usluga iz ovog segmenta trebala bi biti popisana na web-stranicama i ostalim info i promomaterijalima.

Adrenalinski sport

Ponuda adrenalinskih sportova, odnosno aktivnosti gotovo u potpunosti je vezana na privatne pružatelje usluga – quad i motopoligoni ili najam i vođenja, zip-line, paintball poligoni i drugo. Sâm razvoj ovakve ponude, zbog njene specifičnosti i kompleksnosti, vrlo ograničeno mogu potaknuti krovne turističke institucije, eventualno kroz brendiranje, izradu info i promomaterijala i objavu na web-stranicama te kroz određene poticaje. Iz tog će razloga ova ponuda biti direktno vezana na privatni kapacitet i ponudu. S obzirom na manji broj takvih usluga na području svake županije u Klasteru, slično kao kod konjičkog i kajak/kanu proizvoda, potrebno je pružatelje usluga kvalitetno prezentirati na službenim web-stranicama županijskih turističkih zajednica, a također promovirati ponudu svih ostalih županija u Klasteru kako bi se manje brojna ponuda objedinila i ponudila gostima s ciljem njihovog duljeg zadržavanja na području Klastera.

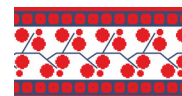
Brendiranje se može izvršiti definiranjem zajedničkih vizualnih standarda, formiranjem zajedničkih kampanja i promocijom pružatelja usluge. Podizanje kvalitete usluge može se potaknuti organizacijom edukacija ili posjeta sličnim objektima u širem okruženju (iako su sami ponuđači usluga vjerojatno već solidno informirani) te eventualnim poticajima za dodatno opremanje i održavanje opreme, a time i kvalitete usluge.

Slika 70

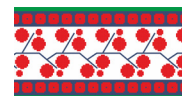
Adrenalinski park Bebrina

Izvor: arhiva TZ BPŽ

06.

**OPERATIVNI PLAN
RAZVOJA DO 2025.
GODINE**

1. VUKOVARSKO - SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Napomena: način izvedbe pojedinih aktivnosti opisan je u poglavlju V. *Razvojni projekti*. Stoga će se veći dio opisa aktivnosti u ovom poglavlju nadovezivati na opise iz poglavlja V., a opisivat će se sažetim smjernicama za konkretne aktivnosti i pri određenim specifičnostima.

1. OPĆENITO	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Krovni vizualni identitet												
Kartografske podloge												
Outdoor brošura												

Krovni vizualni identitet

Izrada krovnog vizualnog identiteta za TK Slavonije bit će složenije od izrade takvog identiteta za područja pojedine županije ili područja (klastera), prije svega zbog brojnih administrativnih podjela na više razina.

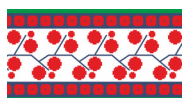
U osnovi su moguća dva pristupa:

- izrada krovnog outdoor identiteta za svaku županiju (s podproizvodima) te nakon toga izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, gdje će se zajedno koristiti i primjenjivati ovisno o vrsti proizvoda/ponude,
- izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, koji će onda, istovjetan ili uz određene prilagodbe, koristiti sve županije u klasteru.

Prvi slučaj olakšava razvoj nekih pojedinih proizvoda u županiji (npr. standarde signalizacije, karte (zemljovide) i slično), a identiteti županija u klasteru su jasno razlučeni. Zbog procesa izrade identiteta utrošit će se više financijskih sredstava i vremena.

Drugi slučaj puno intenzivnije povezuje sve županije, daje puno veći naglasak na klaster, a manje na pojedine županije, te se može izraditi brže i financijski povoljnije. Materijali će biti puno ujednačeniji vizualno. Pri tome će se za određene materijale po županijama trebati izraditi dodatne verzije vizualnog identiteta (npr. za standarde signalizacije, razlike u kartama za određeno područje i slično), županije će znatno manje imati istaknut vlastiti vizualni identitet te će se dati velika prednost klasterskom identitetu.

Ako su županije u klasteru spremne krenuti u intenzivno povezivanje, tada bi druga opcija izrade identiteta bila prikladnija za odabir. Iz tog razloga u dokumentu će se razraditi opcija udruživanja pod jednim krovim identitetom klastera - Slavonia outdoor.

Potrebno je izraditi outdoor standarde za cjelokupni Turistički klaster Slavonije (Slavonia outdoor) te za četiri podproizvoda (biciklistički, pješačko-trkački, konjički, kajak/kanu, a eventualno za adrenalinske/ekstremne sportove). Nakon izrade standarda, logotip se aplicira na svim materijalima županija u klasteru (brošurama, kartama, info-tablama, web-stranicama...).

U slučaju da neka od županija ima svoj županijski outdoor identitet koji koristi, potrebno je da, bar u početnoj fazi, redovito primjenjuje i klasterska obilježja (logotip, osnovni vizualni elementi) kako bi se županijski proizvodi jasno povezali s klasterskima, a s vremenom postepeno prešli na klasterske.

- Izrada krovnog outdoor identiteta TK Slavonija

Rok: 30.06.2023.

- Primjena identiteta na svim novim materijalima

Rok: 31.12.2023.

Kartografske podloge

Zbog primjene u brojnim ostalim proizvodima potrebno ih je realizirati odmah na početku plana razvoja.

Rok: 30.06.2023.

Outdoor brošura

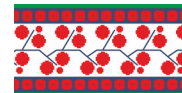
Brošura se izrađuje s punom primjenom krovnih vizualnih standarda Slavonia outdoor. Kod pojedinih županija (unutar brošure) može se ostaviti obilježja pojedinih županija, ali na način da se ne zadire u klasterski pristup i identitet.

Predlaže se da brošura daje kratak pregled proizvoda i usluga koji se nude u cijelom klasteru, s dovoljnom količinom atraktivnih fotografija. Proizvode koji imaju više sadržaja (biciklizam, moguće s vremenom i pješačko-trkački) može se prikazati po županijama, radi lakšeg snalaženja.

Treba voditi računa da je brošuri cilj usmjeravati korisnike na druge usluge i proizvode (prije svega na web-stranice, zatim na karte, popis i stanje staza, usluge i drugo).

Rok: 31.12.2024.

1.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.1.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
1.1.2 Prometno-transportna infrastruktura												
1.1.3 Karte (zemljovid)												

1.1. CIKLOTURIZAM

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
1.1.5 Web - cikloturizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj Bike&Bed												
d. Manifestacije												
e. Multimedijalna galerija												
1.1.6 Promotivne fotografije i video materijali												
1.1.7 Info-table												
1.1.8 Bike-vodiči												
1.1.9 Bike&Bed												
1.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice												

1.1.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje i označavanje

Cikloturizam je djelomično razvijan proteklih godina, međutim zasniva se na rutama u jednom pravcu, dok kružnih, turističkih staza (ruta) nema u službenoj ponudi. Iz tog razloga će se razvoj tog segmenta cikloturizma zasnivati na kreiranju sustava kružnih turističkih staza (tzv. ruta), za širi spektar korisnika.

Izradu staza, zbog obima, poželjno je rasporediti kroz dvije godine.

Za pokrivanje cijele županije zadovoljit će broj od 20-25 staza, osmišljene za različite profile korisnika – otprilike po trećinu za svaku vrstu staza - MTB, trekking (gravel), cestovne.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa za prvi dio staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

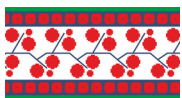
- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa za drugi dio staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

1.1.2 Prometno-transportna infrastruktura

Postojeću infrastrukturu treba kontinuirano proširivati. Primarno se treba fokusirati na gradove (za sigurno i lako prometovanje biciklima po gradskom području), zatim na dionice između gradova i okolnih naselja (radi transporta biciklima) te na dionicama kuda se biciklisti kreću na otvorenoj cesti, gdje je intenzivan promet.

S obzirom na kompleksnost ovakvih zahvata, potrebna je koordinacija brojnih resora, radi čega je u ovakvom planu nemoguće definirati dinamiku radova.

1.1.3 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 31.01.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.03.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu - uskladiti s revizijom/dopunom staza, dakle krajem tekuće i početkom iduće kalendarske godine.

1.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na samom početku razvojnog ciklusa.

Radi prepoznatljivosti na terenu, preporučljivo je da standardi za signalizaciju (table za označavanje) imaju zajedničku prepoznatljivost klastera, ali da zadrže neke vizualne specifičnosti svake županije.

Rok: 30.06.2023.

1.1.5 Web - cikloturizam

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve postojeće i nove podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Unos / ažuriranje popisa infrastrukture (staza, ruta i drugo):

Kontinuirano

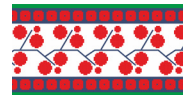
- Ažuriranje popisa dostupnih usluga na web-stranicama

Rok za popis pružatelja usluga: 30.04.2023.

- Unos svih gore navedenih podataka, u drugom ciklusu izrade

Rok za ažuriranje pružatelja usluga (zbog pripreme info&promo materijala za 2024.): 30.11.2023.

Rok za naknadno ažuriranje prije sezone: 31.03.2024.

- Daljnja ažuriranja podataka na webu

Rok: krajem godine (ili samim početkom), prije izrade novih informativno-promotivnih materijala.

1.1.6 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija radit će se u nekoliko faza, od kojih će ona u 2023. godini biti ograničena samo na izradu fotografija, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

1.1.7 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

1.1.8 Bike-vodiči

Kroz edukaciju za biciklističke vodiče potiče se ljude zainteresirane za biciklizam da se jače angažiraju oko razvoja cijelog proizvoda. Po iskustvu iz ostalih destinacija, brojni polaznici ovakvih edukacija pokrenuli su svoje poslove vezano za cikloturizam – trgovine, servise, najam, vođenje, organizaciju manifestacija, a značajan dio njih ostao je prisutan u destinacijskom razvoju proizvoda kroz suradnju s lokalnim i krovnim subjektima.

Iz tog razloga preporuča se realizirati još jednu edukaciju za biciklističke vodiče, u 2024., za područje cijelog Turističkog klastera Slavonije, gdje će se polaznicima sufinancirati trošak i omogućiti edukaciju novim osobama.

Rok: 30.11.2024.

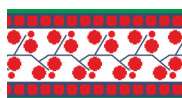
1.1.9 Bike&Bed

Standarde za Bike&Bed proizvod predlaže se izraditi nakon izrade krovnih outdoor vizualnih standarda, s obzirom da se treba slijediti okomita usklađenost vizualnih standarda.

Nakon definiranja standarda potrebno je educirati vlasnike objekata, pregledati objekte, opremiti ih i objaviti ponudu (prije svega na web-stranicama).

Rok za izradu standarda: 31.07.2023.

Rok za prvi ciklus uvrštenja objekata: 30.11.2023.

Daljnje aktivnosti i ažuriranja: prema potrebi i mogućnostima

1.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice

Do sada postavljeni sadržaji ovog tipa urađeni su na brojnim lokacijama, njihov tip i namjena su različiti – stanice, vidikovci. Uslugu treba revidirati odnosno prošiti prema potrebi, no tek nakon definiranja novog sustava biciklističkih staza duž kojih će se onda odlučiti lokacije za postavljanje ovakve dodatne infrastrukture.

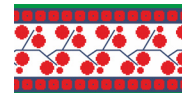
Rok za prva postavljanja ili izmjene: 31.03.2024.

1.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.2.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
1.2.2 Karte (zemljovidi)												
1.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
1.2.4 Web - planinarenje / pješačenje												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Manifestacije												
c. Multimedijalna galerija												
1.2.5 Promotivne fotografije i video materijali												
1.2.6 Info-table												

1.2.1 Staze - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Situacija s pješačkim segmentom u Vukovarsko-srijemskoj županiji slična je kao i u ostalim županijama klastera, a zasniva se na planinarskim stazama (uvrštenima u sustav HPS-a), uz koje postoji nekoliko šetnica uz rijeke. Slično kao i kod cikloturizma, kreiranje novih staza neće se odnositi na te planinarske staze, a jednako tako niti njihovo označavanje/markiranje, pošto ono ulazi u domenu planinarskog sustava i udruga koje se o tome brinu. S druge strane, s obzirom da su planinarske staze također dio pješačko-trkačke ponude, nije na odmet planirati i njihovo održavanje, označavanje i uvrštavanje u takvu ponudu županije.

S obzirom da je potreban značajan broj novih staza, njihovu izradu poželjno je podijeliti kroz dvije godine.

U prvoj fazi stvaranja novih staza, kroz prve dvije godine, za pokrivanje cijele županije bit će potrebno kreirati 20-25 staza. Staze trebaju biti profilirane za različite skupine korisnika - po dužini, težini, s različitim sadržajima/atrakcijama i slično, pri čemu treba voditi računa o zahtjevnosti podloge i staza u cijelosti, kako bi se pravilno procijenila njihova težina.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

1.2.2 Karte (zemljovidi)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 28.02.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.12.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

1.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

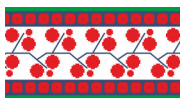
Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Za razliku od biciklističkih staza, pješačko-trkačke staze mogu se, u većini slučajeva, potpuno primjereno označiti markacijama (pri tome se ne smije koristiti planinarski sustav crveno-bijelih markacija), a samo na određenim mjestima, ili na stazama na kojima je to nužno zbog potreba korisnika ili karakteristike staza, mogu se dodavati i table (standardizirana signalizacija).

Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, ili markacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na početku razvojnog ciklusa.

Rok: 31.10.2023.

1.2.4 Web - pješačko / trkački segment

Jednako kao i za biciklistički segment, procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće

moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za postojeću infrastrukturu kako bi se barem u osnovnom obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture

Rok: 31.10.2023.

- Popis manifestacija na području županije

Rok: 30.06.2023.

Rok za naknadno ažuriranje: 31.12.2023. / 31.03.2024.

- Unos svi usluga na web – osnovni oblik

Rok: 31.12.2023.

- Izrada outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama i unos svih potrebnih podataka

Rok: 31.03.2024.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

1.2.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija mogla bi se kombinirati s biciklizmom, tako da bi i faze realizacije mogle biti potpuno usklađene. U 2023. godini plan je izraditi samo fotografije, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

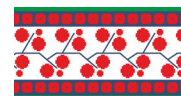
Rok: 30.06.2025.

1.2.6 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

1.3. KONJIČKI TURIZAM

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.3.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
1.3.2 Karte (zemljovidi)												
1.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
1.3.4 Web - konjički turizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
1.3.5 Promotivne fotografije i video materijali												
1.3.6 Info-table												
1.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)												
1.3.8 Veterinarske usluge												
1.3.9 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi												

1.3.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Izradu staza (ruta) za jahanje potrebno je realizirati u tijesnoj suradnji s konjičkim centrima tj. mjestima gdje se pružaju usluge razgleda konja i jahanja, ili na području gdje više zaljubljenika u konjičke aktivnosti prakticira takvu aktivnosti. Na tim bi se područjima nudila usluga jahanja - na konjima pružatelja usluga, ljubitelja konja ili na vlastitim konjima gostiju. Time bi se na nekoliko lokacija pojačala kvaliteta i obim usluge, osmislile staze (rute), postavile info-table, što je podloga za izradu kvalitetnih foto-video materijala i karata (zemljovida). Zbog specifičnosti ponude, u prvoj fazi nema ni potrebe ni smisla izrađivati navedene sadržaje po cijeloj županiji.

- Opsežno savjetovanje s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima

Rok: 30.09.2023.

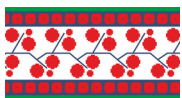
- Usklađivanje potreba i plana rada za tri godine (2023-2025) za sve aktivnosti u domeni konjičke ponude

Rok: 30.10.2023.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 31.10.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.12.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2025.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

1.3.2 Karte (zemljovidi)

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je definirati područja sadržaja, a tim i obuhvata na kartama. Stoga su koraci realizacije sljedeći:

- Definiranje područja interesa i obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte

Rok: 28.02.2025.

- Izrada i tisak ostalih karata (prema potrebi/definiranim područjima i obuhvatima)

Rok: 30.03.2025.

- Izrada dodatnih karata i dopuna postojećih

Rok: prema potrebi i stanju na terenu

1.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je sagledati potrebe tog segmenta na razini županije, prikupiti prijedloge stručnjaka i primjere iz okruženja, a zatim izraditi vlastite standarde za označavanje konjičkih staza (ruta), kategorija staza i ostalih potreba.

Rok: 31.01.2025.

1.3.4 Web - konjički segment

Popis usluga i ostale ponude u radu s konjima potrebno je u prvom razdoblju popisati u cijelosti i objaviti na web-stranicama radi osiguranja njihove dostupnosti korisnicima. U kasnijoj izradi outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama potrebno je predvidjeti rubriku za konjičke aktivnosti.

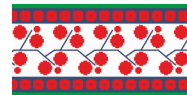
- Popis dostupnih usluga/infrastrukture i unos na web

Rok: 31.08.2023.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

1.3.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija i video-materijala vršila bi se pred kraj prve faze pripreme konjičkog segmenta outdoor ponude, nakon što je uređen ostatak ponude, točnije sredinom 2025. godine. Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom

okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

1.3.6 Info-table

Kako je rečeno u uvodnom dijelu, info-table izradit će se pred kraj osmišljavanja i izrade infrastrukture kada će biti gotovi i ostali tehnički detalji za izradu tabli (kartografska podloga, popis staza, fotografije, vizualni standardi...).

Rok za prvu izradu: 30.04.2025.

Daljnja izrada: prema potrebi

1.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)

Slično kao i s uslugama specijaliziranog smještaja i ostalih usluga vezano za konje, ove usluge direktno su vezane na lokalne pružatelje usluga i ljubitelje rada s konjima.

- popisati pružatelje usluga
- objaviti podatke na web-stranicama
- izvršiti koordinaciju s pružateljima usluga i popisati prijedloge buduće suradnje
- organizirati zajedničku, koordiniranu promociju kroz razvoj proizvoda na postojećim lokacijama

Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

1.3.8 Veterinarske usluge

Ukupan broj veterinarskih ordinacija relativno je solidan na području svih pet županija klastera, međutim pitanje je koliko je adekvatno osposobljenih za pružanje asistencije vlasnicima konja odnosno za zbrinjavanje konja domaćih vlasnika i gostiju koji bi dolazili u županiju. Iz tog razloga bilo bi poželjno djelovati na sljedeći način:

- popisati veterinarske djelatnosti u županiji (i klasteru), izdvojiti osposobljene za cjelovite usluge za konje;
- sve potrebne informacije moraju biti dostupne putem interneta.

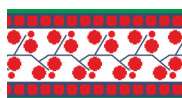
Predlaže se izraditi plan potencijalnih osposobljavanja i specijalizacija koje bi se mogle potaknuti ili sufinancirati od strane turističkog sektora ili nekog drugog izvora.

Rok: 30.09.2025.

1.3.9 Specijalizirani smještaj i vezane usluge (rančevi, imanja, hipodromi)

Za razliku od ostalih outdoor aktivnosti, koje se gotovo u potpunosti mogu smjestiti u regularnom smještajnom kapacitetu, smještaj konja vrlo je zahtjevna usluga koja zahtijeva posebno prilagođen i veći prostor i stručne osobe domaćine. Zbog toga su gotovo jedini raspoloživi objekti za smještaj konja i njihovih vlasnika gostiju – objekti u kojima se i inače pružaju usluge vezane za konje. Slično je i s poligonima za vježbu i kretanje s konjima (rančevi, hipodromi), izuzev staza u prirodi kuda se konji mogu kretati.

U prvoj fazi razvoja ove ponude treba čim više iskoristiti postojeće kapacitete, a nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima i definiranja potreba za taj segment ponude (do 10/2023.), bilo bi dobro popisati ideje za budući razvoj potrebne infrastrukture poput poligona,

hipodroma i slično. Ljudi iz struke, koji se time bave dugi niz godina, najpreciznije će znati koje su stvarne potrebe koje bi dale najbolji efekt.

1.4. KAJAK / KANU	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.4.1 Usluge najma												
1. 4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu												
1. 4.3 Rute												
1. 4.4 Standardi												
1. 4.5 Karte (zemljovidi)												
1. 4.6 Web - kajak / kanu												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
1. 4.7 Promotivne fotografije i video materijali												
1. 4.8 Info-table												
1. 4.9 Specijalizirani smještaj												

1.4.1 Usluge najma

Korištenje kajaka ili kanua još uvijek je rijetko u široj populaciji, a zbog svoje veličine i komplikacija s rukovanjem i dalje su rijetka oprema koja se nosi na putovanje. Usluge najma stoga su glavna mjesta odvijanja ovakvih aktivnosti, iako se pojedini samostalni uživatelji ovih aktivnosti mogu i sami otisnuti u rijeke i jezera.

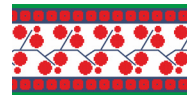
Pružatelje usluga najma treba kroz 2023. godinu iskontaktirati radi točnijeg uvida u stanje i dogovora o planu razvoja (zbog drugih aktivnosti u ovom segmentu ponude), a zatim ažurirati podatke na web-stranicama (ako je potrebno).

Rok: 31.12.2023.

Naknadno ažuriranje podataka: 30.11.2024. i 30.11.2025.

1.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu

Mjesta koja su vozilom lako dostupna te na kojima se na jednostavan način može s kajakom ili kanuom ući u vodu omogućit će gostima lakše prakticiranje ove aktivnosti i pomoći njenoj popularizaciji. Neke od tih lokacija bit će na mjestima gdje se nalaze i rade privatni pružatelji usluga. Takve će lokacije među

prvima omogućiti osmišljavanje ruta za kretanje vodom. Pri tome je nužno posavjetovati se s nadležnim službama radi definiranja svih potrebnih detalja i sagledavanja svih aspekata sigurnosti.

Prije nego se izrade standardi za upozorenja, informacije i ostali elementi ovog proizvoda, potrebno je na mjestima koja su službeno definirana za ulazak u vodu staviti obavijesti ili upozorenja za korisnike.

Početkom 2023. godine potrebno je popisati postojeće lokacije (ako postoje), a nakon toga ažurirati prema potrebi, po mogućnosti do početka sezone.

Rok: 30.06.2023.

Naknadne dopune sustava: prema potrebi

1.4.3 Rute - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Definiranjem službenih mjesta za ulazak u vodu definirat će lokacije na koje će se usmjeriti korisnike te gdje će se moći usmjeriti razvoj određenih sadržaja ili omogućiti posjet značajnim zanimljivostima.

Prvi sustav ruta popisati početkom 2023., a zatim potaknuti osmišljavanje ostalih te njih naknadno uvrstiti u sustav (2024. i 2025.), po mogućnosti u prvom dijelu godine.

- Osmišljavanje plana svih ruta u prvoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa, objava podataka na web-stranicama

Rok: 30.06.2023.

- Priprema i uvođenje novih ruta

Rok: 30.06.2025.

- Osmišljavanje ili priprema dodatnog sadržaja

Rok: 31.12.2025.

1.4.4 Standardi

Radi osiguravanja kvalitetnog i ujednačenog pružanja usluge na području cijele županije, potrebno je izraditi standarde za sve segmente: specijalizirani smještaj, sadržaje na rutama, način označavanja pružatelja usluga, pravila i upozorenja i ostalo.

Rok: 30.06.2025.

1.4.5. Karte (zemljovid)

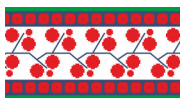
Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje koje se nude u ovom segmentu outdoor ponude. Također, na kartama trebaju biti navedeni kontakti važnijih službi, pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i druge informacije.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisleno.

Rok: 30.06.2025.

1.4.6 Web - kajak / kanu segment

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture
- Unos svih usluga na web – osnovni oblik

Rok: 30.09.2023.

- Detaljan popis postojećih ruta (ako ih ima)

Rok: 31.12.2023.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja:

Rok: 31.12.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

1.4.7 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija i video-materijala vršila bi se pred kraj prve faze pripreme outdoor ponude - sredinom 2025. godine. Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Rok: 30.09.2025.

1.4.8 Info-table

Nakon pripreme svih ostalih materijala info-table će na sebi prikazati sav potreban sadržaj, a priprema podataka za njih, kao i za karte i web-stranice, bit će zajednički čime će se postići ušteda i unificiranost podataka.

Zbog potrebe prikupljanja navedenih i ostalih elemenata, njihova će izrada biti moguća tek krajem ove faze razvoja outdoor proizvoda.

Rok za prvu izradu: 31.12.2025.

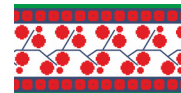
Daljnje izrade: prema potrebi

1.4.9 Specijalizirani smještaj

S obzirom da su kajaci i kanui nezgrapni za transport i skladištenje, smještaji za goste koji ih koriste morat će imati primjerene kapacitete (garaže, skladišta ili slični prostori). Dok se ne razviju standardi, postoji mogućnost da se za goste u segmentu kajaka/kanua iskoriste postojeći smještajni objekti (za početak preporučeni, a tek nakon definiranja standarda službeni) koji su zainteresirani i u mogućnosti pružiti takvu uslugu (prvenstveno postojanjem skladišnog prostora te posjedovanjem potrebnih informacija za goste). Nakon razvijanja službenih standarda, izvršit će se revizija objekata.

Rok za izradu popisa preporučenih objekata: 30.09.2023.

Rok za službeni popis objekata: 31.03.2025.

1.5. ADRENALINSKI SPORTOVI	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
1.5.1 Popis službenih lokacija												
1.5.2 Rute / lokacije												
1.5.3 Karte (zemljovidi)												
1.5.4 Web - adrenalinski sportovi												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis,...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
1.5.5 Promotivne fotografije i video materijali												

1.5.1 Popis službenih lokacija / Usluge - najam, vođenje

S obzirom da se usluge adrenalinskih sportova, slično kao i konjički sport, velikim dijelom održavaju u objektima ili na terenima pružatelja usluge, a to su ovdje uglavnom dva parka - Adrenalinski park Bosut Rokovci – Andrijaševci te Adrenalinski park u Cerni, usluge najma opreme ili vođenja pružaju se u samim objektima. Stoga će se aktivnosti od strane krovne turističke zajednice zasnivati na ažuriranju popisa pružatelja usluge, vrstama usluge koje pružaju, objavi tih informacija na web-stranicama i u promotivnim materijalima te periodičnom ažuriranju tih podataka.

Ako se s vremenom poveća broj takvih pružatelja usluga, može se izraditi karta s označenim lokacijama za takve usluge (i npr. pojava najma quad/moto-cross usluga tj. ruta).

Rok za izradu popisa pružatelja usluge: 30.06.2023.

Naknadno ažuriranje popisa: 30.11.2024. i dalje prema potrebi

1.5.2 Rute / lokacije - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

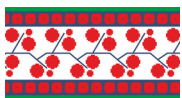
Određene aktivnosti iz adrenalinskog sektora, a primarno se to odnosi na quad vozila i cross/enduro motocikle, znaju imati vidljivo negativan efekt na okoliš, a često je i reakcija lokalnog stanovništva negativna. Radi toga je navedene aktivnosti potrebno pravovremeno usmjeriti na određene koridore (rute) kuda će se takva vozila kretati ili za vožnju na određenim prostorima. Takve prostore ili rute treba osmisliti da imaju čim manji utjecaj na okoliš i okolno stanovništvo.

Na taj će se način omogućiti korisnicima da uživaju u aktivnostima, ponuditeljima da realiziraju svoje aktivnosti tj. ponudu, a smanjit će se utjecaj na okoliš i održati tolerancija (ili podrška takvim rješenjima) kod lokalnog stanovništva.

Nakon što se rute osmisle te pripremi dokumentacija, uvidjet će se potreba za uređenjem (čišćenje, sanacija podloge, označavanje i drugo), što će se onda trebati realizirati u razumnom vremenu kako bi usluga bila primjerene razine kvalitete.

Bitno je napomenuti kako ovakvu infrastrukturu ima potrebe opsežnije pripremati tek ako se takva vrsta usluge bude nudila u adrenalinskim parkovima odnosno kod pružatelja usluga najma.

Posjetiteljima s vlastitim vozilima može se omogućiti vožnja takvim stazama po definiranim rutama, po

redovno korištenim putevima, uz objavu GPX zapisa na web-stranicama.

Ovisno o brzini pripreme ove infrastrukture, trebat će prilagoditi dolje navedenu dinamiku aktivnosti.

- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2023.

- Unos na web

Rok: 30.11.2023.

- Osmišljavanje plana ruta u drugoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2024.

- Unos na web

Rok: 30.11.2024.

1.5.3 Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje iz ovog segmenta te trebaju imati navedne kontakte važnijih službi, a također i pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i razne druge informacije.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisleno.

Rok: 30.06.2025.

1.5.4 Web - adrenalinski sport

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga, infrastrukture, multimedijalnih sadržaja
- Unos svih sadržaja na web

Rok za unos u osnovnom obliku: 30.09.2023.

Dopuna: 30.06.2025.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja

Rok: 30.09.2023.

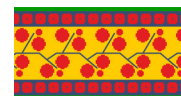
Dopuna: prema potrebi

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

1.5.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Rok: 30.09.2025.

2. POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA

Napomena: način izvedbe pojedinih aktivnosti opisan je u poglavlju V. *Razvojni projekti*. Stoga će se veći dio opisa aktivnosti u ovom poglavlju nadovezivati na opise iz poglavlja V., a opisivat će se sažetim smjernicama za konkretne aktivnosti i pri određenim specifičnostima.

2. OPĆENITO	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Krovni vizualni identitet												
Kartografske podloge												
Outdoor brošura												

Krovni vizualni identitet

Izrada krovnog vizualnog identiteta za TK Slavonije bit će složenije od izrade takvog identiteta za područja pojedine županije ili područja (klastera), prije svega zbog brojnih administrativnih podjela na više razina.

U osnovi su moguća dva pristupa:

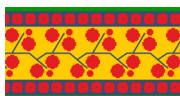
- izrada krovnog outdoor identiteta za svaku županiju (s podproizvodima) te nakon toga izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, gdje će se zajedno koristiti i primjenjivati ovisno o vrsti proizvoda/ponude,
- izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, koji će onda, istovjetan ili uz određene prilagodbe, koristiti sve županije u klasteru.

Prvi slučaj olakšava razvoj nekih pojedinih proizvoda u županiji (npr. standarde signalizacije, karte (zemljovide) i slično), a identiteti županija u klasteru su jasno razlučeni. Zbog procesa izrade identiteta utrošit će se više financijskih sredstava i vremena.

Drugi slučaj puno intenzivnije povezuje sve županije, daje puno veći naglasak na klaster, a manje na pojedine županije, te se može izraditi brže i financijski povoljnije. Materijali će biti puno ujednačeniji vizualno. Pri tome će se za određene materijale po županijama trebati izraditi dodatne verzije vizualnog identiteta (npr. za standarde signalizacije, razlike u kartama za određeno područje i slično), županije će znatno manje imati istaknut vlastiti vizualni identitet te će se dati velika prednost klasterskom identitetu.

Ako su županije u klasteru spremne krenuti u intenzivno povezivanje, tada bi druga opcija izrade identiteta bila prikladnija za odabir. Iz tog razloga u dokumentu će se razraditi opcija udruživanja pod jednim krovim identitetom klastera - Slavonia outdoor.

Potrebno je izraditi outdoor standarde za cjelokupni Turistički klaster Slavonije (Slavonia outdoor) te za

četiri podproizvoda (biciklistički, pješačko-trkački, konjički, kajak/kanu, a eventualno za adrenalinske/ekstremne sportove). Nakon izrade standarda, logotip se aplicira na svim materijalima županija u klasteru (brošurama, kartama, info-tablama, web-stranicama...).

U slučaju da neka od županija ima svoj županijski outdoor identitet koji koristi, potrebno je da, bar u početnoj fazi, redovito primjenjuje i klasterska obilježja (logotip, osnovni vizualni elementi) kako bi se županijski proizvodi jasno povezali s klasterskima, a s vremenom postepeno prešli na klasterske.

- Izrada krovnog outdoor identiteta TK Slavonija

Rok: 30.06.2023.

- Primjena identiteta na svim novim materijalima

Rok: 31.12.2023.

Kartografske podloge

Zbog primjene u brojnim ostalim proizvodima potrebno ih je realizirati odmah na početku plana razvoja.

Rok: 30.06.2023.

Outdoor brošura

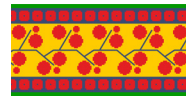
Brošura se izrađuje s punom primjenom krovni vizualnih standarda Slavonia outdoor. Kod pojedinih županija (unutar brošure) može se ostaviti obilježja pojedinih županija, ali na način da se ne zadire u klasterski pristup i identitet.

Predlaže se da brošura daje kratak pregled proizvoda i usluga koji se nude u cijelom klasteru, s dovoljnom količinom atraktivnih fotografija. Proizvode koji imaju više sadržaja (biciklizam, moguće s vremenom i pješačko-trkački) može se prikazati po županijama, radi lakšeg snalaženja.

Treba voditi računa da je brošuri cilj usmjeravati korisnike na druge usluge i proizvode (prije svega na web-stranice, zatim na karte, popis i stanje staza, usluge i drugo).

Rok: 31.12.2024.

2.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.1.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
2.1.2 Prometno-transportna infrastruktura												
2.1.3 Karte (zemljovid)												
2.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												

2.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.1.5 Web - cikloturizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj Bike&Bed												
d. Manifestacije												
e. Multimedijalna galerija												
2.1.6 Promotivne fotografije i video materijali												
2.1.7 Info-table												
2.1.8 Bike-vodiči												
2.1.9 Bike&Bed												
2.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice												

2.1.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje i označavanje

Cikloturizam je djelomično razvijan proteklih nekoliko godina s više segmenata dobro razvijenih. Sustav do sada osmišljenih staza (ruta) je solidan, no bilo bi dobro revidirati stanje staza te vidjeti da li ukloniti staze, u stvari rute koje idu u jednom smjeru, a također razmisliti o laganim, kraćim stazama za goste koji nisu fizički spremni. Trenutačne kratke staze uglavnom idu na obližnje brdo (Pleternica, Požega), iznimno su zahtjevne (službena ocjena težine 10/10) te su potpuno neprihvaljive za bilo koju skupinu korisnika osim fizički najspremnijih. Takve korisnike, opet, ne zanimaju tako kratke staze tako da se te staze mogu izmijeniti ili kategorizirati u e-bike kategoriju, ali svakako treba razmisliti o laganim stazama, po nezahtjevnom terenu, dužine do 10-15 kilometara, za najširu skupinu posjetitelja.

Aktivnosti trasiranja staza, pripreme potrebne dokumentacije, održavanje i nadopune predlaže se vršiti u hladnijem dijelu godine, kada je vegetacija oskudna.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

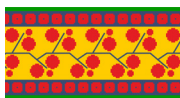
- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

2.1.2 Prometno-transportna infrastruktura

Postojeću infrastrukturu treba kontinuirano proširivati. Primarno se treba fokusirati na gradove (za sigurno i lako prometovanje biciklima po gradskom području), zatim na dionice između gradova i okolnih naselja (radi transporta biciklima) te na dionicama kuda se biciklisti kreću na otvorenoj cesti, gdje je intenzivan promet.

S obzirom na kompleksnost ovakvih zahvata, potrebna je koordinacija brojnih resora, radi čega je u ovakvom planu nemoguće definirati dinamiku radova.

2.1.3 Karte (zemljovidi)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 31.01.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.03.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu - uskladiti s revizijom/dopunom staza, dakle krajem tekuće i početkom iduće kalendarske godine.

2.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na samom početku razvojnog ciklusa.

Radi prepoznatljivosti na terenu, preporučljivo je da standardi za signalizaciju (table za označavanje) imaju zajedničku prepoznatljivost klastera, ali da zadrže neke vizualne specifičnosti svake županije.

Rok: 30.06.2023.

2.1.5 Web - cikloturizam

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve postojeće i nove podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Unos / ažuriranje popisa infrastrukture (staza, ruta i drugo):

Kontinuirano

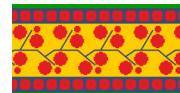
- Ažuriranje popisa dostupnih usluga na web-stranicama

Rok za popis pružatelja usluga: 30.04.2023.

- Unos svih gore navedenih podataka, u drugom ciklusu izrade

Rok za ažuriranje pružatelja usluga (zbog pripreme info&promo materijala za 2024.): 30.11.2023.

Rok za naknadno ažuriranje prije sezone: 31.03.2024.

- Daljnja ažuriranja podataka na webu

Rok: krajem godine (ili samim početkom), prije izrade novih informativno-promotivnih materijala.

2.1.6 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija radit će se u nekoliko faza, od kojih će ona u 2023. godini biti ograničena samo na izradu fotografija, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

2.1.7 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

2.1.8 Bike-vodiči

Kroz edukaciju za biciklističke vodiče potiče se ljude zainteresirane za biciklizam da se jače angažiraju oko razvoja cijelog proizvoda. Po iskustvu iz ostalih destinacija, brojni polaznici ovakvih edukacija pokrenuli su svoje poslove vezano za cikloturizam – trgovine, servise, najam, vođenje, organizaciju manifestacija, a značajan dio njih ostao je prisutan u destinacijskom razvoju proizvoda kroz suradnju s lokalnim i krovnim subjektima.

Iz tog razloga preporuča se realizirati još jednu edukaciju za biciklističke vodiče, u 2024., za područje cijelog Turističkog klastera Slavonije, gdje će se polaznicima sufinancirati trošak i omogućiti edukaciju novim osobama.

Rok: 30.11.2024.

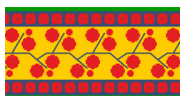
2.1.9 Bike&Bed

Standarde za Bike&Bed proizvod predlaže se izraditi nakon izrade krovnih outdoor vizualnih standarda, s obzirom da se treba slijediti okomita usklađenost vizualnih standarda.

Nakon definiranja standarda potrebno je educirati vlasnike objekata, pregledati objekte, opremiti ih i objaviti ponudu (prije svega na web-stranicama).

Rok za izradu standarda: 31.07.2023.

Rok za prvi ciklus uvrštenja objekata: 30.11.2023.

Daljnje aktivnosti i ažuriranja: prema potrebi i mogućnostima

2.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice

Definiranje ovakvih usluga, točnije koji tip sadržaja, točnu lokaciju te vremenski plan, bit će moguće tek nakon što se definiraju prve staze, jer je duž njihov itinerara potrebnog postaviti usluge ovog tipa.

Rok za prva postavljanja ili izmjene: 31.03.2024.

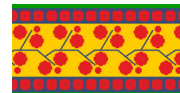
Daljnja postavljanja: prema potrebi i mogućnostima, nastojati realizirati radove kroz proljeće

2.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.2.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjene, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
2.2.2 Karte (zemljovid)												
2.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
2.2.4 Web - planinarenje / pješačenje												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Manifestacije												
c. Multimedijalna galerija												
2.2.5 Promotivne fotografije i video materijali												
2.2.6 Info-table												

2.2.1 Staze - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Pješački segment u Požeško-slavonskoj županiji zasniva se na planinarskim stazama (uvrštenima u sustav HPS-a), kojih ima značajan broj. Stoga se kreiranje novih staza ne odnosi na te vrste staza, a jednako tako niti njihovo označavanje/markiranje, pošto ono ulazi u domenu planinarskog sustava i udruga koje se o tome brinu. S druge strane, s obzirom da su planinarske staze također dio pješačko-trkačke ponude, nije na odmet planirati i njihovo održavanje, označavanje i uvrštavanje u takvu ponudu županije.

S obzirom da je potreban značajan broj novih staza, njihovu izradu poželjno je podijeliti kroz dvije godine. U prvoj fazi stvaranja novih staza, kroz prve dvije godine, za pokrivanje cijele županije bit će potrebno kreirati 25-30 staza, slično kao i kod cikloturizma. Staze trebaju biti profilirane za različite skupine korisnika - po dužini, težini, s različim sadržajima/atrakcijama i slično, pri čemu treba voditi računa o

zahtjevnosti podloge i staza u cijelosti, kako bi se pravilno procijenila njihova težina.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

2.2.2 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 28.02.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.12.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu

2.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Za razliku od biciklističkih staza, pješačko-trkačke staze mogu se, u većini slučajeva, potpuno primjereno označiti markacijama (pri tome se ne smije koristiti planinarski sustav crveno-bijelih markacija), a samo na određenim mjestima, ili na stazama na kojima je to nužno zbog potreba korisnika ili karakteristike staza, mogu se dodavati i table (standardizirana signalizacija).

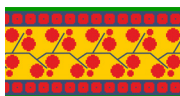
Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, ili markacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na početku razvojnog ciklusa.

Rok: 31.10.2023.

2.2.4 Web - pješačko / trkački segment

Jednako kao i za biciklistički segment, procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za postojeću infrastrukturu kako bi se barem u osnovnom obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture

Rok: 31.10.2023.

- Unos svi usluga na web – osnovni oblik

Rok: 31.12.2023.

- Izrada outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama i unos svih potrebnih podataka

Rok: 31.03.2024.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

2.2.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija mogla bi se kombinirati s biciklizmom, tako da bi i faze realizacije mogle biti potpuno usklađene. U 2023. godini plan je izraditi samo fotografije, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

2.2.6 Info-table

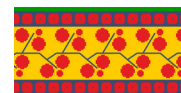
S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

2.3. KONJIČKI TURIZAM

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.3.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												

2.3. KONJIČKI TURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.3.2 Karte (zemljovid)												
2.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
2.3.4 Web - konjički turizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
2.3.5 Promotivne fotografije i video materijali												
2.3.6 Info-table												
2.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)												
2.3.8 Veterinarske usluge												
2.3.9 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi												

2.3.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Izradu staza (ruta) za jahanje potrebno je realizirati u tijesnoj suradnji s konjičkim centrima tj. mjestima gdje se pružaju usluge razgleda konja i jahanja, ili na području gdje više zaljubljenika u konjičke aktivnosti prakticira takvu aktivnosti. Na tim bi se područjima nudila usluga jahanja - na konjima pružatelja usluga, ljubitelja konja ili na vlastitim konjima gostiju. Time bi se na nekoliko lokacija pojačala kvaliteta i obim usluge, osmislile staze (rute), postavile info-table što je podloga za izradu kvalitetnih foto-video materijala i karata (zemljovida). U prvoj fazi nema ni potrebe ni smisla izrađivati takve sadržaje po cijeloj županiji zbog specifičnosti ponude.

- Opsežno savjetovanje s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima

Rok: 30.09.2023.

- Usklađivanje potreba i plana rada za tri godine (2023-2025) za sve aktivnosti u domeni konjičke ponude

Rok: 30.10.2023.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 31.10.2024.

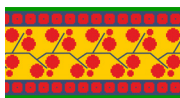
- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.12.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2025.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

2.3.2 Karte (zemljovid)

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je definirati područja sadržaja, a tim i obuhvata na kartama. Stoga su koraci realizacije sljedeći:

- Definiranje područja interesa i obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte

Rok: 28.02.2025.

- Izrada i tisak ostalih karata (prema potrebi/definiranim područjima i obuhvatima)

Rok: 30.03.2025.

- Izrada dodatnih karata i dopuna postojećih

Rok: prema potrebi i stanju na terenu

2.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je sagledati potrebe tog segmenta na razini županije, prikupiti prijedloge stručnjaka i primjere iz okruženja, a zatim izraditi vlastite standarde za označavanje konjičkih staza (ruta), kategorija staza i ostalih potreba.

Rok: 31.01.2025.

2.3.4 Web - konjički segment

Popis usluga i ostale ponude u radu s konjima potrebno je u prvom razdoblju popisati u cijelosti i objaviti na web-stranicama radi osiguranja njihove dostupnosti korisnicima. U kasnijoj izradi outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama potrebno je predvidjeti rubriku za konjičke aktivnosti.

- Popis dostupnih usluga/infrastrukture i unos na web

Rok: 31.08.2023.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

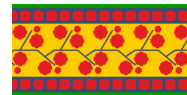
2.3.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija i video-materijala vršila bi se pred kraj prve faze pripreme konjičkog segmenta outdoor ponude, nakon što je uređen ostatak ponude, točnije sredinom 2025. godine. Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

2.3.6 Info-table

Kako je rečeno u uvodnom dijelu, info-table izradit će se pred kraj osmišljavanja i izrade infrastrukture

kada će biti gotovi i ostali tehnički detalji za izradu tabli (kartografska podloga, popis staza, fotografije, vizualni standardi...).

Rok za prvu izradu: 30.04.2025.

Daljnja izrada: prema potrebi

2.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)

Slično kao i s uslugama specijaliziranog smještaja i ostalih usluga vezano za konje, ove usluge direktno su vezane na lokalne pružatelje usluga i ljubitelji rada s konjima.

- popisati pružatelje usluga
- objaviti podatke na web-stranicama
- izvršiti koordinaciju s pružateljima usluga i popisati prijedloge buduće suradnje
- organizirati zajedničku, koordiniranu promociju kroz razvoj proizvoda na postojećim lokacijama

Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

2.3.8 Veterinarske usluge

Ukupan broj veterinarskih ordinacija relativno je solidan na području svih pet županija klastera, međutim pitanje je koliko je adekvatno osposobljenih za pružanje asistencije vlasnicima konja odnosno za zbrinjavanje konja domaćih vlasnika i gostiju koji bi dolazili u županiju. Iz tog razloga bilo bi poželjno djelovati na sljedeći način:

- popisati veterinarske djelatnosti u županiji (i klasteru), izdvojiti osposobljene za cjelovite usluge za konje;
- sve potrebne informacije moraju biti dostupne putem interneta.

Prema mogućnostima i procjenama pružatelja usluga i po konzultacijama nadležnih tijela, predlaže se napraviti plan potencijalnih osposobljavanja i specijalizacija koje bi se mogle potaknuti ili sufinancirati od strane turističkog sektora ili nekog drugog izvora.

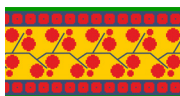
Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

2.3.9 Specijalizirani smještaj i vezane usluge (rančevi, imanja, hipodromi)

Za razliku od ostalih outdoor aktivnosti, koje se gotovo u potpunosti mogu smjestiti u regularnom smještajnom kapacitetu, smještaj konja vrlo je zahtjevna usluga koja zahtijeva posebno prilagođen i veći prostor i stručne osobe domaćine. Zbog toga su gotovo jedini raspoloživi objekti za smještaj konja i njihovih vlasnika gostiju – objekti u kojima se i inače pružaju usluge vezane za konje. Slično je i s poligonima za vježbu i kretanje s konjima (rančevi, hipodromi), izuzev staza u prirodi kuda se konji mogu kretati.

U prvoj fazi razvoja ove ponude treba čim više iskoristiti postojeće kapacitete, a nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima i definiranja potreba za taj segment ponude (do 10/2023.), bilo bi dobro popisati ideje za budući razvoj potrebne infrastrukture poput poligona, hipodroma i slično. Ljudi iz struke, koji se time bave dugi niz godina, najpreciznije će znati koje su stvarne potrebe koje bi dale najbolji efekt.

Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

2.4. KAJAK / KANU

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.4.1 Usluge najma												
2.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu												
2.4.3 Rute / lokacije												
2.4.4 Standardi												
2.4.5 Karte (zemljovid)												
2.4.6 Web - kajak / kanu												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
2.4.7 Promotivne fotografije i video materijali												
2.4.8 Info-table												
2.4.9 Specijalizirani smještaj												

2.4.1 Usluge najma

Korištenje kajaka ili kanua još uvijek je rijetko u široj populaciji, a zbog svoje veličine i komplikacija s rukovanjem i dalje su rijetka oprema koja se nosi na putovanje. Usluge najma stoga su glavna mjesta odvijanja ovakvih aktivnosti, iako se pojedini samostalni uživatelji ovih aktivnosti mogu i sami otisnuti u rijeke i jezera.

Pružatelje usluga najma treba kroz 2023. godinu iskontaktirati radi točnijeg uvida u stanje i dogovora o planu razvoja (zbog drugih aktivnosti u ovom segmentu ponude), a zatim popisati i objaviti na web-stranicama.

Rok: 31.12.2023.

Naknadno ažuriranje podataka: 30.11.2024. i 30.11.2025.

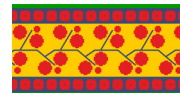
2.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu

Mjesta koja su vozilom lako dostupna te na kojima se na jednostavan način može s kajacom ili kanuom ući u vodu omogućit će gostima lakše prakticiranje ove aktivnosti i pomoći njenoj popularizaciji. Neke od tih lokacija bit će na mjestima gdje se nalaze i rade privatni pružatelji usluga. Takve će lokacije među prvim omogućiti osmišljavanje ruta za kretanje vodom. Pri tome je nužno posavjetovati se s nadležnim službama radi definiranja svih potrebnih detalja i sagledavanja svih aspekata sigurnosti.

Prije nego se izrade standardi za upozorenja, informacije i ostale elemente ovog proizvoda, potrebno je na mjestima koja su službeno definirana za ulazak u vodu staviti obavijesti ili upozorenja za korisnike.

Rok: 30.06.2023.

Naknadne dopune sustava: prema potrebi

2.4.3 Rute - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Definiranjem službenih mjesta za ulazak u vodu definirat će lokacije na koje će se usmjeriti korisnike te gdje će se moći usmjeriti razvoj određenih sadržaja ili omogućiti posjet značajnim zanimljivostima.

Prvi sustav ruta definirati u 2024., a zatim potaknuti osmišljavanje ostalih te njih naknadno uvrstiti u sustav (2025.).

- Osmišljavanje plana svih ruta u prvoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa, objava podataka na web-stranicama

Rok: 30.06.2023.

- Priprema i uvođenje novih ruta

Rok: 30.06.2025.

- Osmišljavanje ili priprema dodatnog sadržaja

Rok: 31.12.2025.

2.4.4 Standardi

Radi osiguravanja kvalitetnog i ujednačenog pružanja usluge na području cijele županije, potrebno je izraditi standarde za sve segmente: specijalizirani smještaj, sadržaje na rutama, način označavanja pružatelja usluga, pravila i upozorenja i ostalo.

Rok: 30.06.2025.

2.4.5. Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje koji se nude u ovom segmentu outdoor ponude. Također, na kartama trebaju biti navedeni kontakti važnijih službi, pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i druge informacije.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisljeno.

Rok: 30.06.2025.

2.4.6 Web - kajak / kanu segment

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

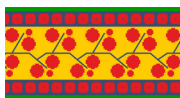
Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture
- Unos svih usluga na web – osnovni oblik

Rok: 30.09.2023.

- Detaljan popis postojećih ruta (ako ih ima)

Rok: 31.12.2023.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja:

Rok: 31.12.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

2.4.7 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge i zaljubljenika te aktivnosti. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

2.4.8 Info-table

Nakon pripreme svih ostalih materijala info-table će na sebi prikazati sav potreban sadržaj, a priprema podataka za njih, kao i za karte i web-stranice, bit će zajednički čime će se postići ušteda i unificiranost podataka.

Zbog potrebe prikupljanja navedenih i ostalih elemenata, njihova će izrada biti moguća tek krajem ove faze razvoja outdoor proizvoda.

Rok za prvu izradu: 31.12.2025.

Daljnje izrade: prema potrebi

2.4.9 Specijalizirani smještaj

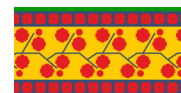
S obzirom da su kajaci i kanui nezgrapni za transport i skladištenje, smještaji za goste koji ih koriste morat će imati primjerene kapacitete (garaže, skladišta ili sličan prostor). Dok se ne razviju standardi, postoji mogućnost da se za goste u segmentu kajaka/kanua iskoriste postojeći smještajni objekti (za početak preporučeni, a tek nakon definiranja standarda službeni) koji su zainteresirani i u mogućnosti pružiti takvu uslugu (prvenstveno postojanjem skladišnog prostora te posjedovanjem potrebnih informacija za goste). Nakon razvijanja službenih standarda, izvršit će se revizija objekata.

Rok za izradu popisa preporučenih objekata: 30.09.2023.

Rok za službeni popis objekata: 31.03.2025.

2.5. ADRENALINSKI SPORTOVI

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.5.1 Popis službenih lokacija												
2.5.2 Rute / lokacije												

2.5. ADRENALINSKI SPORTOVI	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.5.3 Karte (zemljovid)												
2.5.4 Web - adrenalinski sportovi												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis,...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
2.5.5 Promotivne fotografije i video materijali												

2.5.1 Popis službenih lokacija / Usluge - najam, vođenje

S obzirom da se usluge adrenalinskih sportova, slično kao i konjički sport, velikim dijelom održavaju u objektima ili na terenima pružatelja usluge, a to su ovdje uglavnom dva parka u PP Papuk, usluge najma opreme ili vođenja pružaju se u samim objektima. Stoga će se aktivnosti od strane krovne turističke zajednice zasnivati na ažuriranju popisa pružatelja usluge, vrstama usluge koje pružaju, objavi tih informacija na web-stranicama i u promotivnim materijalima te periodičnom ažuriranju tih podataka.

Ako se s vremenom poveća broj takvih pružatelja usluga, može se izraditi karta s označenim lokacijama za takve usluge (i npr. pojava najma quad/moto-cross usluga tj. ruta).

Rok za izradu popisa pružatelja usluge: 30.06.2023.

Naknadno ažuriranje popisa: 30.11.2024. i dalje prema potrebi

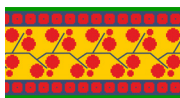
2.5.2 Rute / lokacije - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Određene aktivnosti iz adrenalinskog sektora, a primarno se to odnosi na quad vozila i cross/enduro motocikle, znaju imati vidljivo negativan efekt na okoliš, a često je i reakcija lokalnog stanovništva negativna. Radi toga je navedene aktivnosti potrebno pravovremeno usmjeriti na određene koridore (rute) kuda će se takva vozila kretati ili organizirati ponudu za vožnju na određenim prostorima. Takve prostore ili rute treba osmisliti da imaju čim manji utjecaj na okoliš i okolno stanovništvo.

Na taj će se način omogućiti korisnicima da uživaju u aktivnostima, ponuditeljima da realiziraju svoje aktivnosti tj. ponudu, a smanjit će se utjecaj na okoliš i održati tolerancija (ili podrška takvim rješenjima) kod lokalnog stanovništva.

Nakon što se rute osmisle te pripremi dokumentacija, uvidjet će se potreba za uređenjem (čišćenje, sanacija podloge, označavanje i drugo), što će se onda trebati realizirati u razumnom vremenu kako bi usluga bila primjerene razine kvalitete.

Bitno je napomenuti kako ovakvu infrastrukturu ima potrebe opsežnije pripremati tek ako se takva vrsta usluge bude nudila u adrenalinskim parkovima odnosno kod pružatelja usluga najma. Ipak, ako se želi omogućiti i posjetiteljima s vlastitim vozilima da mogu nesmetano uživati u takvim aktivnostima, s čim manje utjecaja na okruženje, mogu se radi toga definirati rute – u početku makar nezahtjevnije tj. po redovno korištenim putevima, pripremiti GPX zapise te objaviti na webu.

Ovisno o brzini pripreme ove infrastrukture, trebat će prilagoditi dolje navedenu dinamiku aktivnosti.

- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2023.

- Unos na web

Rok: 30.11.2023.

- Osmišljavanje plana ruta u drugoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2024.

- Unos na web

Rok: 30.11.2024.

2.5.3 Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje iz ovog segmenta te trebaju imati navedne kontakte važnijih službi, a također i pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i razne druge informacije.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisleno.

Rok: 30.06.2025.

2.5.4 Web - adrenalinski sport

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga, infrastrukture, multimedijalnih sadržaja
- Unos svih sadržaja na web

Rok za unos u osnovnom obliku: 30.09.2023.

Dopuna: 30.06.2025.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja

Rok: 30.09.2023.

Dopuna: 30.11.2024.

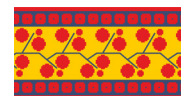
Dopuna: 30.11.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

2.5.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Rok: 30.09.2025.

3. OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA

Napomena: način izvedbe pojedinih aktivnosti opisan je u poglavlju V. *Razvojni projekti*. Stoga će se veći dio opisa aktivnosti u ovom poglavlju nadovezivati na opise iz poglavlja V., a opisivat će se sažetim smjernicama za konkretne aktivnosti i pri određenim specifičnostima.

3. OPĆENITO	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Krovni vizualni identitet												
Kartografske podloge												
Outdoor brošura												

Krovni vizualni identitet

Izrada krovnog vizualnog identiteta za TK Slavonije bit će složenije od izrade takvog identiteta za područja pojedine županije ili područja (klastera), prije svega zbog brojnih administrativnih podjela na više razina.

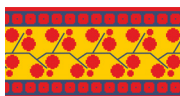
U osnovi su moguća dva pristupa:

- izrada krovnog outdoor identiteta za svaku županiju (s podproizvodima) te nakon toga izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, gdje će se zajedno koristiti i primjenjivati ovisno o vrsti proizvoda/ponude,
- izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, koji će onda, istovjetan ili uz određene prilagodbe, koristiti sve županije u klasteru.

Prvi slučaj olakšava razvoj nekih pojedinih proizvoda u županiji (npr. standarde signalizacije, karte (zemljovide) i slično), a identiteti županija u klasteru su jasno razlučeni. Zbog procesa izrade identiteta utrošit će se više financijskih sredstava i vremena.

Drugi slučaj puno intenzivnije povezuje sve županije, daje puno veći naglasak na klaster, a manje na pojedine županije, te se može izraditi brže i financijski povoljnije. Materijali će biti puno ujednačeniji vizualno. Pri tome će se za određene materijale po županijama trebati izraditi dodatne verzije vizualnog identiteta (npr. za standarde signalizacije, razlike u kartama za određeno područje i slično), županije će znatno manje imati istaknut vlastiti vizualni identitet te će se dati velika prednost klasterskom identitetu.

Ako su županije u klasteru spremne krenuti u intenzivno povezivanje, tada bi druga opcija izrade identiteta bila prikladnija za odabir. Iz tog razloga u dokumentu će se razraditi opcija udruživanja pod jednim krovim identitetom klastera - Slavonia outdoor.

Potrebno je izraditi outdoor standarde za cjelokupni Turistički klaster Slavonije (Slavonia outdoor) te za četiri podproizvoda (biciklistički, pješačko-trkački, konjički, kajak/kanu, a eventualno za adrenalinske/ekstremne sportove). Nakon izrade standarda, logotip se aplicira na svim materijalima županija u klasteru (brošurama, kartama, info-tablama, web-stranicama...).

U slučaju da neka od županija ima svoj županijski outdoor identitet koji koristi, potrebno je da, bar u početnoj fazi, redovito primjenjuje i klasterska obilježja (logotip, osnovni vizualni elementi) kako bi se županijski proizvodi jasno povezali s klasterskima, a s vremenom postepeno prešli na klasterske.

- Izrada krovnog outdoor identiteta TK Slavonija

Rok: 30.06.2023.

- Primjena identiteta na svim novim materijalima

Rok: 31.12.2023.

Kartografske podloge

Zbog primjene u brojnim ostalim proizvodima potrebno ih je realizirati odmah na početku plana razvoja.

Rok: 30.06.2023.

Outdoor brošura

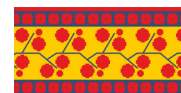
Brošura se izrađuje s punom primjenom krovni vizualnih standarda Slavonia outdoor. Kod pojedinih županija (unutar brošure) može se ostaviti obilježja pojedinih županija, ali na način da se ne zadire u klasterski pristup i identitet.

Predlaže se da brošura daje kratak pregled proizvoda i usluga koji se nude u cijelom klasteru, s dovoljnom količinom atraktivnih fotografija. Proizvode koji imaju više sadržaja (biciklizam, moguće s vremenom i pješačko-trkački) može se prikazati po županijama, radi lakšeg snalaženja.

Treba voditi računa da je brošuri cilj usmjeravati korisnike na druge usluge i proizvode (prije svega na web-stranice, zatim na karte, popis i stanje staza, usluge i drugo).

Rok: 31.12.2024.

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
3.1. CIKLOTURIZAM												
3.1.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
3.1.2 Prometno-transportna infrastruktura												
3.1.3 Karte (zemljovidi)												
3.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												

3.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
3.1.5 Web - cikloturizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj Bike&Bed												
d. Manifestacije												
e. Multimedijalna galerija												
3.1.6 Promotivne fotografije i video materijali												
3.1.7 Info-table												
3.1.8 Bike-vodiči												
3.1.9 Bike&Bed												
3.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice												

3.1.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje i označavanje

Razvoj segmenta cikloturizma zasnivat će se na kreiranju sustava kružnih turističkih staza (tzv. ruta), za čim širi spektar korisnika.

Izradu staza, zbog obima, poželjno je podijeliti kroz dvije godine.

Za pokrivanje cijele županije zadovoljit će broj od 25-30 staza, osmišljene za različite profile korisnika – otprilike po trećinu za svaku vrstu staza - MTB, trekking (gravel), cestovne.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

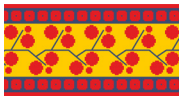
- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

3.1.2 Prometno-transportna infrastruktura

Postojeću infrastrukturu treba kontinuirano proširivati. Primarno se treba fokusirati na gradove (za sigurno i lako prometovanje biciklima po gradskom području), zatim na dionice između gradova i okolnih naselja (radi transporta biciklima) te na dionicama kuda se biciklisti kreću na otvorenoj cesti,

gdje je intenzivan promet.

S obzirom na kompleksnost ovakvih zahvata, potrebna je koordinacija brojnih resora, radi čega je u ovakvom planu nemoguće definirati dinamiku radova.

3.1.3 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 31.01.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.03.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu

3.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na samom početku razvojnog ciklusa.

Radi prepoznatljivosti na terenu, preporučljivo je da standardi za signalizaciju (table za označavanje) imaju zajedničku prepoznatljivost klastera, ali da zadrže neke vizualne specifičnosti svake županije.

Rok: 30.06.2023.

3.1.5 Web - cikloturizam

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Unos / ažuriranje popisa infrastrukture (staza, ruta i drugo):

Kontinuirano

- Ažuriranje popisa dostupnih usluga na web-stranicama

Rok za popis pružatelja usluga: 30.04.2023.

- Unos svih gore navedenih podataka, u drugom ciklusu izrade

Rok za ažuriranje pružatelja usluga (zbog pripreme info&promo materijala za 2024.): 30.11.2023.

Rok za naknadno ažuriranje prije sezone: 31.03.2024.

- Daljnja ažuriranja podataka na webu

Rok: krajem godine (ili samim početkom), prije izrade novih informativno-promotivnih materijala.

3.1.6 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija radit će se u nekoliko faza, od kojih će ona u 2023. godini biti ograničena samo na izradu fotografija, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

3.1.7 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

3.1.8 Bike-vodiči

Kroz edukaciju za biciklističke vodiče potiče se ljude zainteresirane za biciklizam da se jače angažiraju oko razvoja cijelog proizvoda. Po iskustvu iz ostalih destinacija, brojni polaznici ovakvih edukacija pokrenuli su svoje poslove vezano za cikloturizam – trgovine, servise, najam, vođenje, organizaciju manifestacija, a značajan dio njih ostao je prisutan u destinacijskom razvoju proizvoda kroz suradnju s lokalnim i krovnim subjektima.

Iz tog razloga preporuča se realizirati još jednu edukaciju za biciklističke vodiče, u 2024., za područje cijelog Turističkog klastera Slavonije, gdje će se polaznicima sufinancirati trošak i omogućiti edukaciju novim osobama.

Rok: 30.11.2024.

3.1.9 Bike&Bed

Standarde za Bike&Bed proizvod predlaže se izraditi nakon izrade krovnih outdoor vizualnih standarda, s obzirom da se treba slijediti okomita usklađenost vizualnih standarda.

Nakon definiranja standarda potrebno je educirati vlasnike objekata, pregledati objekte, opremiti ih i objaviti ponudu (prije svega na web-stranicama).

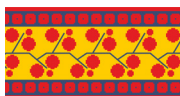
Rok za izradu standarda: 31.07.2023.

Rok za prvi ciklus uvrštenja objekata: 30.11.2023.

Daljnje aktivnosti i ažuriranja: prema potrebi i mogućnostima

3.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice

Definiranje ovakvih usluga, točnije koji tip sadržaja, točnu lokaciju te vremenski plan, bit će moguće tek

nakon što se definiraju prve staze, jer je duž njihove trase potrebno postaviti usluge ovog tipa.

Rok za prva postavljanja ili izmjene: 31.03.2024.

Daljnja postavljanja: prema potrebi i mogućnostima

3.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
2.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
2.2 Karte (zemljovidi)												
2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
2.4 Web - planinarenje / pješačenje												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Manifestacije												
c. Multimedijalna galerija												
2.5 Promotivne fotografije i video materijali												
2.6 Info-table												

3.2.1 Staze - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

S obzirom na postojanje značajnog broja službenih planinarskih staza (uvrštenih u sustav HPS-a), kreiranje novih staza ne odnosi se na njih, a jednako tako niti njihovo označavanje/markiranje, pošto ono ulazi u domenu planinarskog sustava i udruga koje se o tome brinu. S druge strane, s obzirom da su planinarske staze također dio pješačko-trkačke ponude, nije na odmet planirati i njihovo održavanje, označavanje i uvrštavanje u takvu ponudu županije.

S obzirom da je potreban značajan broj novih staza, njihovu izradu poželjno je podijeliti kroz dvije godine. U prvoj fazi stvaranja novih staza, kroz prve dvije godine, za pokrivanje cijele županije bit će potrebno kreirati 25-30 staza, slično kao i kod cikloturizma. Staze trebaju biti profilirane za različite skupine korisnika - po dužini, težini, s različim sadržajima/atrakcijama i slično, pri čemu treba voditi računa o zahtjevnosti podloge i staza u cijelosti, kako bi se pravilno procijenila njihova težina.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

3.2.2 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 28.02.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.12.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu

3.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Za razliku od biciklističkih staza, pješačko-trkačke staze mogu se, u većini slučajeva, potpuno primjereno označiti markacijama (pri tome se ne smije koristiti planinarski sustav crveno-bijelih markacija), a samo na određenim mjestima, ili na stazama na kojima je to nužno zbog potreba korisnika ili karakteristike staza, mogu se dodavati i table (standardizirana signalizacija).

Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, ili markacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na početku razvojnog ciklusa.

Rok: 31.10.2023.

3.2.4 Web - pješačko / trkački segment

Jednako kao i za biciklistički segment, procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za postojeću infrastrukturu kako bi se barem u osnovnom obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

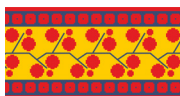
Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture

Rok: 31.10.2023.

- Unos svi usluga na web – osnovni oblik

Rok: 31.12.2023.

- Izrada outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama i unos svih potrebnih podataka

Rok: 31.03.2024.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

3.2.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija mogla bi se kombinirati s biciklizmom, tako da bi i faze realizacije mogle biti potpuno usklađene. U 2023. godini plan je izraditi samo fotografije, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024.godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

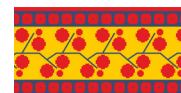
3.2.6 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

3.3. KONJIČKI TURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
3.3.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
3.3.2 Karte (zemljovidi)												
3.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
3.3.4 Web - konjički turizam												

3.3. KONJIČKI TURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
3.3.5 Promotivne fotografije i video materijali												
3.3.6 Info-table												
3.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)												
3.3.8 Veterinarske usluge												
3.3.9 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi												

3.3.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Izradu staza (ruta) za jahanje potrebno je realizirati u tijesnoj suradnji s konjičkim centrima tj. mjestima gdje se pružaju usluge razgleda konja i jahanja, ili na području gdje više zaljubljenika u konjičke aktivnosti prakticira takvu aktivnosti. Na tim bi se područjima nudila usluga jahanja - na konjima pružatelja usluga, ljubitelja konja ili na vlastitim konjima gostiju. Time bi se na nekoliko lokacija pojačala kvaliteta i obim usluge, osmislile staze (rute), postavile info-table, što je podloga za izradu kvalitetnih foto-video materijala i karata (zemljovida). U prvoj fazi nema ni potrebe ni smisla izrađivati takve sadržaje po cijeloj županiji zbog specifičnosti ponude.

- Opsežno savjetovanje s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima

Rok: 30.09.2023.

- Usklađivanje potreba i plana rada za tri godine (2023-2025) za sve aktivnosti u domeni konjičke ponude

Rok: 30.10.2023.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 31.10.2024.

- Uređenje i označavanje novih staza

Rok: 31.12.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

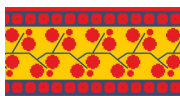
- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2025.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

3.3.2 Karte (zemljovid)

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je definirati područja sadržaja, a tim i obuhvata na kartama. Stoga su koraci realizacije sljedeći:

- Definiranje područja interesa i obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte

Rok: 28.02.2025.

- Izrada i tisak ostalih karata (prema potrebi/definiranim područjima i obuhvatima)

Rok: 30.03.2025.

- Izrada dodatnih karata i dopuna postojećih

Rok: prema potrebi i stanju na terenu

3.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je sagledati potrebe tog segmenta na razini županije, prikupiti prijedloge stručnjaka i primjere iz okruženja, a zatim izraditi vlastite standarde za označavanje konjičkih staza (ruta), kategorija staza i ostalih potreba.

Rok: 31.01.2025.

3.3.4 Web - konjički segment

Popis usluga i ostale ponude u radu s konjima potrebno je u prvom razdoblju popisati u cijelosti i objaviti na web-stranicama radi osiguranja njihove dostupnosti korisnicima. U kasnijoj izradi outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama potrebno je predvidjeti rubriku za konjičke aktivnosti.

- Popis dostupnih usluga/infrastrukture i unos na web

Rok: 31.08.2023.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

3.3.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija i video-materijala vršila bi se pred kraj prve faze pripreme konjičkog segmenta outdoor ponude, nakon što je uređen ostatak ponude, točnije sredinom 2025. godine. Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

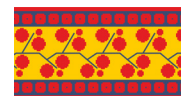
Rok: 30.09.2025.

3.3.6 Info-table

Kako je rečeno u uvodnom dijelu, info-table izradit će se pred kraj osmišljavanja i izrade infrastrukture kada će biti gotovi i ostali tehnički detalji za izradu tabli (kartografska podloga, popis staza, fotografije, vizualni standardi...).

Rok za prvu izradu: 30.04.2025.

Daljnja izrada: prema potrebi

3.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)

Slično kao i s uslugama specijaliziranog smještaja i ostalih usluga vezano za konje, ove usluge direktno su vezane na lokalne pružatelje usluga i ljubitelji rada s konjima.

- popisati pružatelje usluga
- objaviti podatke na web-stranicama
- izvršiti koordinaciju s pružateljima usluga i popisati prijedloge buduće suradnje
- organizirati zajedničku, koordiniranu promociju kroz razvoj proizvoda na postojećim lokacijama

Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

3.3.8 Veterinarske usluge

Ukupan broj veterinarskih ordinacija relativno je solidan na području svih pet županija klastera, međutim pitanje je koliko je adekvatno osposobljenih za pružanje asistencije vlasnicima konja odnosno za zbrinjavanje konja domaćih vlasnika i gostiju koji bi dolazili u županiju. Iz tog razloga bilo bi poželjno djelovati na sljedeći način:

- popisati veterinarske djelatnosti u županiji (i klasteru), izdvojiti osposobljene za cjelovite usluge za konje;
- sve potrebne informacije moraju biti dostupne putem interneta.

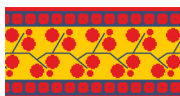
Rok: 30.09.2023.

Predlaže se izraditi plan potencijalnih osposobljavanja i specijalizacija koje bi se mogle potaknuti ili sufinancirati od strane turističkog sektora ili nekog drugog izvora.

3.3.9 Specijalizirani smještaj i vezane usluge (rančevi, imanja, hipodromi)

Za razliku od ostalih outdoor aktivnosti, koje se gotovo u potpunosti mogu smjestiti u regularnom smještajnom kapacitetu, smještaj konja vrlo je zahtjevna usluga koja zahtijeva posebno prilagođen i veći prostor i stručne osobe domaćine. Zbog toga su gotovo jedini raspoloživi objekti za smještaj konja i njihovih vlasnika gostiju – objekti u kojima se i inače pružaju usluge vezane za konje. Slično je i s poligonima za vježbu i kretanje s konjima (rančevi, hipodromi), izuzev staza u prirodi kuda se konji mogu kretati.

U prvoj fazi razvoja ove ponude treba čim više iskoristiti postojeće kapacitete, a nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima i definiranja potreba za taj segment ponude (do 10/2023.), bilo bi dobro popisati ideje za budući razvoj potrebne infrastrukture poput poligona, hipodroma i slično. Ljudi iz struke, koji se time bave dugi niz godina, najpreciznije će znati koje su stvarne potrebe koje bi dale najbolji efekt.

3.4. KAJAK / KANU	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
3.4.1 Usluge najma												
3.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu												
3.4.3 Rute												
3.4.4 Standardi												
3.4.5 Karte (zemljovid)												
3.4.6 Web - kajak / kanu												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
3.4.7 Promotivne fotografije i video materijali												
3.4.8 Info-table												
3.4.9 Specijalizirani smještaj												

3.4.1 Usluge najma

Korištenje kajaka ili kanua još uvijek je rijetko u široj populaciji, a zbog svoje veličine i komplikacija s rukovanjem i dalje su rijetka oprema koja se nosi na putovanje. Usluge najma stoga su glavna mjesta odvijanja ovakvih aktivnosti, iako se pojedini samostalni uživatelji ovih aktivnosti mogu i sami otisnuti u rijeke i jezera.

Pružatelje usluga najma treba kroz 2023. godinu iskontaktirati radi točnijeg uvida u stanje i dogovora o planu razvoja (zbog drugih aktivnosti u ovom segmentu ponude), a zatim popisati i objaviti na web-stranicama.

Rok: 31.12.2023.

Naknadno ažuriranje podataka: 30.11.2024. i 30.11.2025.

3.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu

Mjesta koja su vozilom lako dostupna te na kojima se na jednostavan način može s kajacom ili kanuom ući u vodu omogućit će gostima lakše prakticiranje ove aktivnosti i pomoći njenoj popularizaciji. Neke od tih lokacija bit će na mjestima gdje se nalaze i rade privatni pružatelji usluga. Takve će lokacije među prvima omogućiti osmišljavanje ruta za kretanje vodom. Pri tome je nužno posavjetovati se s nadležnim službama radi definiranja svih potrebnih detalja i sagledavanja svih aspekata sigurnosti.

Prije nego se izrade standardi za upozorenja, informacije i ostale elemente ovog proizvoda, potrebno je na mjestima koja su službeno definirana za ulazak u vodu staviti obavijesti ili upozorenja za korisnike.

Rok: 30.06.2023.

Naknadne dopune sustava: prema potrebi

3.4.3 Rute - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Definiranjem službenih mjesta za ulazak u vodu definirat će lokacije na koje će se usmjeriti korisnike te gdje će se moći usmjeriti razvoj određenih sadržaja ili omogućiti posjet značajnim zanimljivostima.

Prvi sustav ruta definirati u 2024., a zatim potaknuti osmišljavanje ostalih te njih naknadno uvrstiti u sustav (2025.).

- Osmišljavanje plana svih ruta u prvoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa, objava podataka na web-stranicama

Rok: 30.06.2023.

- Priprema i uvođenje novih ruta

Rok: 30.06.2025.

- Osmišljavanje ili priprema dodatnog sadržaja

Rok: 31.12.2025.

3.4.4 Standardi

Radi osiguravanja kvalitetnog i ujednačenog pružanja usluge na području cijele županije, potrebno je izraditi standarde za sve segmente: specijalizirani smještaj, sadržaje na rutama, način označavanja pružatelja usluga, pravila i upozorenja i ostalo.

Rok: 30.06.2025.

3.4.5. Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje koji se nude u ovom segmentu outdoor ponude. Također, na kartama trebaju biti navedeni kontakti važnijih službi, pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i druge informacije.

Rok: 30.06.2025.

3.4.6 Web - kajak / kanu segment

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture
- Unos svih usluga na web – osnovni oblik

Rok: 30.09.2023.

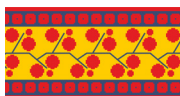
- Detaljan popis postojećih ruta (ako ih ima)

Rok: 31.12.2023.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja:

Rok: 31.12.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

3.4.7 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge i zaljubljenika te aktivnosti. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

3.4.8 Info-table

Nakon pripreme svih ostalih materijala info-table će na sebi prikazati sav potreban sadržaj, a priprema podataka za njih, kao i za karte i web-stranice, bit će zajednički čime će se postići ušteda i unificiranost podataka.

Zbog potrebe prikupljanja navedenih i ostalih elemenata, njihova će izrada biti moguća tek krajem ove faze razvoja outdoor proizvoda.

Rok za prvu izradu: 31.12.2025.

Daljnje izrade: prema potrebi

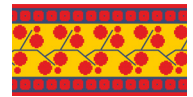
3.4.9 Specijalizirani smještaj

S obzirom da su kajaci i kanui nezgrapni za transport i skladištenje, smještaji za goste koji ih koriste morat će imati primjerene kapacitete (garaže, skladišta ili sličan prostor). Dok se ne razviju standardi, postoji mogućnost da se za goste u segmentu kajaka/kanua iskoriste postojeći smještajni objekti (za početak preporučeni, a tek nakon definiranja standarda službeni) koji su zainteresirani i u mogućnosti pružiti takvu uslugu (prvenstveno postojanjem skladišnog prostora te posjedovanjem potrebnih informacija za goste). Nakon razvijanja službenih standarda, izvršit će se revizija objekata.

Rok za izradu popisa preporučenih objekata: 30.09.2023.

Rok za službeni popis objekata: 31.03.2025.

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
3.5. ADRENALINSKI SPORTOVI												
3.5.1 Popis službenih lokacija												
3.5.2 Rute / lokacije												
3.5.3 Karte (zemljovid)												
3.5.4 Web - adrenalinski sportovi												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis,...)												
c. Smještaj												

3.5. ADRENALINSKI SPORTOVI	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
d. Multimedijalna galerija												
3.5.5 Promotivne fotografije i video materijali												

3.5.1 Popis službenih lokacija / Usluge - najam, vođenje

S obzirom da se usluge adrenalinskih sportova, slično kao i konjički sport, velikim dijelom održavaju u objektima ili na terenima pružatelja usluge (quad/cross poligoni, zip-line, paintball), usluge najma opreme ili vođenja pružaju se u takvim objektima, a sama aktivnost se provodi ili u istim okruženjima, ili u okolici (vožnja kajakom ili cross/enduro motorima).

Stoga će se aktivnosti od strane krovne turističke zajednice zasnivati na popisivanju pružatelja usluge, vrstama usluge koje pružaju, objavi tih informacija na web-stranicama i u promotivnim materijalima te periodičnom ažuriranju tih podataka.

Popis pružatelja usluga i drugih vrsta sadržaja potrebno je popisati kako bi se pripremila arhiva svih takvih usluga na području županije. Pored unosa na web, takav popis bit će potreban radi izrade karte adrenalinskih usluga u županiji, moguće i info-table (ako bude potrebno) i ostalih materijala.

Rok za izradu popisa pružatelja usluge: 30.06.2023.

Naknadno ažuriranje popisa: 30.11.2024. i dalje prema potrebi

3.5.2 Rute/lokacije, osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Određene aktivnosti iz adrenalinskog sektora, a primarno se to odnosi na quad vozila i cross/enduro motocikle, znaju imati vidljivo negativan efekt na okoliš, a često je i reakcija lokalnog stanovništva negativna. Radi toga je navedene aktivnosti potrebno pravovremeno usmjeriti na određene koridore (rute) kuda će se takva vozila kretati ili organizirati poligone za vožnju na određenim prostorima. Takve prostore ili rute treba osmisliti da imaju čim manji utjecaj na okoliš i okolno stanovništvo.

Na taj će se način omogućiti korisnicima da uživaju u aktivnostima, ponuditeljima da realiziraju svoje aktivnosti tj. ponudu, a smanjit će se utjecaj na okoliš i održati tolerancija (ili podrška takvim rješenjima) kod lokalnog stanovništva.

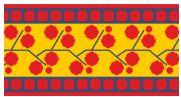
Nakon što se rute osmisle te pripremi dokumentacija, uvidjet će se potreba za uređenjem (čišćenje, sanacija podloge, označavanje i drugo), što će se onda trebati realizirati u razumnom vremenu kako bi usluga bila primjerene razine kvalitete.

Bitno je napomenuti kako ovakvu infrastrukturu ima potrebe opsežnije pripremati tek ako se takva vrsta usluge bude nudila u adrenalinskim parkovima odnosno kod pružatelja usluga najma. Ipak, ako se želi omogućiti i posjetiteljima s vlastitim vozilima da mogu nesmetano uživati u takvim aktivnostima, s čim manje utjecaja na okruženje, mogu se radi toga definirati rute – u početku makar nezahtjevnije tj. po redovno korištenim putevima, pripremiti GPX zapise te objaviti na webu.

Ovisno o brzini pripreme ove infrastrukture, trebat će prilagoditi dolje navedenu dinamiku aktivnosti.

- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2023.

- Unos na web

Rok: 30.11.2023.

- Osmišljavanje plana ruta u drugoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2024.

- Unos na web

Rok: 30.11.2024.

3.5.3 Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje iz ovog segmenta te trebaju imati navedne kontakte važnijih službi, također i pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i razne druge informacije.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisleno.

Rok: 30.06.2025.

3.5.4 Web - adrenalinski sport

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga, infrastrukture, multimedijalnih sadržaja
- Unos svih sadržaja na web

Rok za unos u osnovnom obliku: 30.09.2023.

Dopuna: 30.06.2025.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja

Rok: 30.09.2023.

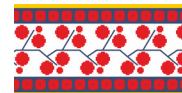
Dopuna: prema potrebi

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

3.5.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Rok: 30.09.2025.

4. BRODSKO - POSAVSKA ŽUPANIJA

Napomena: način izvedbe pojedinih aktivnosti opisan je u poglavlju V. *Razvojni projekti*. Stoga će se veći dio opisa aktivnosti u ovom poglavlju nadovezivati na opise iz poglavlja V., a opisivat će se sažetim smjernicama za konkretne aktivnosti i pri određenim specifičnostima.

4. OPĆENITO	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Krovni vizualni identitet												
Kartografske podloge												
Outdoor brošura												

Krovni vizualni identitet

Izrada krovnog vizualnog identiteta za TK Slavonije bit će složenije od izrade takvog identiteta za područja pojedine županije ili područja (klastera), prije svega zbog brojnih administrativnih podjela na više razina.

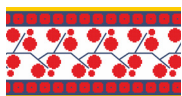
U osnovi su moguća dva pristupa:

- izrada krovnog outdoor identiteta za svaku županiju (s podproizvodima) te nakon toga izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, gdje će se zajedno koristiti i primjenjivati ovisno o vrsti proizvoda/ponude,
- izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, koji će onda, istovjetan ili uz određene prilagodbe, koristiti sve županije u klasteru.

Prvi slučaj olakšava razvoj nekih pojedinih proizvoda u županiji (npr. standarde signalizacije, karte (zemljovide) i slično), a identiteti županija u klasteru su jasno razlučeni. Zbog procesa izrade identiteta utrošit će se više financijskih sredstava i vremena.

Drugi slučaj puno intenzivnije povezuje sve županije, daje puno veći naglasak na klaster, a manje na pojedine županije, te se može izraditi brže i financijski povoljnije. Materijali će biti puno ujednačeniji vizualno. Pri tome će se za određene materijale po županijama trebati izraditi dodatne verzije vizualnog identiteta (npr. za standarde signalizacije, razlike u kartama za određeno područje i slično), županije će znatno manje imati istaknut vlastiti vizualni identitet te će se dati velika prednost klasterskom identitetu.

Ako su županije u klasteru spremne krenuti u intenzivno povezivanje, tada bi druga opcija izrade identiteta bila prikladnija za odabir. Iz tog razloga u dokumentu će se razraditi opcija udruživanja pod jednim krovnim identitetom klastera - Slavonia outdoor.

Vizualni identitet za cikloturizam već postoji te ga se može zadržati uz nadopune. Ako se bude previše razlikovao od novog outdoor identiteta, može se razmotriti njegova izmjena.

Potrebno je izraditi outdoor standarde za cjelokupni Turistički klaster Slavonije (Slavonia outdoor) te za četiri podproizvoda (biciklistički, pješačko-trkački, konjički, kajak/kanu, a eventualno za adrenalinske/ekstremne sportove). Nakon izrade standarda, logotip se aplicira na svim materijalima županija u klasteru (brošurama, kartama, info-tablama, web-stranicama...).

U slučaju da neka od županija ima svoj županijski outdoor identitet koji koristi, potrebno je da, bar u početnoj fazi, redovito primjenjuje i klasterska obilježja (logotip, osnovni vizualni elementi) kako bi se županijski proizvodi jasno povezali s klasterskima, a s vremenom postepeno prešli na klasterske.

- Izrada krovnog outdoor identiteta TK Slavonija

Rok: 30.06.2023.

- Primjena identiteta na svim novim materijalima

Rok: 31.12.2023.

Kartografske podloge

Zbog primjene u brojnim ostalim proizvodima potrebno ih je realizirati odmah na početku plana razvoja.

Rok: 30.06.2023.

Outdoor brošura

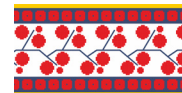
Brošura se izrađuje s punom primjenom krovni vizualnih standarda Slavonia outdoor. Kod pojedinih županija (unutar brošure) može se ostaviti obilježja pojedinih županija, ali na način da se ne zadire u klasterski pristup i identitet.

Predlaže se da brošura daje kratak pregled proizvoda i usluga koji se nude u cijelom klasteru, s dovoljnom količinom atraktivnih fotografija. Proizvode koji imaju više sadržaja (biciklizam, moguće s vremenom i pješačko-trkački) može se prikazati po županijama, radi lakšeg snalaženja.

Treba voditi računa da je brošuri cilj usmjeravati korisnike na druge usluge i proizvode (prije svega na web-stranice, zatim na karte, popis i stanje staza, usluge i drugo).

Rok: 31.12.2024.

4.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
4.1.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
4.1.2 Prometno-transportna infrastruktura												

4.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
4.1.3 Karte (zemljovidi)												
4.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
4.1.5 Web - cikloturizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj Bike&Bed												
d. Manifestacije												
e. Multimedijalna galerija												
4.1.6 Promotivne fotografije i video materijali												
4.1.7 Info-table												
4.1.8 Bike-vodiči												
4.1.9 Bike&Bed												
4.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice												

4.1.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje i označavanje

Cikloturizam je razvijen kroz proteklih nekoliko godina te je nekoliko njegovih segmenata solidno razvijeno, među kojima su staze (rute) koje su do sada osmišljene, svakako najbolji.

U cjelini, sustav je dobar te će ga trebati nadopuniti s onim tipovima staza (na svim područjima u županiji) koje su još potrebne. Dakle, radit će se manja revizija i dopuna. Aktivnosti trasiranja staza i pripreme potrebne dokumentacije mogu se raditi krajem godine, kada je manje vegetacije. Nema potrebe žuriti, već je potrebno staloženo definirati potrebne vrste staza i s vremenom sustav revidirati/dopuniti.

Općenito treba voditi računa kako staze trebaju biti profilirane za različite profile korisnika - MTB, trekking (gravel), cestovne.

Nakon inicijalne dopune sustava, periodične revizije, nadopune ili izrade novih predlaže se raditi u vrijeme oskudne vegetacije odnosno u zadnjem tromjesečju.

Prva faza

- Pregled i revizija postojećeg sustava staza

Rok: 30.09.2023.

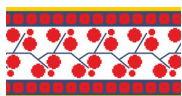
- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugio dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

4.1.2 Prometno-transportna infrastruktura

Postojeću infrastrukturu treba kontinuirano proširivati. Primarno se treba fokusirati na gradove (za sigurno i lako prometovanje biciklima po gradskom području), zatim na dionice između gradova i okolnih naselja (radi transporta biciklima) te na dionicama kuda se biciklisti kreću na otvorenoj cesti, gdje je intenzivan promet.

S obzirom na kompleksnost ovakvih zahvata, potrebna je koordinacija brojnih resora, radi čega je u ovakvom planu nemoguće definirati dinamiku radova.

4.1.3 Karte (zemljovidi)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija: kad je gotova prva revizija/dopuna staza

Rok: 31.01.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.03.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu – uskladiti s revizijom/dopunom staza, dakle krajem tekuće i početkom iduće kalendarske godine.

4.1.4 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Standardi za označavanje biciklističkih staza već su definirani.

Kroz razvoj outdoor projekta treba razmotriti da li postoji potreba dopune signalizacije s dodatnim elementima za označavanje staza te, ako postoji, izvršiti potrebne nadopune.

4.1.5 Web - cikloturizam

Na postojećem zasebnom webu za cikloturizam postoji određena količina podataka, ali je potrebno web dalje razvijati.

Nakon inicijalnog ažuriranja podataka sredinom godine, u drugom dijelu godine treba pripremiti podatke te ih objaviti na web-stranici, a staze urediti i označiti.

- Unos / ažuriranje popisa infrastrukture (staza, ruta i drugo):

Kontinuirano

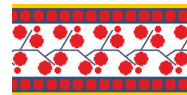
- Ažuriranje popisa dostupnih usluga na web-stranicama

Rok za popis pružatelja usluga: 30.04.2023.

- Unos svih gore navedenih podataka, u drugom ciklusu izrade

Rok za ažuriranje pružatelja usluga: 30.11.2023.

Rok za naknadno ažuriranje prije sezone: 31.03.2024.

- Daljnja ažuriranja podataka na webu

Rok: krajem godine (ili samim početkom), prije izrade novih informativno-promotivnih materijala.

4.1.6 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije izrađene su u dosadašnjim fotografiranjima i dobre su kvalitete, no mahom prikazuju istu osobu i isti (MTB) bicikl. Stoga treba proširiti fotografiranja na nove tipove korisnika i biciklista kao i lokacija.

Fotografiranje se preporuča raditi u nekoliko faza, od kojih će ona u 2023. godini biti ograničena samo na izradu fotografija, zbog vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

4.1.7 Info-table

S obzirom da već postoje definirani mnogi materijali koji su potrebni za izradu info-tabli, nakon inicijalne izrade kartografske podloge, vizualnog identiteta, a i foto-galerije, moći će se pristupiti izradi info-tabli već u 2023. godini.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

4.1.8 Bike-vodiči

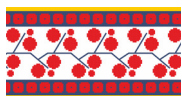
Kroz edukaciju za biciklističke vodiče potiče se ljude zainteresirane za biciklizam da se jače angažiraju oko razvoja cijelog proizvoda. Po iskustvu iz ostalih destinacija, brojni polaznici ovakvih edukacija pokrenuli su svoje poslove vezano za cikloturizam – trgovine, servise, najam, vođenje, organizaciju manifestacija, a značajan dio njih ostao je prisutan u destinacijskom razvoju proizvoda kroz suradnju s lokalnim i krovnim subjektima.

Iz tog razloga preporuča se realizirati još jednu edukaciju za biciklističke vodiče, u 2024., za područje cijelog Turističkog klastera Slavonije, gdje će se polaznicima sufinancirati trošak i omogućiti edukaciju novim osobama.

Rok: 30.11.2024.

4.1.9 Bike&Bed

Standardi za specijaliziranu ponudu smještaja za bicikliste definiran je na nacionalnoj razini, a na području Brodsko-posavske županije dodatno je definiran županijski standard. Informativni podaci i prijavni formular postoji na službenim web-stranicama za cikloturizam, ali ne postoji objavljen niti jedan

objekt uvršten u tu kategoriju.

S obzirom na postojeće standarde, potrebno je motivirati iznajmljivače da se uključe u projekt (ako je potrebno i financijskim poticajima i edukacijama), izvršiti pregled i kategorizaciju i uvrstiti ih na web, a kasnije, prema procjeni, i u ostale materijale.

Procijeni li se potreba za nadogradnjom standarda, može se realizirati prema vremenskim i financijskim mogućnostima.

Razdoblje realizacije: kontinuirano

4.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice

Nakon revizije i dopune sustava staza u 2023. godini, točnije će se definirati potrebe tj. lokacije za postavljanje popratnih servisnih usluga, te se one kroz zimu početkom 2024. godine mogu realizirati na terenu.

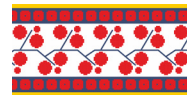
Rok za prva postavljanja: prema potrebi, ali od početka 2024. godine.

Daljnja postavljanja: prema potrebi i mogućnostima, nastojati realizirati radove prije ljeta

4.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
4.2.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
4.2.2 Karte (zemljovid)												
4.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
4.2.4 Web - planinarenje / pješačenje												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Manifestacije												
c. Multimedijalna galerija												
4.2.5 Promotivne fotografije i video materijali												
4.2.6 Info-table												

4.2.1 Staze - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Broj službenih planinarskih staza (uvrštenih u sustav HPS-a) u Brodsko-posavskoj županiji značajan je, zbog čega se kreiranje novih staza neće odnositi na njih, a jednako tako niti njihovo označavanje/

markiranje, pošto ono ulazi u domenu planinarskog sustava i udruga koje se o tome brinu. S druge strane, s obzirom da su planinarske staze također dio pješačko-trkačke ponude, nije na odmet planirati i njihovo održavanje, označavanje i uvrštavanje u takvu ponudu županije.

S obzirom da je potreban značajan broj novih staza, njihovu izradu poželjno je podijeliti kroz dvije godine. U prvoj fazi stvaranja novih staza, kroz prve dvije godine, za pokrivanje cijele županije bit će potrebno kreirati 25-30 staza, slično kao i kod cikloturizma. Staze trebaju biti profilirane za različite skupine korisnika - po dužini, težini, s različim sadržajima/atrakcijama i slično, pri čemu treba voditi računa o zahtjevnosti podloge i staza u cijelosti, kako bi se pravilno procijenila njihova težina.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

4.2.2 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 28.02.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.12.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

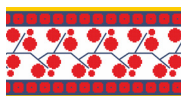
Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu

4.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovni vizualnih standarda. Za razliku od biciklističkih staza, pješačko-trkačke staze mogu se, u većini slučajeva, potpuno primjereno označiti markacijama (pri tome se ne smije koristiti planinarski sustav crveno-bijelih markacija), a samo na određenim mjestima, ili na stazama na kojima je to potrebno zbog potreba korisnika ili karakteristike staza, mogu se dodavati i table (standardizirana signalizacija).

Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, ili markacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na početku razvojnog ciklusa.

Rok: 31.10.2023.

4.2.4 Web - pješačko / trkački segment

Jednako kao i za biciklistički segment, procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za postojeću infrastrukturu kako bi se barem u osnovnom obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture

Rok: 31.10.2023.

- Unos svi usluga na web – osnovni oblik

Rok: 31.12.2023.

- Izrada outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama i unos svih potrebnih podataka

Rok: 31.03.2024.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

4.2.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija mogla bi se kombinirati s biciklizmom, tako da bi i faze realizacije mogle biti potpuno usklađene. U 2023. godini plan je izraditi samo fotografije, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

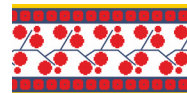
Rok: 30.06.2025.

4.2.6 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

4.3. KONJIČKI TURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
4.3.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
4.3.2 Karte (zemljovid)												
4.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
4.3.4 Web - konjički turizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
4.3.5 Promotivne fotografije i video materijali												
4.3.6 Info-table												
4.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)												
4.3.8 Veterinarske usluge												
4.3.9 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi												

4.3.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Izradu staza (ruta) za jahanje potrebno je realizirati u tijesnoj suradnji s konjičkim centrima tj. mjestima gdje se pružaju usluge razgleda konja i jahanja, ili na području gdje više zaljubljenika u konjičke aktivnosti prakticira takvu aktivnosti. Na tim bi se područjima nudila usluga jahanja - na konjima pružatelja usluga, ljubitelja konja ili na vlastitim konjima gostiju. Time bi se na nekoliko lokacija pojačala kvaliteta i obim usluge, osmislile staze (rute), postavile info-table, što je podloga za izradu kvalitetnih foto-video materijala i karata (zemljovida). U prvoj fazi nema ni potrebe ni smisla izrađivati takve sadržaje po cijeloj županiji zbog specifičnosti ponude.

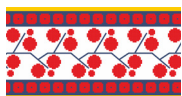
U ponudi treba posebno istaknuti ranč „Garčin“, koji ima odlično uređenu infrastrukturu – poligon za konje, prostore za čuvanje konja, smještaj za vlasnike. Oko takvog bi se prostora moglo među prvima izraditi nove staze za jahanje.

- Opsežno savjetovanje s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima

Rok: 30.09.2023.

- Usklađivanje potreba i plana rada za tri godine (2023-2025) za sve aktivnosti u domeni konjičke ponude

Rok: 30.10.2023.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 31.10.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.12.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2025.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

4.3.2 Karte (zemljovid)

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je definirati područja sadržaja, a tim i obuhvata na kartama. Stoga su koraci realizacije sljedeći:

- Definiranje područja interesa i obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte

Rok: 28.02.2025.

- Izrada i tisak ostalih karata (prema potrebi/definiranim područjima i obuhvatima)

Rok: 30.03.2025.

- Izrada dodatnih karata i dopuna postojećih

Rok: prema potrebi i stanju na terenu

4.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je sagledati potrebe tog segmenta na razini županije, prikupiti prijedloge stručnjaka i primjere iz okruženja, a zatim izraditi vlastite standarde za označavanje konjičkih staza (ruta), kategorija staza i ostalih potreba.

Rok: 31.01.2025.

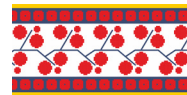
4.3.4 Web - konjički segment

Popis usluga i ostale ponude u radu s konjima potrebno je u prvom razdoblju popisati u cijelosti i objaviti na web-stranicama radi osiguranja njihove dostupnosti korisnicima. U kasnijoj izradi outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama potrebno je predvidjeti rubriku za konjičke aktivnosti.

- Popis dostupnih usluga/infrastrukture i unos na web

Rok: 31.08.2023.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

4.3.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija i video-materijala vršila bi se pred kraj prve faze pripreme konjičkog segmenta outdoor ponude, nakon što je uređen ostatak ponude, točnije sredinom 2025. godine. Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

4.3.6 Info-table

Kako je rečeno u uvodnom dijelu, info-table izradit će se pred kraj osmišljavanja i izrade infrastrukture kada će biti gotovi i ostali tehnički detalji za izradu tabli (kartografska podloga, popis staza, fotografije, vizualni standardi...).

Rok za prvu izradu: 30.04.2025.

Daljnja izrada: prema potrebi

4.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)

Slično kao i s uslugama specijaliziranog smještaja i ostalih usluga vezano za konje, ove usluge direktno su vezane na lokalne pružatelje usluga i ljubitelji rada s konjima.

- popisati pružatelje usluga
- objaviti podatke na web-stranicama
- izvršiti koordinaciju s pružateljima usluga i popisati prijedloge buduće suradnje
- organizirati zajedničku, koordiniranu promociju kroz razvoj proizvoda na postojećim lokacijama

Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

4.3.8 Veterinarske usluge

Ukupan broj veterinarskih ordinacija relativno je solidan na području svih pet županija klastera, međutim pitanje je koliko je adekvatno osposobljenih za pružanje asistencije vlasnicima konja odnosno za zbrinjavanje konja domaćih vlasnika i gostiju koji bi dolazili u županiju. Iz tog razloga bilo bi poželjno djelovati na sljedeći način:

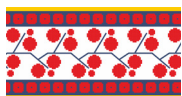
- popisati veterinarske djelatnosti u županiji (i klasteru), izdvojiti osposobljene za cjelovite usluge za konje;
- sve potrebne informacije moraju biti dostupne putem interneta.

Rok: 30.09.2023.

Predlaže se izraditi plan potencijalnih osposobljavanja i specijalizacija koje bi se mogle potaknuti ili sufinancirati od strane turističkog sektora ili nekog drugog izvora.

4.3.9 Specijalizirani smještaj i vezane usluge (rančevi, imanja, hipodromi)

Za razliku od ostalih outdoor aktivnosti, koje se gotovo u potpunosti mogu smjestiti u regularnom smještajnom kapacitetu, smještaj konja vrlo je zahtjevna usluga koja zahtijeva posebno prilagođen i veći prostor i stručne osobe domaćine. Zbog toga su gotovo jedini raspoloživi objekti za smještaj konja i njihovih vlasnika gostiju – objekti u kojima se i inače pružaju usluge vezane za konje. Slično je i s poligonima za vježbu i kretanje s konjima (rančevi, hipodromi), izuzev staza u prirodi kuda se konji mogu kretati.

U prvoj fazi razvoja ove ponude treba čim više iskoristiti postojeće kapacitete, a nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima i definiranja potreba za taj segment ponude (do 10/2023.), bilo bi dobro popisati ideje za budući razvoj potrebne infrastrukture poput poligona, hipodroma i slično. Ljudi iz struke, koji se time bave dugi niz godina, najpreciznije će znati koje su stvarne potrebe koje bi dale najbolji efekt.

4.4. KAJAK / KANU	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
4.4.1 Usluge najma												
4.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu												
4.4.3 Rute												
4.4.4 Standardi												
4.4.5 Karte (zemljovid)												
4.4.6 Web - kajak / kanu												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
4.4.7 Promotivne fotografije i video materijali												
4.4.8 Info-table												
4.4.9 Specijalizirani smještaj												

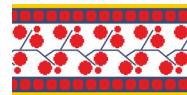
4.4.1 Usluge najma

Korištenje kajaka ili kanua još uvijek je rijetko u široj populaciji, a zbog svoje veličine i komplikacija s rukovanjem i dalje su rijetka oprema koja se nosi na putovanje. Usluge najma stoga su glavna mjesta odvijanja ovakvih aktivnosti, iako se pojedini samostalni uživatelji ovih aktivnosti mogu i sami otisnuti u rijeke i jezera.

Pružatelje usluga najma treba kroz 2023. godinu iskontaktirati radi točnijeg uvida u stanje i dogovora o planu razvoja (zbog drugih aktivnosti u ovom segmentu ponude), a zatim popisati i objaviti na web-stranicama.

Rok: 31.12.2023.

Naknadno ažuriranje podataka: 30.11.2024. i 30.11.2025.

4.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu

Mjesta koja su vozilom lako dostupna te na kojima se na jednostavan način može s kajakom ili kanuom ući u vodu omogućit će gostima lakše prakticiranje ove aktivnosti i pomoći njenoj popularizaciji. Neke od tih lokacija bit će na mjestima gdje se nalaze i rade privatni pružatelji usluga. Takve će lokacije među prvima omogućiti osmišljavanje ruta za kretanje vodom. Pri tome je nužno posavjetovati se s nadležnim službama radi definiranja svih potrebnih detalja i sagledavanja svih aspekata sigurnosti.

Prije nego se izrade standardi za upozorenja, informacije i ostale elemente ovog proizvoda, potrebno je na mjestima koja su službeno definirana za ulazak u vodu staviti obavijesti ili upozorenja za korisnike.

Rok: 30.06.2023.

Naknadne dopune sustava: prema potrebi

4.4.3 Rute - osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Definiranjem službenih mjesta za ulazak u vodu definirat će lokacije na koje će se usmjeriti korisnike te gdje će se moći usmjeriti razvoj određenih sadržaja ili omogućiti posjet značajnim zanimljivostima.

Prvi sustav ruta definirati u 2024., a zatim potaknuti osmišljavanje ostalih te njih naknadno uvrstiti u sustav (2025.).

- Osmišljavanje plana svih ruta u prvoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa, objava podataka na web-stranicama

Rok: 30.06.2024.

- Priprema i uvođenje novih ruta

Rok: 30.06.2025.

- Osmišljavanje ili priprema dodatnog sadržaja

Rok: 31.12.2025.

4.4.4 Standardi

Radi osiguravanja kvalitetnog i ujednačenog pružanja usluge na području cijele županije, potrebno je izraditi standarde za sve segmente: specijalizirani smještaj, sadržaje na rutama, način označavanja pružatelja usluga, pravila i upozorenja i ostalo.

Rok: 30.06.2025.

4.4.5. Karte (zemljovid)

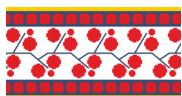
Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje koji se nude u ovom segmentu outdoor ponude. Također, na kartama trebaju biti navedeni kontakti važnijih službi, pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i druge informacije.

Rok: 30.06.2025.

4.4.6 Web - kajak / kanu segment

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne

web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture
- Unos svih usluga na web – osnovni oblik

Rok: 30.09.2023.

- Detaljan popis postojećih ruta (ako ih ima)

Rok: 31.12.2023.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja:

Rok: 31.12.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

4.4.7 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge i zaljubljenika te aktivnosti. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

4.4.8 Info-table

Nakon pripreme svih ostalih materijala info-table će na sebi prikazati sav potreban sadržaj, a priprema podataka za njih, kao i za karte i web-stranice, bit će zajednički čime će se postići ušteda i unificiranost podataka.

Zbog potrebe prikupljanja navedenih i ostalih elemenata, njihova će izrada biti moguća tek krajem ove faze razvoja outdoor proizvoda.

Rok za prvu izradu: 31.12.2025.

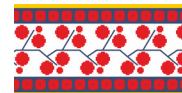
Daljnje izrade: prema potrebi

4.4.9 Specijalizirani smještaj

S obzirom da su kajaci i kanui nezgrapni za transport i skladištenje, smještaji za goste koji ih koriste morat će imati primjerene kapacitete (garaže, skladišta ili sličan prostor). Dok se ne razviju standardi, postoji mogućnost da se za goste u segmentu kajaka/kanua iskoriste postojeći smještajni objekti (za početak preporučeni, a tek nakon definiranja standarda službeni) koji su zainteresirani i u mogućnosti pružiti takvu uslugu (prvenstveno postojanjem skladišnog prostora te posjedovanjem potrebnih informacija za goste). Nakon razvijanja službenih standarda, izvršit će se revizija objekata.

Rok za izradu popisa preporučenih objekata: 30.09.2023.

Rok za službeni popis objekata: 31.03.2025.

4.5. ADRENALINSKI SPORTOVI	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
4.5.1 Popis službenih lokacija												
4.5.2 Rute / lokacije												
4.5.3 Karte (zemljovidi)												
4.5.4 Web - adrenalinski sportovi												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis,...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
4.5.5 Promotivne fotografije i video materijali												

4.5.1 Popis službenih lokacija / Usluge - najam, vođenje

S obzirom da se usluge adrenalinskih sportova, slično kao i konjički sport, velikim dijelom održavaju u objektima ili na terenima pružatelja usluge (quad/cross poligoni, zip-line, paintball), usluge najma opreme ili vođenja pružaju se u takvim objektima, a sama aktivnost se provodi ili u istim okruženjima, ili u okolici (vožnja kajakom ili cross/enduro motorima).

Stoga će se aktivnosti od strane krovne turističke zajednice zasnivati na popisivanju pružatelja usluge, vrstama usluge koje pružaju, objavi tih informacija na web-stranicama i u promotivnim materijalima te periodičnom ažuriranju tih podataka.

Popis pružatelja usluga i drugih vrsta sadržaja potrebno je popisati kako bi se pripremila arhiva svih takvih usluga na području županije. Pored unosa na web, takav popis bit će potreban radi izrade karte adrenalinskih usluga u županiji, moguće i info-table (ako bude potrebno) i ostalih materijala.

Rok za izradu popisa pružatelja usluge: 30.06.2023.

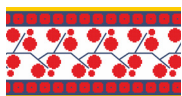
Naknadno ažuriranje popisa: 30.11.2024. i dalje prema potrebi

4.5.2 Rute/lokacije - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Određene aktivnosti iz adrenalinskog sektora, a primarno se to odnosi na quad vozila i cross/enduro motocikle, znaju imati vidljivo negativan efekt na okoliš, a često je i reakcija lokalnog stanovništva negativna. Radi toga je navedene aktivnosti potrebno pravovremeno usmjeriti na određene koridore (rute) kuda će se takva vozila kretati ili organizirati poligone za vožnju na određenim prostorima. Takve prostore ili rute treba osmisliti da imaju čim manji utjecaj na okoliš i okolno stanovništvo.

Na taj će se način omogućiti korisnicima da uživaju u aktivnostima, ponuditeljima da realiziraju svoje aktivnosti tj. ponudu, a smanjit će se utjecaj na okoliš i održati tolerancija (ili podrška takvim rješenjima) kod lokalnog stanovništva.

Nakon što se rute osmisle te pripremi dokumentacija, uvidjet će se potreba za uređenjem (čišćenje, sanacija podloge, označavanje i drugo), što će se onda trebati realizirati u razumnom vremenu kako bi usluga bila primjerene razine kvalitete.

Bitno je napomenuti kako ovakvu infrastrukturu ima potrebe opsežnije pripremati tek ako se takva vrsta usluge bude nudila u adrenalinskim parkovima odnosno kod pružatelja takvih usluga najma. Ipak, ako se želi omogućiti i posjetiteljima s vlastitim vozilima da mogu nesmetano uživati u takvim aktivnostima, s čim manje utjecaja na okruženje, mogu se radi toga definirati rute – u početku makar nezahtjevne tj. po redovno korištenim putevima, pripremiti GPX zapise te objaviti na webu.

S obzirom na odabir intenziteta pripreme ove infrastrukture, trebat će prilagoditi dolje navedene dinamiku aktivnosti.

- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2023.

- Unos na web

Rok: 30.11.2023.

- Osmišljavanje plana ruta u drugoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2024.

- Unos na web

Rok: 30.11.2024.

4.5.3 Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje iz ovog segmenta te trebaju imati navedne kontakte važnijih službi, također i pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i razne druge informacije.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisleno.

Rok: 30.06.2025.

4.5.4 Web - adrenalinski sport

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga, infrastrukture, multimedijalnih sadržaja
- Unos svih sadržaja na web

Rok za unos u osnovnom obliku: 30.09.2023.

Dopuna: 30.06.2025.

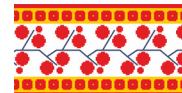
- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja

Rok: 30.09.2023.

Dopuna: 30.11.2024.

Dopuna: 30.11.2025.

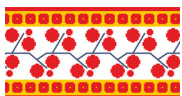
- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

4.5.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Rok: 30.09.2025.

5. VIROVITIČKO - PODRAVSKA ŽUPANIJA

Napomena: način izvedbe pojedinih aktivnosti opisan je u poglavlju V. *Razvojni projekti*. Stoga će se veći dio opisa aktivnosti u ovom poglavlju nadovezivati na opise iz poglavlja V., a opisivat će se sažetim smjernicama za konkretne aktivnosti i pri određenim specifičnostima.

5. OPĆENITO	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Krovni vizualni identitet												
Kartografske podloge												
Outdoor brošura												

Krovni vizualni identitet

Izrada krovnog vizualnog identiteta za TK Slavonije bit će složenije od izrade takvog identiteta za područja pojedine županije ili područja (klastera), prije svega zbog brojnih administrativnih podjela na više razina.

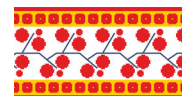
U osnovi su moguća dva pristupa:

- izrada krovnog outdoor identiteta za svaku županiju (s podproizvodima) te nakon toga izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, gdje će se zajedno koristiti i primjenjivati ovisno o vrsti proizvoda/ponude,
- izrada krovnog outdoor identiteta za TK Slavonije, koji će onda, istovjetan ili uz određene prilagodbe, koristiti sve županije u klasteru.

Prvi slučaj olakšava razvoj nekih pojedinih proizvoda u županiji (npr. standarde signalizacije, karte (zemljovide) i slično), a identiteti županija u klasteru su jasno razlučeni. Zbog procesa izrade identiteta utrošit će se više financijskih sredstava i vremena.

Drugi slučaj puno intenzivnije povezuje sve županije, daje puno veći naglasak na klaster, a manje na pojedine županije, te se može izraditi brže i financijski povoljnije. Materijali će biti puno ujednačeniji vizualno. Pri tome će se za određene materijale po županijama trebati izraditi dodatne verzije vizualnog identiteta (npr. za standarde signalizacije, razlike u kartama za određeno područje i slično), županije će znatno manje imati istaknut vlastiti vizualni identitet te će se dati velika prednost klasterskom identitetu.

Ako su županije u klasteru spremne krenuti u intenzivno povezivanje, tada bi druga opcija izrade identiteta bila prikladnija za odabir. Iz tog razloga u dokumentu će se razraditi opcija udruživanja pod jednim krovim identitetom klastera - Slavonia outdoor.

Vizualni identitet za cikloturizam već postoji te ga se može zadržati uz nadopune. Ako se bude previše razlikovao od novog outdoor identiteta, može se razmotriti njegova izmjena.

Potrebno je izraditi outdoor standarde za cjelokupni Turistički klaster Slavonije (Slavonia outdoor) te za četiri podproizvoda (biciklistički, pješačko-trkački, konjički, kajak/kanu, a eventualno za adrenalinske/ekstremne sportove). Nakon izrade standarda, logotip se aplicira na svim materijalima županija u klasteru (brošurama, kartama, info-tablama, web-stranicama...).

U slučaju da neka od županija ima svoj županijski outdoor identitet koji koristi, potrebno je da, bar u početnoj fazi, redovito primjenjuje i klasterska obilježja (logotip, osnovni vizualni elementi) kako bi se županijski proizvodi jasno povezali s klasterskima, a s vremenom postepeno prešli na klasterske.

- Izrada krovnog outdoor identiteta TK Slavonija

Rok: 30.06.2023.

- Primjena identiteta na svim novim materijalima

Rok: 31.12.2023.

Kartografske podloge

Zbog primjene u brojnim ostalim proizvodima potrebno ih je realizirati odmah na početku plana razvoja.

Rok: 30.06.2023.

Outdoor brošura

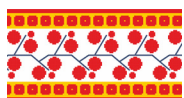
Brošura se izrađuje s punom primjenom krovni vizualnih standarda Slavonia outdoor. Kod pojedinih županija (unutar brošure) može se ostaviti obilježja pojedinih županija, ali na način da se ne zadire u klasterski pristup i identitet.

Predlaže se da brošura daje kratak pregled proizvoda i usluga koji se nude u cijelom klasteru, s dovoljnom količinom atraktivnih fotografija. Proizvode koji imaju više sadržaja (biciklizam, moguće s vremenom i pješačko-trkački) može se prikazati po županijama, radi lakšeg snalaženja.

Treba voditi računa da je brošuri cilj usmjeravati korisnike na druge usluge i proizvode (prije svega na web-stranice, zatim na karte, popis i stanje staza, usluge i drugo).

Rok: 31.12.2024.

5.1. CIKLOTURIZAM	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
5.1.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
5.1.2 Prometno-transportna infrastruktura												

5.1. CIKLOTURIZAM

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
5.1.3 Karte (zemljovid)												
5.1.4 Signalizacija - primjena i nadogradnja županijskih standarda												
5.1.5 Web - cikloturizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj Bike&Bed												
d. Manifestacije												
e. Multimedijalna galerija												
5.1.6 Promotivne fotografije i video materijali												
5.1.7 Info-table												
5.1.8 Bike-vodiči												
5.1.9 Bike&Bed												
5.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice												

5.1.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje i označavanje

Cikloturizam je razvijan proteklih godina te je nekoliko njegovih segmenata dobro razvijeno, u što spadaju staze (rute) koje su do sad osmišljene.

U cjelini, sustav je dobar te ga je poželjno nadopuniti s onim tipovima staza (na svim područjima u županiji) koje su još potrebne. Dakle, radit će se manja revizija i dopuna. Aktivnosti trasiranja staza i pripreme potrebne dokumentacije mogu se raditi krajem godine, kada je manje vegetacije. Nema potrebe žuriti, već je potrebno staloženo definirati potrebne vrste staza i s vremenom sustav revidirati i dopuniti.

Općenito treba voditi računa kako staze trebaju biti profilirane za različite profile korisnika - MTB, trekking (gravel), cestovne.

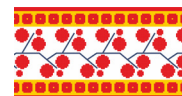
Nakon inicijalne dopune sustava, periodične revizije, nadopune ili izrade novih predlaže se raditi u vrijeme oskudne vegetacije odnosno u zadnjem tromjesečju.

U ovom dijelu mora se izdvojiti plan izgradnje i uređenja biciklističkih staza na području PP Papuk, točnije Orahovice, kao svojevrsni downhill i enduro bike-park i poligon s brojnim stazama. Projekt vodi klub „BK Weekend Warriors“ i „BK Pannonian“, oba iz Osijeka, dobivene su potrebne suglasnosti te slijedi uređenje staza i osposobljavanje predviđenih staza za spust. S obzirom da je ovaj bike-park zatvorena cjelina, ističe se kao specifična, zasebna ponuda, a staze koje će se planirati radi poboljšanja infrastrukture neće se odnositi na njega.

Prva faza

- Pregled i revizija postojećeg sustava staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa za preostali dio staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

5.1.2 Prometno-transportna infrastruktura

Postojeću infrastrukturu treba kontinuirano proširivati. Primarno se treba fokusirati na gradove (za sigurno i lako prometovanje biciklima po gradskom području), na kojima je ovakva infrastruktura već dijelom izgrađena. Zatim treba planirati njenu izgradnju na dionicama između gradova i okolnih naselja (radi transporta biciklima) te na dionicama kuda se biciklisti kreću na otvorenoj cesti, gdje je intenzivan promet.

S obzirom na kompleksnost ovakvih zahvata, potrebna je koordinacija brojnih resora, radi čega je u ovakvom planu nemoguće definirati dinamiku radova.

5.1.3 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija: kad je gotova prva revizija/dopuna staza

Rok: 31.01.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

Rok: 31.05.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu – uskladiti s revizijom/dopunom staza, dakle krajem tekuće i početkom iduće kalendarske godine.

5.1.4 Signalizacija - primjena i nadogradnja županijskih standarda

Standardi za označavanje biciklističkih staza već su definirani.

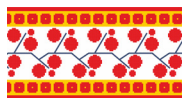
Kroz razvoj outdoor projekta treba razmotriti da li postoji potreba dopune signalizacije dodatnim elementima za označavanje staza te, ako postoji, izvršiti potrebne nadopune.

5.1.5 Web - cikloturizam

Na postojećem zasebnom webu za cikloturizam postoji određena količina podataka, web je dobro zaokružen, ali ga je potrebno i dalje razvijati.

Nakon inicijalnog ažuriranja podataka sredinom godine, u drugom dijelu godine treba pripremiti podatke te ih objaviti na web-stranici, a staze urediti i označiti.

- Prikupljanje i ažuriranje podataka – postojećih i novoizrađenih

Rok za popis pružatelja usluga: 31.03.2023.

Rok za ostale usluge (smještaj, staze, multimedija...): 30.06.2023.

- Unos svih gore navedenih podataka, u drugom ciklusu izrade

Rok za ažuriranje pružatelja usluga: 30.11.2023.

Rok za naknadno ažuriranje prije sezone: 31.03.2024.

- Daljnja ažuriranja podataka na webu

Rok: krajem godine (ili samim početkom), prije izrade novih informativno-promotivnih materijala.

5.1.6 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije izrađene su u dosadašnjim fotografiranjima i dobre su kvalitete, no arhivu treba proširiti fotografijama novih tipova korisnika i biciklista, lokacija.

Fotografiranje se preporuča raditi u nekoliko faza, od kojih će ona u 2023. godini biti ograničena samo na izradu fotografija, zbog vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

Rok: 30.06.2025.

5.1.7 Info-table

S obzirom da već postoje definirani mnogi materijali koji su potrebni za izradu info-tabli, nakon inicijalne izrade kartografske podloge, vizualnog identiteta, a i foto-galerije, moći će se pristupiti izradi info-tabli već u 2023. godini.

Rok za prvu izradu: 30.06.2023.

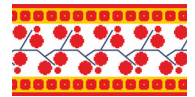
Daljnje izrade: prema potrebi

5.1.8 Bike-vodiči

Kroz edukaciju za biciklističke vodiče potiče se ljude zainteresirane za biciklizam da se jače angažiraju oko razvoja cijelog proizvoda. Po iskustvu iz ostalih destinacija, brojni polaznici ovakvih edukacija pokrenuli su svoje poslove vezano za cikloturizam – trgovine, servise, najam, vođenje, organizaciju manifestacija, a značajan dio njih ostao je prisutan u destinacijskom razvoju proizvoda kroz suradnju s lokalnim i krovim subjektima.

Iz tog razloga preporuča se realizirati još jednu edukaciju za biciklističke vodiče, u 2024., za područje cijelog Turističkog klastera Slavonije, gdje će se polaznicima sufinancirati trošak i omogućiti edukaciju novim osobama.

Rok: 30.11.2024.

5.1.9 Bike&Bed

Standardi za specijaliziranu ponudu smještaja za bicikliste definiran je na nacionalnoj razini, a na području Virovitičko-podravске županije dodatno je definiran županijski standard te su prema njemu pregledano objekti, a podaci o istima objavljeni na službenom webu.

S obzirom na postojeće standarde, potrebno je motivirati iznajmljivače da se uključe u projekt (ako je potrebno i financijskim poticajima i edukacijama), izvršiti pregled i kategorizaciju i uvrstiti ih na web, a kasnije, prema procjeni, i u ostale materijale.

Procijeni li se potreba za nadogradnjom standarda, može se realizirati prema vremenskim i financijskim mogućnostima.

Razdoblje realizacije: kontinuirano

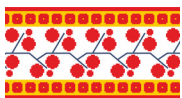
5.1.10 Odmorišta, punionice, servisne stanice

Nakon revizije i dopune sustava staza u 2023. godini, točnije će se definirati potrebe tj. lokacije za postavljanje popratnih servisnih usluga, te se one kroz zimu početkom 2024. godine mogu realizirati na terenu. Postojećih 13 servisnih stanica može se ostaviti na postojećim mjestima, ili premjestiti na prikladnija, ako je to potrebno i moguće.

Rok za prva postavljanja: prema potrebi, ali od početka 2024. godine.

Daljnja postavljanja: prema potrebi i mogućnostima, nastojati realizirati radove prije ljeta.

5.2. PLANINARENJE / PJEŠAČENJE	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
5.2.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje / izmjena, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
5.2.2 Karte (zemljovidi)												
5.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
5.2.4 Web - planinarenje / pješačenje												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Manifestacije												
c. Multimedijalna galerija												
5.2.5 Promotivne fotografije i video materijali												
5.2.6 Info-table												

5.2.1 Staze - osmišljavanje /izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Broj službenih planinarskih staza (uvrštenih u sustav HPS-a) u Virovitičko-podravskoj županiji značajan je, zbog čega se kreiranje novih staza neće odnositi na njih, a jednako tako niti njihovo označavanje/markiranje, pošto ono ulazi u domenu planinarskog sustava i udruga koje se o tome brinu. S druge strane, s obzirom da su planinarske staze također dio pješačko-trkačke ponude, nije na odmet planirati i njihovo održavanje, označavanje i uvrštavanje u takvu ponudu županije.

Od staza koje spadaju u pješačko-trkačku ponudu postoji pet treking staza na području PP Papuk. No, izvan toga nema dodatnih staza.

Kako je potreban značajan broj novih staza, njihovu izradu poželjno je podijeliti kroz dvije godine.

U prvoj fazi stvaranja novih staza, kroz prve dvije godine, za pokrivanje cijele županije bit će potrebno kreirati 25-30 staza, slično kao i kod cikloturizma. Staze trebaju biti profilirane za različite skupine korisnika - po dužini, težini, s različim sadržajima/atrakcijama i slično, pri čemu treba voditi računa o zahtjevnosti podloge i staza u cijelosti, kako bi se pravilno procijenila njihova težina.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.09.2023.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 30.04.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

5.2.2 Karte (zemljovid)

Koraci realizacije aktivnosti predlažu se kako slijedi:

- Definiranje područja obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte – prva iteracija

Rok: 28.02.2024.

- Izrada i tisak ostalih karata – prva iteracija

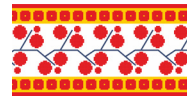
Rok: 31.12.2025.

- Izrada karata u sljedećim (dopunjenim) iteracijama

Rok: prema potrebi i izmjeni staza na terenu

5.2.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Oblikovanje standarda za signalizaciju treba slijediti nakon definiranja krovnih outdoor vizualnih standarda. Za razliku od biciklističkih staza, pješačko-trkačke staze mogu se, u većini slučajeva, potpuno primjereno označiti markacijama (pri tome se ne smije koristiti planinarski sustav crveno-bijelih markacija), a samo na određenim mjestima, ili na stazama na kojima je to nužno zbog potreba korisnika ili karakteristike staza, mogu se dodavati i table (standardizirana signalizacija).

Nove staze treba označavati isključivo novom signalizacijom, ili markacijom, stoga standardi trebaju biti realizirani na početku razvojnog ciklusa.

Rok: 31.10.2023.

5.2.4 Web - pješačko / trkački segment

Jednako kao i za biciklistički segment, procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za postojeću infrastrukturu kako bi se barem u osnovnom obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture

Rok: 31.10.2023.

- Unos svi usluga na web – osnovni oblik

Rok: 31.12.2023.

- Izrada outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama i unos svih potrebnih podataka

Rok: 31.03.2024.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

5.2.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija mogla bi se kombinirati s biciklizmom, tako da bi i faze realizacije mogle biti potpuno usklađene. U 2023. godini plan je izraditi samo fotografije, zbog obima ponude te vremenskog i financijskog kapaciteta.

Treba računati da će odrađeni foto-sessioni morati osigurati potrebe do ljeta 2024. godine (do sljedećeg snimanja), stoga svako snimanje treba biti odrađeno obimno i kvalitetno. Opcija dodatnog fotografiranja i snimanja postoji u predjesenskom razdoblju krajem kolovoza, u rujnu te eventualno u listopadu.

- Prvi samostalni foto-session na proljeće 2023. godine

Rok: 30.06.2023.

- Kombinirani foto- i video-session u 2024. godini

Rok: 30.06.2024.

- Opcioni foto- (ili i video-session) u 2025. godini – prema potrebi

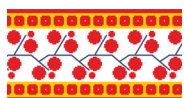
Rok: 30.06.2025.

5.2.6 Info-table

S obzirom da će info-table moći biti izrađene tek kada se bude pripremila kartografska podloga, a zatim i svi potrebni podaci o stazama, uključujući fotografije te outdoor vizualni identitet destinacije, njihova će izrada vjerojatno biti moguća tek od 2024. godine.

Rok za prvu izradu: 30.04.2024.

Daljnje izrade: prema potrebi

5.3. KONJIČKI TURIZAM

	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
5.3.1 Staze (rute)												
a. Osmišljavanje, trasiranje, GPX zapis												
b. Uređenje, označavanje												
c. Održavanje												
5.3.2 Karte (zemljovidi)												
5.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda												
5.3.4 Web - konjički turizam												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
5.3.5 Promotivne fotografije i video materijali												
5.3.6 Info-table												
5.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)												
5.3.8 Veterinarske usluge												
5.3.9 Smještaj za konje i vlasnike, ranchevi												

5.3.1 Staze - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje, označavanje

Izradu staza (ruta) za jahanje potrebno je realizirati u tijesnoj suradnji s konjičkim centrima tj. mjestima gdje se pružaju usluge razgleda konja i jahanja, ili na području gdje više zaljubljenika u konjičke aktivnosti prakticira takvu aktivnosti. Na tim bi se područjima nudila usluga jahanja - na konjima pružatelja usluga, ljubitelja konja ili na vlastitim konjima gostiju. Time bi se na nekoliko lokacija pojačala kvaliteta i obim usluge, osmislile staze (rute), postavile info-table, što je podloga za izradu kvalitetnih foto-video materijala i karata (zemljovida). U prvoj fazi, zbog specifičnosti ponude, nema ni potrebe ni smisla izrađivati takve sadržaje po cijeloj županiji.

- Opsežno savjetovanje s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima

Rok: 30.09.2023.

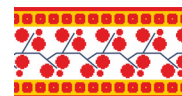
- Usklađivanje potreba i plana rada za tri godine (2023-2025) za sve aktivnosti u domeni konjičke ponude

Rok: 30.10.2023.

Prva faza (prvi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 31.10.2024.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.12.2024.

Druga faza (drugi dio staza)

- Trasiranje, priprema dokumentacije i GPX zapisa staza

Rok: 30.04.2025.

- Uređenje i označavanje staza

Rok: 31.05.2025.

Nakon inicijalnog uređenja staza potrebna je njihovo kontinuirano održavanje (vegetacija, podloga, signalizacija).

5.3.2 Karte (zemljovid)

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je definirati područja sadržaja, a tim i obuhvata na kartama. Stoga su koraci realizacije sljedeći:

- Definiranje područja interesa i obuhvata karata
- Izrada i tisak prve karte

Rok: 28.02.2025.

- Izrada i tisak ostalih karata (prema potrebi/definiranim područjima i obuhvatima)

Rok: 30.03.2025.

- Izrada dodatnih karata i dopuna postojećih

Rok: prema potrebi i stanju na terenu

5.3.3 Signalizacija - formiranje županijskih standarda

Nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima usluga jahanja i rada s konjima (09/2023.) i definiranja potreba za taj segment ponude (10/2023.), potrebno je sagledati potrebe tog segmenta na razini županije, prikupiti prijedloge stručnjaka i primjere iz okruženja, a zatim izraditi vlastite standarde za označavanje konjičkih staza (ruta), kategorija staza i ostalih potreba.

Rok: 31.01.2025.

5.3.4 Web - konjički segment

Popis usluga i ostale ponude u radu s konjima potrebno je u prvom razdoblju popisati u cijelosti i objaviti na web-stranicama radi osiguranja njihove dostupnosti korisnicima. U kasnijoj izradi outdoor segmenta na postojećim ili novim web-stranicama potrebno je predvidjeti rubriku za konjičke aktivnosti.

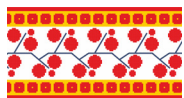
- Popis dostupnih usluga/infrastrukture i unos na web

Rok: 31.08.2023.

- Daljnje ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

5.3.5 Promotivne fotografije i video-materijali

Izrada fotografija i video-materijala vršila bi se pred kraj prve faze pripreme konjičkog segmenta outdoor ponude, nakon što je uređen ostatak ponude, točnije sredinom 2025. godine. Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom

okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

5.3.6 Info-table

Kako je rečeno u uvodnom dijelu, info-table izradit će se pred kraj osmišljavanja i izrade infrastrukture kada će biti gotovi i ostali tehnički detalji za izradu tabli (kartografska podloga, popis staza, fotografije, vizualni standardi...).

Rok za prvu izradu: 30.04.2025.

Daljnja izrada: prema potrebi

5.3.7 Usluge (jahanje, prijevoz,...)

Slično kao i s uslugama specijaliziranog smještaja i ostalih usluga vezano za konje, ove usluge direktno su vezane na lokalne pružatelje usluga i ljubitelji rada s konjima. U slučaju ako postoji samo jedan ponuditelj usluga (PP Papuk), treba procijeniti koliko navedene aktivnosti ima smisla realizirati.

- popisati pružatelje usluga (jednog ili više, ovisno koliko ih postoji)
- objaviti podatke na web-stranicama
- izvršiti koordinaciju s pružateljima usluga i popisati prijedloge buduće suradnje
- organizirati zajedničku, koordiniranu promociju kroz razvoj proizvoda na postojećim lokacijama

Rok za objavu podataka na web-stranicama: 30.09.2023.

5.3.8 Veterinarske usluge

Ukupan broj veterinarskih ordinacija relativno je solidan na području svih pet županija klastera, međutim pitanje je koliko je adekvatno osposobljenih za pružanje asistencije vlasnicima konja odnosno za zbrinjavanje konja domaćih vlasnika i gostiju koji bi dolazili u županiju. Iz tog razloga bilo bi poželjno djelovati na sljedeći način:

- popisati veterinarske djelatnosti u županiji (i klasteru), izdvojiti osposobljene za cjelovite usluge za konje;
- sve potrebne informacije moraju biti dostupne putem interneta.

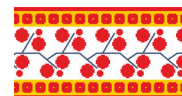
Predlaže se izraditi plan potencijalnih osposobljavanja i specijalizacija koje bi se mogle potaknuti ili sufinancirati od strane turističkog sektora ili nekog drugog izvora.

Rok: 30.09.2023.

5.3.9 Specijalizirani smještaj i vezane usluge (rančevi, imanja, hipodromi)

Za razliku od ostalih outdoor aktivnosti, koje se gotovo u potpunosti mogu smjestiti u regularnom smještajnom kapacitetu, smještaj konja vrlo je zahtjevna usluga koja zahtijeva posebno prilagođen i veći prostor i stručne osobe domaćine. Zbog toga su gotovo jedini raspoloživi objekti za smještaj konja i njihovih vlasnika gostiju – objekti u kojima se i inače pružaju usluge vezane za konje. Slično je i s poligonima za vježbu i kretanje s konjima (rančevi, hipodromi), izuzev staza u prirodi kuda se konji mogu kretati.

U prvoj fazi razvoja ove ponude treba čim više iskoristiti postojeće kapacitete, a nakon početnog savjetovanja s ponuđačima i osobnim korisnicima i definiranja potreba za taj segment ponude (do 10/2023.), bilo bi dobro popisati ideje za budući razvoj potrebne infrastrukture poput poligona,

hipodroma i slično. Ljudi iz struke, koji se time bave dugi niz godina, najpreciznije će znati koje su stvarne potrebe koje bi dale najbolji efekt.

Ako se zbog malog broja ponuđača procijeni da ove aktivnosti nema smisla pokretati, može se početi s manjim projektima i manjim koracima realizacije, ili pričekati pojavljivanje još nekog ponuđača, kako bi se tek onda aktivnije realizirao projekt.

5.4. KAJAK / KANU	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
5.4.1 Usluge najma												
5.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu												
5.4.3 Rute												
5.4.4 Standardi												
5.4.5 Karte (zemljovid)												
5.4.6 Web - kajak / kanu												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
5.4.7 Promotivne fotografije i video materijali												
5.4.8 Info-table												
5.4.9 Specijalizirani smještaj												

5.4.1 Usluge najma

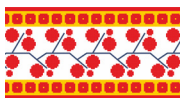
Korištenje kajaka ili kanua još uvijek je rijetko u široj populaciji, a zbog svoje veličine i komplikacija s rukovanjem i dalje su rijetka oprema koja se nosi na putovanje. Usluge najma stoga su glavna mjesta odvijanja ovakvih aktivnosti, iako se pojedini samostalni uživatelji ovih aktivnosti mogu i sami otisnuti u rijeke i jezera.

Pružatelje usluga najma treba kroz 2023. godinu iskontaktirati radi točnijeg uvida u stanje i dogovora o planu razvoja (zbog drugih aktivnosti u ovom segmentu ponude), a zatim popisati i objaviti na web-stranicama.

Ako se zbog malog broja ponuđača procijeni da ove aktivnosti nema smisla pokretati, može se početi s realizacijom projektnih aktivnosti na dva postojeća lokaliteta, a nakon uređenja tamošnje ponude može se pokušati to omogućiti na drugim lokalitetima, kako bi se ponudila slična usluga ili sadržaj.

Rok: 31.12.2023.

Naknadno ažuriranje podataka: 30.11.2024. i 30.11.2025.

5.4.2 Sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu

Mjesta koja su vozilom lako dostupna te na kojima se na jednostavan način može s kajakom ili kanuom ući u vodu omogućit će gostima lakše prakticiranje ove aktivnosti i pomoći njenoj popularizaciji. Neke od tih lokacija bit će na mjestima gdje se nalaze i rade privatni pružatelji usluga. Takve će lokacije među prvima omogućiti osmišljavanje ruta za kretanje vodom. Pri tome je nužno posavjetovati se s nadležnim službama radi definiranja svih potrebnih detalja i sagledavanja svih aspekata sigurnosti.

Prije nego se izrade standardi za upozorenja, informacije i ostale elemente ovog proizvoda, potrebno je na mjestima koja su službeno definirana za ulazak u vodu staviti obavijesti ili upozorenja za korisnike. Iako će se ovakav sadržaj ponuditi u Dravskoj priči, na Jankovcu i na Križnici, način uređenja takvih mjesta za izletnike s kajakom/kanuom može se urediti i na drugim mjestima.

Rok: 30.06.2023.

Naknadne dopune sustava: prema potrebi

5.4.3 Osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Definiranjem službenih mjesta za ulazak u vodu definirat će lokacije na koje će se usmjeriti korisnike te gdje će se moći usmjeriti razvoj određenih sadržaja ili omogućiti posjet značajnim zanimljivostima.

Prvi sustav ruta definirati u 2024., a zatim potaknuti osmišljavanje ostalih te njih naknadno uvrstiti u sustav (2025.).

- Osmišljavanje plana svih ruta u prvoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa, objava podataka na web-stranicama

Rok: 30.06.2024.

- Priprema i uvođenje novih ruta

Rok: 30.06.2025.

- Osmišljavanje ili priprema dodatnog sadržaja

Rok: 31.12.2025.

5.4.4 Standardi

Radi osiguravanja kvalitetnog i ujednačenog pružanja usluge na području cijele županije, potrebno je izraditi standarde za sve segmente: specijalizirani smještaj, sadržaje na rutama, način označavanja pružatelja usluga, pravila i upozorenja i ostalo.

Rok: 30.06.2025.

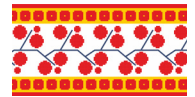
5.4.5. Karte (zemljovidi)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje koji se nude u ovom segmentu outdoor ponude. Također, na kartama trebaju biti navedeni kontakti važnijih službi, pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i druge informacije.

Rok: 30.06.2025.

5.4.6 Web - kajak / kanu segment

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile

potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga i infrastrukture
- Unos svih usluga na web – osnovni oblik

Rok: 30.09.2023.

- Detaljan popis postojećih ruta (ako ih ima)

Rok: 31.12.2023.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja:

Rok: 31.12.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

5.4.7 Promotivne fotografije i video-materijali

Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge i zaljubljenika te aktivnosti. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Ako se procijeni da se kvalitetne fotografije mogu izraditi i ranije, u ambijentu postojećih pružatelja usluga i u njihovom okruženju, moguće je odraditi fotografiranja i ranije, ovisno o financijskim i vremenskim kapacitetima.

Rok: 30.09.2025.

5.4.8 Info-table

Nakon pripreme svih ostalih materijala info-table će na sebi prikazati sav potreban sadržaj, a priprema podataka za njih, kao i za karte i web-stranice, bit će zajednički čime će se postići ušteda i unificiranost podataka. Zbog potrebe prikupljanja navedenih i ostalih elemenata, njihova će izrada biti moguća tek krajem ove faze razvoja outdoor proizvoda.

Rok za prvu izradu: 31.12.2025.

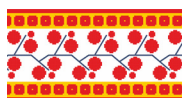
Daljnje izrade: prema potrebi

5.4.9 Specijalizirani smještaj

S obzirom da su kajaci i kanui nezgrapni za transport i skladištenje, smještaji za goste koji ih koriste morat će imati primjerene kapacitete (garaže, skladišta ili sličan prostor). Dok se ne razviju standardi, postoji mogućnost da se za goste u segmentu kajaka/kanua iskoriste postojeći smještajni objekti (za početak preporučeni, a tek nakon definiranja standarda službeni) koji su zainteresirani i u mogućnosti pružiti takvu uslugu (prvenstveno postojanjem skladišnog prostora te posjedovanjem potrebnih informacija za goste). Nakon razvijanja službenih standarda, izvršit će se revizija objekata.

Rok za izradu popisa preporučenih objekata: 30.09.2023.

Rok za službeni popis objekata: 31.03.2025.

5.5. ADRENALINSKI SPORTOVI	2023.				2024.				2025.			
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
5.5.1 Popis službenih lokacija												
5.5.2 Rute / lokacije												
5.5.3 Karte (zemljovid)												
5.5.4 Web - adrenalinski sportovi												
a. Detaljan popis infrastrukture (staza, ruta)												
b. Popis usluga (najam, prijevoz, servis,...)												
c. Smještaj												
d. Multimedijalna galerija												
5.5.5 Promotivne fotografije i video materijali												

5.5.1 Popis službenih lokacija / Usluge - najam, vođenje

S obzirom da se usluge adrenalinskih sportova, slično kao i konjički sport, velikim dijelom održavaju u objektima ili na terenima pružatelja usluge (quad/cross poligoni, zip-line, paintball), usluge najma opreme ili vođenja pružaju se u takvim objektima, a sama aktivnost se provodi ili u istim okruženjima, ili u okolici (vožnja kajacom ili cross/enduro motorima).

Stoga će se aktivnosti od strane krovne turističke zajednice zasnivati na popisivanju pružatelja usluge, vrstama usluge koje pružaju, objavi tih informacija na web-stranicama i u promotivnim materijalima te periodičnom ažuriranju tih podataka.

Popis pružatelja usluga i drugih vrsta sadržaja potrebno je popisati kako bi se pripremila arhiva svih takvih usluga na području županije. Pored unosa na web, takav popis bit će potreban radi izrade karte adrenalinskih usluga u županiji, moguće i info-table (ako bude potrebno) i ostalih materijala.

Rok za izradu popisa pružatelja usluge: 30.06.2023.

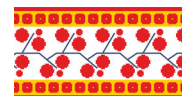
Naknadno ažuriranje popisa: 30.11.2024. i dalje prema potrebi

5.5.2 Rute/lokacije - osmišljavanje/izmjena, trasiranje, GPX zapis, uređenje

Određene aktivnosti iz adrenalinskog sektora, a primarno se to odnosi na quad vozila i cross/enduro motocikle, znaju imati vidljivo negativan efekt na okoliš, a često je i reakcija lokalnog stanovništva negativna. Radi toga je navedene aktivnosti potrebno pravovremeno usmjeriti na određene koridore (rute) kuda će se takva vozila kretati ili organizirati poligone za vožnju na određenim prostorima. Takve prostore ili rute treba osmisliti da imaju čim manji utjecaj na okoliš i okolno stanovništvo.

Na taj će se način omogućiti korisnicima da uživaju u aktivnostima, ponuditeljima da realiziraju svoje aktivnosti tj. ponudu, a smanjit će se utjecaj na okoliš i održati tolerancija (ili podrška takvim rješenjima) kod lokalnog stanovništva.

Nakon što se rute osmisle te pripremi dokumentacija, uvidjet će se potreba za uređenjem (čišćenje, sanacija podloge, označavanje i drugo), što će se onda trebati realizirati u razumnom vremenu kako bi usluga bila primjerene razine kvalitete.

Ako se zbog manjeg broja ponuđača uvidi da nema potrebe osmišljavati rute, može se realizacija projekta ili samo nekih aktivnosti odgoditi do stvaranja povoljnijeg okruženja.

Bitno je napomenuti kako ovakvu infrastrukturu ima potrebe opsežnije pripremati tek ako se takva vrsta usluge bude nudila u adrenalinskim parkovima odnosno kod pružatelja takvih usluga najma. Ipak, ako se želi omogućiti i posjetiteljima s vlastitim vozilima da mogu nesmetano uživati u takvim aktivnostima, s čim manje utjecaja na okruženje, mogu se radi toga definirati rute – u početku makar nezahtjevne tj. po redovno korištenim putevima, pripremiti GPX zapise te objaviti na webu.

S obzirom na odabir intenziteta pripreme ove infrastrukture, trebat će prilagoditi dolje navedene dinamiku aktivnosti.

- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2023.

- Unos na web

Rok: 30.11.2023.

- Osmišljavanje plana ruta u drugoj fazi
- Kreiranje ruta, priprema dokumentacije i GPX zapisa

Rok: 30.09.2024.

- Unos na web

Rok: 30.11.2024.

5.5.3 Karte (zemljovid)

Karte trebaju imati navedene sve usluge i sadržaje iz ovog segmenta te trebaju imati navedne kontakte važnijih službi, također i pravila ponašanja, opasnosti i zabrane i razne druge informacije.

Karte će biti pripremljene u vrijeme izrade službenih foto materijala koji će se u kartama i primijeniti.

Ako se kroz pripremu uoči da nema privatnih pružatelja ovih usluga te da je malo sadržaja, izrada i tisak karte može se odgoditi, a umjesto toga može se razmisliti o pojačanim informacijama na webu te eventualnoj izradi letka s osnovnim informacijama, ako to bude potrebno i smisleno.

Rok: 30.06.2025.

5.5.4 Web - adrenalinski sport

Procijeni li se da se postojeći web, u outdoor segmentu, neće moći značajnije mijenjati do najranije druge polovice 2023. godine, potrebno je odmah početkom 2023. godine prikupiti i unijeti sve dostupne podatke za usluge i postojeću infrastrukturu, kako bi se barem u manjem obimu posjetiteljima pružile potrebne informacije o uslugama i ponudi u županiji.

Potrebna je izrada zasebnog segmenta za outdoor na krovnom turističkom webu ili čak zasebne web-stranice.

- Popis dostupnih usluga, infrastrukture, multimedijalnih sadržaja
- Unos svih sadržaja na web

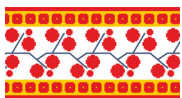
Rok za unos u osnovnom obliku: 30.09.2023.

Dopuna: 30.06.2025.

- Objava izrađenih i prikupljenih multimedijalnih sadržaja

Rok: 30.09.2023.

Dopuna: 30.11.2024.

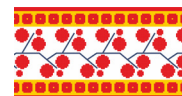
Dopuna: 30.11.2025.

- Ažuriranje i dopunjavanje web-stranica

5.5.5 Promotivne fotografije i video-materijali

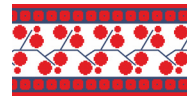
Službene fotografije i video-materijali izradit će se kroz topliji dio 2025. godine. Do tada je poželjno prikupiti i koristiti materijale pružatelja usluge. Sav adekvatan prikupljeni materijal, a svakako službeni foto i video materijali, poželjno je objavljivati na web-stranicama.

Rok: 30.09.2025.

07.

ZAKLJUČAK

Pregledavajući ponudu svih pet županija uključenih u projekt stvaranja Turističkog klastera Slavonija, uočljivo je kako je sustavno ulaganje u razvoj outdoor ponude novijeg datuma ili je realizirano u skromnom obimu.

U destinacijama u kojima je pokrenut razvoj outdoor ponude, gotovo u potpunosti se radi o razvoju cikloturizma, čiji sustavni razvoj započinje u 2018./2019. godini i to u tri županije – Brodsko-posavskoj, Virovitičko-podravskoj i Požeško-slavonskoj. Preostale dvije županije – Vukovarsko-srijemska i Osječko-baranjska do sada još nisu pokrenule takvu inicijativu. Što se tiče ostale ponude u segmentu aktivnog turizma, uglavnom se radi o planinarskim stazama u organizaciji lokalnih klubova, određenim lokacijama s ponudom edukativno-sportskog sadržaja (Dravska priča, Virovi), privatnim konjičkim centrima i ergelama te privatnim pružateljima usluga paintballa, quad vožnji i adrenalinskih parkova. Navedeni obim usluga dovoljan je u ovoj fazi razvoja, ali ima puno veći potencijal, pogotovo uzme li se u obzir kapacitet ostalih outdoor proizvoda obrađenih u ovom dokumentu.

Uspoređujući stanje s ostalim županijama u Hrvatskoj, uočit će se kako je većina kontinentalnih regija u sličnoj situaciji. Primorske regije imaju, iz razumljivih razloga, puno razvijeniju ponudu outdoor proizvoda, iako obim i kvaliteta te ponude značajno varira od jedne regije do druge.

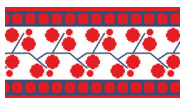
Navedena trenutna ponuda na području Klastera, a posebice kapaciteti za budući razvoj, pružaju odličnu priliku za razvoj i napredak outdoor ponude na cijelom području. Dodatnu težinu projektu udruženog razvoja Turističkog klastera Slavonije daje činjenica da je ovo vjerojatno najveći projekt takvog tipa dosad u Hrvatskoj, s obzirom na to da se u razvoju jednog proizvoda ujedinjuje pet županija, odnosno cijeli istočni dio Hrvatske.

Sustavnim razvojem, uz međusobnu blisku koordinaciju, u iduće tri godine županije mogu, prije svega, razviti svaka svoju vlastitu outdoor ponudu te je međusobno značajno približiti. Uz realizaciju plana razvoja bar u solidnoj mjeri, a pogotovo ako on bude značajnije i kvalitetnije ostvaren, već završetkom prvog trogodišnjeg ciklusa ponuda će biti među najkvalitetnijima u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Završetkom prvog trogodišnjeg ciklusa potrebno će biti objektivno sagledati realizaciju, revidirati plan razvoja za iduće dvije do tri godine te nastaviti sa zajedničkim razvojem.

Općenito će razvoj u prve tri godine biti usmjeren na razvoj pojedinih elemenata outdoor proizvoda po županijama s postepenim uvođenjem zajedničkim poveznica i obilježja (krovni brend, prvi promotivnih materijali, vizualna obilježja Klastera i drugo). U tom će razdoblju trebati razviti temelj u svim primarnim proizvodima outdoor ponude.

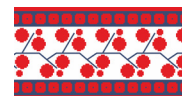
Ulaskom u sljedeći dvogodišnji ili trogodišnji ciklus, potrebno je održati razvijenost na županijskim razinama, nastaviti blisko koordinirani razvoj tih proizvoda, ali izvršiti intenzivnije spajanje u zajedničku destinaciju sa zajedničkim brendiranjem i promocijom Klastera. Time će se, pored razvoja proizvoda, izvršiti snažnije pojavljivanje krovnog brenda Slavonia outdoor te njime vršiti zajednička promocija cijelog Turističkog klastera Slavonije.

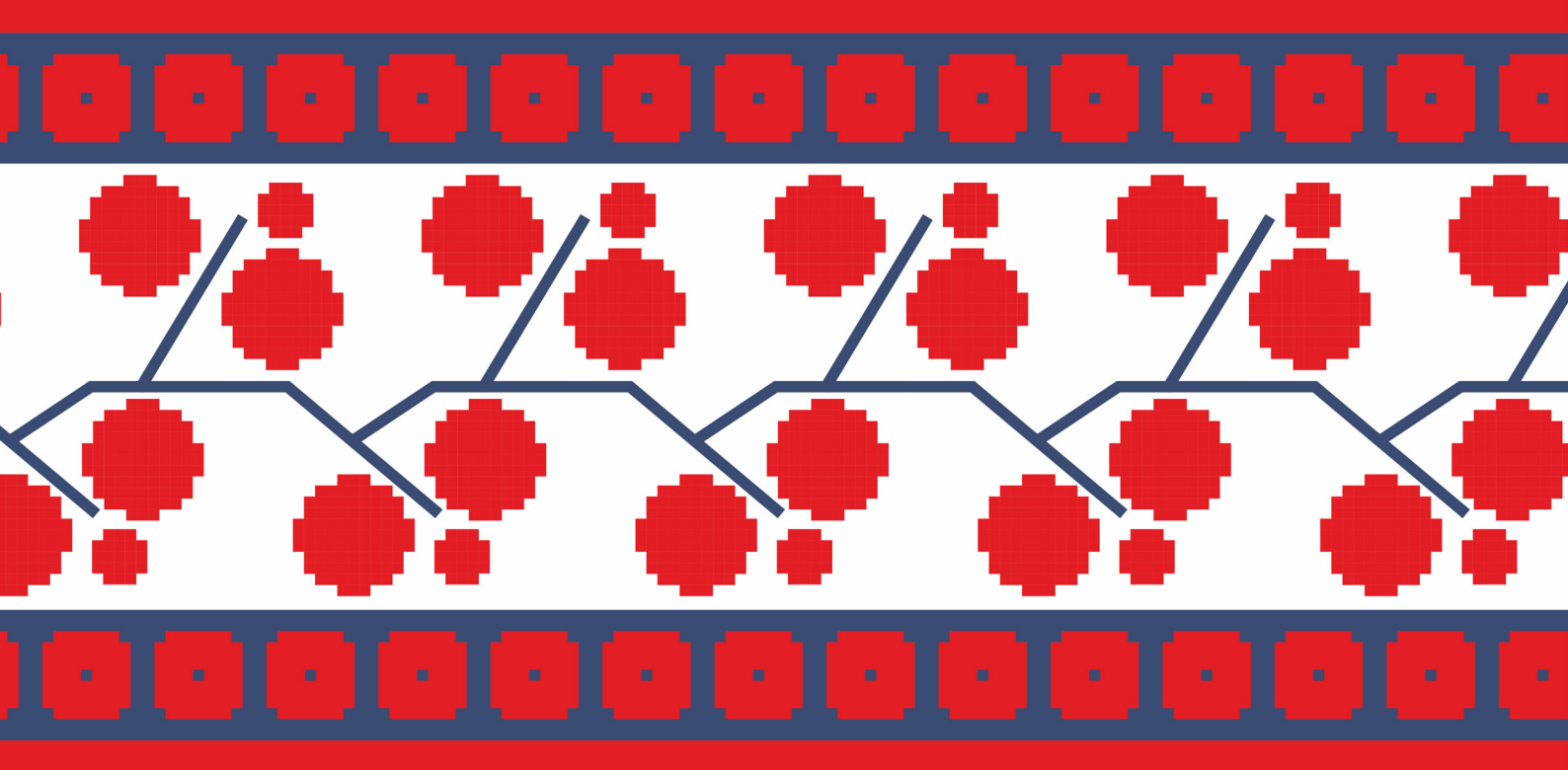
Tijekom te dvije do tri godine područje istočne Hrvatske može se pozicionirati među najrazvijenije regije za aktivni turizam u Hrvatskoj, čak i konkurirati razvijenim obalnim regijama. Naravno, u usporedbi s primorskim regijama bit će prisutan nedostatak morskog turizma, odnosno priljeva gostiju povezanog s morem. Ipak, Slavonija će moći konkurirati kvalitetnom ponudom cikloturizma, trkačko-pješačkog i planinarskog segmenta

po brdima, gorama i šumama s mekom, zemljanom podlogom, plemenitom ponudom konjičkih aktivnosti, mirnim riječnim vodama za izlete kajakima i kanuima. Sve će to nadograditi komparativno većom vrijednošću popratnih, ali jednako važnih elemenata: kulturnim i povijesnim bogatstvom, izrazito obilnom eno-gastro ponudom, razumnim cijenama i ponudom nečeg drugačijeg u odnosu na uobičajene obalne turističke destinacije – stvarnom i opuštenom Hrvatskom, onakvom kakva je nekad bila.

U konačnici, uspiju li se realizirati prve godine zajedničkog razvoja Turističkog klastera Slavonija te dođe li do objedinjavanja u jedinstvenu destinaciju, ovo će područje postati snažan i respektiran sudionik turizma Hrvatske, kako ponudom aktivnog turizma, tako i u ostalim segmentima.

Slavonija Outdoor

Strateški i operativni plan razvoja outdoor
ponude na području Turističkog klastera
Slavonija do 2027. godine

Izradio:

E.7 d.o.o.
Sjeverna 5
52420 Buzet

Prosinac 2022.